

Úradný vestník

Európskej únie

L 27

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 53

30. januára 2010

Obsah

IV Akty, ktoré sa prijali pred 1. decembrom 2009 podľa Zmluvy o ES, Zmluvy o EÚ a Zmluvy o Euratome

★ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ ⁽¹⁾	1
★ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 67/2010 z 30. novembra 2009 stanovujúce všeobecné pravidlá poskytovania finančnej pomoci Spoločenstva v oblasti transeurópskych sietí	20
★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/144/ES z 30. novembra 2009 o určitých komponentoch a charakteristikách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov ⁽¹⁾	33

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

Cena: 8 EUR

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

IV

(Akty, ktoré sa prijali pred 1. decembrom 2009 podľa Zmluvy o ES, Zmluvy o EÚ a Zmluvy o Euratome)

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 66/2010**z 25. novembra 2009****o environmentálnej značke EÚ****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 175 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1980/2000 zo 17. júla 2000 o revidovanej metóde Spoločenstva pri udeľovaní environmentálnej značky ⁽⁴⁾ malo za cieľ zaviesť dobrovoľnú schému udeľovania environmentálnej značky zameranú na podporu produktov, ktoré majú menší vplyv na životné prostredie počas celého svojho životného cyklu, ako aj poskytovať zákazníkom presné, nezavádzajúce a vedecky podložené informácie o vplyve produktov na životné prostredie.
- (2) Zo skúseností získaných počas vykonávania nariadenia (ES) č. 1980/2000 vyplynula potreba zmeniť uvedenú schému environmentálnej značky tak, aby sa zvýšila jej účinnosť a zjednodušilo jej fungovanie.

(3) Zmenená schéma (ďalej len „schéma environmentálnej značky EÚ“) by sa mala uplatňovať v súlade s ustanoveniami zmlúv, vrátane zásady predbežnej opatrnosti, ktorá je ustanovená v článku 174 ods. 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

(4) Je potrebné zabezpečiť koordináciu medzi schémou environmentálnej značky EÚ a ustanovením požiadaviek v rámci smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov ⁽⁵⁾

(5) Schéma environmentálnej značky EÚ je súčasťou politiky udržateľnej spotreby a výroby Spoločenstva, ktorej cieľom je zmiernenie negatívneho vplyvu spotreby a výroby na životné prostredie, zdravie, klímu a prírodné zdroje. Schéma je určená na propagáciu produktov, ktoré sa vyznačujú veľmi dobrými environmentálnymi vlastnosťami, prostredníctvom používania environmentálnej značky EÚ. V tejto súvislosti je vhodné požadovať, aby sa kritériá, ktoré musia produkty spĺňať, aby mohli byť označené environmentálnou značkou EÚ, zakladali na najlepších environmentálnych vlastnostiach dosahovaných produktami na trhu Spoločenstva. Tieto kritériá by mali byť jednoducho pochopiteľné a použiteľné a mali by byť založené na vedeckých dôkazoch s prihliadnutím na najnovší technologický vývoj. Tieto kritériá by mali byť trhovito orientované a obmedzené na najvýznamnejšie environmentálne vplyvy produktov počas celého ich životného cyklu.

(6) S cieľom zabrániť nárastu počtu schém environmentálneho označovania a podporiť lepšie environmentálne vlastnosti vo všetkých odvetviach, v ktorých je vplyv na životné prostredie faktorom spotrebiteľskej voľby, mala by sa rozšíriť možnosť využívania environmentálnej značky EÚ.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 120, 28.5.2009, s. 56.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 218, 11.9.2009, s. 50.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 2. apríla 2009 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 26. októbra 2009.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 237, 21.9.2000, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10.

V prípade skupín produktov týkajúcich sa potravín a krmív by sa však mala vykonať štúdia na zabezpečenie toho, aby boli kritériá realizovateľné a aby bolo možné zaručiť pridanú hodnotu. Pre potraviny a krmivá, ako aj nespracované poľnohospodárske produkty patriace do pôsobnosti nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov ⁽¹⁾, je potrebné posúdiť možnosť, že iba produkty certifikované ako ekologické by boli oprávnené uchádzať sa o environmentálnu značku EÚ, aby sa zabránilo zneisteniu spotrebiteľov.

- (7) Cieľom environmentálnej značky EÚ by mala byť náhrada nebezpečných látok bezpečnejšími látkami vždy, ak je to technicky možné.
- (8) Na to, aby bola schéma environmentálnej značky EÚ prijatá širokou verejnosťou, je dôležité, aby environmentálne mimovládne organizácie a spotrebiteľské organizácie zohrávali významnú úlohu a aby sa aktívne zapájali do vypracovávania a do stanovovania kritérií pre environmentálnu značku EÚ.
- (9) Je vhodné, aby sa všetky zainteresované strany mohli podieľať na vypracovaní alebo revízii kritérií pre environmentálnu značku EÚ za predpokladu, že sa budú dodržiavať spoločné procedurálne pravidlá a že tento proces bude koordinovať Komisia. V záujme zabezpečenia celkovej koherencie opatrení Spoločenstva je vhodné požadovať aj to, aby sa pri vypracúvaní alebo revízii kritérií pre environmentálnu značku EÚ zohľadňovali najnovšie strategické ciele Spoločenstva v oblasti životného prostredia, ako sú environmentálne akčné plány, stratégie udržateľného rozvoja a programy v oblasti zmeny klímy.
- (10) S cieľom zjednodušiť schému environmentálnej značky EÚ a znížiť administratívne zaťaženie v súvislosti s používaním environmentálnej značky EÚ by sa postupy posudzovania a overovania mali zefektívniť.
- (11) Je vhodné stanoviť podmienky, za ktorých sa môže environmentálna značka EÚ používať, a aby sa zabezpečila zhoda s týmito podmienkami, malo by sa od príslušných orgánov požadovať vykonanie overenia a malo by sa zakázať používanie environmentálnej značky EÚ tam, kde neboli splnené podmienky na jej používanie. Takisto je vhodné požadovať od členských štátov, aby ustanovili predpisy o sankciách platných v prípade porušenia tohto nariadenia a aby zabezpečili ich vykonávanie.
- (12) V snahe rozšíriť používanie environmentálnej značky EÚ a podporovať tých, ktorých produkty spĺňajú kritériá pre environmentálnu značku EÚ, by sa mali znížiť náklady na používanie environmentálnej značky EÚ.
- (13) Je potrebné informovať a zvyšovať povedomie verejnosti o environmentálnej značke EÚ prostredníctvom propagačných akcií, informačných a vzdelávacích kampaní na miestnej, národnej a európskej úrovni, aby boli spotrebi-

telia informovaní o zmysle environmentálnej značky EÚ a aby mali možnosť rozhodovať sa na základe informácií. Je to potrebné aj z toho dôvodu, aby sa schéma stala atraktívnejšou pre výrobcov a maloobchodníkov.

- (14) Členské štáty by mali pri vypracúvaní národných akčných plánov zeleného verejného obstarávania zohľadňovať usmernenia, a mohli by uvažovať o stanovení cieľov zeleného verejného obstarávania environmentálne vhodných produktov.
- (15) V snahe uľahčiť uvádzanie na trh produktov označených environmentálnou značkou na národnej úrovni a na úrovni Spoločenstva, obmedziť dodatočnú prácu spôsobenú spoločnosťami, najmä malým a stredným podnikom, a zabrániť zneisteniu spotrebiteľov, je takisto potrebné zvýšiť zhodu a zlepšiť harmonizáciu medzi schémou environmentálnej značky EÚ a národnými schémami environmentálneho označovania v Spoločenstve.
- (16) V snahe zabezpečiť zostúladené uplatňovanie systému udeľovania značky a dohľadu nad trhom a riadenia používania environmentálnej značky EÚ v celom Spoločenstve by si príslušné orgány mali vymieňať informácie a skúsenosti.
- (17) Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto nariadenia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽²⁾.
- (18) Komisia by predovšetkým mala byť splnomocnená prijať kritériá, ktoré musia produkty spĺňať, aby mohli byť označené environmentálnou značkou EÚ, a meniť a dopĺňať prílohy k tomuto nariadeniu. Keďže tieto opatrenia majú všeobecnú pôsobnosť a ich cieľom je zmeniť nepodstatné prvky tohto nariadenia, okrem iného jeho doplnením o nové nepodstatné prvky, musia sa prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolou ustanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES.
- (19) V záujme jasnosti a právnej istoty by sa preto nariadenie (ES) č. 1980/2000 malo nahradiť týmto nariadením.
- (20) Mali by sa prijať primerané prechodné ustanovenia na zabezpečenie bezproblémového prechodu z nariadenia (ES) č. 1980/2000 na toto nariadenie,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa určujú pravidlá ustanovenia a uplatňovania dobrovoľnej schémy environmentálnej značky EÚ.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 189, 20.7.2007, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na akýkoľvek tovar alebo akúkoľvek službu, ktoré sa dodávajú na trh Spoločenstva na účely distribúcie, spotreby alebo používania, buď za úhradu alebo bezplatne (ďalej len „produkty“).

2. Toto nariadenie sa neuplatňuje na humánne lieky ustanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch ⁽¹⁾, na veterinárne lieky ustanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/82/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o veterinárnych liekoch ⁽²⁾, ani na žiadny druh zdravotníckych pomôcok.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „skupina produktov“ je súbor produktov, ktoré slúžia na podobné účely a sú si podobné z hľadiska ich používania, alebo majú podobné funkčné vlastnosti z hľadiska ich vnímania zo strany spotrebiteľov;
2. „subjekt“ je každý producent, výrobca, dovozca, poskytovateľ služieb, veľkoobchodník alebo maloobchodník;
3. „environmentálny vplyv“ je akákoľvek zmena životného prostredia úplne alebo čiastočne spôsobená produktom počas jeho životného cyklu;
4. „environmentálne vlastnosti“ sú výsledok riadenia tých vlastností produktu zo strany výrobcu, ktoré majú environmentálny vplyv;
5. „overenie“ je proces, ktorého cieľom je osvedčiť, že produkt spĺňa určené kritériá pre environmentálnu značku EÚ.

Článok 4

Príslušné orgány

1. Každý členský štát určí orgán alebo orgány na ministerstvách alebo mimo nich zodpovedné za vykonávanie úloh ustanovených v tomto nariadení (ďalej len „príslušný orgán“ alebo „príslušné orgány“) a zabezpečí, aby boli funkčné. V prípade vymenovania viac ako jedného príslušného orgánu členský štát vymedzí jednotlivé právomoci takýchto orgánov a požiadavky na koordináciu, ktoré sú pre ne platné.

2. Zloženie príslušných orgánov je také, aby bola zaručená ich nezávislosť a neutralita, a ich rokovací poriadok je taký, aby bola zabezpečená transparentnosť pri vykonávaní ich činností, ako aj účasť všetkých zainteresovaných strán.

3. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány spĺňali požiadavky stanovené v prílohe V.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 311, 28.11.2001, s. 67.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 311, 28.11.2001, s. 1.

4. Príslušné orgány zabezpečia, aby proces overovania vykonávala strana nezávislá od overovaného subjektu konzistentným, nestranným a spoľahlivým spôsobom a v súlade s medzinárodnými, európskymi alebo vnútroštátnymi normami a postupmi týkajúcimi sa orgánov, ktoré prevádzkujú schémy certifikácie produktov.

Článok 5

Výbor Európskej únie pre environmentálne označovanie

1. Komisia zriadi Výbor Európskej únie pre environmentálne označovanie (EUEB) pozostávajúci zo zástupcov príslušných orgánov všetkých členských štátov uvedených v článku 4 a ďalších zainteresovaných strán. EUEB si podľa vlastného rokovacieho poriadku zvolí predsedu. EUEB bude prispievať k vypracovaniu a revízii kritérií pre environmentálnu značku EÚ a k preskúmvaniu uplatňovania schémy environmentálnej značky EÚ. Okrem toho bude poskytovať Komisii poradenstvo a pomoc v týchto oblastiach a predovšetkým vydávať odporúčania o minimálnych požiadavkách na environmentálne vlastnosti.

2. Komisia zabezpečí, aby EUEB pri vykonávaní svojich činností dodržiaval vyváženú účasť všetkých relevantných zainteresovaných strán vo vzťahu ku každej skupine produktov, napríklad príslušných orgánov, producentov, výrobcov, dovozcov, poskytovateľov služieb, veľkoobchodníkov, maloobchodníkov, najmä malých a stredných podnikov, a skupín na ochranu životného prostredia a spotrebiteľských organizácií.

Článok 6

Všeobecné požiadavky na kritériá pre environmentálnu značku EÚ

1. Kritériá pre environmentálnu značku EÚ vychádzajú z environmentálnych vlastností produktov s prihliadnutím na najnovšie strategické ciele Spoločenstva v oblasti životného prostredia.

2. Kritériami environmentálnej značky EÚ sa ustanovujú environmentálne požiadavky, ktoré produkt musí spĺňať, aby mohol byť označený environmentálnou značkou EÚ.

3. Kritériá pre environmentálnu značku EÚ sa určujú na vedeckom základe vzhľadom na celý životný cyklus produktov. Pri určení týchto kritérií sa berú do úvahy:

- a) najvýznamnejšie environmentálne vplyvy, predovšetkým vplyv na zmenu klímy, vplyv na prírodu a biodiverzitu, spotreba energie a zdrojov, produkciu odpadu, emisie do všetkých zložiek životného prostredia, znečistenie prostredníctvom fyzikálnych účinkov a používanie a vypúšťanie nebezpečných látok;

- b) nahradenie nebezpečných látok bezpečnejšími látkami, alebo použitie alternatívnych materiálov alebo dizajnu, kdekoľvek je to technicky uskutočniteľné;
- c) potenciál na zníženie environmentálneho vplyvu vďaka trvanlivosti a opakovanej použiteľnosti produktov;
- d) čistá environmentálna bilancia medzi environmentálnym prínosom a zaťažením vrátane aspektov zdravia a bezpečnosti, a to v rozličných etapách životného cyklu produktov;
- e) ak je to vhodné, sociálne a etické aspekty, napr. s odkazom na súvisiace medzinárodné zmluvy a dohody, napr. príslušné normy Medzinárodnej organizácie práce a etické kódexy;
- f) kritériá stanovené pre iné environmentálne značky, najmä oficiálne (na národnej alebo regionálnej úrovni) uznané environmentálne značky typu I podľa EN ISO 14024, v prípade, že pre danú skupinu produktov existujú, aby sa posilnila súčinnosť;
- g) v čo najväčšom rozsahu zásada obmedzovania testovania na zvieratách.

4. Kritériá pre environmentálnu značku EÚ obsahujú požiadavky určené na zabezpečenie toho, aby produkty označené environmentálnou značkou EÚ slúžili primerane v súlade so zamýšľaným účelom použitia.

5. Pred vypracovaním kritérií environmentálnej značky EÚ pre potraviny a krmivá vymedzené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín ⁽¹⁾, Komisia vykoná do 31. decembra 2011 štúdiu, v ktorej preskúma realizovateľnosť ustanovenia spoľahlivých kritérií týkajúcich sa environmentálnych vlastností počas celého životného cyklu takýchto produktov vrátane produktov rybolovu a akvakultúry. V štúdiu by sa mala venovať osobitná pozornosť vplyvu akýchkoľvek kritérií environmentálnej značky EÚ na potraviny a krmivá, ako aj nespracované poľnohospodárske produkty spadajúce do pôsobnosti nariadenia (ES) č. 834/2007. Štúdia by mala posúdiť aj možnosť, že len produkty certifikované ako ekologické by boli oprávnené uchádzať sa o udelenie environmentálnej značky EÚ, aby sa zabránilo zneisteniu spotrebiteľov.

Komisia po zohľadnení výsledku štúdie a stanoviska EUEB rozhodne o tom, pre ktoré skupiny potravín alebo krmív, ak vôbec, je realizovateľné vypracovať kritériá environmentálnej značky EÚ, v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 16 ods. 2.

6. Environmentálnou značkou EÚ sa nesmú označovať tovary obsahujúce látky alebo prípravky/zmesi, ktoré spĺňajú kritériá klasifikácie ako toxické, nebezpečné pre životné prostredie, karcinogénne, mutagénne alebo reprodukčne toxické (CMR) podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a

zmesí ⁽²⁾, a ani tovary obsahujúce látky uvedené v článku 57 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry ⁽³⁾.

7. V prípade osobitných kategórií tovarov obsahujúcich látky uvedené v odseku 6 a len v prípade, ak nie je technicky realizovateľná ich náhrada alebo použitie alternatívnych materiálov alebo dizajnu, alebo v prípade produktov, ktoré majú podstatne lepšie environmentálne vlastnosti v porovnaní s inými tovarmi v rovnakej kategórii, Komisia môže prijať opatrenia na udelenie výnimiek z odseku 6. Výnimky nie je možné udeliť, pokiaľ ide o látky spĺňajúce kritériá článku 57 nariadenia (ES) č. 1907/2006 a identifikované postupom uvedeným v článku 59 ods. 1 uvedeného nariadenia prítomné v zmesiach, v produkte alebo v ktorejkoľvek homogénnej časti komplexného produktu v koncentráciách vyšších ako 0,1 hmotnostného %. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 16 ods. 2.

Článok 7

Wypracovávanie a revízia kritérií pre environmentálnu značku EÚ

1. Po konzultácii s EUEB môže Komisia, členské štáty, príslušné orgány a ďalšie zainteresované subjekty začať a viesť vypracovávanie alebo revíziu kritérií pre environmentálnu značku EÚ. Ak sú vedením vypracúvania kritérií poverené iné takéto zainteresované strany, musia preukázať odborné vedomosti o produktoch, ako aj schopnosť viesť postup nestranné a v súlade s cieľmi tohto nariadenia. Vzhľadom na to sa uprednostní konzorcium pozostávajúce z viac ako jednej záujmovej skupiny.

Strana, ktorá iniciuje a povedie vypracovanie alebo revíziu kritérií pre environmentálnu značku EÚ, vypracuje v súlade s postupom uvedeným v prílohe I časti A tieto dokumenty:

- a) predbežnú správu;
- b) predbežný návrh kritérií;
- c) technickú správu na podporu návrhu kritérií;
- d) záverečnú správu;
- e) príručku pre potenciálnych používateľov environmentálnej značky EÚ a pre príslušné orgány;
- f) príručku pre orgány, ktoré zadávajú verejné zákazky.

Tieto dokumenty sa predložia Komisii a EUEB.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.

2. Ak už sú na základe inej schémy environmentálnej značky v súlade s požiadavkami na environmentálne značky typu I podľa EN ISO 14024 vypracované kritériá pre skupinu produktov, pre ktorú ešte neboli vypracované žiadne kritériá environmentálnej značky EÚ, každý členský štát, v ktorom je táto iná schéma environmentálnej značky uznávaná, môže po konzultácii s Komisiou a EUEB navrhnúť tieto kritériá pre schému environmentálnej značky EÚ.

V takýchto prípadoch sa môže uplatniť skrátený postup vypracovania kritérií uvedený v prílohe I časti B za podmienky, že navrhované kritériá boli vypracované v súlade s prílohou I časťou A. Tento postup vedie buď Komisia alebo členský štát, ktorý navrhol skrátený postup vypracovania kritérií podľa prvého pododseku.

3. V prípade potreby nepodstatnej revízie kritérií sa môže uplatniť skrátený postup podľa časti C prílohy I.

4. Do 19. februára 2011 sa EUEB a Komisia dohodnú na pracovnom pláne vrátane stratégie a neúplného zoznamu skupín produktov. V pláne sa zohľadnia aj iné činnosti Spoločenstva (napr. v odvetví zeleného verejného obstarávania) a plán môže byť aktualizovaný podľa posledných strategických cieľov Spoločenstva v oblasti životného prostredia. Tento plán sa pravidelne aktualizuje.

Článok 8

Ustanovenie kritérií pre environmentálnu značku EÚ

1. Návrh kritérií pre environmentálnu značku EÚ sa vypracuje v súlade s postupom stanoveným v prílohe I a so zreteľom na pracovný plán.

2. Komisia najneskôr do deviatich mesiacov po konzultácii s EUEB prijme opatrenia na ustanovenie špecifických kritérií environmentálnej značky EÚ pre jednotlivé skupiny produktov. Tieto opatrenia sa uverejnia v Úradnom vestníku Európskej únie.

Komisia vo svojom záverečnom návrhu zohľadní pripomienky EUEB a objasní, zdokumentuje a poskytne vysvetlenia dôvodov, ktoré viedli k akýmkoľvek zmenám v záverečnom návrhu v porovnaní s predbežným návrhom po konzultácii s EUEB.

Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia jeho doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 16 ods. 2.

3. V opatreniach uvedených v odseku 2 Komisia:

- ustanoví požiadavky na posúdenie zhody špecifických produktov s kritériami environmentálnej značky EÚ („požiadavky na posudzovanie“);
- špecifikuje pre každú skupinu produktov tri kľúčové environmentálne charakteristiky, ktoré sa môžu uvádzať na alternatívnej značke s textovým polom uvedenej v prílohe II;

c) špecifikuje pre každú skupinu produktov príslušné obdobie platnosti kritérií a požiadaviek na posudzovanie;

d) špecifikuje povolenú mieru variability produktu počas obdobia platnosti uvedeného v písmene c).

4. Pri ustanovovaní kritérií pre environmentálnu značku EÚ sa dbá na to, aby sa nezaviedli opatrenia, ktorých uplatňovanie by mohlo malým a stredným podnikom spôsobovať neprimeranú administratívnu a hospodársku záťaž.

Článok 9

Udelenie environmentálnej značky EÚ a pravidiel a podmienky jej používania

1. Akýkoľvek subjekt, ktorý chce používať environmentálnu značku EÚ, predloží žiadosť príslušným orgánom uvedeným v článku 4 v súlade s týmito pravidlami:

a) v prípade, že produkt pochádza z jediného členského štátu, žiadosť sa predloží príslušnému orgánu tohto členského štátu;

b) v prípade, že produkt v rovnakej podobe pochádza z viacerých členských štátov, žiadosť sa môže predložiť príslušnému orgánu v jednom z týchto členských štátov;

c) v prípade, že produkt pochádza z tretej krajiny, žiadosť sa predloží príslušnému orgánu ktoréhokoľvek členského štátu, v ktorom sa produkt má uviesť alebo bol uvedený na trh.

2. Environmentálna značka EÚ má podobu zobrazenú v prílohe II.

Environmentálna značka EÚ sa môže používať len v súvislosti s produktami, ktoré spĺňajú kritériá pre environmentálnu značku EÚ platné pre príslušné produkty a pre ktoré sa environmentálna značka EÚ udelila.

3. V žiadostiach sa uvedú úplné kontaktné údaje subjektu, príslušná skupina produktov, úplný opis produktu a akékoľvek iné informácie, ktoré požaduje príslušný orgán.

Žiadosti musia obsahovať všetku potrebnú dokumentáciu v zmysle príslušného opatrenia Komisie, ktorým sa ustanovujú kritériá pre environmentálnu značku EÚ pre dotknutú skupinu produktov.

4. Príslušný orgán, ktorému sa predkladá žiadosť, vyberá poplatky podľa prílohy III. Používanie environmentálnej značky EÚ je podmienené včasným zaplatením poplatkov.

5. Do dvoch mesiacov od doručenia žiadosti skontroluje dotknutý príslušný orgán, či je dokumentácia úplná a výsledok kontroly oznámi žiadateľovi. Príslušný orgán odmietne žiadosť v prípade, ak žiadateľ nedoplní dokumentáciu do šiestich mesiacov od tohto oznámenia.

Pokiaľ je dokumentácia kompletná a príslušný orgán overil, že produkt spĺňa kritériá pre environmentálnu značku EÚ a požiadavky na posúdenie uverejnené podľa článku 8, príslušný orgán prideli produktu registračné číslo.

Subjekty hradia náklady skúšania a posudzovania zhody s kritériami environmentálnej značky EÚ. Ak je potrebné overenie na mieste mimo územia členského štátu, v ktorom sídli príslušný orgán, môžu sa subjektom účtovať náklady na cestovné a ubytovanie.

6. V prípade, že sa v kritériách pre environmentálnu značku EÚ vyžaduje, aby výrobné zariadenia spĺňali určité požiadavky, tieto musia byť splnené vo všetkých zariadeniach, kde sa produkt označený environmentálnou značkou EÚ vyrába. Ak je to potrebné, príslušný orgán vykoná posúdenie na mieste, alebo na tento účel poverí splnomocneného zástupcu.

7. Príslušné orgány prednostne uznávajú skúšky, ktoré sú akreditované podľa ISO 17025, a overenia vykonané orgánmi akreditovanými podľa normy EN 45011 alebo ekvivalentnej medzinárodnej normy. Príslušné orgány spolupracujú tak, aby zabezpečili efektívne a dôsledné vykonanie postupov posudzovania a overovania, a to najmä prostredníctvom pracovnej skupiny uvedenej v článku 13.

8. Príslušný orgán uzatvorí s každým subjektom zmluvu o podmienkach používania environmentálnej značky EÚ (vrátane ustanovení o oprávnení na používanie a o odobrátí environmentálnej značky EÚ, a to najmä po revízii kritérií). Na tento účel sa použije štandardná zmluva podľa predlohy uvedenej v prílohe IV.

9. Subjekt môže umiestniť environmentálnu značku EÚ na produkt len po uzatvorení zmluvy. Subjekt umiestni na produkt označený environmentálnou značkou EÚ aj registračné číslo.

10. Príslušný orgán, ktorý produktu udelil environmentálnu značku EÚ, upovedomí o tom Komisiu. Komisia zriadi spoločný register a pravidelne ho aktualizuje. Register bude prístupný verejnosti na internetovom portáli venovanom environmentálnej značke EÚ.

11. Environmentálna značka EÚ sa môže používať na produktoch, na ktoré sa udelila, a na súvisiacich propagačných materiáloch.

12. Udelenie environmentálnej značky EÚ nemá vplyv na environmentálne ani iné regulačné požiadavky Spoločenstva, ani vnútroštátne právne predpisy platné pre rozličné etapy životného cyklu produktu.

13. Z práva používať environmentálnu značku EÚ nevyplýva právo používať ju ako súčasť obchodnej značky.

Článok 10

Dohľad nad trhom a riadenie používania environmentálnej značky EÚ

1. Akákoľvek klamlivá alebo zavádzajúca reklama alebo používanie akejkoľvek značky alebo loga, ktoré vedú k zámene s environmentálnou značkou EÚ, sú zakázané.

2. Príslušný orgán pravidelne overuje, či produkty, ktorým udelil environmentálnu značku EÚ, spĺňajú kritériá pre environmentálnu značku EÚ a požiadavky na posúdenie uverejnené podľa článku 8. Príslušný orgán vykoná takéto overenie podľa potreby aj na základe sťažností. Takéto overovania môžu mať podobu náhodných kontrol na mieste.

Príslušný orgán, ktorý produktu udelil environmentálnu značku EÚ, informuje jej používateľa o všetkých sťažnostiach podaných v súvislosti s produktom označeným environmentálnou značkou EÚ a môže požiadať používateľa, aby na tieto sťažnosti reagoval. Príslušný orgán môže zatajiť totožnosť sťažovateľa pred používateľom značky.

3. Používateľ environmentálnej značky EÚ umožní príslušnému orgánu, ktorý ju produktu udelil, vykonanie všetkých potrebných prešetrení na účely monitorovania, či používateľ stále dodržiava kritériá pre danú skupinu produktov a článok 9.

4. Používateľ environmentálnej značky EÚ musí na žiadosť príslušného orgánu, ktorý ju produktu udelil, umožniť vstup do priestorov, kde sa príslušný produkt vyrába.

Vstup možno požadovať v akomkoľvek rozumnom čase a bez predošlého oznámenia.

5. Ak ktorýkoľvek príslušný orgán zistí potom, čo dal používateľovi environmentálnej značky EÚ možnosť predložiť pripomienky, že produkt označený environmentálnou značkou EÚ nespĺňa kritériá pre príslušnú skupinu produktov, alebo že sa environmentálna značka EÚ nepoužíva v súlade s článkom 9, buď zakáže používanie environmentálnej značky EÚ v prípade tohto produktu, alebo, ak environmentálnu značku EÚ udelil iný príslušný orgán, informuje ho o tejto skutočnosti. Používateľ environmentálnej značky EÚ nemá nárok na refundáciu poplatkov uvedených v článku 9 ods. 4, ani ich časti.

Príslušný orgán bezodkladne informuje všetky ostatné príslušné orgány a Komisiu o tomto zákaze.

6. Príslušný orgán, ktorý produktu udelil environmentálnu značku EÚ, nezverejní, ani nepoužije na žiadne účely, ktoré nesúvisia s udelením environmentálnej značky EÚ, informácie, ku ktorým získal prístup počas posudzovania dodržiavania pravidiel používania environmentálnej značky EÚ stanovených v článku 9 zo strany používateľa environmentálnej značky EÚ.

Prijme všetky rozumné opatrenia na zabezpečenie ochrany získaných dokumentov pred falšovaním a zneužitím.

Článok 11

Schémy environmentálneho označovania v členských štátoch

1. Po zverejnení kritérií pre environmentálnu značku EÚ pre určitú skupinu produktov si iné národné alebo regionálne oficiálne uznávané schémy environmentálneho označovania typu I podľa EN ISO 14024, ktoré v čase zverejnenia kritérií nemajú pokrytú túto skupinu produktov, môžu túto skupinu produktov zaviesť do schémy environmentálneho označovania len vtedy, ak sú kritériá vypracované v týchto schémach minimálne také prísne ako kritériá pre environmentálnu značku EÚ.

2. S cieľom harmonizovať kritériá európskych schém environmentálneho označovania (typu I podľa EN ISO 14024), kritériá environmentálnej značky EÚ zohľadnia aj existujúce kritériá vypracované v oficiálne uznávaných schémach environmentálneho označovania v členských štátoch.

Článok 12

Propagácia environmentálnej značky EÚ

1. Členské štáty a Komisia v spolupráci s EUEB dohodnú konkrétny akčný plán na propagáciu používania environmentálnej značky EÚ prostredníctvom:

- a) činností na zvýšenie informovanosti a informačných a vzdelávacích kampaní pre spotrebiteľov, producentov, výrobcov, veľkoobchodníkov, poskytovateľov služieb, verejných obstarávateľov, obchodníkov, maloobchodníkov a širokú verejnosť,
- b) motivovania k pochopeniu schémy, predovšetkým v malých a stredných podnikoch,

čím podporujú rozvoj tejto schémy.

2. Propagácia environmentálnej značky EÚ sa môže realizovať prostredníctvom internetového portálu environmentálnej značky EÚ poskytujúceho základné informačné a propagačné materiály o environmentálnej značke EÚ a informácie o miestach, kde je možné kúpiť produkty s environmentálnou značkou EÚ, vo všetkých jazykoch Spoločenstva.

3. Členské štáty podporia používanie príručky pre orgány, ktoré zadávajú verejné zákazky v zmysle prílohy I časti A bodu 5. Členské štáty na tento účel posúdia napríklad stanovenie cieľov na nákup produktov spĺňajúcich kritériá uvedené v tejto príručke.

Článok 13

Výmena informácií a skúseností

1. S cieľom podporiť dôsledné vykonávanie tohto nariadenia si príslušné orgány pravidelne vymieňajú informácie a skúsenosti, a to najmä v súvislosti s uplatňovaním článkov 9 a 10.

2. Komisia na tento účel vytvorí pracovnú skupinu príslušných orgánov. Pracovná skupina sa stretáva najmenej dvakrát ročne. Cestovné náklady hradí Komisia. Pracovná skupina si zvolí predsedu a prijme rokovací poriadok.

Článok 14

Správa

Do 19. februára 2015 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní schémy environmentálnej značky EÚ. V správe sa uvedú aj prvky pre potenciálne preskúmanie schémy.

Článok 15

Zmeny a doplnenia príloh

Komisia môže meniť a dopĺňať prílohy, ako aj upraviť maximálne poplatky ustanovené v prílohe III, zohľadňujúc potrebu toho, aby poplatky pokrývali prevádzkové náklady schémy.

Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 16 ods. 2.

Článok 16

Výbor

1. Komisii pomáha výbor.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Článok 17

Sankcie

Členské štáty stanovia predpisy o sankciách platných v prípade porušenia ustanovení tohto nariadenia a prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty bezodkladne oznámia tieto ustanovenia Komisii a bezodkladne ju informujú o každej následnej zmene a doplnení, ktorá sa ich týka.

Článok 18

Zrušenie

Týmto sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1980/2000.

Článok 19

Prechodné ustanovenia

Nariadenie (ES) č. 1980/2000 sa naďalej uplatňuje na zmluvy uzavreté podľa jeho článku 9 až do dátumu skončenia platnosti uvedeného v daných zmluvách, okrem ustanovení uvedeného nariadenia týkajúcich sa poplatkov.

Na takéto zmluvy sa uplatňujú článok 9 ods. 4 a príloha III tohto nariadenia.

Článok 20

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 25. novembra 2009

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predseda
Å. TORSTENSSON

PRÍLOHA I

POSTUP PRI VYPRACOVÁVANÍ A REVÍZII KRITÉRIÍ PRE ENVIRONMENTÁLNU ZNAČKU EÚ

A. Štandardný postup

Musia sa vypracovať tieto dokumenty:

1. *Predbežná správa*

Predbežná správa musí obsahovať tieto prvky:

- kvantitatívne vyjadrenie potenciálneho environmentálneho prínosu súvisiaceho so skupinou produktov vrátane zohľadnenia prínosu iných podobných európskych a národných alebo regionálnych schém environmentálneho označovania typu I podľa EN ISO 14024;
- odôvodnenie výberu a rozsahu skupiny produktov;
- posúdenie všetkých potenciálnych otázok obchodovania;
- analýzu kritérií iných environmentálnych značiek;
- súčasné právne predpisy a prebiehajúce legislatívne iniciatívy súvisiace s odvetvím skupiny produktov;
- analýzu možností nahradenia nebezpečných látok bezpečnejšími látkami alebo použitím alternatívnych materiálov alebo dizajnu, ak je to technicky uskutočniteľné, najmä pokiaľ ide o látky vzbudzujúce veľké obavy, ako sa uvádza v článku 57 nariadenia (ES) č. 1907/2006;
- údaje vnútorného trhu Spoločenstva pre dané odvetvie vrátane objemov a obratu;
- súčasný a budúci potenciál pre prienik produktov označených environmentálnou značkou EÚ na trh;
- rozsah a celkový význam environmentálnych vplyvov súvisiacich so skupinou produktov na základe nových alebo existujúcich hodnotiacich štúdií životného cyklu. Môžu sa použiť aj ďalšie vedecké dôkazy. Kritické a kontroverzné otázky sa podrobne opíšu a zhodnotia;
- odkazy na údaje a informácie získané a použité na účely vydania správy.

Predbežná správa sa počas vypracovávania kritérií prístupná na internetovej stránke Komisie venovanej environmentálnej značke EÚ na účely pripomienkovania a na referenčné účely.

Pri vypracovávaní kritérií pre skupiny produktov týkajúcich sa potravín a krmív musí predbežná správa, s odkazom na štúdiu vykonanú podľa článku 6 ods. 5, preukázať, že:

- jestvuje skutočná environmentálna pridaná hodnota vo vypracúvaní kritérií environmentálnej značky EÚ pre predmetný produkt,
- environmentálna značka EÚ zohľadňuje celý životný cyklus produktu a
- použitie environmentálnej značky EÚ na predmetnom produkte nespôsobí pre spotrebiteľov nejasnosti v porovnaní s inými označeniami potravín.

2. *Predbežný návrh kritérií a súvisiaca technická správa*

Po uverejnení predbežnej správy sa vypracuje predbežný návrh kritérií a technická správa na podporu návrhu.

Kritériá v predbežnom návrhu musia spĺňať tieto požiadavky:

- sú založené na najlepších produktoch dostupných na trhu Spoločenstva z hľadiska environmentálnych vlastností počas životného cyklu, pričom orientačne zodpovedajú 10-20 % produktov dostupných na trhu Spoločenstva z hľadiska environmentálnych vlastností v čase ich prijatia;
- aby sa umožnila potrebná flexibilita, presný percentuálny podiel bude vymedzený individuálne a v každom prípade s cieľom podporovať produkty s najväčšou environmentálnou vhodnosťou a zabezpečiť, aby mali spotrebitelia dostatočný výber;
- zohľadňujú čistú environmentálnu bilanciu medzi environmentálnym prínosom a zaťažením vrátane aspektov zdravia a bezpečnosti; v prípade, ak je to vhodné, posudzujú sa aj sociálne a etické aspekty, napríklad s odkazom na súvisiace medzinárodné dohovory a dohody, ako napríklad príslušné normy Medzinárodnej organizácie práce a etické kódexy;
- sú založené na najvýznamnejších environmentálnych vplyvoch produktu, sú podľa možnosti vyjadrené prostredníctvom kľúčových technických ukazovateľov environmentálnych vlastností produktu a sú vhodné na posúdenie v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia;
- sú založené na spoľahlivých údajoch a informáciách, ktoré sú podľa možnosti reprezentatívne pre celý trh Spoločenstva;
- sú založené na údajoch o životnom cykle a kvantitatívnych environmentálnych vplyvoch, podľa možnosti v súlade s európskymi referenčnými systémami pre údaje o životnom cykle (ELCD);
- zohľadňujú názory všetkých zainteresovaných strán zapojených do konzultačného procesu;
- zaručujú vo vzťahu k vymedzeniam pojmov, metódam skúšok a technickej a administratívnej dokumentácii harmonizáciu s existujúcimi právnymi predpismi platnými pre skupinu produktov;
- zohľadňujú príslušné politiky Spoločenstva a prácu vykonanú v súvislosti s inými príbuznými skupinami produktov.

Predbežný návrh kritérií musí byť napísaný tak, aby bol ľahko zrozumiteľný pre tých, ktorí ich chcú používať. V prípade každého kritéria je uvedené odôvodnenie a objasnenie environmentálneho prínosu. V návrhu sa zdôraznia kritériá zodpovedajúce kľúčovým environmentálnym charakteristikám.

Technická správa obsahuje minimálne tieto prvky:

- vedecké vysvetlenie každej požiadavky a každého kritéria;
- kvantitatívne vyjadrenie celkových environmentálnych vlastností, ktorých dosiahnutie sa od všetkých kritérií celkovo očakáva, v porovnaní s priemernými produktami na trhu;
- odhad očakávaných environmentálnych/hospodárskych/sociálnych vplyvov kritérií ako celku;
- príslušné skúšobné metódy na posúdenie rozličných kritérií;
- odhad nákladov na skúšky;
- v prípade každého kritéria informácie o všetkých skúškach, správy a iné dokumenty, ktoré majú vypracovať používatelia na žiadosť príslušného orgánu podľa článku 10 ods. 3.

Predbežný návrh kritérií a technická správa sa na účely verejnej konzultácie sprístupnia na pripomienkovanie na internetovej stránke Komisie venovanej environmentálnej značke EÚ. Strana, ktorá vedie vypracovanie skupiny produktov, pošle návrh a správu všetkým zainteresovaným stranám.

K predbežnému návrhu kritérií sa uskutočnia minimálne dve otvorené porady pracovnej skupiny, na ktoré sa prizývajú všetky zainteresované strany, napríklad príslušné orgány, zástupcovia odvetvia (vrátane malých a stredných podnikov), odborové zväzy, maloobchodníci, dovozcovia, environmentálne a spotrebiteľské organizácie. Na týchto poradách sa zúčastní aj Komisia.

Predbežný návrh kritérií a technická správa sa sprístupnia minimálne jeden mesiac pred prvou poradou pracovnej skupiny. Všetky ďalšie predbežné návrhy kritérií sa sprístupnia aspoň jeden mesiac pred nasledujúcou poradou. Všetky zmeny kritérií v ďalších návrhoch sa v plnej miere odôvodnia a zdokumentujú, a to s odkazom na diskusie na otvorených poradách pracovnej skupiny a pripomienky získané počas verejných konzultácií.

Na každú pripomienku získanú počas procesu vypracovania kritérií sa musí poskytnúť odpoveď, v ktorej sa uvedie, či bola pripomienka prijatá alebo zamietnutá, a z akého dôvodu.

3. Záverečná správa a návrh kritérií

Záverečná správa obsahuje tieto prvky:

Jasné odpovede na všetky pripomienky a návrhy, v ktorých sa uvedie, či pripomienky alebo návrhy boli prijaté alebo zamietnuté, a z akého dôvodu. So zainteresovanými stranami z Európskej únie a mimo Európskej únie sa zaobchádza rovnako.

Okrem toho obsahuje tieto prvky:

- zhrnutie úrovne podpory návrhu kritérií zo strany príslušných orgánov v rozsahu jednej strany;
- súhrnný zoznam všetkých dokumentov distribuovaných v priebehu vypracovania kritérií, spolu s informáciou, kedy a komu bol každý dokument distribuovaný, ako aj kópiu príslušných dokumentov;
- zoznam zainteresovaných strán, ktoré sa podieľali na práci, zúčastnili sa konzultácií alebo vyjadrili svoje stanovisko, spolu s ich kontaktnými informáciami;
- zhrnutie;
- tri kľúčové environmentálne charakteristiky skupiny produktov, ktoré sa môžu uvádzať na alternatívnej značke s textovým poľom uvedenej v prílohe II;
- návrh marketingovej a komunikačnej stratégie pre skupinu produktov.

Získané pripomienky k záverečnej správe sa zohľadnia a na požiadanie sa poskytnú informácie o odozve na dané pripomienky.

4. Príručka pre potenciálnych používateľov environmentálnej značky EÚ a pre príslušné orgány

Vypracuje sa príručka ako pomôcka pre potenciálnych používateľov environmentálnej značky EÚ a pre príslušné orgány pri posudzovaní zhody produktov s kritériami.

5. Príručka pre orgány, ktoré zadávajú verejné zákazky

Pre orgány, ktoré zadávajú verejné zákazky sa vypracuje príručka s pokynmi na používanie kritérií pre environmentálnu značku EÚ.

Komisia poskytne vzory príručky pre potenciálnych používateľov a príslušné orgány, ako aj príručky pre orgány, ktoré zadávajú verejné zákazky, preložené do všetkých úradných jazykov Spoločenstva.

B. Skrátený postup v prípadoch, keď boli kritériá vypracované v iných schémach environmentálneho označovania typu I podľa EN ISO 14024

Komisii sa predloží jediná správa. Táto správa bude obsahovať časť, ktorá preukáže, že boli splnené technické a konzultačné požiadavky uvedené v časti A, ako aj návrh kritérií, príručku pre potenciálnych používateľov environmentálnej značky EÚ a pre príslušné orgány a príručku pre orgány, ktoré zadávajú verejné zákazky.

Ak je Komisia spokojná s tým, že správa a kritériá spĺňajú požiadavky uvedené v časti A, správa a návrh kritérií sa počas obdobia dvoch mesiacov sprístupnia na účely verejných konzultácií na internetovej stránke Komisie venovanej environmentálnej značke EÚ na pripomienkovanie.

Na každú pripomienku získanú v priebehu verejných konzultácií sa musí poskytnúť odpoveď, v ktorej sa uvedie, či sa pripomienka prijíma alebo zamietá, a z akého dôvodu.

S výhradou zmien prijatých počas obdobia verejných konzultácií Komisia môže prijať kritériá podľa článku 8, ak žiadny členský štát nepožiadá o otvorenú poradu pracovnej skupiny.

Na žiadosť ktoréhokoľvek členského štátu sa uskutoční otvorená porada pracovnej skupiny k návrhu kritérií, na ktorej sa zúčastnia všetky zainteresované strany, napríklad príslušné orgány, zástupcovia odvetvia (vrátane malých a stredných podnikov), odborové zväzy, maloobchodníci, dovozcovia, environmentálne a spotrebiteľské organizácie. Na takejto porade sa zúčastní aj Komisia.

S výhradou akýchkoľvek zmien prijatých počas obdobia verejných konzultácií alebo počas porady pracovnej skupiny môže Komisia kritériá prijať v súlade s článkom 8.

C. Skrátený postup pre nepodstatnú revíziu kritérií

Komisia vypracuje správu s nasledujúcim obsahom:

- odôvodnenie potreby plnej revízie kritérií a dôvody, pre ktoré nepostačuje jednoduchá aktualizácia kritérií a úroveň ich rigoróznosti;
- technická časť, v ktorej sú aktualizované predchádzajúce trhové údaje použité pri určení kritérií;
- predbežný návrh revidovaných kritérií;
- kvantitatívne vyjadrenie celkových environmentálnych vlastností, ktorých dosiahnutie sa od všetkých kritérií celkovo očakáva, v porovnaní s priemernými produktami na trhu;
- revidovaná príručka pre potenciálnych používateľov environmentálnej značky EÚ a pre príslušné orgány; a
- revidovaná príručka pre orgány, ktoré zadávajú verejné zákazky.

Správa a návrh kritérií sa na účely verejnej konzultácie sprístupnia na pripomienkovanie na internetovej stránke Komisie venovanej environmentálnej značke EÚ na obdobie dvoch mesiacov.

Na každú pripomienku získanú v priebehu verejných konzultácií sa musí poskytnúť odpoveď, v ktorej sa uvedie, či sa pripomienka prijíma alebo zamieňa, a z akého dôvodu.

S výhradou akýchkoľvek zmien vykonaných počas obdobia verejných konzultácií môže Komisia prijať kritériá podľa článku 8, ak žiadny členský štát nepožiadá o otvorenú poradu pracovnej skupiny.

Na žiadosť ktoréhokoľvek členského štátu sa uskutoční otvorená porada pracovnej skupiny k návrhu kritérií, na ktorej sa zúčastnia všetky zainteresované strany, napríklad príslušné orgány, zástupcovia odvetvia (vrátane malých a stredných podnikov), odborové zväzy, maloobchodníci, dovozcovia a environmentálne a spotrebiteľské organizácie. Na takejto porade sa zúčastní aj Komisia.

S výhradou akýchkoľvek zmien prijatých počas obdobia verejných konzultácií alebo počas porady pracovnej skupiny môže Komisia prijať kritériá podľa článku 8.

PRÍLOHA II

PODOBA ENVIRONMENTÁLNEJ ZNAČKY EÚ

Environmentálna značka EÚ má túto podobu:

Značka:

Alternatívna značka s textovým poľom (možnosť použitia tohto textového poľa a použitý text sa spresnia v kritériách pre danú skupinu produktov):

Na produkte sa uvádza aj registračné číslo environmentálnej značky EÚ. Má túto podobu:

EU Ecolabel: xxxx/yyyy/zzzzz

kde xxxx označuje krajinu registrácie, yyyy skupinu produktov a zzzzz je číslo pridelené príslušným orgánom.

Značka, alternatívna značka s textovým poľom a registračné číslo sa vytlačia buď v dvoch farbách (Pantone č. 347 zelená pre listy a stonku kvetu a pre symbol „€“, internetovú adresu a skratku EU a Pantone č. 279 pre všetky ostatné prvky, text a rámeček), alebo v čiernej na bielom, alebo v bielej na čiernom.

PRÍLOHA III

POPLATKY

1. Poplatok za podanie žiadosti

Príslušný orgán, ktorému sa žiadosť podáva, vyberá poplatok založený na skutočných administratívnych nákladoch na spracovanie žiadosti. Tento poplatok nie je nižší ako 200 EUR a nie je vyšší ako 1 200 EUR.

Ak ide o malé a stredné podniky ⁽¹⁾ a subjekty v rozvojových krajinách, maximálny poplatok za podanie žiadosti nie je vyšší ako 600 EUR.

V prípade mikropodnikov ⁽¹⁾ je maximálny poplatok za podanie žiadosti 350 EUR.

Poplatok za podanie žiadosti sa znižuje o 20 % pre žiadateľov, ktorí sú zaregistrovaní v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) a/alebo majú osvedčenie podľa normy ISO 14001. Toto zníženie je možné len za podmienky, že sa žiadateľ výslovne zaviazal, že v rámci svojej environmentálnej politiky zabezpečí, že jeho produkty s environmentálnou značkou EÚ budú v úplnom súlade s kritériami pre environmentálnu značku počas celej doby platnosti zmluvy a že takýto záväzok sa vhodne začlení do podrobných environmentálnych cieľov. Žiadatelia, ktorí majú osvedčenie podľa normy ISO 14001, každoročne preukážu dodržiavanie tohto záväzku. Žiadatelia, ktorí sú zaregistrovaní v EMAS, predložia kópiu ich každoročne overeného environmentálneho vyhlásenia.

2. Ročný poplatok

Príslušný orgán môže vyžadovať od každého žiadateľa, ktorému bola udelená environmentálna značka EÚ, aby za používanie tejto značky platil ročný poplatok do výšky 1 500 EUR.

Ak ide o malé a stredné podniky a subjekty v rozvojových krajinách, maximálny ročný poplatok nie je vyšší ako 750 EUR.

V prípade mikropodnikov je maximálny ročný poplatok 350 EUR.

Obdobie, na ktoré sa vzťahuje ročný poplatok, sa začína dňom udelenia environmentálnej značky EÚ žiadateľovi.

⁽¹⁾ Malé a stredné podniky a mikropodniky, ako sú vymedzené v odporúčaní Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

PRÍLOHA IV

ŠTANDARDNÉ ZMLUVNÉ PODMIENKY POUŽÍVANIA ENVIRONMENTÁLNEJ ZNAČKY EÚ

PREAMBULA

Príslušný orgán (celý názov), ďalej len „príslušný orgán“

so sídlom (celá adresa), na účely podpisu tejto zmluvy zastúpený (meno zodpovednej osoby), a (celé meno/názov držiteľa) ako producent, výrobca, dovozca, poskytovateľ služieb, veľkoobchodník alebo maloobchodník, so sídlom (celá adresa), ďalej len „držiteľ“, v zastúpení (meno zodpovednej osoby), sa dohodli na nasledovnom, pokiaľ ide o používanie environmentálnej značky EÚ v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ ⁽¹⁾, ďalej len „nariadenie o environmentálnej značke EÚ“:

1. POUŽÍVANIE ENVIRONMENTÁLNEJ ZNAČKY EÚ

- 1.1. Príslušný orgán udeľuje držiteľovi právo používať environmentálnu značku EÚ na svojich produktoch uvedených v priložených špecifikáciách produktu, ktoré spĺňajú príslušné kritériá pre skupinu produktov na obdobie, prijaté Komisiou Európskych spoločností dňa (dátum), uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie z (úplný odkaz) a priložené k tejto zmluve.
- 1.2. Environmentálna značka EÚ sa bude používať iba v podobách ustanovených v prílohe II nariadenia o environmentálnej značke EÚ.
- 1.3. Držiteľ zabezpečí, aby označený produkt počas doby platnosti tejto zmluvy vždy spĺňal všetky podmienky používania a ustanovenia vymedzené v článku 9 nariadenia o environmentálnej značke EÚ. Pre nové zmeny charakteristík produktov, ktoré nemajú vplyv na súlad s kritériami, sa nebudú požadovať nové prihlášky. Držiteľ je však povinný informovať príslušný orgán o takýchto zmenách prostredníctvom doporučeného listu. Príslušný orgán môže vykonať náležité overenia.
- 1.4. Zmluvu možno rozšíriť na väčšie množstvo produktov než sa pôvodne predpokladalo, pričom rozšírenie podlieha súhlasu príslušného orgánu a podmienke, že produkty patria do tej istej skupiny produktov a tiež spĺňajú jej kritériá. Príslušný orgán môže overiť splnenie týchto podmienok. Príloha uvádzajúca podrobné špecifikácie produktu sa náležite zmení.
- 1.5. Držiteľ nesmie uskutočňovať reklamy, vyhlásenia alebo používať značku alebo logo spôsobom, ktorý je klamlivý alebo zavádzajúci, alebo ktorý by mohol spôsobiť zámenu s environmentálnou značkou EÚ alebo spochybniť jej integritu.
- 1.6. Držiteľ je podľa tejto zmluvy zodpovedný za spôsob používania environmentálnej značky EÚ v súvislosti so svojimi produktami, najmä v kontexte reklamy.
- 1.7. Príslušný orgán, vrátane jeho zástupcov splnomocnených na tieto účely, môžu vykonať všetky potrebné preverovania na monitorovanie stáleho dodržiavania kritérií pre príslušnú skupinu produktov, podmienok používania a ustanovení tejto zmluvy v súlade s pravidlami ustanovenými v článku 10 nariadenia o environmentálnej značke EÚ.

2. POZASTAVENIE A ODOBRATIE

- 2.1. Ak držiteľ prestane spĺňať podmienky používania alebo ustanovenia uvedené v článku 1 tejto zmluvy, oznámi túto skutočnosť príslušnému orgánu a zdrží sa používania environmentálnej značky EÚ až dovtedy, kým tieto podmienky používania alebo ustanovenia splní a túto skutočnosť oznámi príslušnému orgánu.
- 2.2. Ak sa príslušný orgán domnieva, že držiteľ porušil niektorú z podmienok používania alebo niektoré z ustanovení tejto zmluvy, môže pozastaviť alebo odobrať držiteľovi oprávnenie na používanie environmentálnej značky EÚ a prijať opatrenia potrebné na zabránenie držiteľovi v ďalšom používaní značky, vrátane opatrení ustanovených v článkoch 10 a 17 nariadenia o environmentálnej značke EÚ.

(¹) Ú. v. EÚ L 27, 30.1.2010, s. 1.

3. OBMEDZENIE ZODPOVEDNOSTI A ZÁRUKY

- 3.1. Držiteľ nezahŕňa environmentálnu značku EÚ ako súčasť žiadnej záruky alebo ručenia v súvislosti s produktom, na ktorý odkazuje článok 1.1 tejto zmluvy.
- 3.2. Príslušný orgán vrátane jeho splnomocnených zástupcov nie je zodpovedný za žiadne straty alebo škody, ktoré utrpí držiteľ v súvislosti s udelením a/alebo používaním environmentálnej značky EÚ.
- 3.3. Príslušný orgán vrátane jeho splnomocnených zástupcov nie je zodpovedný za žiadne straty alebo škody, ktoré utrpí tretia strana, ani také, ktoré vzniknú v súvislosti s udelením a/alebo používaním environmentálnej značky EÚ, vrátane jej použitia v reklame.
- 3.4. Držiteľ nahradí príslušnému orgánu a jeho splnomocneným zástupcom všetky straty, škody alebo zodpovednostné záväzky vzniknuté príslušnému orgánu alebo jeho splnomocneným zástupcom v dôsledku porušenia tejto zmluvy zo strany držiteľa alebo v dôsledku použitia nesprávnych informácií alebo dokumentácie poskytnutej držiteľom vrátane akýchkoľvek tvrdení tretej strany.

4. POPLATKY

- 4.1. Výška poplatku za podanie žiadosti a ročného poplatku bude stanovená v súlade s prílohou III nariadenia o environmentálnej značke EÚ.
- 4.2. Používanie environmentálnej značky EÚ je podmienené včasným uhradením všetkých príslušných poplatkov.

5. DĹŽKA TRVANIA ZMLUVY A ROZHODNÉ PRÁVO

- 5.1. Okrem ustanovení článkov 5.2, 5.3 a 5.4 táto zmluva platí od dátumu jej podpísania do (...) alebo do skončenia platnosti kritérií pre skupinu produktov, podľa toho, čo nastane skôr.
- 5.2. Ak držiteľ porušil niektorú z podmienok používania alebo niektoré z ustanovení tejto zmluvy v zmysle článku 2.2, príslušný orgán môže túto skutočnosť považovať za porušenie zmluvy, ktoré príslušnému orgánu udeľuje spolu s ustanoveniami článku 2.2 aj právo vypovedať zmluvu doporučeným listom držiteľovi pred dátumom stanoveným v článku 5.1 do (lehotu ustanoví príslušný orgán).
- 5.3. Držiteľ môže vypovedať zmluvu zaslaním doporučeného listu príslušnému orgánu. Výpovedná lehota je tri mesiace.
- 5.4. Ak sú kritériá pre skupinu produktov rozšírené v zmysle článku 1.1 bez zmien a doplnení na akékoľvek obdobie, a ak príslušný orgán neoznámí písomne vypovedanie aspoň tri mesiace pred skončením platnosti kritérií pre skupinu produktov a tejto zmluvy, príslušný orgán informuje držiteľa najmenej tri mesiace vopred o tom, že zmluva bude automaticky obnovená dovtedy, kým zostanú v platnosti kritériá pre skupinu produktov.
- 5.5. Po ukončení tejto zmluvy nesmie držiteľ používať environmentálnu značku EÚ v súvislosti s produktom uvedeným v článku 1.1 a v prílohe tejto zmluvy na označovanie alebo na účely reklamy. Environmentálna značka EÚ môže byť napriek tomu počas šiestich mesiacov po skončení zmluvy uvádzaná na tovare, ktorý má držiteľ alebo iné subjekty na sklade a ktorý bol vyrobený pred skončením zmluvy. Toto ustanovenie neplatí, ak bola zmluva skončená z dôvodov uvedených v článku 5.2.
- 5.6. Každý spor medzi príslušným orgánom a držiteľom alebo akýkoľvek nárok jednej strany voči druhej na základe tejto zmluvy, ktorý nebol urovnaný priateľskou dohodou o urovaní sporu, podlieha rozhodnému právu ustanovenému v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) ⁽¹⁾ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II) ⁽²⁾.

Súčasťou tejto zmluvy sú tieto prílohy:

- kópia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ v (príslušnom jazyku/jazykoch Spoločenstva),
- špecifikácie produktu, ktoré musia zahŕňať aspoň podrobnosti o názve a/alebo interných referenčných číslach výrobcu, mieste výroby a súvisiace registračné číslo/čísla environmentálnej značky EÚ,
- kópia rozhodnutia Komisie (o kritériách na skupiny produktov).

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008, s. 6.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 40.

V dňa

.....

(príslušný orgán)

poverená osoba

.....

(právne záväzný podpis)

.....

(držiteľ)

poverená osoba

.....

(právne záväzný podpis)

PRÍLOHA V

POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA PRÍSLUŠNÝCH ORGÁNOV

1. Príslušný orgán je nezávislý od organizácie alebo produktu, ktorý posudzuje.

Ako príslušný orgán môže byť určený orgán, ktorý patrí do obchodného združenia alebo profesijnej federácie, ktoré zastupujú podniky zapojené do navrhovania, výroby, obstarávania, montáže, používania alebo údržby produktov, ktoré tento orgán posudzuje, pod podmienkou, že je preukázaná jeho nezávislosť a nedochádza ku konfliktu záujmov.

2. Príslušný orgán, jeho vrcholový manažment a zamestnanci zodpovední za vykonávanie úloh posudzovania zhody nie sú dizajnéri, výrobcovia, dodávatelia, subjekty vykonávajúce inštaláciu, nákupcovia, vlastníci, používatelia alebo subjekty vykonávajúce údržbu produktov, ktoré posudzujú, ani splnomocnení zástupcovia žiadnej z týchto osôb. To nevylučuje používanie posudzovaných produktov, ktoré sú potrebné v rámci činností príslušného orgánu, alebo používanie na osobné účely.

Príslušný orgán, jeho vrcholový manažment a zamestnanci zodpovední za vykonávanie úloh posudzovania zhody nie sú priamo zapojení do navrhovania, výroby alebo konštrukcie, uvádzania na trh, inštalácie, používania alebo údržby týchto produktov, ani nezastupujú osoby zapojené do týchto činností. Nepodielajú sa na žiadnych činnostiach, ktoré by mohli ovplyvniť ich nezávislý posudok a integritu vo vzťahu k činnostiam posudzovania zhody, pre ktoré boli určené. Vzťahuje sa to najmä na poradenské služby.

Príslušné orgány zabezpečia, aby činnosti ich pomocných orgánov alebo subdodávateľov neovplyvňovali dôvernú, objektívnu a nestrannú činnosť posudzovania zhody.

3. Príslušné orgány a ich zamestnanci vykonávajú činnosti posudzovania zhody na najvyššej úrovni odbornej integrity a nevyhnutnej technickej odbornej spôsobilosti v danej oblasti a nesmú podliehať žiadnym tlakom a stimulom, najmä finančným, ktoré by mohli ovplyvniť ich rozhodnutie alebo výsledky činností posudzovania zhody, najmä zo strany osôb alebo skupín osôb, ktoré majú záujem na výsledku týchto činností.
4. Príslušný orgán musí byť schopný vykonať všetky úlohy posudzovania zhody, ktorými je poverený podľa tohto nariadenia, či už ich vykoná príslušný orgán sám alebo ich vykoná niekto iný v jeho mene a na jeho zodpovednosť.

Príslušný orgán má vždy, pre každý postup posudzovania zhody a pre každý typ alebo kategóriu produktu, pre ktoré bol určený, k dispozícii:

- a) potrebné technické znalosti a dostatočné a primerané skúsenosti na vykonávanie úloh posudzovania zhody;
- b) potrebný opis postupov, v súlade s ktorými sa vykonáva posudzovanie zhody, ktorý zabezpečuje transparentnosť a reprodukovateľnosť týchto postupov. Uplatňuje príslušné politiky a postupy, ktoré rozlišujú medzi úlohami, ktoré vykonáva ako príslušný orgán, a inými činnosťami;
- c) potrebné postupy na vykonávanie svojej činnosti zohľadňujúce veľkosť podniku, odvetvie, v ktorom podnik pôsobí, jeho štruktúru, stupeň zložitosti príslušnej technológie používanej pri produkte a hromadný či sériový charakter výrobného procesu.

Má nevyhnutné prostriedky na primeraný výkon technických a administratívnych úloh spojených s činnosťami posudzovania zhody a má prístup k všetkým potrebným zariadeniam alebo vybaveniu.

5. Zamestnanci zodpovední za výkon činností posudzovania zhody majú:

- a) primerané vedomosti o všetkých činnostiach posudzovania zhody, pre ktoré bol príslušný orgán určený;
- b) schopnosti potrebné na vydanie osvedčení, záznamov a protokolov preukazujúcich, že sa vykonalo posúdenie.

6. Je potrebné zaručiť nestrannosť príslušných orgánov, ich vrcholového manažmentu a zamestnancov, ktorí vykonávajú posudzovanie.

Odmeňovanie vrcholového manažmentu príslušného orgánu a jeho zamestnancov, ktorí vykonávajú posudzovanie, nezávisí od počtu vykonaných posúdení ani výsledkov týchto posúdení.

7. Príslušné orgány sa zúčastňujú na príslušných normalizačných činnostiach a činnostiach pracovnej skupiny príslušných orgánov, uvedených v článku 13 tohto nariadenia alebo zabezpečia, aby ich zamestnanci, ktorí vykonávajú posudzovanie, boli o týchto činnostiach informovaní, a administratívne rozhodnutia a dokumenty, ktoré sú výsledkom práce tejto skupiny, uplatňujú ako všeobecné usmernenia.
-

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 67/2010**z 30. novembra 2009****stanovujúce všeobecné pravidlá poskytovania finančnej pomoci Spoločenstva v oblasti transeurópskych sietí****(kodifikované znenie)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä na jej článok 156,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Nariadenie Rady (ES) č. 2236/95 z 18. septembra 1995 stanovujúce všeobecné pravidlá poskytovania finančnej pomoci spoločenstva v oblasti transeurópskych sietí ⁽³⁾ bolo opakované ⁽⁴⁾ podstatným spôsobom zmenené a doplnené. V záujme jasnosti a prehľadnosti by sa malo toto nariadenie kodifikovať.
- (2) Článok 155 zmluvy stanovuje, že Spoločenstvo má vypracovať sériu usmernení zahŕňajúcich ciele, priority a trendy opatrení, ktoré sa predpokladajú v oblasti transeurópskych sietí a že môže podporiť projekty spoločného záujmu podporované členskými štátmi v oblasti transeurópskych sietí. Podľa tohto článku zmluvy môže Spoločenstvo poskytnúť pomoc projektom spoločného záujmu, ktoré sú uvedené v rámci týchto usmernení.
- (3) Pre financovanie transeurópskych sietí by sa mali stanoviť všeobecné pravidlá a tým umožniť vykonávanie článku 155.
- (4) Zapojenie finančného súkromného kapitálu do transeurópskych sietí by sa malo zvýšiť a malo by sa rozvíjať partnerstvo medzi verejným a súkromným sektorom.
- (5) Pomoc Spoločenstva môže mať formu predovšetkým štúdií uskutočniteľnosti, záruk za úvery a príspevkov k úrokovým sadzbám. Tieto príspevky a záruky sa týkajú najmä

finančnej podpory Európskej investičnej banky alebo iných verejných, alebo súkromných inštitúcií. V určitých dostatočne zdôvodnených prípadoch sa môže uvažovať o priamej podpore na investície.

- (6) Záruky na úvery by mali byť poskytnuté na komerčnom základe zo strany Európskeho investičného fondu alebo iných finančných organizácií. Finančná pomoc Spoločenstva môže pokrývať všetky alebo časť splátok platených subjektmi, ktoré majú z týchto záruk prospech.
- (7) Pomoc Spoločenstva je hlavne zameraná na prekonanie finančných prekážok, ktoré môžu vzniknúť počas štartovacej fázy projektu.
- (8) Je potrebné stanoviť limit pomoci Spoločenstva vo vzťahu k celkovým investičným nákladom. Mala by sa však poskytnúť vyššia miera pomoci Spoločenstva s cieľom dokončiť cezhraničné prepojenie v oblasti prioritných projektov.
- (9) Založenie verejno-súkromných partnerstiev (alebo iných foriem spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom) si vyžaduje pevný finančný záväzok od inštitucionálnych investorov, ktorý je dostatočne príťažlivý na to, aby sa zvyšoval súkromný kapitál. Poskytnutím finančnej pomoci Spoločenstva na viacročnom základe by sa odstránili neistoty, ktoré spomaľujú rozvoj projektov. Mali by sa preto prijať opatrenia na poskytnutie finančnej podpory projektom, vybratým na základe viacročného právneho záväzku.
- (10) Pomoc Spoločenstva by mala byť poskytnutá na projekty podľa toho, ako prispievajú k splneniu cieľov uvedených v článku 154 zmluvy a ostatných cieľov a priorit uvedených v usmerneniach podľa článku 155 zmluvy. Mali by sa brať do úvahy aj iné aspekty, ako je napr. stimulačný účinok na verejné a súkromné financie, na priame a nepriame sociálno-ekonomické účinky projektov, najmä na zamestnanosť a dôsledky pre životné prostredie.
- (11) Je vhodné umožniť účasť rizikového kapitálu v investičných fondoch, s ťažiskom na zabezpečovaní rizikového kapitálu pre projekty transeurópskych sietí do výšky 1 % celkovej čiastky na obdobie rokov 2000 až 2006, aby sa získali skúsenosti s touto formou financovania. Tento limit sa môže zvýšiť na 2 % na základe overenia fungovania tohto nástroja. Je tiež vhodné preskúmať jeho možné budúce rozšírenie.

⁽¹⁾ Stanovisko z 10. júna 2009 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 24. novembra 2009 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 26. novembra 2009.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 228, 23.9.1995, s. 1.

⁽⁴⁾ Pozri prílohu II.

- (12) Na zvýšenie prehľadnosti a na splnenie predpokladov v prípade projektov alebo skupín projektov, ktoré si vyžadujú vyššie finančné potreby na dlhé časové obdobie, je žiaduce, aby boli v špecifických sektoroch alebo oblastiach vypracované indikatívne viacročné programy. Tieto programy by mali stanovovať celkovú a ročnú výšku finančných prostriedkov, ktoré by sa mohli prideliť na dané obdobie takým projektom alebo skupinám projektov a ktoré by mali slúžiť ako referenčné čiastky v prípade rozhodnutí o udelení ročnej finančnej pomoci v rámci ročného rozpočtového plánu, pokiaľ sa zhodujú s príslušnými viacročnými programami. Avšak ročné čiastky uvedené v týchto programoch nepredstavujú záväzné prostriedky v ročnom rozpočtovom pláne.
- (13) Komisia musí starostlivo zhodnotiť potenciálnu životaschopnosť projektov pomocou analýz nákladov a výnosov a iných vhodných kritérií, ako aj ich finančnej výnosnosti.
- (14) Finančná podpora Spoločenstva podľa článku 155 ods. 1, prvého pododseku, tretej zarážky zmluvy musí byť v súlade s politikami Spoločenstva týkajúcimi sa najmä sietí a ochrany životného prostredia, súťaže a udeľovania verejných objednávok. Ochrana životného prostredia by mala zahŕňať hodnotenie vplyvov na životné prostredie.
- (15) Je potrebné objasniť príslušné právomoci a rozsah zodpovednosti členských štátov a Komisie vzhľadom na kontrolu financií.
- (16) Komisia musí zabezpečiť vhodnú koordináciu všetkých činností Spoločenstva, hlavne medzi financovaním v rámci transeurópskych sietí a financovaním zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu, Európskeho investičného fondu a Európskej investičnej banky, ktoré majú vplyv na transeurópske siete.
- (17) Mali by sa prijať opatrenia týkajúce sa vhodných metód hodnotenia, sledovania a kontroly pomoci Spoločenstva.
- (18) Mali by existovať primerané informácie, publicita a transparentnosť týkajúce sa financovaných činností.
- (19) Vzhľadom na význam transeurópskych sietí je vhodné v zmysle bodu 33 medziinštitucionálnej dohody zo 6. mája 1999 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a zlepšení rozpočtového postupu⁽¹⁾ zahrnúť do tohto nariadenia ako finančný rámec na jeho vykonávanie príspevok vo výške 4 874 880 000 EUR na obdobie rokov 2000 až 2006.
- (20) Je vhodné, aby Rada preskúmala možnosť pokračovať v uplatňovaní opatrení podľa tohto nariadenia alebo ich zmeniť na základe súhrnnej správy predloženej Komisiou do konca roku 2006.

- (21) Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto nariadenia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon výkonných právomocí prenesených na Komisiu⁽²⁾,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov a rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie definuje podmienky a postupy poskytovania pomoci Spoločenstva podľa článku 155 ods. 1, prvého pododseku, tretej zarážky zmluvy projektom spoločného záujmu v oblasti transeurópskych sietí pre telekomunikačné infraštruktúry a projektom spoločného záujmu v oblasti transeurópskych sietí pre dopravu a energetické infraštruktúry uvedených v článku 20 treťom odseku nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 680/2007 z 20. júna 2007, ktorým sa ustanovujú všeobecné pravidlá udeľovania finančnej pomoci Spoločenstva v oblasti transeurópskych dopravných a energetických sietí⁽³⁾.

Článok 2

Spôsobilosť na poskytnutie pomoci

Pomoc Spoločenstva sa môže poskytnúť len na projekty spoločného záujmu (ďalej len „projekty“), spĺňajúce požiadavky usmernení uvedených v článku 155 ods. 1, prvom pododseku, prvej zarážke zmluvy.

Časti projektov sú spôsobilé na poskytnutie pomoci, pokiaľ tvoria technicky a finančne nezávislé celky.

Článok 3

Formy pomoci

1. Pomoc Spoločenstva na projekty môže mať jednu alebo viaceré z nasledujúcich foriem:

- a) spolufinancovanie štúdií vzťahujúcich sa na projekty vrátane prípravných štúdií, štúdií uskutočniteľnosti, hodnotiacich štúdií a iných technických podporných opatrení pre tieto štúdie. Účasť Spoločenstva nesmie vo všeobecnosti presiahnuť 50 % celkových nákladov štúdie. Výnimočne, v riadne zdôvodnených prípadoch z podnetu Komisie a so súhlasom príslušných členských štátov, môže účasť Spoločenstva presiahnuť 50 %;
- b) subvencie na úroky z pôžičiek poskytnutých Európskou investičnou bankou alebo inými verejnými alebo súkromnými inštitúciami. Vo všeobecnosti nesmie trvanie subvencie presiahnuť päť rokov;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 172, 18.6.1999, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 162, 22.6.2007, s. 1.

- c) príspevok na poplatky za záruky na pôžičky z Európskeho investičného fondu alebo iných finančných inštitúcií;
- d) priama podpora investícií v riadne zdôvodnených prípadoch;
- e) účasť rizikového kapitálu v investičných fondoch alebo porovnateľných finančných nástrojoch s ťažiskom na zabezpečení rizikového kapitálu pre projekty transeurópskych sietí a zapojení značných investícií súkromného sektoru; podiel takého rizikového kapitálu nesmie presiahnuť 1 % rozpočtových zdrojov podľa článku 19. V súlade s postupom uvedeným v článku 18 ods. 2 sa tento limit môže od roku 2003 zvýšiť na 2 % na základe zhodnotenia fungovania tohto nástroja, predloženého Komisiou Európskemu parlamentu a Rade. Účasť môže byť bezprostredne vo fondoch alebo porovnateľných finančných nástrojoch, alebo na vhodnom spoločnom investičnom zámere riadenom tými istými manažérmi fondu. Ďalšie podrobnosti k účasti rizikového kapitálu sú stanovené v prílohe I.

2. Pomoc Spoločenstva uvedená v odseku 1 sa podľa potreby kombinuje, aby sa maximalizovali stimuly zabezpečené rozdeľnými zdrojmi rozpočtu, ktoré sa musia použiť najhospodárnejším spôsobom.

3. Formy pomoci Spoločenstva uvedené v odseku 1 sa používajú selektívne tak, aby brali do úvahy špecifické charakteristiky rôznych typov príslušnej siete, a aby takáto pomoc nespôsobila deformáciu súťaže medzi podnikmi príslušného sektoru.

4. Prostriedky financovania projektov infraštruktúry počas doby uvedenej v článku 19 sa majú využívať tak, aby aspoň 55 % bolo poskytnutých železniciam (vrátane kombinovanej dopravy) a maximálne 25 % na cesty.

5. Komisia podporí najmä zapojenie súkromných zdrojov do financovania projektov financovaných podľa tohto nariadenia tam, kde sa v rámci verejno-súkromného partnerstva môže maximalizovať multiplikačný efekt finančných nástrojov Spoločenstva. Každý prípad Komisia preskúma individuálne, pričom bude podľa potreby brať do úvahy možné alternatívy financovania výhradne z verejných zdrojov. Pri každom projekte sa v súlade so zmluvou vyžaduje podpora príslušného členského štátu.

Článok 4

Podmienky pomoci Spoločenstva

- 1. Pomoc Spoločenstva sa poskytne v zásade len vtedy, ak sa vykonanie projektu stretne s finančnými prekážkami.
- 2. Pomoc Spoločenstva nepresiahne minimum, ktoré sa považuje za potrebné pre spustenie projektu.

3. Bez ohľadu na vybratú formu intervencie celková výška pomoci Spoločenstva podľa tohto nariadenia nepresiahne 10 % celkových investičných nákladov. Celková výška pomoci Spoločenstva však môže výnimočne dosiahnuť 20 % celkových investičných nákladov v týchto prípadoch:

- a) projekty, ktoré sa týkajú satelitných polohovacích a navigačných systémov podľa ustanovení článku 17 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1692/96/ES z 23. júla 1996 o základných usmerneniach Spoločenstva pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete ⁽¹⁾;
- b) prioritné projekty týkajúce sa energetických sietí;
- c) úseky projektov v európskom záujme, ktoré sú uvedené v prílohe III k rozhodnutiu č. 1692/96/ES, za predpokladu, že tieto projekty sa začali pred rokom 2010, s cieľom odstrániť úzke miesta a/alebo dokončiť chýbajúce úseky, ak takéto úseky majú charakter cezhraničnej alebo prírodnej prekážky, a prispieť k integrácii vnútorného trhu rozšíreného Spoločenstva, podporovať bezpečnosť, zabezpečiť interoperabilitu vnútroštátnych sietí a/alebo výrazne prispieť k zníženiu nerovnováhy medzi druhmi dopravy v prospech druhov dopravy, ktoré sú najšetrnejšie k životnému prostrediu. Táto miera sa diferencuje v súlade s výhodami pre ostatné krajiny, najmä pre susedné členské štáty.

V prípade projektov spoločného záujmu, identifikovaných v prílohe I k rozhodnutiu Európskeho parlamentu a Rady č. 1336/97/ES zo 17. júna 1997 o sérii smerníc pre transeurópske telekomunikačné siete ⁽²⁾, môže celková výška pomoci Spoločenstva poskytovanej podľa tohto nariadenia dosiahnuť 30 % celkových investičných nákladov.

4. Finančné zdroje zabezpečené podľa tohto nariadenia sa v zásade nepridelia projektom alebo etapám projektu, ktoré sú financované z iných finančných zdrojov Spoločenstva.

5. V prípade projektov uvedených v odseku 3, v rámci limitov tohto nariadenia, právny záväzok musí byť viacročný a rozpočtové záväzky sa musia plniť v ročných splátkach.

Článok 5

Indikatívny viacročný program Spoločenstva

1. Bez vplyvu na uplatňovanie článku 6 a s cieľom zvýšenia účinnosti opatrení Spoločenstva môže Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 18 ods. 2 vypracovať pre jednotlivé sektory indikatívny viacročný program (ďalej len „program“) na základe usmernení uvedených v článku 155 ods. 1 zmluvy. Program bude vychádzať z finančnej pomoci podľa článku 8 a bude medzi iným zahŕňať informácie poskytnuté členskými štátmi, a to najmä informácie stanovené v článku 9.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 228, 9.9.1996, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 183, 11.7.1997, s. 12.

2. Program sa bude skladať výhradne z projektov spoločného záujmu a/alebo koherentných skupín projektov spoločného záujmu, ktoré boli vopred určené v rámci usmernení uvedených v článku 155 ods. 1 zmluvy v špecifických oblastiach vyžadujúcich si značné finančné potreby počas dlhého obdobia.

3. Pre každý projekt alebo skupinu projektov budú v programe stanovené indikatívne čiastky udelenej finančnej pomoci podliehajúce ročným rozhodnutiam rozpočtového orgánu. Na účely indikatívnych viacročných programov sa nesmie použiť viac než 75 % rozpočtových zdrojov podľa článku 19.

4. Program slúži ako základ pre ročné rozhodnutia pridelujúce pomoc Spoločenstva projektom v rámci ročných rozpočtových prostriedkov. Komisia informuje pravidelne výbor uvedený v článku 18 ods. 1 o stave programov a každom rozhodnutí prijatom Komisiou, ktoré sa týka pridelovania pomoci Spoločenstva určenej na tieto programy. Sprievodné dokumenty k predbežnému návrhu Komisie sa zahrnú do správy týkajúcej sa pokroku dosiahnutého pri implementácii každého viacročného indikatívneho programu v súlade s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev ⁽¹⁾.

Program sa musí najneskôr v polovici svojej doby platnosti alebo na základe dosiahnutého pokroku projektov alebo skupín projektov preveriť a ak je to potrebné, revidovať v súlade s postupom uvedeným v článku 18 ods. 2.

V programe musia byť uvedené aj ostatné zdroje financovania príslušných projektov, najmä ak ide o zdroje iných nástrojov Spoločenstva alebo Európskej investičnej banky.

5. V prípade podstatných zmien vo vykonávaní projektov alebo skupín projektov príslušné členské štáty informujú bez zbytočného odkladu Komisiu.

O zmenách indikatívnych globálnych čiastok stanovených v programe na projekty, ktoré sa na základe vyššie uvedených zmien ukážu ako nevyhnutné, sa rozhodne podľa postupu uvedeného v článku 18 ods. 2.

Článok 6

Výberové kritériá projektov

1. Pomoc sa projektom prideluje podľa stupňa ich príspevku k dosiahnutiu cieľov uvedených v článku 154 zmluvy a ostatných cieľov a priorít definovaných v usmerneniach uvedených v článku 155 ods. 1 zmluvy.

2. Pri vykonávaní tohto nariadenia Komisia zabezpečí zhodu svojich rozhodnutí o poskytovaní pomoci Spoločenstva s prioritami stanovenými v usmerneniach pre jednotlivé sektory podľa článku 155 ods. 1 zmluvy. Zahŕňa to aj zhodu s požiadavkami, ktoré môžu byť stanovené v týchto usmerneniach vo forme percentuálneho podielu celkovej pomoci Spoločenstva.

3. Pomoc Spoločenstva sa pridelí projektom, ktoré sú potenciálne ekonomicky životaschopné a u ktorých sa finančná výnosnosť v čase podania žiadosti považuje za nedostatočnú.

4. Rozhodnutie o poskytnutí pomoci Spoločenstva má brať na zreteľ aj:

- a) zrelosť projektu,
- b) stimulačný účinok intervencie Spoločenstva na verejné a súkromné financie,
- c) primeranosť finančného balíka,
- d) priame alebo nepriame sociálno-hospodárske účinky, najmä na zamestnanosť,
- e) dôsledky na životné prostredie.

5. Hlavne v prípade cezhraničných projektov sa berie zreteľ aj na koordináciu časového rozvrhu rôznych častí projektu.

Článok 7

Zlučiteľnosť

Projekty financované podľa tohto nariadenia musia byť v súlade s právom Spoločenstva a politikou Spoločenstva, najmä pokiaľ ide o ochranu životného prostredia, hospodársku súťaž a zadávanie verejných zákaziek.

Článok 8

Predkladanie žiadostí o finančnú pomoc

Žiadosti o finančnú pomoc predkladajú Komisii príslušné členské štáty alebo priamo, so súhlasom členského štátu resp. členských štátov, príslušné verejné alebo súkromné podniky alebo orgány.

Komisia overí súhlas príslušných členských štátov.

Článok 9

Údaje vyžadované na hodnotenie a posudzovanie žiadostí

1. Každá žiadosť o finančnú pomoc obsahuje všetky informácie potrebné na preskúmanie projektu podľa článkov 4, 6 a 7, a najmä:

- a) ak sa žiadosť vzťahuje na projekt:
 - i) orgán zodpovedný za vykonanie projektu;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1.

- ii) popis príslušného projektu a druh predpokladanej pomoci Spoločenstva;
 - iii) výsledky analýz nákladov a výnosov, vrátane výsledkov analýz potencionálnej ekonomickej životaschopnosti a analýz finančnej výhodnosti;
 - iv) postavenie projektu podľa usmernení v oblasti dopravy, vzhľadom k osiam a uzlom;
 - v) konzistenciu s regionálnym plánovaním;
 - vi) sumárny popis environmentálnych dôsledkov, vychádzajúci z hodnotenia vykonaného v súlade so smernicou Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie ⁽¹⁾;
 - vii) vyhlásenie o tom, že boli preverené možnosti verejného a súkromného financovania, vrátane Európskeho investičného fondu a Európskej investičnej banky;
 - viii) finančný plán uvádzajúci v eurách alebo v národných menách všetky zložky finančného balíka, vrátane finančnej pomoci v rôznych formách podľa článku 3 ods. 1 požadovanej od Spoločenstva a od miestnych, regionálnych alebo ústredných vládnych orgánov, ako aj zo súkromných zdrojov, a čiastky už poskytnutej pomoci;
- b) ak sa žiadosť vzťahuje na štúdiu, ciele a účel štúdie a predpokladané metódy a techniky;
- c) predbežný časový rozvrh prác;
- d) popis kontrolných opatrení, ktoré má vykonávať príslušný členský štát vzhľadom na využitie požadovaných financií.

2. Žiadatelia predložia Komisii všetky požadované relevantné informácie, ako sú parametre, návody a predpoklady, na ktorých je založená analýza nákladov a výnosov.

3. Komisia si môže vyžiadať posudok akéhokoľvek špecialistu, aby posúdila žiadosť, vrátane stanoviska Európskej investičnej banky.

Článok 10

Poskytnutie finančnej pomoci

V súlade s článkom 274 zmluvy rozhodne Komisia o poskytnutí finančnej pomoci podľa tohto nariadenia na základe posúdenia žiadosti, v zhode s výberovými kritériami. V prípade projektov identifikovaných v príslušnom indikatívnom viacročnom programe, vypracovanom podľa článku 5, Komisia prijme ročné rozhodnutia o poskytnutí finančnej pomoci v rámci indikatívnych finančných čiastok uvedených v tomto programe. V prípade ostatných projektov sa prijímú opatrenia v súlade s postupom

uvedeným v článku 18 ods. 2. Komisia oznámi svoje rozhodnutie priamo príjemcom pomoci a členským štátom.

Článok 11

Finančné ustanovenia

1. Pomoc Spoločenstva sa môže vzťahovať len na výdavky týkajúce sa projektu, do ktorého sú zapojení príjemcovia pomoci alebo tretie strany zodpovedné za vykonanie projektu.

2. Pomoc sa nevzťahuje na výdavky vzniknuté pred dátumom, kedy Komisia obdržala žiadosť o finančnú pomoc.

3. Rozhodnutia o poskytnutí finančnej pomoci prijaté Komisiou podľa článku 10 predstavujú záväzky vo vzťahu k výdavkom, ktoré sú zahrnuté v rozpočte.

4. Všeobecne sa platby uskutočňujú vo forme záloh, priebežných platieb a záverečnej platby. Záloha, ktorá bežne nepresiahne 50 % časti pomoci určenej na prvý rok, sa vypláti po schválení žiadosti o pomoc. Priebežné platby sa uskutočnia presne a transparentne na základe žiadostí o platby, berúc do úvahy pokrok vykonaný pri vykonávaní projektu alebo štúdie a ak je to potrebné, berúc do úvahy revidované finančné plány.

5. Platby musia brať zreteľ na skutočnosť, že infraštruktúrne projekty sa budú vykonávať v priebehu niekoľkých rokov a že sa preto musia prijať opatrenia na viacročné financovanie.

6. Komisia uskutoční záverečnú platbu po schválení záverečnej správy o projekte alebo štúdiu predloženej príjemcom pomoci a obsahujúcej položky všetkých skutočne vynaložených výdavkov.

7. V súlade s postupom uvedeným v článku 18 ods. 2 stanoví Komisia rámec pre postupy, časový rozvrh a čiastky platieb subvencií na úroky z pôžičiek, príspevkov na poplatky za záruky, ako aj príspevkov vo forme účasti na rizikovom kapitáli, na podporu investičných fondov alebo porovnateľných finančných nástrojov s ťažiskom na zabezpečenie rizikového kapitálu na projekty trans-európskej siete.

Článok 12

Finančná kontrola

1. Aby bolo zaručené úspešné dokončenie projektov financovaných podľa tohto nariadenia, členské štáty a Komisia, každý vo svojej príslušnej oblasti, prijímú potrebné opatrenia na:

a) pravidelné overovanie skutočnosti, či projekty a štúdie financované Spoločenstvom boli správne vykonávané;

b) zabránenie nedostatkom a prijatie opatrení voči nim;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 175, 5.7.1985, s. 40.

c) vrátenie akejkoľvek čiastky predstavujúcej stratu, ktorá je výsledkom nedostatkov, vrátane úroku z oneskorenej spätnej platby v súlade s pravidlami prijatými Komisiou. S výnimkou prípadu, keď členský štát a/alebo vykonávajúci verejný orgán dokáže, že nebol zodpovedný za nedostatky, je členský štát spoluzodpovedný za úhradu čiastok, ktoré boli neoprávnene zaplatené.

2. Členské štáty informujú Komisiu o opatreniach prijatých na tento účel a najmä oznámia Komisii popis riadiaceho a kontrolného systému vytvoreného na zabezpečenie účinného vykonávania projektov alebo štúdií.

3. Členské štáty sprístupnia Komisii akékoľvek vhodné vnútroštátne správy o kontrole projektov.

4. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek kontrolné opatrenia vykonané členskými štátmi v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, inými právnymi predpismi a správными opatreniami a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 246 zmluvy a kontrolné opatrenia vykonané v súlade s článkom 279 zmluvy, úradníci Komisie alebo jej pracovníci môžu vykonať kontroly na mieste, vrátane kontroly vzoriek, týkajúce sa projektov financovaných podľa tohto nariadenia a môžu preveriť kontrolné systémy a opatrenia vytvorené vnútroštátnymi orgánmi, ktoré informujú Komisiu o opatreniach prijatých v tejto súvislosti.

5. Komisia vopred oznámi vykonanie kontroly na mieste príslušnému členskému štátu, aby získala všetku potrebnú pomoc. Ak Komisia vykoná kontrolu na mieste bez predchádzajúceho oznámenia, takýto postup je podriadený dohodám uzavretým v súlade s ustanoveniami nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002. Úradníci alebo zamestnanci príslušného členského štátu sa môžu zúčastniť takýchto kontrol.

Komisia môže požiadať príslušný členský štát, aby vykonal kontrolu na mieste s cieľom overenia správnosti žiadostí o platby. Úradníci Komisie alebo jej pracovníci sa môžu zúčastniť takýchto kontrol a musia tak urobiť, pokiaľ o to požiada členský štát.

Komisia zabezpečí, aby akékoľvek kontroly, ktoré vykonáva, boli vykonávané koordinovaným spôsobom, aby sa zabránilo opakovaniu kontrol týkajúcich sa toho istého predmetu, v priebehu rovnakého obdobia. Príslušný členský štát a Komisia si ihneď vymenia akékoľvek relevantné informácie týkajúce sa výsledkov vykonávaných kontrol.

6. V prípade pomoci Spoločenstva poskytnutej priamo zúčastneným verejným alebo súkromným podnikom alebo orgánom, kontrolné opatrenia vykoná Komisia v prípadnej spolupráci s členskými štátom.

7. Zodpovedné orgány a úrady a priamo zúčastnené verejné alebo súkromné podniky alebo orgány zabezpečia pre Komisiu po dobu piatich rokov po poslednej platbe vzťahujúcej sa k projektu dostupnosť všetkých podkladov týkajúcich sa výdavkov na ktorýkoľvek projekt.

Článok 13

Zníženie, pozastavenie a zrušenie pomoci

1. Ak sa uskutočnenie činnosti javí celkom alebo sčasti neúmerne finančnej pomoci pridelené na tento účel, preskúma Komisia takýto prípad, požadujúc od členského štátu alebo úradov alebo orgánov určených členským štátom na túto činnosť, aby predložili svoje stanoviská vo vymedzenej dobe.

2. Na základe preskúmania uvedeného v odseku 1 môže Komisia znížiť, pozastaviť alebo zrušiť pomoc vzťahujúcu sa k príslušnej činnosti, ak sa odhalia nesprávnosti alebo chyby pri plnení jednej z podmienok stanovených v rozhodnutí o poskytnutí pomoci, a najmä pri podstatnej zmene ovplyvňujúcej povahu alebo podmienky vykonania projektu, o ktorej schválenie nebola Komisia požiadaná.

Každý neprimeraný výdavok je podnetom k vráteniu neprimerane vyplatených čiastok.

3. S výnimkou prípadov riadne zdôvodnených Komisii zruší Komisia pomoc poskytnutú na projekty, ktoré nezačali do dvoch rokov po dátume ich plánovaného začiatku, uvedeného v rozhodnutí o poskytnutí pomoci.

4. Akákoľvek čiastka, ktorá sa má vrátiť v dôsledku neexistujúceho nároku, sa splatí Komisii.

5. Ak 10 rokov po poskytnutí finančnej pomoci predmetná operácia nie je dokončená, Komisia môže požadovať náhradu vyplatenéj pomoci s náležitým zohľadnením zásady proporcionality a všetkých významných činiteľov.

Článok 14

Koordinácia

Komisia je zodpovedná za koordináciu a väzbu medzi projektmi a programami uvedenými v článku 5 ods. 1 realizovanými podľa tohto nariadenia a projektmi realizovanými s pomocou príspevkov z rozpočtu Spoločenstva, Európskej investičnej banky, Európskeho investičného fondu a iných finančných nástrojov Spoločenstva.

Článok 15

Posudzovanie, sledovanie a zhodnotenie

1. Členské štáty a Komisia zabezpečia, aby sa realizácia projektov podľa tohto nariadenia podriadila účinnému sledovaniu a hodnoteniu. Projekty sa môžu upraviť podľa výsledkov sledovania a hodnotenia.

2. V záujme zabezpečenia efektívneho využitia pomoci Spoločenstva Komisia a príslušné členské štáty, podľa potreby v spolupráci s Európskou investičnou bankou alebo inými príslušnými orgánmi, systematicky sledujú pokrok v realizácii projektov.

3. Po prijatí žiadosti o pomoc a pred jej schválením Komisia posúdi a vyhodnotí zhodu projektu s podmienkami a kritériami stanovenými v článkoch 4 a 6. Komisia prípadne vyzve Európsku investičnú banku alebo iné príslušné orgány na spoluúčasť pri takomto posudzovaní.

4. Komisia a členské štáty hodnotia spôsob realizácie projektov a programov a vplyv ich uskutočnenia, aby zistili, či môžu byť alebo boli pôvodné ciele splnené. Toto hodnotenie má medzi iným, vzhľadom na platné právne predpisy Spoločenstva, zahŕňať vplyv projektov na životné prostredie. Komisia po porade s príslušným členským štátom môže tiež od príjemcu pomoci požadovať, aby poskytol špecifické hodnotenie projektov alebo skupín projektov podporovaných podľa tohto nariadenia, alebo aby poskytol požadované informácie a pomoc, ktoré sú potrebné na hodnotenie takýchto projektov.

5. Sledovanie sa vykoná v prípade potreby s odkazom na hmotné a finančné ukazovatele. Ukazovatele sa vzťahujú na špecifický charakter projektov a ich cieľov. Sú zostavené tak, aby vyjadřili:

a) etapu projektu dosiahnutú vo vzťahu k plánu a pôvodne stanoveným cieľom;

b) pokrok dosiahnutý vzhľadom k riadeniu projektu a k akýmkoľvek súvisiacim problémom.

6. Pri preskúvaní jednotlivých žiadostí o pomoc Komisia berie do úvahy výsledky posudkov a vyhodnotení vykonaných podľa tohto článku.

7. Postupy hodnotenia a sledovania uvedené v odsekoch 4 a 5 sa stanovujú v rozhodnutiach o schválení projektov a/alebo v zmluvných podmienkach týkajúcich sa finančnej pomoci.

Článok 16

Informovanie a uverejnenie

1. Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov na posúdenie výročnú správu o činnostiach vykonávaných podľa tohto nariadenia. Správa bude obsahovať vyhodnotenie výsledkov dosiahnutých s pomocou Spoločenstva v rôznych oblastiach použitia z pohľadu pôvodných cieľov, ako aj kapitolu o obsahu a vykonávaní prebiehajúcich viacročných programov a najmä o revíziách uvedených v článku 5 ods. 4 druhom pododseku.

2. Príjemcovia pomoci zabezpečia vhodné zverejnenie pomoci poskytnutej podľa tohto nariadenia, aby informovali verejnosť o úlohe Spoločenstva pri vykonaní projektov.

O spôsobe vykonania sa poradia s Komisiou.

Článok 17

Vykonávanie

Za vykonávanie tohto nariadenia je zodpovedná Komisia.

Článok 18

Výbor

1. Komisii pomáha výbor (ďalej len „výbor“).

Európska investičná banka vymenuje do výboru zástupcu, ktorý nehlasuje.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

Článok 19

Financie

Finančný rámec pre vykonávanie tohto nariadenia pre obdobie 2000 až 2006 je 4 874 880 000 EUR.

Ročné finančné prostriedky potvrdí rozpočtový orgán v rámci limitov finančného výhľadu.

Pridelovanie finančných prostriedkov sa viaže na kvalitatívnu a kvantitatívnu úroveň vykonávania.

Článok 20

Revízia doložka

Pred koncom roku 2006 predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade súhrnnú správu o skúsenostiach získaných na základe uplatnenia mechanizmov poskytovania pomoci Spoločenstva podľa tohto nariadenia a najmä mechanizmov a ustanovení článku 3.

Európsky parlament a Rada, konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 156 prvom odseku zmluvy, preskúmajú, či a za akých podmienok budú opatrenia uvedené v tomto nariadení platiť naďalej aj po skončení obdobia uvedeného v článku 19 alebo budú zmenené.

Článok 21

Zrušenie

Nariadenie (ES) č. 2236/95 sa zrušuje.

Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe III.

Článok 22

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 30. novembra 2009

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predseda
B. ASK

PRÍLOHA I

Vykonávacie podrobnosti podľa článku 3 ods. 1 písm. e)**1. Podmienky pre príspevok Spoločenstva k rizikovému kapitálu**

Žiadosti o finančnú pomoc podľa článku 3 ods. 1 písm. e) tohto nariadenia musia, ako základ pre rozhodnutia o poskytnutí pomoci, zahŕňať nasledujúce informácie, ktoré spĺňajú požiadavky výboru uvedeného v článku 18 ods. 1:

- informatívne memorandum obsahujúce hlavné ustanovenia štatútu fondu vrátane jeho právnej a riadiacej štruktúry,
- podrobné investičné zámery vrátane informácie o cieľových projektoch,
- informácie o zapojení súkromných investorov,
- informácie o príslušnej geografickej oblasti,
- informácie o rentabilite fondu,
- informácie o právach investorov týkajúcich sa prijímania nápravných opatrení v prípade, že fond neplní záväzky voči investorom,
- informácie o možnosti vystúpiť z fondu a o opatreniach týkajúcich sa zrušenia fondu,
- práva na zastúpenie vo výboroch investorov.

Pred rozhodnutím o poskytnutí pomoci sa musí sprostredkujúci investičný fond alebo iná podobná inštitúcia zaviazat, že do vopred označených projektov spoločného záujmu podľa článku 155 ods. 1, prvého pododseku, prvej zarážky zmluvy investuje čiastku rovnajúcu sa najmenej dva a pol násobku príspevku Spoločenstva.

Pomoc Spoločenstva investičným fondom alebo porovnateľným finančným nástrojom, ak je poskytnutá vo forme účasti na rizikovom kapitáli, sa v zásade poskytuje, len ak je príspevok Spoločenstva vzhľadom na riziko rovnocenný príspevku ostatných investorov fondu.

Investičný fond alebo porovnateľný finančný nástroj, ktoré dostávajú pomoc Spoločenstva, sa musia riadiť zásadami finančnej obozretnosti.

2. Limity účasti a maximálne investície

Príspevky podľa článku 3 ods. 1 písm. e) nesmú presiahnuť 1 % celkovej čiastky určenej na obdobie uvedené v článku 19. Tento limit sa však môže prekročiť v súlade s uvedeným článkom 3 ods. 1 písm. e).

Pomoc Spoločenstva podľa článku 3 ods. 1 písm. e) nesmie presiahnuť 20 % celkového kapitálu investičného fondu alebo porovnateľného finančného nástroja.

3. Správa príspevku Spoločenstva

Správu príspevku Spoločenstva bude zabezpečovať Európsky investičný fond (EIF). Podrobné okolnosti a podmienky realizácie pomoci Spoločenstva podľa článku 3 ods. 1 písm. e) vrátane jeho sledovania a kontroly stanoví dohoda o spolupráci medzi Komisiou a EIF, berúc do úvahy ustanovenia tejto prílohy.

4. Ostatné ustanovenia

Ustanovenia o posudzovaní, sledovaní a hodnotení špecifikované v tomto nariadení plne platia pre článok 3 ods. 1 písm. e), vrátane ustanovení o podmienkach pomoci Spoločenstva, o finančnej kontrole a znížení, zastavení a zrušení pomoci. Toto bude medzi iným zabezpečené formou príslušných ustanovení v dohode o spolupráci medzi Komisiou a EIF a príslušných dohôd s investičnými fondmi alebo porovnateľnými finančnými nástrojmi, v ktorých sa stanovujú potrebné kontroly na úrovni jednotlivých projektov spoločného záujmu. Prijmú sa príslušné opatrenia, ktoré umožnia Dvorným audítorom vykonávať jeho úlohy, najmä pokiaľ ide o overenie správnosti realizovaných platieb.

Platby podľa článku 3 ods. 1 písm. e) sa riadia ustanoveniami článku 11 ods. 7 bez ohľadu na ustanovenia článku 11 ods. 6. Po skončení investičného obdobia alebo prípadne skôr sa akékoľvek pohľadávky vyplývajúce z vrátenia investovaného kapitálu alebo z rozdelenia zisku a kapitálových výnosov, ako aj všetkých ostatných rozdelení pre investorov, vrátia do rozpočtu Spoločenstva.

Všetky rozhodnutia o účasti na rizikovom kapitáli podľa článku 3 ods. 1 písm. e) sa predložia výboru uvedenému v článku 18 ods. 1.

Komisia pravidelne podáva uvedenému výboru správu o skutočných formách účasti na rizikovom kapitáli podľa článku 3 ods. 1 písm. e).

Do konca roku 2006 Komisia v rámci článku 15 vyhodnotí opatrenia vykonané podľa článku 3 ods. 1 písm. e), najmä ich využitie, účinky realizácie podporovaných projektov transeurópskych sietí a účasť súkromných investorov na financovaných projektoch.

PRÍLOHA II

Zrušené nariadenie so zoznamom neskorších zmien a doplnení

Nariadenie Rady (ES) č. 2236/95

(Ú. v. ES L 228, 23.9.1995, s. 1)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1655/1999

(Ú. v. ES L 197, 29.7.1999, s. 1)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 788/2004

(Ú. v. EÚ L 138, 30.4.2004, s. 17)

iba článok 1

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 807/2004

(Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 46)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1159/2005

(Ú. v. EÚ L 191, 22.7.2005, s. 16)

PRÍLOHA III

Tabuľka zhody

nariadenie (ES) č. 2236/95	toto nariadenie
článok 1	článok 1
článok 2, odsek 1	článok 2
článok 4, odsek 1, písmená a) – e)	článok 3, odsek 1, písmená a) – e)
článok 4, odsek 1, písmeno f)	článok 3, odsek 2
článok 4, odsek 2	článok 3, odsek 3
článok 4, odsek 3	článok 3, odsek 4
článok 4, odsek 4	článok 3, odsek 5
článok 5	článok 4
článok 5a	článok 5
článok 6, odsek 1	článok 6, odsek 1
článok 6, odsek 1a	článok 6, odsek 2
článok 6, odsek 2	článok 6, odsek 3
článok 6, odsek 3 úvodné slová	článok 6, odsek 4 úvodné slová
článok 6, odsek 3, prvá zarážka	článok 6, odsek 4, písmeno a)
článok 6, odsek 3, druhá zarážka	článok 6, odsek 4, písmeno b)
článok 6, odsek 3, tretia zarážka	článok 6, odsek 4, písmeno c)
článok 6, odsek 3, štvrtá zarážka	článok 6, odsek 4, písmeno d)
článok 6, odsek 3, piata zarážka	článok 6, odsek 4, písmeno e)
článok 6, odsek 4	článok 6, odsek 5
článok 7	článok 7
článok 8, prvá veta	článok 8, prvý odsek
článok 8, druhá veta	článok 8, druhý odsek
článok 9, odsek 1, úvodné slová	článok 9, odsek 1, úvodné slová
článok 9, odsek 1, písmeno a), úvodné slová	článok 9, odsek 1, písmeno a), úvodné slová
článok 9, odsek 1, písmeno a), prvá zarážka	článok 9, odsek 1, písmeno a), bod i)
článok 9, odsek 1, písmeno a), druhá zarážka	článok 9, odsek 1, písmeno a), bod ii)
článok 9, odsek 1, písmeno a), tretia zarážka	článok 9, odsek 1, písmeno a), bod iii)
článok 9, odsek 1, písmeno a), štvrtá zarážka	článok 9, odsek 1, písmeno a), bod iv)
článok 9, odsek 1, písmeno a), piata zarážka	článok 9, odsek 1, písmeno a), bod v)
článok 9, odsek 1, písmeno a), šiesta zarážka	článok 9, odsek 1, písmeno a), bod vi)
článok 9, odsek 1, písmeno a), siedma zarážka	článok 9, odsek 1, písmeno a), bod vii)
článok 9, odsek 1, písmeno a), ôsma zarážka	článok 9, odsek 1, písmeno a), bod viii)
článok 9, odsek 1, písmená b), c) a d)	článok 9, odsek 1, písmená b), c) a d)
článok 9, odseky 2 a 3	článok 9, odseky 2 a 3
články 10 a 11	články 10 a 11
článok 12, odsek 1, úvodné slová	článok 12, odsek 1, úvodné slová
článok 12, odsek 1, prvá zarážka	článok 12, odsek 1, písmeno a)
článok 12, odsek 1, druhá zarážka	článok 12, odsek 1, písmeno b)
článok 12, odsek 1, tretia zarážka	článok 12, odsek 1, písmeno c)
článok 12, odseky 2 – 7	článok 12, odseky 2 – 7
článok 13, odseky 1 a 2	článok 13, odseky 1 a 2

článok 13, odsek 2a	článok 13, odsek 3
článok 13, odsek 3	článok 13, odsek 4
článok 13, odsek 4	článok 13, odsek 5
článok 14	článok 14
článok 15, odseky 1 – 4	článok 15, odseky 1 – 4
článok 15, odsek 5, úvodné slová	článok 15, odsek 5, úvodné slová
článok 15, odsek 5, prvá zarážka	článok 15, odsek 5, písmeno a)
článok 15, odsek 5, druhá zarážka	článok 15, odsek 5, písmeno b)
článok 15, odseky 6 a 7	článok 15, odseky 6 a 7
článok 16, odsek 1	článok 16, odsek 1
článok 16, odsek 2, prvá veta	článok 16, odsek 2, prvý pododsek
článok 16, odsek 2, druhá veta	článok 16, odsek 2, druhý pododsek
článok 17, odsek 1	článok 17
článok 17, odsek 2, prvá veta	článok 18, odsek 1, prvý pododsek
článok 17, odsek 2, druhá veta	článok 18, odsek 1, druhý pododsek
článok 17, odsek 3	článok 18, odsek 2
článok 17, odsek 4	—
článok 18	článok 19
článok 19, prvá veta	článok 20, prvý odsek
článok 19, druhá veta	článok 20, druhý odsek
—	článok 21
článok 20	článok 22
príloha	príloha I
—	príloha II
—	príloha III

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2009/144/ES**z 30. novembra 2009****o určitých komponentoch a charakteristikách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov****(kodifikované znenie)****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

(1) Smernica Rady 89/173/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o určitých súčiastiach a charakteristikách kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov ⁽³⁾ bola priebežne viackrát zmenená a doplnená ⁽⁴⁾. V záujme jasnosti a prehľadnosti by sa mala táto smernica kodifikovať.

(2) Smernica 89/173/EHS je jednou zo samostatných smerníc ES typového schvaľovania stanoveného smernicou Rady 74/150/EHS, ktorá bola nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schvaľovaní poľnohospodárskych a lesných traktorov, ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami ⁽⁵⁾ a stanovuje technické požiadavky na dizajn a konštrukciu poľnohospodárskych a lesných traktorov čo sa týka ich riadiacich zariadení. Tieto technické požiadavky súvisia s aproximáciou právnych predpisov členských štátov, aby sa umožnilo uplatňovanie systému ES typového schvaľovania, ktoré bolo stanovené smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES, na každý typ traktora. Následne sa ustanovenia stanovené smernicou 2003/37/ES o poľnohospodárskych lesných traktoroch, ich prípojných vozidlách a ťahaných vymeniteľných strojoch, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami uplatňujú na túto smernicu.

(3) Technické požiadavky, ktoré musia traktory spĺňať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi sa okrem iného týkajú rozmerov a hmotností, regulátorov otáčok,

ochrany hnacích komponentov, výčnelkov a kolies, ovládačov brzd ťahaných vozidiel, skiel predných okien a ostatných zasklení, mechanického spojovacieho zariadenia medzi traktorom a ťahaným vozidlom, ako i polohy a spôsobu upevnenia predpísaných štítkov a označení na karosérii traktora;

(4) Je potrebné zobrať do úvahy technické požiadavky, ktoré prijala Európska hospodárska komisia Organizácie Spojených národov (EHK/OSN), ktoré sa nachádzajú v prílohe k Dohode Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov, ktorá sa týka prijatia jednotných technických predpisov pre kolesové vozidlá, vybavenie a časti, ktoré môžu byť namontované a/alebo použité na kolesových vozidlách a podmienok pre vzájomné uznávanie udelených schválení na základe týchto predpisov ⁽⁶⁾.

(5) Táto smernica sa nedotýka povinností členských štátov týkajúcich sa lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie smerníc, ktoré sú uvedené v prílohe VII časti B,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

1. Na účely tejto smernice „traktor“ (poľnohospodársky alebo lesný) znamená každé motorové vozidlo vybavené kolesami alebo pásmi a aspoň s dvoma nápravami, ktorého hlavná funkcia spočíva prevažne v ťažnej sile a ktoré je konštruované špeciálne na ťahanie, tlačenie, nesenie alebo poháňanie určitého náradia, strojov alebo prívesov, ktoré sú určené na používanie v poľnohospodárstve alebo lesnom hospodárstve. Môže byť vybavené na prepravu nákladu a osôb.

2. Táto smernica sa vzťahuje len na traktory vymedzené v odseku 1, ktoré sú vybavené pneumatikami, a ktorých maximálna konštrukčná rýchlosť je od 6 do 40 km/h.

Článok 2

1. Pokiaľ ide o traktory, ktoré spĺňajú požiadavky ustanovené touto smernicou, členské štáty z dôvodov týkajúcich sa predmetu úpravy tejto smernice:

a) neodmietnu udeliť ES typové schválenie alebo udeliť vnútroštátne typové schválenie traktora;

(1) Ú. v. EÚ C 182, 4.8.2009, s. 76.

(2) Stanovisko Európskeho parlamentu z 24. marca 2009 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 26. novembra 2009.

(3) Ú. v. ES L 67, 10.3.1989, s. 1.

(4) Pozri prílohu VII, časť A.

(5) Ú. v. EÚ L 171, 9.7.2003, s. 1.

(6) Uverejnené v prílohe I rozhodnutia Rady 97/836/ES (Ú. v. ES L 346, 17.12.1997, s. 78).

- b) neodmietnu registráciu ani nezakážu predaj, uvedenie do prevádzky alebo používanie takého traktora;

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia prvého pododseku, ktoré sa týkajú používania traktora, členské štáty môžu, v súvislosti s prípojnou hmotnosťou aj naďalej používať svoje vnútroštátne právne predpisy, ktoré sú podmienené najmä osobitnými požiadavkami vzťahujúcimi sa na charakter povrchu krajiny na ich území, a to v hraniciach pre prípustné zaťaženie príviesom uvedených prílohy I bod 2.2, pokiaľ to nezahŕňa úpravy na traktore alebo doplnkové vnútroštátne typové schválenie.

2. Pokiaľ ide o traktory, ktoré nespĺňajú požiadavky ustanovené touto smernicou, členské štáty z dôvodov týkajúcich sa predmetu úpravy tejto smernice:

- a) neudelujú ES typové schválenie;
- b) môžu odmietnuť udeliť vnútroštátne typové schválenie.
3. Pokiaľ ide o nové traktory, ktoré nespĺňajú požiadavky ustanovené touto smernicou, členské štáty z dôvodov týkajúcich sa predmetu úpravy tejto smernice:
- a) považujú osvedčenia o zhode, ktoré sú priložené k novým traktorom v súlade s ustanoveniami smernice 2003/37/ES, za neplatné na účely článku 7 ods. 1 uvedenej smernice;
- b) môžu odmietnuť registráciu, predaj alebo uvedenie týchto nových traktorov do prevádzky.

Článok 3

1. Každý členský štát udelí ES typové schválenie komponentu pre každý typ predného okna alebo sklenených výplní a/alebo mechanických spojení, ktoré spĺňajú konštrukčné a skúšobné požiadavky stanovené v prílohe III a/alebo IV.

2. Členský štát, ktorý udelil ES typové schválenie komponentu prijme požadované opatrenia, v prípade nutnosti alebo potreby v spolupráci s príslušnými orgánmi ďalších členských štátov, aby overil, či výrobné modely spĺňajú požiadavky v súlade s typom, pre ktorý bolo schválenie udelené. Takéto overovanie sa obmedzuje na náhodné kontroly na mieste.

Článok 4

Členské štáty pridelia výrobcovi daného traktora, predného okna alebo mechanického spojovacieho zariadenia, alebo jeho splnomocnenému zástupcovi za každý typ predného okna alebo inej sklenenej výplne alebo mechanického spojovacieho zariadenia, ktoré schvália podľa článku 3, značku ES typového schválenia komponentu v súlade so vzormi uvedenými v prílohe III alebo prílohe IV.

Členské štáty prijímajú všetky primerané opatrenia, aby zabránili používaniu značiek, ktoré by mohli viesť k zámene typu zariadenia, ktorému sa udelilo ES typové schválenie komponentu podľa článku 3, so zariadením iného typu.

Článok 5

Žiaden členský štát nesmie zakázať uvedenie predných okien a iných sklenených výplní alebo mechanických spojovacích zariadení na trh z dôvodov, ktoré sa týkajú ich konštrukcie, ak sú vybavené značkou ES typového schválenia komponentu.

Členský štát však môže zakázať uvedenie predných okien a iných sklenených výplní alebo mechanických spojovacích zariadení označených značkou ES typového schválenia komponentu na trh, ak nie sú v súlade so schváleným typom.

Tento členský štát je povinný bezodkladne informovať ostatné členské štáty a Komisiu o prijatých opatreniach, pričom uvedie dôvody svojho rozhodnutia.

Článok 6

Príslušné orgány každého členského štátu sú povinné do jedného mesiaca odoslať príslušným orgánom ostatných členských štátov kópiu osvedčení o typovom schválení komponentu podľa vzoru v prílohe III alebo prílohe IV za každý typ predného okna a inej sklenenej výplne alebo mechanického spojovacieho zariadenia, ktoré schvália alebo odmietnu schváliť.

Článok 7

1. Ak zistí členský štát, ktorý udelil ES typové schválenie komponentu, že niekoľko predných okien a iných sklenených výplní alebo mechanických spojovacích zariadení, vybavených rovnakou značkou ES typového schválenia komponentu, nie je v súlade s typom, ktorý schválil, je povinný prijať potrebné opatrenia, aby zabezpečil súlad výrobných modelov so schváleným typom.

Príslušné orgány tohto členského štátu podajú príslušným orgánom ostatných členských štátov správu o prijatých opatreniach, ktoré v prípade nutnosti môžu pri vážnom a opakovanom nesúlade viesť až k odobratiu ES typového schválenia komponentu.

Uvedené orgány prijímajú rovnaké opatrenia, ak dostanú informáciu od príslušných orgánov členského štátu o takomto nesúlade.

2. Príslušné orgány členských štátov sa do jedného mesiaca navzájom informujú o odobratiu udeleného ES typového schválenia komponentu a o dôvodoch takejto opatrenia.

Článok 8

Každé rozhodnutie v súlade s ustanoveniami prijatými na vykonanie tejto smernice, ktorým sa zamietne alebo odoberie ES typové schválenie komponentu pre čelné sklo alebo mechanické spojovacie zariadenie alebo sa zakáže ich uvedenie na trh alebo použitie, je potrebné podrobne odôvodniť.

Toto rozhodnutie sa oznámi dotknutej osobe, ktorá musí byť zároveň informovaná o dostupných opravných prostriedkoch podľa vnútroštátneho práva platného v členských štátoch a o lehotách na uplatnenie takýchto opravných prostriedkov.

Článok 9

Zmeny a doplnenia potrebné na prispôsobenie požiadaviek príloh I až VI technickému pokroku sa prijímú v súlade s postupom uvedeným v článku 20 ods. 3 smernice 2003/37/ES.

Článok 10

Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 11

Smernica 89/173/EHS, zmenená a doplnená aktmi uvedenými v prílohe VII, časť A sa zrušuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie smerníc, ktoré sú uvedené v prílohe VII časti B.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe VIII.

Článok 12

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Uplatňuje sa od 1. júna 2010.

Článok 13

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli, 30. novembra 2009

Za Európsky parlament
Predseda
J. BUZEK

Za Radu
Predseda
B. ASK

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA I:	Rozmery a prípojná hmotnosť
Dodatok:	Príloha k osvedčeniu o ES typovom schválení
PRÍLOHA II:	Regulátor otáčok a ochrana komponentov pohonu, výčnelkov a kolies
Dodatok:	Príloha k osvedčeniu o ES typovom schválení
PRÍLOHA III A:	Čelné sklo a ostatné zasklenia – požiadavky na vybavenie, pojmy, žiadosť o typové schválenie komponentu, typové schválenie komponentu, označovanie, všeobecné špecifikácie, skúšky a zhoda výroby
Dodatok:	Príklady značiek typového schválenia komponentu
PRÍLOHA III B:	Oznámenie o ES typovom schválení komponentu, zamietnutie ES typového schválenia komponentu, rozšírenie ES typového schválenia komponentu, odobratie typového schválenia komponentu
Dodatok 1:	Čelné sklá z tvrdeného skla
Dodatok 2:	Okenné tabule z rovnomerne tvrdeného skla iné ako čelné sklá
Dodatok 3:	Čelné sklá z vrstveného skla
Dodatok 4:	Okenné tabule z vrstveného skla iné ako čelné sklá
Dodatok 5:	Čelné sklá zo skloplastu
Dodatok 6:	Okenné tabule zo skloplastu iné ako čelné sklá
Dodatok 7:	Jednotky s dvojítm zasklením
Dodatok 8:	Obsah zoznamu predných okien
PRÍLOHA III C:	Všeobecné skúšobné podmienky
PRÍLOHA III D:	Čelné sklá z tvrdeného skla
PRÍLOHA III E:	Tabule z rovnomerne tvrdeného skla iné ako čelné sklá
PRÍLOHA III F:	Čelné sklá z obyčajného vrstveného skla
PRÍLOHA III G:	Tabule z vrstveného skla iné ako čelné sklá
PRÍLOHA III H:	Čelné sklá z tvrdeného vrstveného skla
PRÍLOHA III I:	Tabule z bezpečnostného skla potiahnuté na vnútornej strane plastom
PRÍLOHA III J:	Čelné sklá zo skloplastu
PRÍLOHA III K:	Okenné tabule zo skloplastu iné ako čelné sklá
PRÍLOHA III L:	Jednotky s dvojítm zasklením
PRÍLOHA III M:	Zoskupenie predných okien pre skúšky na typové schválenie komponentu
PRÍLOHA III N:	Meranie výšky segmentu a poloha bodov nárazu
PRÍLOHA III O:	Kontrola zhody výroby
PRÍLOHA III P:	Príloha k osvedčeniu o ES typovom schválení
PRÍLOHA IV:	Mechanické spojenie medzi traktorom a ťahaným vozidlom, vertikálne zaťaženie v bode spojenia
Dodatok 1:	Výkresy komponentov mechanického spojenia
Dodatok 2:	Dynamická skúška
Dodatok 3:	Statická skúška spojovacieho zariadenia
Dodatok 4:	Značka typového schválenia komponentu
Dodatok 5:	Vzor osvedčenia o ES typovom schválení komponentu
Dodatok 6:	Podmienky pre udelenie ES typového schválenia
Dodatok 7:	Príloha k osvedčeniu o ES typovom schválení

PRÍLOHA V:	Umiestnenie a spôsob pripevnenia povinných štítkov a nápisov na karosériu traktora
Dodatok:	Príloha k osvedčeniu o ES typovom schválení
PRÍLOHA VI:	Ovládač brzdy ťahaných vozidiel a brzdové spojenie medzi traktorom a ťahanými vozidlami
Dodatok:	Príloha k osvedčeniu o ES typovom schválení
PRÍLOHA VII:	Časť A: Zrušená smernica v znení neskorších zmien a doplnení Časť B: Lehoty na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie
PRÍLOHA VIII:	Tabuľka zhody

PRÍLOHA I

Rozmery a prípojná hmotnosť

1. VYMEDZENIE POJMOV

1.1. „Dĺžka“ je:

- dĺžka traktora meraná medzi vertikálnymi rovinami, ležiacimi v pravom uhle na pozdĺžnu os traktora a prechádzajúcimi jeho koncovými bodmi, s vylúčením:
 - všetkých zrkadiel,
 - roztáčacích klúkov,
 - všetkých predných alebo bočných obrysových svetidiel.

1.2. „Šírka“ je:

- šírka traktora meraná medzi vertikálnymi rovinami ležiacimi rovnobežne s pozdĺžnou osou traktora a prechádzajúcimi jeho koncovými bodmi, s vylúčením:
 - všetkých zrkadiel,
 - ukazovateľov smeru,
 - predných, bočných alebo zadných (bočných) obrysových svetidiel; parkovacích svetidiel,
 - deformácie pneumatík spôsobenej hmotnosťou traktora,
 - sklápacích komponentov ako napríklad sklopné stúpačky a lapače nečistôt.

1.3. „Výška“ je:

- vertikálna vzdialenosť medzi plochou, na ktorej traktor stojí a najvzdialenejším bodom traktora od tejto plochy, s vylúčením antény. Na určenie výšky musí byť traktor: vybavený novými pneumatikami s najväčším polomerom valenia udaným výrobcom.

1.4. „Prípustná prípojná hmotnosť“ je:

- hmotnosť, ktorú určitý typ traktora môže ťahať. Môže pozostávať napríklad z jedného alebo viac prívosov alebo poľnohospodárskych alebo lesných strojov. Je potrebné rozlišovať medzi technicky prípustnou prípojnou hmotnosťou, udávanou výrobcom a povolenou prípojnou hmotnosťou podľa bodu 2.2.

1.5. „Ťažné zariadenie“ je:

zariadenie pripojené na traktor a konštruované tak, aby umožnilo mechanické spojenie traktora s ťahaným vozidlom.

1.6. „Vlastná hmotnosť traktora v pohotovostnom stave (m_0)“ je:

hmotnosť definovaná v bode 2.1.1 prílohy I k smernici 2003/37/ES.

1.7. „Technicky prípustná(é) prípojná(é) hmotnosť(ť)“ je:

- nebrzdená prípojná hmotnosť,
- nezávisle brzdená prípojná hmotnosť (podľa bodu 1.12 prílohy I k smernici Rady 76/432/EHS ⁽¹⁾),

⁽¹⁾ Smernica Rady zo 6. apríla 1976 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa brzdových zariadení kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov (Ú. v. ES L 122, 8.5.1976, s. 1).

- nájazdovo brzdená prípojná hmotnosť (podľa bodu 1.14 prílohy I k smernici 76/432/EHS),
- prípojná hmotnosť vybavená hydraulickým alebo pneumatickým brzdením: takéto brzdenie môže byť priebežné, polopriebežné alebo nezávislé s posilňovačom (v zmysle bodov 1.9, 1.10 a 1.11 prílohy I k smernici 76/432/EHS).

2. POŽIADAVKY

2.1. Rozmery

Maximálne rozmery traktorov sú tieto:

- 2.1.1. Dĺžka: 12 m
- 2.1.2. Šírka: 2,55 m (neberúc do úvahy akékoľvek vydutie časti pneumatík, ktoré je v styku so zemou);
- 2.1.3. Výška: 4 m.
- 2.1.4. Meranie zamerané na kontrolu týchto rozmerov sa vykonáva takto:
 - nenaložený traktor v pohotovostnom stave podľa bodu 1.6,
 - na rovnej horizontálnej ploche,
 - na stojacom traktore s vypnutým motorom,
 - s novými pneumatikami pri dodržaní normálneho tlaku odporúčaného výrobcom,
 - so zatvorenými dverami a oknami,
 - s volantom s nasmerovaním priamo dopredu,
 - bez pripojenia poľnohospodárskych alebo lesných strojov k traktoru.

2.2. Prípustná prípojná hmotnosť

- 2.2.1. Prípustná prípojná hmotnosť nesmie prekročiť:
 - 2.2.1.1. technicky prípustnú prípojnú hmotnosť podľa bodu 1.7, ktorá je odporúčaná výrobcom traktora;
 - 2.2.1.2. prípojná hmotnosť stanovená pre ťažné zariadenie podľa ES typového schválenia komponentu.
- 2.2.2. Ak členský štát uplatňuje článok 2 ods. 2, potom treba prípojnú(é) hmotnosť(ti) uviesť v technickom osvedčení traktora.

Dodatok

VZOR

Názov orgánu

PRÍLOHA K OSVEDČENIU O ES TYPOVOM SCHVÁLENÍ PRE TYP TRAKTORA SO ZRETEĽOM NA ROZMERY A PRÍPOJNÚ HMOTNOSŤ

(článok 4 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami)

ES typové schválenie č.

1. Charakteristika(y) komponentu:

1.1. Rozmery:

1.1.1. dĺžka: m

1.1.2. šírka: m

1.1.3. výška: m

1.2. Prípojné hmotnosti:

1.2.1. nebrzdená prípojná hmotnosť: kg

1.2.2. nezávisle brzdená prípojná hmotnosť: kg

1.2.3. nájazdovo brzdená prípojná hmotnosť: kg

1.2.4. prípojná hmotnosť vybavená pomocným brzdovým systémom
(hydraulickým alebo pneumatickým): kg

2. Značka traktora alebo obchodné meno výrobcu:

.....

3. Typ a v prípade potreby obchodné označenie traktora:

.....

4. Meno a adresa výrobcu:

.....

5. V prípade potreby meno a adresa splnomocneného zástupcu výrobcu:

.....

.....

6. Dátum pristavenia traktora na typové schválenie ES:

.....

7. Technická služba vykonávajúca skúšky typového schválenia:

.....

.....

8. Dátum protokolu vystaveného touto technickou službou:

.....

9. Číslo protokolu vystaveného technickou službou:
.....
10. Typové schválenie ES pre rozmery a prípojnú hmotnosť sa udeľuje/zamieta ⁽¹⁾:
11. Miesto:
12. Dátum:
13. Podpis:
14. K tomuto osvedčeniu sú priložené tieto doklady s číslom typového schválenia ES, ktoré je uvedené vyššie:
..... rozmerové výkresy;
..... výkres alebo fotografia traktora.
- Tieto údaje sa musia odovzdať príslušným orgánom ostatných členských štátov, ak o to požiadajú.
15. Poznámky:
.....
.....

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknuť.

PRÍLOHA II

Regulátor otáčok a ochrana komponentov pohonu, výčnelkov a kolies

1. **REGULÁTOR OTÁČOK**
 - 1.1. Ak výrobca montuje regulátor otáčok ako štandardné vybavenie, musí ho namontovať a skonštruovať tak, aby traktor spĺňal požiadavky smernice 2009/60/ES ⁽¹⁾ na maximálnu konštrukčnú rýchlosť.
2. **OCHRANA KOMPONENTOV POHONU, VÝČNELKOV A KOLIES**
 - 2.1. **Všeobecne**
 - 2.1.1. Komponenty pohonu, výčnelky a kolesá traktorov musia byť skonštruované, montované a chránené tak, aby sa zabránilo zraneniam osôb pri obvyklých podmienkach používania.
 - 2.1.2. Požiadavky bodu 2.1.1 sa pokladajú za splnené, keď sú splnené požiadavky stanovené v bode 2.3. Riešenia iné ako sú uvedené v bode 2.3. sú povolené, ak výrobca predloží dôkaz, že sú aspoň rovnocenné požiadavkám uvedeným v bode 2.3.
 - 2.1.3. Ochranné zariadenia musia byť k traktorom pevne pripojené. „Pevne pripojené“ znamená, že odstránenie takého ochranného zariadenia je možné len pomocou náradia.
 - 2.1.4. Kryty, veká a kapoty, ktorých prudké zavretie by mohlo viesť k poraneniu, musia byť vyrobené tak, aby sa zabránilo ich náhodnému zavretiu (napríklad bezpečnostnými zariadeniami, alebo vhodnou montážou alebo konštrukciou).
 - 2.1.5. Niekoľko nebezpečných miest môže byť chránených jedným spoločným ochranným zariadením. Musia sa však namontovať ďalšie dodatočné ochranné zariadenia, ak sú pod spoločným ochranným zariadením namontované zariadenia na nastavovanie, údržbu alebo odrušenie, ktoré môžu byť uvedené do chodu len pri bežiacom motore.
 - 2.1.6. Zabezpečovacie zariadenia (napr. pružinové svorky alebo klapky) na
 - zabezpečenie spojovacích prvkov s možnosťou rýchleho uvoľnenia (napr. zásuvné kolíky),a takých komponentov
 - ochranných zariadení, ktoré sa otvárajú bez pomoci náradia (napr. kapota motora)musia byť pevne pripojené buď ku konštrukcii traktora, alebo k ochrannému zariadeniu.
 - 2.2. **Vymedzenie pojmov**
 - 2.2.1. „Ochranné zariadenie“ je zariadenie určené na ochranu nebezpečných miest. Medzi ochranné zariadenia v zmysle tejto smernice patria štíty, kryty alebo zábrany.
 - 2.2.1.1. „Štít“ je ochranné zariadenie, ktoré je umiestnené tesne pred nebezpečným miestom, ktoré samotné alebo spolu s ďalšími časťami stroja zabráňuje dotknúť sa nebezpečných častí zo všetkých strán.
 - 2.2.1.2. „Kapota alebo kryt“ je ochranné zariadenie, ktoré je umiestnené tesne pred nebezpečným miestom a ktoré bráni dotyku s nebezpečnou časťou zo zakrytej strany.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/60/ES z 13. júla 2009 o maximálnej konštrukčnej rýchlosti a nákladných plošinách pre kolesové poľnohospodárske alebo lesné traktory (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 198, 30.7.2009, s. 15).

- 2.2.1.3. „Zábrana“ je ochranné zariadenie, ktoré pomocou zábradlia, mreže alebo podobného zariadenia zaistuje bezpečnú vzdialenosť, ktorá bráni dotyku s nebezpečnou časťou.
- 2.2.2. „Nebezpečná časť“ je každé miesto, na ktorom pre jeho usporiadanie alebo pre konštrukciu pevnej alebo pohyblivej súčiastky traktora existuje nebezpečenstvo poranenia. Nebezpečné miesta sú najmä miesta zovretia, odstrihnutia, porezania, prebodnutia, pichnutia, zachytenia, vtiahnutia a úderu.
- 2.2.2.1. „Miesto zovretia“ je nebezpečné miesto, kde sa súčiastky navzájom alebo vo vzťahu k pevným častiam pohybujú tak, že môže dôjsť k pomliaždeniu osoby alebo časti jej tela.
- 2.2.2.2. „Miesto odstrihnutia“ je nebezpečné miesto, kde sa súčiastky navzájom alebo vo vzťahu k pevným častiam pohybujú tak, že osoby alebo časti ich tela môžu byť rozdrvené alebo odstrihnuté.
- 2.2.2.3. „Miesto porezania, prebodnutia, pichnutia“ je nebezpečné miesto, kde pohyblivé alebo pevné ostré, špicaté alebo tupé časti môžu zraniť osoby alebo časti ich tela.
- 2.2.2.4. „Miesto zachytenia“ je nebezpečné miesto, kde sa výčnelky s ostrými hranami, zuby, klíny, skrutky a matky, maznice, hriadele, konce hriadeľov a iné časti pohybujú tak, že osoby, časti ich tela alebo odevu môžu byť zachytené a vlečené.
- 2.2.2.5. „Miesto vtiahnutia alebo úderu“ je nebezpečné miesto, na ktorom sa súčiastky pohybujú tak, že vytvárajú zúžený priestor, do ktorého môžu byť vtiahnuté osoby, časti ich tela alebo odevu.
- 2.2.3. „Dosah“ je maximálna vzdialenosť, ktorú môžu dosiahnuť osoby alebo niektoré časti ich tela smerom hore, dolu, dovnútra, cez, okolo alebo naprieč bez pomoci predmetov (obrázok 1).
- 2.2.4. „Bezpečná vzdialenosť“ je vzdialenosť zodpovedajúca dosahu alebo telesným rozmerom zväčšená o bezpečnostný priestor (obrázok 1).
- 2.2.5. „Ovládač“ je tá časť, ktorej bezprostredné uvedenie do chodu umožňuje zmeniť stav alebo spôsob funkcie traktora alebo každého k nemu pripojeného zariadenia.
- 2.2.6. „Bežná prevádzka“ je používanie traktora prevádzkovateľom, na účely určené výrobcom, pričom prevádzkovateľ je oboznámený s charakteristikami traktora a riadi sa informáciami o prevádzke, obsluhu a bezpečnostných postupoch obsiahnutými v návode na obsluhu od výrobcu a v označeniach na traktore.
- 2.2.7. „Neúmyselný kontakt“ je neplánovaný kontakt medzi osobou a nebezpečným miestom v dôsledku konania osoby počas bežnej prevádzky a obsluhy traktora.

2.3. **Bezpečné vzdialenosti na zabránenie dotyku s nebezpečnými miestami**

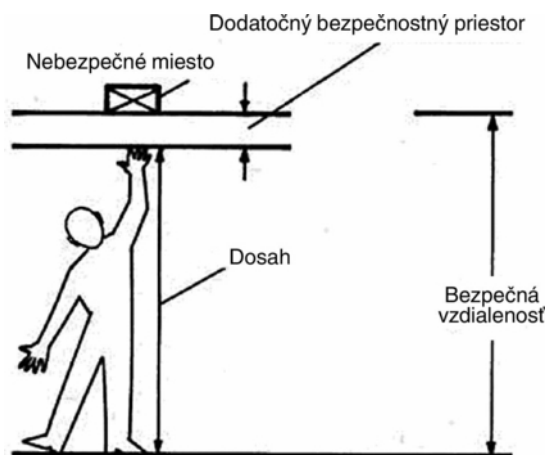
- 2.3.1. Bezpečná vzdialenosť sa meria z tých miest, ktoré sú dosiahnuteľné pri uvádzaní do chodu, obsluhu a kontrole traktora a z úrovne zeme. „Obsluha a kontrola“ je len taká práca, ktorú vykonáva spravidla sám vodič traktora podľa návodu na obsluhu. Pri stanovení bezpečných vzdialeností je základnou zásadou, že traktor je v stave, na ktorý je konštruovaný a že sa nepoužili žiadne prostriedky na dosiahnutie nebezpečných miest.

Bezpečné vzdialenosti sú ustanovené v bodoch 2.3.2.1 až 2.3.2.5. V niektorých osobitných oblastiach alebo pre niektoré osobitné konštrukčné časti je zabezpečená primeraná úroveň bezpečnosti vtedy, keď traktor zodpovedá ustanoveniam bodov 2.3.2.6. až 2.3.2.14.

- 2.3.2. Ochrana nebezpečných miest

2.3.2.1 Smerom hore

V prípade stojacej a vzpriamenej osoby je bezpečná vzdialenosť smerom hore 2 500 mm (pozri obrázok 1).

Obrázok 1

2.3.2.2. Smerom dolu a ponad

Bezpečnostné rozpätie pri dosahovaní cez zábranu:

- a = vzdialenosť nebezpečného miesta od zeme;
- b = výška zábrany alebo ochranného zariadenia;
- c = vodorovná vzdialenosť zábrany od nebezpečného miesta (pozri obr. 2).

Obrázok 2

Pri dosahovaní smerom dolu a cez sa musia dodržať bezpečné vzdialenosti uvedené v tabuľke 1.

Tabuľka 1

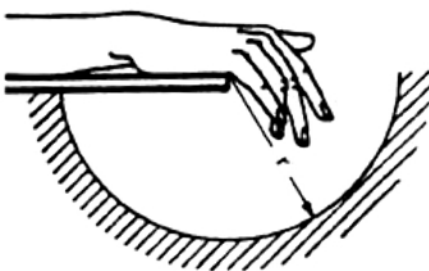
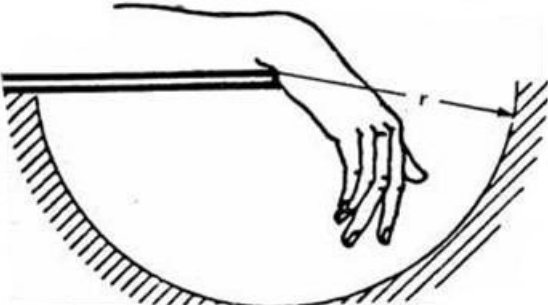
(mm)

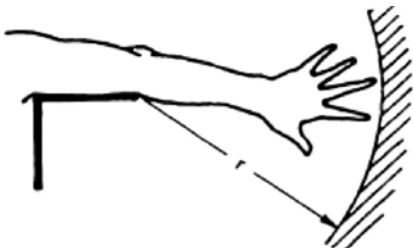
a: Vzdialenosť nebezpečného miesta od zeme	Výška medzi zábranou a ochranným zariadením b							
	2 400	2 200	2 000	1 800	1 600	1 400	1 200	1 000
	Vodorovná vzdialenosť c od nebezpečného miesta							
2 400	—	100	100	100	100	100	100	100
2 200	—	250	350	400	500	500	600	600
2 000	—	—	350	500	600	700	900	1 100
1 800	—	—	—	600	900	900	1 000	1 100
1 600	—	—	—	500	900	900	1 000	1 300
1 400	—	—	—	100	800	900	1 000	1 300
1 200	—	—	—	—	500	900	1 000	1 400
1 000	—	—	—	—	300	900	1 000	1 400
800	—	—	—	—	—	600	900	1 300
600	—	—	—	—	—	—	500	1 200
400	—	—	—	—	—	—	300	1 200
200	—	—	—	—	—	—	200	1 100

2.3.2.3. Okolo

Bezpečnostné rozpätie v tabuľke 2 sa musí dodržať aspoň tak, aby príslušná časť tela nedosiahla na nebezpečné miesto. Pri využívaní bezpečnostného rozpätia je treba vychádzať z predpokladu, že základný kĺb príslušnej časti tela je tlačný pevne na hranu ochranného zariadenia. Až keď je zabezpečené, že ďalší posun alebo prienik časti tela na nebezpečné miesto je vylúčený, bezpečné vzdialenosti sa považujú za dodržané.

Tabuľka 2

Časť tela	Bezpečná vzdialenosť	Obrázok
Dlaň od zápästného kĺbu ma- líčka po končeky prstov	≥ 120	
Dlaň od zápästia po končeky prstov	≥ 230	

Končatina	Bezpečná vzdialenosť	Znázornenie
Ruka od lakťa po končeky prstov	≥ 550	
Ruka od ramena končeky prstov	≥ 850	

2.3.2.4. Prienik a dosahovanie naprieč

Pri možnosti prieniku dovnútra alebo cez otvory a k nebezpečným miestam musia byť dodržané najmenšie bezpečné vzdialenosti uvedené v tabuľkách 3 až 4.

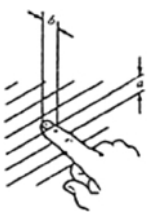
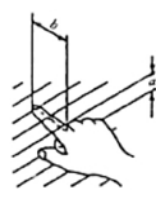
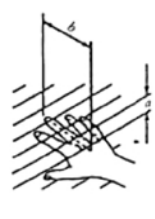
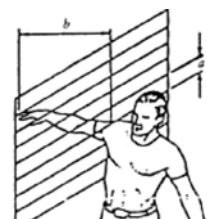
Navzájom sa pohybujúce súčiastky alebo súčiastky pohybujúce sa pozdĺž pevných častí sa nepokladajú za rizikové faktory za predpokladu, že ich rozostup nie je väčší ako 8 mm.

Tabuľka 3

Bezpečné vzdialenosti pre predĺžené otvory s rovnobežnými stranami

a je menší rozmer otvoru

b je bezpečná vzdialenosť od nebezpečného miesta

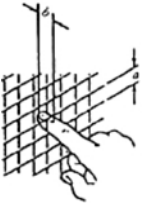
Koniec prsta	Prst		Ruka od zápästia k brušku prsta	Ruka po podpažie	—
					
$4 < a \leq 8$	$8 < a \leq 12$	$12 < a \leq 20$	$20 < a \leq 30$	$30 < a \leq 135$ maximum	> 135
$b \geq 15$	$b \geq 80$	$b \geq 120$	$b \geq 200$	$b \geq 850$	—

Tabuľka 4

Bezpečné vzdialenosti pre štvorcové alebo kruhové otvory

a je otvor/priemer dĺžky strany

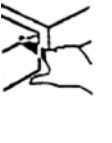
b je bezpečná vzdialenosť od nebezpečného miesta

Koniec prsta	Prst		Ruka po koreň prsta	Ruka po podpažie	—
					
$4 < a \leq 8$	$8 < a \leq 12$	$12 < a \leq 25$	$25 < a \leq 40$	$40 < a \leq 250$ maximum	250
$b \geq 15$	$b \geq 80$	$b \geq 120$	$b \geq 200$	$b \geq 850$	—

2.3.2.5. Bezpečné vzdialenosti na miestach privrznutia

Miesto zovretia sa nepovažuje pre zobrazenú časť tela za nebezpečné, keď sa neprekročia bezpečné vzdialenosti uvedené v tabuľke 5 a keď sa zabezpečí, že najbližšia väčšia časť tela nemôže vniknúť do tohto priestoru.

Tabuľka 5

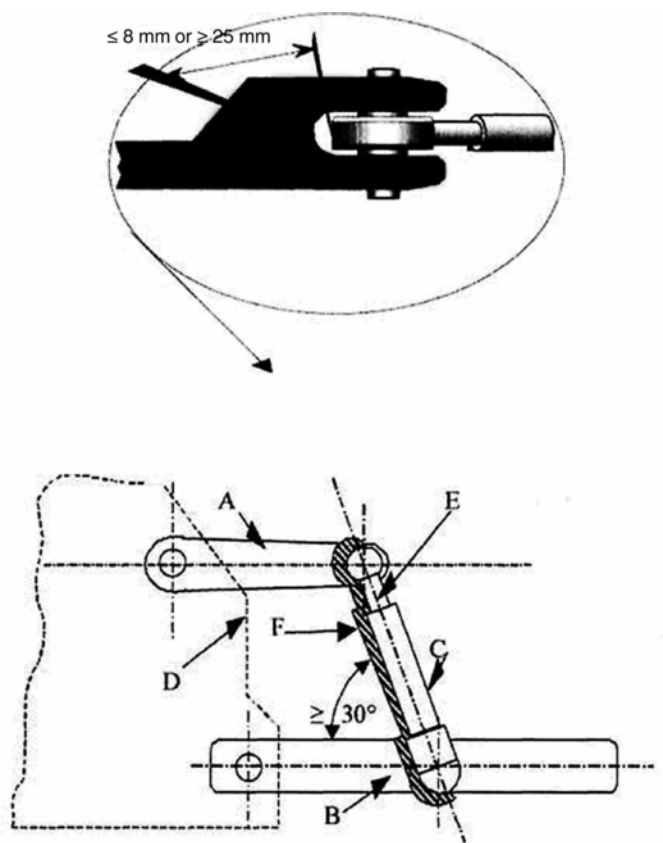
Končatina	Telo	Noha	Chodidlo	Paža	Ruka Kĺb Päť	
Bezpečné vzdialenosti	500	180	120		100	25
Znázomenie						

2.3.2.6. Ovládače

Medzera medzi dvoma pedálmi ako aj otvory, cez ktoré ovládače prechádzajú sa nepovažujú za miesta zovretia alebo odstrihnutia.

2.3.2.7. Zadné trojbodové spojenie

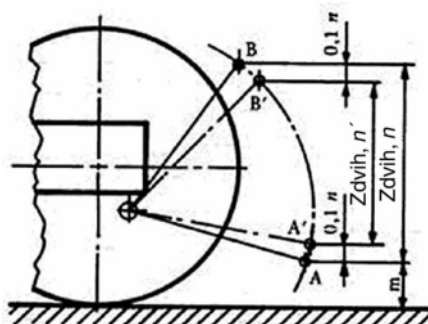
- 2.3.2.7.1. Za rovinou prechádzajúcou osou otočných čapov zdvíhacích tyčí trojbodového spojovacieho systému, musí byť v každom bode zdvihu n zdvíhacích tyčí – okrem hornej a dolnej krajnej polohy $0,1 n$ – dodržaná minimálna bezpečná vzdialenosť 25 mm medzi pohyblivými časťami a v prípade častí so strihovým pohybom, musí zostať minimálny uhol 30° alebo bezpečná vzdialenosť 25 mm (pozri obrázok 3). Zdvih n' zmenšený v hornej a dolnej koncovej polohe o $0,1 n$ je definovaný takto (pozri obrázok 4). Ak sa spodné ťahlo ovláda priamo zdvíhacím mechanizmom, referenčná rovina je určená strednou priečnou vertikálnou rovinou týchto ťahiel.

Obrázok 3

Legenda:

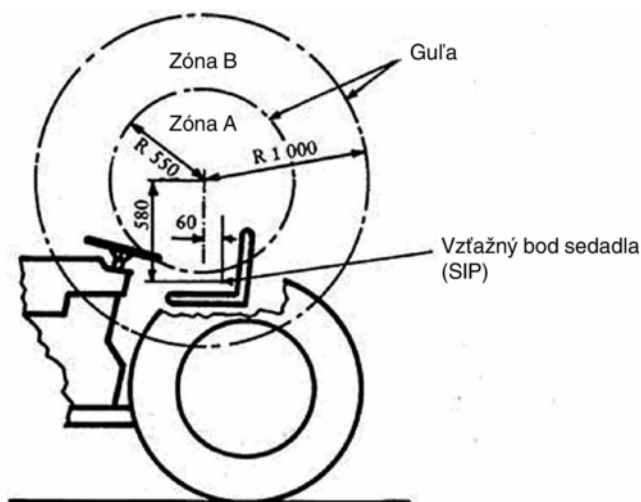
- A = zdvíhacie rameno
- B = spodné tiahlo
- C = zdvíhacia tyč
- D = rám traktora
- E = rovina predchádzajúca cez osi otočných čapov zdvíhacej tyče
- F = obálka voľného pohybu tyče

Obrázok 4

2.3.2.7.2. Pre zdvih n hydraulicky prebiehaný silovým zdvíhačom je spodná koncová poloha A bodu napojenie spodného tiahla obmedzená rozmerom „14“ v súlade s normou ISO 730, časť 1 z decembra 1994 a horná koncová poloha B maximálnym hydraulickým zdvihom. Zdvih n' je zdvih n zmenšený hore a dolu vždy o $0,1 n$ a tvorí vertikálnu vzdialenosť medzi A' a B' .

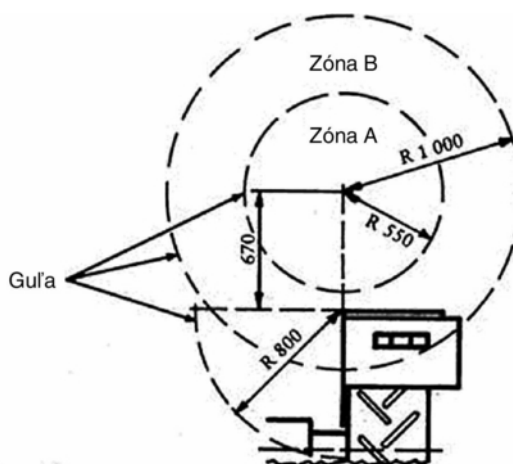
- 2.3.2.7.3. V definovanom zdvihu n' sa vo vzťahu k príslušným súčiastkam musí okolo obrysu zdvíhacích pák dodržať bezpečnostné rozpätie najmenej 25 mm.
- 2.3.2.7.4. Ak sa pre trojbodový záves používajú spojovacie prvky, ktoré nevyžadujú prítomnosť vodiča pre pripojovanie medzi traktorom a pripojovaným strojom (napr. rýchlospojka), neuplatňujú sa ustanovenia podľa bodu 2.3.2.7.3.
- 2.3.2.7.5. Je potrebné, aby návod na obsluhu obsahoval osobitné informácie o nebezpečných miestach v prednej časti roviny definovanej v prvej vete bodu 2.3.2.7.1.
- 2.3.2.8. Predný trojbodový záves
- 2.3.2.8.1. V každej polohe zdvihu n , uskutočňovaného silovým zdvihákom – bez najvyššej a spodnej koncovej oblasti 0,1 n – musí byť medzi pohyblivými časťami bezpečnostné rozpätie najmenej 25 mm a medzi navzájom strihajúcimi časťami musí pri vznikajúcej zmene uhla zachovať minimálny uhol 30° alebo bezpečnostné rozpätie 25 mm (pozri obr.3). Zdvih n' zmenšený hore a dolu o 0,1 n je definovaný tak ako je to znázornené na obrázku 4.
- 2.3.2.8.2. Pre zdvih n hydraulickým zdvihákom je spodná koncová poloha A bodu napojenia spodného tiahla obmedzená rozmerom „14“ v súlade s normou ISO 8759, časť 2 z marca 1998 a horná koncová poloha B je obmedzená maximálnym hydraulickým zdvihom. Zdvih n' je zdvih n zmenšený hore a dolu vždy o 0,1 n a je to vertikálna vzdialenosť medzi A' a B'.
- 2.3.2.8.3. Ak sa pre spodné tiahla predného trojbodového závesu použijú spojovacie zariadenia (napríklad rýchlospojka), ktoré nevyžadujú prítomnosť osoby pre pripojovanie medzi traktorom a pripojovaným zariadením, neplatia požiadavky uvedené v bode 2.3.2.8.1. v oblasti dosahu s polomerom 250 mm okolo bodov, v ktorých sa spodné tiahla pripájajú k traktoru. Okolo obrysu zdvíhacích tiahel/zdvíhacích valcov je však potrebné vo vnútri definovaného zdvihu n' dodržať bezpečnú vzdialenosť minimálne 25 mm od príslušných častí.
- 2.3.2.9. Sedadlo vodiča a okolie
- Keď je vodič v sediacej polohe, nesmú byť v dosahu jeho rúk a nôh miesta, na ktorých mu hrozí zovretie alebo odstrihnutie. Tieto požiadavky sa považujú za splnené ak sú dodržané tieto podmienky:
- 2.3.2.9.1. Sedadlo vodiča je v rozsahu pozdĺžneho a výškového nastavenia v strednej polohe. Hranica dosahu vodiča sa rozdeľuje do zón A a B. Stred guľovitej oblasti v rámci týchto zón je 60 mm pred a 580 mm nad vzťažným bodom sedadla – SIP (pozri obrázok 5). Zóna A je tvorená guľou s polomerom 550 mm a zóna B sa nachádza medzi touto guľou a guľou s polomerom 1 000 mm.

Obrázok 5

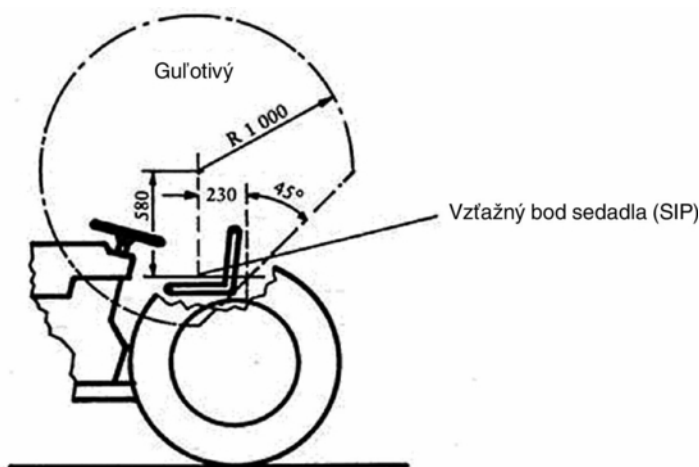
- 2.3.2.9.2. Na miestach, kde hrozí zovretie alebo odstrihnutie, musí byť v zóne A dodržaná bezpečná vzdialenosť 120 mm a v zóne B 25 mm, v prípade častí meniacich uhol vzájomným strihovým pohybom sa musí dodržať uhol najmenej 30° .
- 2.3.2.9.3. V zóne A sa musia zohľadňovať len také miesta, kde hrozí zovretie alebo odstrihnutie, ktoré je spôsobené súčiastkami uvedenými do pohybu vonkajším zdrojom energie.

- 2.3.2.9.4. Keď v tesnej blízkosti sedadla vznikne nebezpečné miesto spôsobené konštrukčnými časťami, musí byť medzi danou konštrukčnou časťou a sedadlom dodržaná bezpečná vzdialenosť najmenej 25 mm. Miesto medzi operadlom sedadla a konštrukčnými časťami nachádzajúcimi sa tesne za operadlom sa nepovažuje za nebezpečné miesto, keď tieto konštrukčné časti majú hladký povrch a operadlo je v danom okolí zaoblené a nemá ostré hrany.
- 2.3.2.10. Sedadlo spolujazdca (keď je namontované)
- 2.3.2.10.1. Ak môžu časti predstavovať nebezpečenstvo pre chodidlá, musia sa zabezpečiť ochranné zariadenia v oblasti pologule s polomerom 800 mm začínajúce od prednej hrany sedacej časti a smerujúce dolu.
- 2.3.2.10.2. V oblasti gule, ktorej stred leží 670 mm nad stredom prednej hrany sedadla spolujazdca treba chrániť nebezpečné miesta v zónach A a B tak, ako je uvedené v bode 2.3.2.9. (pozri obr. 6).

Obrázok 6

- 2.3.2.11. Traktory s úzkym rozchodom (traktory, ktorých rozchod zodpovedá definícii podľa druhej zarážky článku 1 smernice Rady 87/402/EHS ⁽¹⁾).
- 2.3.2.11.1. V prípade traktorov s úzkym rozchodom sa požiadavky bodu 2.3.2.9. neuplatňujú na zónu pod rovinou sklonenou pod uhlom 45° dozadu a priečne k smeru pohybu a prebiehajúcou bodom nachádzajúcim sa 230 mm za vzťažným bodom sedadla (pozri obr. 7). Ak sú v tejto zóne nebezpečné miesta, je potrebné na traktore umiestniť zodpovedajúcu výstrahu.

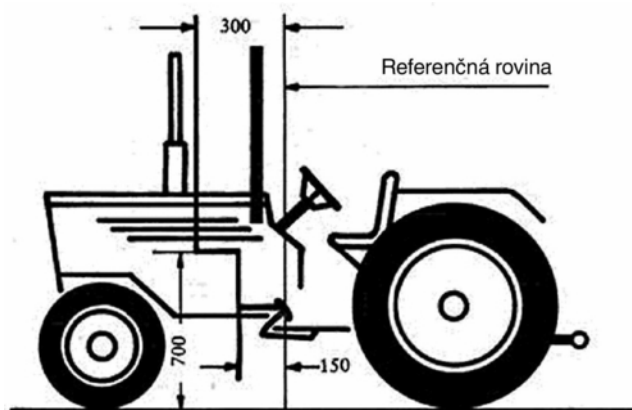

Obrázok 7

⁽¹⁾ Smernica Rady 87/402/EHS z 25. júna 1987 o ochranných konštrukciách chrániacich pri prevrátení, ktoré sú namontované pred sedadlom vodiča úzkorozchodných kolesových poľnohospodárskych a lesných traktorov (Ú. v. ES L 220, 8.8.1987, s. 1).

- 2.3.2.11.2. Pre prístup k sedadlu vodiča platia oddiely II.1 a II.2 prílohy I k smernici 80/720/EHS ⁽¹⁾.
- 2.3.2.11.3. Pre ovládacie zariadenie platí oddiel I.6 prílohy I k smernici 80/720/EHS.
- 2.3.2.11.4. V oblasti pred referenčnou rovinou, ktorá prebieha v pravých uhloch k pozdĺžnej osi vozidla stredom nezaťaženého pedálu (spojka a/alebo prevádzková brzda), horúce časti výfuku musia byť chránené, keď sa nachádzajú do 300 mm v hornej (700 mm nad rovinou zeme) a až do 150 mm v spodnej zóne (pozri obrázok 8). Bočne je oblasť, ktorú je potrebné chrániť, ohraničená vonkajším obrysom traktora a vonkajším obrysom výfukového systému.

Horúce časti výfukového systému, ktoré prebiehajú pod úrovňou stúpačky musia byť vo vertikálnom priemete zakryté alebo inak tepelne chránené.

Obrázok 8

- 2.3.2.12. Usporiadanie a označovanie ohybných hydraulických hadíc
- 2.3.2.12.1. Ohybné hydraulické hadice musia byť vedené tak, aby sa zabránilo mechanickému a tepelnému poškodeniu.
- 2.3.2.12.2. Ohybné hydraulické hadice musia byť dobre identifikovateľné a nezmazateľne označené týmito údajmi:
- značka výrobcu ohybnej hadice,
 - dátum výroby (rok a mesiac výroby),
 - maximálne prípustný dynamický prevádzkový pretlak.
- 2.3.2.12.3. Ohybné hydraulické hadice prechádzajúce v blízkosti sedadla vodiča alebo spolujazdca musia byť položené alebo chránené tak, aby v prípade ich poškodenia nemohli byť pre osoby nebezpečné.
- 2.3.2.13. Riadenie a výkyvná náprava

Navzájom sa pohybujúce časti alebo časti pohybujúce sa voči k pevným častiam musia byť chránené, ak sa nachádzajú v zóne definovanej v bodoch 2.3.2.9. a 2.3.2.10.

Keď je namontované kĺbové riadenie, musia byť v kĺbovej oblasti na oboch stranách traktora umiestnené nezmazateľné a zreteľné označenia, ktoré pomocou obrázkových znakov alebo textu upozorňujú na to, že zdržanie sa v nechránenej kĺbovej oblasti nie je povolené. Zodpovedajúce upozornenia musia byť uvedené aj v návode na obsluhu.

⁽¹⁾ Smernica Rady 80/720/EHS z 24. júna 1980 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa priestoru pre obsluhu, prístupu k miestu vodiča, k dverám a oknám poľnohospodárskych a lesných kolesových traktorov (Ú. v. ES L 194, 28.7.1980, s. 1).

2.3.2.14. Kľbové hriadele upevnené na traktore

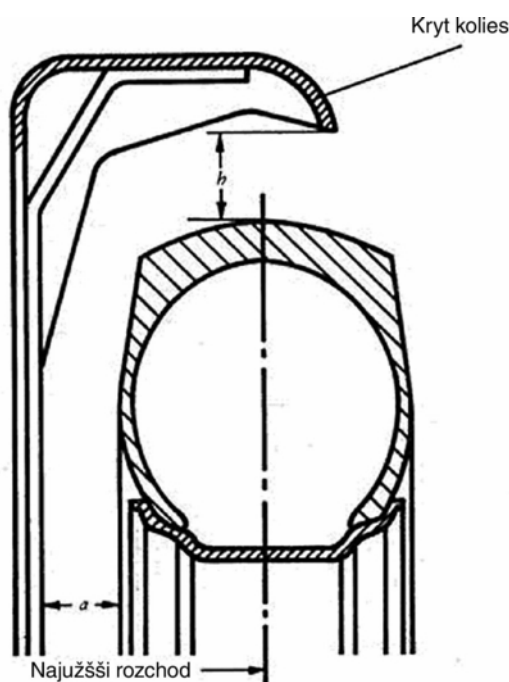
Kľbové hriadele (napr. na pohon všetkých kolies), ktoré sa môžu otáčať len za jazdy, je treba chrániť, ak sú vo vnútri zóny definovanej v bodoch 2.3.2.9 a 2.3.2.10.

2.3.2.15. Voľný priestor okolo hnacích kolies

2.3.2.15.1. Voľný priestor krytov kolies musí spĺňať tieto požiadavky:

2.3.2.15.2. „Voľný priestor“ je priestor, ktorý musí okolo pneumatík hnacích kolies zostať voľný voči prilahlým častiam vozidla.

Voľný priestor hnacích kolies musí s namontovanými pneumatikami najväčšieho rozmeru zodpovedať rozmerom uvedeným na obrázku 9 a v tabuľke 6.

Obrázok 9

Tabuľka 6

Štandardné traktory		Traktory s úzkym rozchodom	
<i>a</i>	<i>h</i>	<i>a</i>	<i>h</i>
mm	mm	mm	mm
40	60	15	30

Navyše k zónam uvedeným v bode 2.3.2.9 a v prípade traktorov s úzkym rozchodom v bode 2.3.2.10 je prístupný menší voľný priestor ako je znázornený na obrázku 9 a v tabuľke 6, keď kryt kolies slúži aj na stieranie prichytenej pôdy z krytov kolies.

2.3.2.16. Horúce povrchy

Horúce povrchy, na ktoré prevádzkovateľ môže počas bežnej prevádzky traktora dočiahnuť, sa prikryjú alebo izolujú. To sa vzťahuje na horúce povrchy nachádzajúce sa v blízkosti schodov, rukovätí, držadiel a nedeliteľných častí traktora, ktoré slúžia na nastupovanie a ktorých sa možno neúmyselne dotknúť.

2.3.2.17. Kryt kontaktov batérie

Neuzemnené kontakty musia byť chránené pred neúmyselným skratom.

2.4. **Metóda určenia vzťažného bodu sedadla**

2.4.1. Všeobecne

Metóda a zariadenie použité na určenie vzťažného bodu pre každý typ čalúneného sedadla sú opísané v nasledujúcom texte.

2.4.2. Vymedzenie pojmov

Vzťažný bod sedadla (SIP):

Bod nachádzajúci sa na strednej vertikálnej pozdĺžnej rovine zariadenia SIP znázorneného na obrázku 10, ktorý je umiestnený na sedadle vodiča v súlade s bodmi 2.4.4 a 2.4.6.

Vzťažný bod sedadla je stanovený vzhľadom k vozidlu a nepohybuje sa pri nastavovaní a/alebo kmitaní sedadla.

2.4.3. Zariadenie na určenie vzťažného bodu sedadla (SIP)

Zariadenie na určenie vzťažného bodu sedadla (SIP) musí zodpovedať parametrom uvedeným na obrázku 10. Hmotnosť tohto zariadenia je 6 ± 1 kg a základná plocha zariadenia musí byť rovná a leštená.

2.4.4. Nastavenie sedadla na určenie vzťažného bodu (SIP)

Keď sa sedadlo i jeho pruženie môže nastavovať, potom sa sedadlo predtým, ako sa určí vzťažný bod sedadla, nastaví takto:

- Všetky horizontálne, vertikálne a uhlové nastavenia sa upravia do strednej polohy. Ak nie je stredné nastavenie možné, použije sa najbližšie nastavenie nad alebo pod strednou polohou;
- nastaviteľné pruženie musí byť nastavené tak, aby pri zaťažení hmotnosťou meracieho zariadenia bolo pruženie v strednej polohe svojej dráhy. Pri určovaní vzťažného bodu (SIP) môže byť pruženie v tejto polohe mechanicky zablokované;
- nenastaviteľné pruženie sa môže zablokovat' vo vertikálnej polohe, do ktorej sa dostane pri zaťažení meracím zariadením;
- keď sa uvedené nastavenia odlišujú od jednoznačných pokynov výrobcu, potom je potrebné dodržať tieto pokyny tak, aby sa dosiahlo nastavenie odporúčané pre vodiča s hmotnosťou 75 kg.

POZNÁMKA: Vodič s hmotnosťou 75 kg zodpovedá približne meraciemu zariadeniu umiestnenému na sedadle a zaťaženému hmotnosťou 65 kg.

2.4.5. Určenie troch referenčných osí x' , y' , z' pre vzťažný bod (SIP)

Súradnice sa stanovujú takto:

- určenie polohy najzadnejšieho upevňovacieho otvoru na jednej strane uchytania sedadla;
- keď os tohto otvoru je rovnobežná s osou otáčania vyznačenou na zariadení, berie sa ako os y' (pri pozorovaní zľava doprava vzhľadom na sediaceho vodiča, pozri obrázok 11);

- c) keď je os tohto otvoru rovnobežná so zvislou rovinou prebiehajúcou osou sedadla, potom sa priamka prebiehajúca rovnobežne s vyznačenou osou otáčania, ktorá ide priesečníkom nosnej roviny sedadla a osi príslušného otvoru, považuje za os y' (pozri obr. 12);
- d) vo všetkých ostatných prípadoch sa os y' stanoví s ohľadom na parametre meraného sedadla;
- e) osi x' a z' tvoria priesečnice vodorovnej a zvislej roviny prebiehajúcej cez y' so zvislou rovinou prechádzajúcou cez os sedadla. Osi x' a z' smerujú dopredu a hore (pozri obrázky 11 a 12).

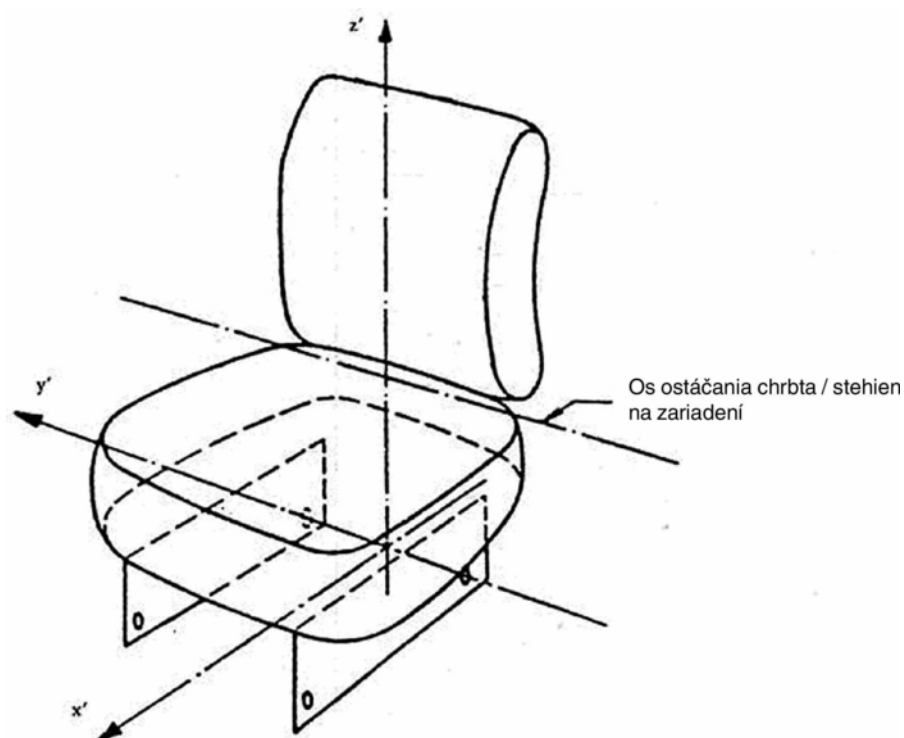
2.4.6. Metóda určenia vzťažného bodu sedadla (SIP)

Vzťažný bod sedadla SIP sa určí pomocou zariadenia znázorneného na obrázku 10 týmto postupom:

- a) sedadlo sa pokryje kusom látky, aby sa uľahčilo správne umiestnenie zariadenia;
- b) zariadenie sa (bez prídavného zaťaženia) položí na čalúnenie sedacej časti a pritlačí dozadu proti operadlu;
- c) pridajú sa závažia, aby sa celková hmotnosť zariadenia zvýšila zo 6 ± 1 kg na 26 ± 1 kg. Bod pôsobenia (stred) vertikálnej sily sa musí nachádzať 40 mm pred značkou vzťažného bodu sedadla na vodorovnej časti zariadenia (pozri obrázok 10);
- d) dvakrát sa pôsobí vodorovnou silou približne 100 N na zariadenie na vzťažnom bode sedadla podľa obrázku 10;
- e) pridajú sa závažia, aby sa celková hmotnosť zariadenia zvýšila z 26 ± 1 kg na 65 ± 1 kg. Bod pôsobenia (stred) vertikálnej sily tohto pridaného závažia sa musí nachádzať 40 mm pred značkou vzťažného bodu sedadla na vodorovnej časti zariadenia (pozri obrázok 10);
- f) na oboch stranách sedadla a v dvoch zvislých rovinách, ktoré sú v rovnakej vzdialenosti od pozdĺžnej osi sedadla, sa súradnice (podľa definície v bode 2.4.5) priesečníkov týchto rovín na osi vzťažného bodu sedadla vyznačenej na zariadení musia zmerať s presnosťou ± 1 mm.

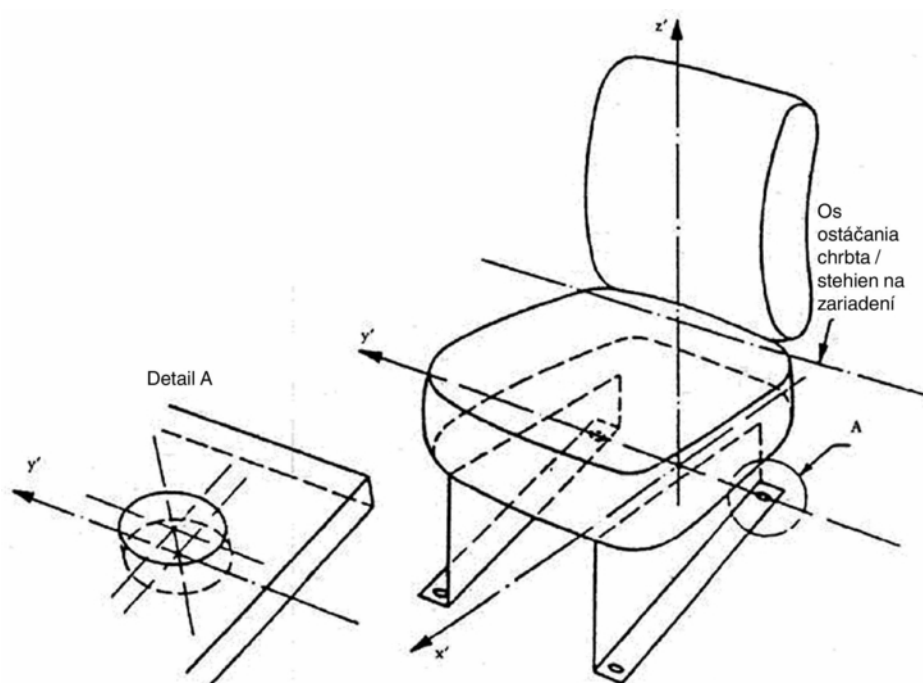
Aritmetické stredné hodnoty meraní na obidvoch rovinách sa vyznačia ako súradnice SIP;

- g) podmienky vyplývajúce z metódy určovania, ktoré sa odlišujú od postupu uvedeného v tejto prílohe, alebo ktoré mohli viesť k nesprávnym výsledkom, je treba uviesť s uvedením príčiny.

Obrázok 11 – Určenie referenčných osí SIP

(Os upevňovacieho otvoru rovnobežná osi otáčania chrbta/stehien)

Obrázok 12 – Určenie troch referenčných osí pre vzťažný bod (SIP)

(Os upevňovacieho otvoru rovnobežná so zvislou rovinou prebiehajúcou osou sedadla)

Dodatok

VZOR

Názov orgánu

**PRÍLOHA K OSVEDČENIU O TYPOVOM SCHVÁLENÍ TRAKTORA PODĽA ES SO ZRETELOM NA
REGULÁTOR OTÁČOK A OCHRANU KOMPONENTOV POHONU, VÝČNELKOV A KOLIES**

*(článok 4, ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení
poľnohospodárskych alebo lesných traktorov ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami,
komponentmi a samostatnými technickými jednotkami)*

Číslo typového schválenia ES

1. Komponent(y) alebo charakteristika (y):

1.1. Regulátor otáčok (ak je)

1.2. Ochrana komponentov pohonu, výčnelkov a kolies

2. Značka traktora alebo obchodné meno výrobcu:

.....
.....

3. Typ a prípadne obchodné označenie traktora:

.....
.....

4. Meno a adresa výrobcu:

.....
.....

5. Prípadne meno a adresa splnomocneného zástupcu výrobcu:

.....
.....

6. Opis komponentu(ov) 1 a/alebo charakteristiky(ík) podľa bodu 1:

.....

7. Dátum pristavenia traktora na typové schválenie ES:

.....

8. Technická služba vykonávajúca skúšky typového schválenia:

.....
.....

9. Dátum protokolu vystaveného touto technickou službou:
.....
10. Číslo protokolu vystaveného touto technickou službou:
.....
11. Typové schválenie ES týkajúce sa regulátora otáčok a ochrany komponentov pohonu, výčnelkov a kolies sa udeľuje/zamieta ⁽¹⁾:
.....
12. Miesto:
13. Dátum:
14. Podpis:
15. K tomuto osvedčeniu sú priložené tieto podklady s číslom typového schválenia ES uvedeným vyššie:
..... rozmerové výkresy;
..... výkres alebo fotografie príslušných častí traktora.

Tieto údaje je treba odovzdať príslušným orgánom ostatných členských štátov, ak o to požiadajú.
16. Poznámky:
.....
.....

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknuť.

PRÍLOHA III A

Čelné sklo a ostatné zasklenia Požiadavky na vybavenie, vymedzenie pojmov, žiadosť o typové schválenie komponentov, typové schválenie komponentov, označovania, všeobecné špecifikácie, skúšky a zhoda výroby

1. POŽIADAVKY NA VYBAVENIE

1.1. Poľnohospodárske a lesné traktory môžu byť vybavené podľa výberu výrobcu:

1.1.1. čelnými sklami a inými sklenými okennými tabuľami na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tejto prílohy;

1.1.2. čelnými sklami na ktoré sa vzťahujú požiadavky kladené na sklené tabule iné ako čelné sklá uvedené v tejto prílohe, s výnimkou požiadaviek bodu 9.1.4.2 prílohy III C k tejto smernici (sklené tabule s bežnou priepustnosťou svetla nižšou ako 70 %).

1.1.3. pre iné ako čelné tabule povolené smernicou Rady 92/22/EHS ⁽¹⁾ alebo predpisom EHK OSN č. 43 príloha 14 sa povoľuje pevné plastové zasklenie.

2. VYMEDZENIE POJMOV

Na účely tejto smernice:

2.1. pod pojmom „tabuľa tvrdeného skla“ sa rozumie sklená tabuľa zložená z jednej vrstvy skla, ktoré bolo podrobené osobitnej úprave s cieľom zvýšiť jeho mechanickú pevnosť a upraviť jeho trieštivosť po rozbití;

2.2. pod pojmom „tabuľa vrstveného skla“ sa rozumie sklená tabuľa pozostávajúca z dvoch alebo viacerých vrstiev skla držaných spolu jednou alebo viacerými medzivrstvami plastického materiálu; môže ísť o:

2.2.1. „obyčajnú“, keď žiadna z vrstiev skla z ktorých je zložená nebola upravená, alebo

2.2.2. „upravenú“ keď minimálne jedna vrstva skla je zložená bola osobitne upravená, aby sa zvýšila jej mechanická pevnosť a upravila jej trieštivosť po rozbití;

2.3. pod pojmom „bezpečnostné zasklenie potiahnuté plastovým materiálom“ sa rozumie sklená tabuľa definovaná v bode 2.1. alebo 2.2 s vrstvou plastového materiálu na jej vnútornom povrchu;

2.4. pod pojmom „sklo-plastové bezpečnostné zasklenie“ sa rozumie tabuľa vrstveného skla zložená z jednej vrstvy skla a z jednej alebo viacerých vrstiev plastového materiálu, z ktorých aspoň jedna pôsobí ako medzivrstva. Keď sa zasklenie namontuje na traktor, plastové vrstvy musia byť na vnútornej ploche.

2.5. pod pojmom „skupina čelných skiel“ sa rozumie skupina pozostávajúca z čelných skiel rôznych veľkostí a tvarov podrobená preskúmaniu ich mechanických vlastností, ich spôsobu trieštivosti a ich správaniu sa pri skúškach odolnosti proti vonkajším vplyvom;

2.5.1. pod pojmom „ploché čelné sklo“ sa rozumie čelné sklo ktoré nevykazuje žiadne nominálne zakrivenie majúce za následok výšku segmentu presahujúcu 10 mm na meter dĺžky;

2.5.2. pod pojmom „zakrivené čelné sklo“ sa rozumie čelné sklo ktoré vykazuje nominálne zakrivenie majúce za následok výšku segmentu presahujúcu 10 mm na meter dĺžky;

2.6. pod pojmom „zdvojené okno“ sa rozumie sada dvoch tabúľ namontovaných oddelene do toho istého otvoru na traktore;

2.7. pod pojmom „dvojité zasklenie“ sa rozumie jednotka zložená z dvoch tabúľ trvalo zmontovaných v továrni a oddelených rovnomernou medzerou;

2.7.1. pod pojmom „symetrické dvojité zasklenie“ sa rozumie dvojité zasklenie, v ktorom sú obidve tabule toho istého druhu (tvrdené alebo vrstvené sklo, atď.), a majú rovnaké hlavné a vedľajšie charakteristiky;

⁽¹⁾ Smernica Rady 92/22/EHS z 31. marca 1992 o bezpečnostnom zasklení a zasklievacích materiáloch na motorových a ich prípojných vozidlách (Ú. v. ES L 129, 14.5.1992, s. 11).

- 2.7.2. pod pojmom „asymetrické zdvojené zasklenie“ sa rozumie zdvojené zasklenie, u ktorého sú tieto dve tabule rôzneho druhu (tvrdené alebo vrstvené sklo, atď.) alebo vykazujú rozdielne hlavné a/alebo vedľajšie charakteristiky;
- 2.8. pod pojmom „hlavná charakteristika“ sa rozumie charakteristika, ktorá významne mení optické a/alebo mechanické vlastnosti sklenej tabule spôsobom, ktorý je podstatný z hľadiska funkcie, ktorú sklenená tabuľa plní na traktore. Tento pojem sa vzťahuje aj na obchodný názov alebo značku;
- 2.9. pod pojmom „vedľajšia charakteristika“ sa rozumie charakteristika schopná zmeniť optické a/alebo mechanické vlastnosti sklenej tabule spôsobom, ktorý je podstatný z hľadiska funkcie, ktorú sklenená tabuľa plní na traktore. Rozsah takejto zmeny sa posúdi vo vzťahu k indexom obtiažnosti;
- 2.10. „indexy obtiažnosti“ sa vzťahujú na systém dvojstupňového triedenia uplatňovaný na zmeny pozorované v praxi pre každú vedľajšiu charakteristiku. Zmena z indexu „1“ na index „2“ znamená nevyhnutnosť ďalších skúšok;
- 2.11. pod pojmom „rozvinutá plocha čelného skla“ sa rozumie minimálna obdĺžniková plocha skla, z ktorej je možné vyrobiť čelné sklo;
- 2.12. pod pojmom „uhol sklonu čelného skla“ sa rozumie uhol medzi zvislou čiarou a priamkou prechádzajúcou cez horný a spodný krajný bod čelného skla, pričom obidve čiary sa nachádzajú vo zvislej rovine prechádzajúcej pozdĺžnou osou traktora.
- 2.12.1. Meranie uhlu sklonu sa vykonáva na nezaťaženom traktore stojacom na vodorovnej ploche.
- 2.12.2. Traktory vybavené hydropneumatickými, hydraulickými alebo pneumatickými zaveseniami alebo zariadením na automatické nastavenie svetlej výšky vozidla podľa zaťaženia, sa skúšajú v bežných prevádzkových podmienkach, ktoré určí výroba.
- 2.13. pod pojmom „výška segmentu h“ sa rozumie maximálna vzdialenosť meraná približne v pravých uhloch k sklenej tabuli, oddeľujúca vnútorný povrch tabule od roviny prechádzajúcej cez okraje tabule (pozri prílohu III N, obr. 1);
- 2.14. pod pojmom „druh sklenej tabule“ sa rozumie sklenená tabuľa definovaná v bodoch 2.1. až 2.4, ktorá nevykazuje žiadne podstatné rozdiely najmä vzhľadom na hlavné a vedľajšie charakteristiky uvedené v prílohách III D až III L.
- 2.14.1. Hoci zmena hlavných charakteristík naznačuje, že ide o výrobok nového druhu, uznáva sa, že v určitých prípadoch si zmena tvaru a rozmerov nevyžadujú nevyhnutne vykonanie úplnej série skúšok. Pri určitých skúškach predpísaných v jednotlivých prílohách môžu byť sklenené tabule zoskupené pokiaľ je zrejmé, že majú podobné hlavné charakteristiky.
- 2.14.2. Sklenené tabule vykazujúce rozdiely len pokiaľ ide o ich vedľajšie charakteristiky, sa môžu považovať za tabule rovnakého druhu; určité skúšky sa však môžu vykonať na vzorkách takýchto tabúl pokiaľ je vykonanie takýchto skúšok výslovne stanovené v skúšobných podmienkach.
- 2.15. po pojmom „zakrivenie r“ sa rozumie približná hodnota najmenšieho polomeru oblúku čelného skla meraná v oblasti maximálneho zakrivenia.
3. ŽIADOSŤ O TYPOVÉ SCHVÁLENIE KOMPONENTU
- 3.1. Žiadosť o ES typové schválenie komponentov pre určitý druh sklenej tabule predkladá výrobca tabule bezpečnostného skla alebo riadne akreditovaný zástupca pre každý druh bezpečnostného skla. Žiadosť možno podať iba v jednom členskom štáte.
- 3.2. Pre každý druh bezpečnostného skla musia byť k žiadosti priložené doklady uvedené ďalej v troch vyhotoveniach a s týmito náležitosťami:
- 3.2.1. technický opis obsahujúci všetky hlavné a vedľajšie charakteristiky; a
- 3.2.1.1. v prípade iného zasklenia ako je zasklenie čelných skiel, výkresy vo formáte nepresahujúcom formát A4 alebo zložené na takýto formát, s uvedením:
- maximálnej plochy,
 - najmenšieho uhlu medzi dvomi priľahlými stranami sklenej tabule, a
 - maximálnej výšky segmentu, ak segment existuje;

- 3.2.1.2. V prípade čelných skiel:
- 3.2.1.2.1. zoznam modelov čelného skla, pre ktoré sa žiada typové schválenie komponentu, s uvedením názvu výrobcov traktora a typu (typov) traktora;
- 3.2.1.2.2. výkresy v mierke 1:10 a schémy čelných skiel a ich montáže do traktora dostatočne podrobné, aby bolo na nich vidieť:
- 3.2.1.2.2.1. polohu čelného skla vzhľadom na bod R definovaný v bode 1.2. prílohy I k smernici 2008/2/ES ⁽¹⁾;
- 3.2.1.2.2.2. uhol sklonu čelného skla;
- 3.2.1.2.2.3. poloha a veľkosť zóny v ktorej sa overujú optické vlastnosti a tam, kde je to vhodné, plocha podrobená rôznemu tvrdeniu;
- 3.2.1.2.2.4. rozvinutá plocha čelného skla;
- 3.2.1.2.2.5. maximálna výška segmentu čelného skla; a
- 3.2.1.2.2.6. zakrivenie čelného skla (len na účely zoskupenia čelných skiel);
- 3.2.1.3. v prípade dvojitého zasklenia, výkresy vo formáte nepresahujúcom A4 alebo zložené na takýto formát, v ktorých sa uvedie okrem informácií uvedených v bode 3.2.1.1:
- druh každej jednotlivej sklenenej tabule,
 - druh lepenia (organické, sklo-sklo alebo sklo-kov),
 - menovitá hrúbka medzery medzi dvomi sklenenými tabuľami.
- 3.3. Žiadateľ musí okrem toho predložiť dostatočný počet skúšobných kusov a vzoriek opracovaných sklenených tabúľ predmetných modelov, ktorých počet sa v prípade potreby stanoví dohodou s technickou službou zodpovednou za vykonanie skúšky.
- 3.4. Príslušný orgán musí preveriť existenciu uspokojivých mechanizmov na zabezpečenie účinnej kontroly zhody výroby ešte pred udelením typového schválenia komponentu.
4. OZNAČENIA
- 4.1. Každá tabuľa bezpečnostného skla vrátane vzoriek a skúšobných kusov predložených na typové schválenie komponentu, musí byť opatrená obchodným názvom alebo značkou výrobcu. Označenie musí byť dobre čitateľné a nezmazateľné.
5. TYPOVÉ SCHVÁLENIE KOMPONENTU
- 5.1. Ak vzorky predložené na typové schválenie komponentu spĺňajú požiadavky bodov 5 až 7, schválenie pre príslušný druh tabule bezpečnostného skla sa udelí.
- 5.2. Číslo typového schválenia komponentu sa prideliť každému typu definovanému v prílohách III E, III G, III K a III L alebo v prípade čelných skiel, v každej schválenej skupine. Jeho prvé dve číslice (v prípade smernice 89/173/EHS v jej pôvodnej verzii je to v súčasnosti 00) označujú sériu zmien a doplnkov zahŕňajúcich posledné hlavné technické zmeny a doplnky vykonané k smernici 89/173/ES, ktorá bola nahradená touto smernicou, v čase vydania schválenia. Členský štát nesmie pridať rovnaké číslo inému typu alebo skupine tabúľ bezpečnostného skla.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/2/ES z 15. januára 2008 o zornom poli výhľadu a stieračoch predného skla kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2008, s. 30),

5.3. Typové schválenie komponentu alebo rozšírenie alebo zamietnutie schválenia pre určitý druh tabule bezpečnostného skla podľa tejto smernice sa oznámi členským štátom prostredníctvom oznámenia vypracovaného v súlade so vzorom uvedeným v prílohe III B k tejto smernici a v jej dodatkoch.

5.3.1. V prípade čelných skiel musí byť k oznámeniu o ES typovom schválení komponentu priložený doklad, v ktorom je uvedený každý model čelného skla v schválenej skupine, spolu s charakteristikami danej skupiny, v súlade s dodatkom 8 k prílohe III B.

5.4. Okrem označenia špecifikovaného v bode 4.1., značka ES typového schválenia komponentu musí byť pripevnená viditeľne na všetky tabule bezpečnostného skla a na jednotky s dvojitém zasklením zodpovedajúca druhu schválenému podľa tejto smernice. Taktiež sa môže pripevniť akákoľvek osobitná značka typového schválenia komponentu na každú tabuľu jednotky s dvojitém zasklením.

Táto značka typového schválenia komponentu sa skladá z:

5.4.1. obdĺžnika, v ktorom je malé písmeno „e“ za ktorým nasleduje rozlišovacie číslo štátu, ktorý schválenie udelil ⁽¹⁾:

5.4.2. číslo typového schválenia komponentu vpravo od obdĺžnika predpísaného v bode 5.4.1.

5.5. V blízkosti uvedenej značky ES typového schválenia sa pripoja tieto dodatočné symboly:

5.5.1. v prípade čelného skla:

- I: pre tvrdené sklo (I/P ak je pokryté vrstvou) ⁽²⁾,
- II: pre obyčajné tvrdené sklo (II/P je pokryté vrstvou) ⁽²⁾,
- III: pre upravené vrstvené sklo (III/P je pokryté vrstvou) ⁽²⁾,
- IV: pre skloplastové zasklenie;

5.5.2. V: v prípade sklenej tabule inej ako čelné sklo, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia bodu 9.1.4.2 prílohy III C;

5.5.3. VI: v prípade jednotky s dvojitém zasklením;

5.5.4. T: v prípade čelných skiel, ktoré spĺňajú požiadavky na sklené tabule iné ako čelné sklá, okrem tých, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia bodu 9.1.4.2 prílohy III C (sklené tabule s bežnou priepustnosťou svetla nižšou ako 70 %). V prípade čelných skiel spĺňajúcich požiadavky na sklené tabule iné ako čelné sklá sa však symbol „T“ môže označiť iba po skúške s maketou hlavy definovanej v bode 3.3.2 prílohy III G, pričom výška pádu je 4,0 m + 25/- 0 mm.

5.6. Značka a symbol ES typového schválenia komponentu musia byť dobre čitateľné a nezmazateľné.

5.7. V dodatku k tejto prílohe sú uvedené príklady značiek typového schválenia komponentu.

6. VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

6.1. Všetky sklené tabule, a najmä tie, ktoré sú určené na výrobu čelných skiel, musia mať dostatočnú kvalitu nato, aby znížili riziko telesného poranenia v čo možno v najväčšej miere v prípade rozbitia skla. Sklo musí byť dostatočne odolné proti nehodám, ku ktorým bežne dochádza pri bežnej premávke a proti atmosférickým a teplotným podmienkam, chemickému pôsobeniu, horeniu a oderu.

6.2. Bezpečnostné sklo musí byť popritom dostatočne priesvitné, nesmie spôsobovať žiadne zrejme skreslenia objektov pozorovaných cez čelné sklo a nesmie spôsobovať žiadnu zmenu farieb používaných v dopravných značkách a signáloch. V prípade rozbitia čelného skla musí byť vodič ešte stále schopný vidieť cestu dostatočne jasne nato, aby bol schopný svoj traktor bezpečne zabrzdiť a zastaviť.

⁽¹⁾ 1 pre Nemecko, 2 pre Francúzsko, 3 pre Taliansko, 4 pre Holandsko, 5 pre Švédsko, 6 pre Belgicko, 7 pre Maďarsko, 8 pre Českú republiku, 9 pre Španielsko, 11 pre Spojené Kráľovstvo, 12 pre Rakúsko, 13 pre Luxembursko, 17 pre Fínsko, 18 pre Dánsko, 19 pre Rumunsko, 20 pre Poľsko, 21 pre Portugalsko, 23 pre Grécko, 24 pre Írsko, 26 pre Slovinsko, 27 pre Slovensko, 29 pre Estónsko, 32 pre Lotyšsko, 34 pre Bulharsko, 36 pre Litvu, 49 pre Cyprus a 50 pre Maltu.

⁽²⁾ Definované v bode 2.3.

7. KONKRÉTNE POŽIADAVKY

Všetky druhy bezpečnostného skla, v závislosti od kategórie do ktorej patria, musia spĺňať tieto konkrétne požiadavky:

- 7.1. Pokiaľ ide o čelné sklá z tvrdeného skla, požiadavky obsiahnuté v prílohe III D;
- 7.2. pokiaľ ide o tabule z rovnomerne tvrdeného skla iné ako čelné sklá, požiadavky obsiahnuté v prílohe III E;
- 7.3. pokiaľ ide o čelné sklá z obyčajného vrstveného skla, požiadavky obsiahnuté v prílohe III F;
- 7.4. pokiaľ ide o tabule z obyčajného vrstveného skla iné ako čelné sklá, požiadavky obsiahnuté v prílohe III G;
- 7.5. Pokiaľ ide o čelné sklá z upraveného vrstveného skla, požiadavky obsiahnuté v prílohe III H;
- 7.6. pokiaľ ide o tabule z bezpečnostného skla s plastovým povlakom, okrem príslušných požiadaviek uvedených vyššie, požiadavky obsiahnuté v prílohe III I;
- 7.7. pokiaľ ide o sklo-plastové čelné sklá, požiadavky obsiahnuté v prílohe III J;
- 7.8. pokiaľ ide o sklo plastové tabule iné ako čelné sklá, požiadavky obsiahnuté v prílohe III K;
- 7.9. pokiaľ ide o jednotky s dvojitém zasklením, požiadavky obsiahnuté v prílohe III L.

8. SKÚŠKY

8.1. Predpísané sú tieto skúšky:

8.1.1. Trieštenie

Účelom tejto skúšky je:

- 8.1.1.1. preveriť, že úlomky a črepiny vytvorené rozbitím sklenej tabule sú také, že minimalizujú nebezpečenstvo poranenia, a

- 8.1.1.2. v prípade čelných skiel skontrolovať zvyškovú viditeľnosť po rozbití.

8.1.2. Mechanická pevnosť

8.1.2.1. Skúška nárazom gule

Táto skúška má dve podoby, jednu s použitím gule s hmotnosťou 227 g a druhú s použitím gule s hmotnosťou 2 260 g.

- 8.1.2.1.1. Skúška nárazom gule s hmotnosťou 227 g: účelom tejto skúšky je posúdiť adhéziu medzivrstvy vo vrstvenom skle a mechanickú pevnosť rovnomerne tvrdeného skla.

- 8.1.2.1.2. Skúška nárazom gule s hmotnosťou 2 260 g: účelom tejto skúšky je posúdiť odolnosť vrstveného skla proti prieniku gule.

8.1.2.2. Skúška s maketou hlavy

Účelom tejto skúšky je overiť súlad sklenej tabule s požiadavkami, ktoré sa týkajú obmedzenia možnosti zranenia v prípade nárazu hlavy na čelné sklo, tabule vrstveného skla alebo skloplastové tabule iné ako čelné sklá, a taktiež na jednotky s dvojitém zasklením používané ako bočné okná.

8.1.3. Odolnosť proti vonkajšiemu prostrediu

8.1.3.1. Skúška odolnosti voči obrusovaniu

Účelom tejto skúšky je stanoviť, či odolnosť tabule bezpečnostného skla proti obrusovaniu presahuje špecifikovanú hodnotu.

8.1.3.2. Skúška odolnosti voči vysokej teplote

Účelom tejto skúšky je overiť, či v medzivrstve vrstveného skla alebo skloplastovej tabuli sa neobjavia žiadne bublinky a ani iné kazy pri jej vystavení vysokým teplotám na dlhšiu dobu.

8.1.3.3. Skúška odolnosti voči žiareniu

Účelom tejto skúšky je stanoviť, či dôjde k výraznému zníženiu priepustnosti svetla vrstveného skla, skloplastových tabúl alebo sklenených tabúl potiahnutých plastom pri ich vystavení žiareniu na dlhší čas alebo či dôjde k podstatnej zmene farby zasklenia.

8.1.3.4. Skúška odolnosti voči vlhkosti

Účelom tejto skúšky je stanoviť, či vrstvené sklo, skloplastové tabule alebo sklené tabule potiahnuté plastom budú odolávať, bez výrazného zhoršenia, účinkom dlhodobého vystavenia atmosférickej vlhkosti.

8.1.3.5. Odolnosť voči zmene teploty

Účelom tejto skúšky je stanoviť, či plastový materiál použitý v bezpečnostnom zasklení definovaný v bodoch 2.3. a 2.4 odolá bez podstatného zhoršenia účinkom dlhodobého vystavenia extrémnym teplotám.

8.1.4. Optické vlastnosti

8.1.4.1. Skúška priepustnosti svetla

Účelom tejto skúšky je stanoviť, či bežná priepustnosť tabule bezpečnostného skla presahuje špecifikovanú hodnotu.

8.1.4.2. Skúška optického skreslenia

Účelom tejto skúšky je overiť, či skreslenie predmetov pozorovaných cez čelné sklo nie je také, aby zmatlo vodiča.

8.1.4.3. Skúška oddeľovania sekundárneho obrazu

Účelom tejto skúšky je overiť, či uhlové oddelenie sekundárneho obrazu od primárneho obrazu nepresahuje špecifikovanú hodnotu.

8.1.4.4. Skúška identifikácie farieb

Účelom tejto skúšky je overiť, či neexistuje riziko zámeny farieb pozorovaných cez čelné sklo.

8.1.5. Skúška odolnosti voči ohňu

Účelom tejto skúšky je overiť, či má vnútorná čelná vrstva tabule bezpečnostného skla definovaného v bodoch 2.3. a 2.4 dostatočne nízku rýchlosť horenia.

8.1.6. Odolnosť voči chemikáliám

Účelom tejto skúšky je stanoviť, či vnútorná plocha tabule bezpečnostného skla definovaná v bodoch 2.3. a 2.4 odolá bez zhoršenia účinkom chemikálií, ktoré môžu byť prítomné alebo sa môžu používať vo vnútri traktora (napr. čistiace zlučidliny).

8.2. Skúšky predpísané pre sklené tabule kategórií definovaných v bodoch 2.1 až 2.4

8.2.1. Tabule bezpečnostného skla sa podrobia skúškam uvedeným v tejto tabuľke:

	Čelné sklá							Sklené tabule iné ako čelné sklá		
	Tvrdené sklo		Obyčajné vrstvené sklo		Upravené vrstvené sklo		Sklo-plast	Tvrdené sklo	Vrstvené sklo	Sklo-plast
	I	I/P	II	II/P	III	III/P	IV			
Trieštenie	D/2	D/2	—	—	H/4	H/4	—	E/2	—	—
Mechanická pevnosť:										
227 g guľa	—	—	F/4.3.	F/4.3.	F/4.3.	F/4.3.	F/4.3.	E/3.1.	G/4	G/4
2 260 g - guľa	—	—	F/4.2.	F/4.2.	F/4.2.	F/4.2.	—	—	—	—
skúška s maketou hlavy ⁽¹⁾	D/3	D/3	F/3	F/3	F/3	F/3	J/3	—	G/3 ⁽³⁾	K/3 ⁽³⁾
obrusovanie:										
vonkajšia plocha	—	—	F/5.1.	F/5.1.	F/5.1.	F/5.1.	F/5.1.	—	F/5.1.	F/5.1.
vnútorná plocha	—	I/2	—	I/2	—	I/2	I/2	I/2 ⁽²⁾	I/2 ⁽²⁾	I/2
vysoká teplota	—	—	C/5	C/5	C/5	C/5	C/5	—	C/5	C/5
žiarenie	—	C/6	C/6	C/6	C/6	C/6	C/6	—	C/6	C/6
vlhkosť	—	C/7	C/7	C/7	C/7	C/7	C/7	C/7 ⁽²⁾	C/7	C/7
priepustnosť svetla	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.	C/9.1.
optické skreslenie	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	C/9.2.	—	—	—
sekundárny obraz	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	C/9.3.	—	—	—
identifikácia farieb	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	C/9.4.	—	—	—
odolnosť voči zmenám teploty	—	C/8	—	C/8	—	C/8	C/8	C/8 ⁽²⁾	C/8 ⁽²⁾	C/8
odolnosť voči ohňu	—	C/10	—	C/10	—	C/10	C/10	C/10 ⁽²⁾	C/10 ⁽²⁾	C/10
odolnosť voči chemikáliám	—	C/11	—	C/11	—	C/11	C/11	C/11 ⁽²⁾	C/11 ⁽²⁾	C/11

⁽¹⁾ Okrem toho sa táto skúška musí vykonať na jednotkách s dvojitém zasklením podľa bodu 3 Prílohy III⁽²⁾ Ak je pokrytý na vnútornej strane plastovým materiálom.⁽³⁾ Tieto skúšky sa musia vykonať s pádom z výšky 4 m + 25/ - 0 mm namiesto 1,5 m + 25/ - 0 mm, ak sa tabule používajú ako čelné sklá na traktor.**Dôležité upozornenie:** Odkaz K/3 v tabuľke označuje prílohu III K a bod 3 danej prílohy, kde je opísaná príslušná skúška a stanovené požiadavky na schválenie.

8.2.2. Pre tabuľu bezpečnostného skla sa udelí typové schválenie komponentu vtedy, ak splní požiadavky predpísané v príslušných ustanoveniach uvedených v predchádzajúcej tabuľke.

9. ZMENA ALEBO ROZŠÍRENIE SCHVÁLENIA PRE URČITÝ TYP TABULE BEZPEČNOSTNÉHO SKLA.

9.1. Všetky zmeny u určitého typu tabule bezpečnostného skla alebo, v prípade čelných skiel, všetky priradenia čelných skiel k určitej skupine, sa musia oznámiť správnomu oddeleniu, ktoré schválilo daný typ tabule bezpečnostného skla. Toto oddelenie môže potom byť:

- 9.1.1. zvážiť, že vykonané zmeny nebudú mať s najväčšou pravdepodobnosťou zrejmy negatívny účinok a, v prípade čelných skiel, že nový typ spadá do schválenej skupiny čelných skiel a že tabuľa bezpečnostného skla v každom prípade ešte stále spĺňa požiadavky, alebo
- 9.1.2. vyžadovať ďalší protokol o skúške od technickej služby zodpovednej za vykonávanie skúšok.
- 9.2. **Oznámenie**
- 9.2.1. Potvrdenie, zamietnutie alebo rozšírenie typového schválenia komponentu sa oznámi členským štátom v súlade s postupom uvedeným v bode 5.3.
- 9.2.2. Príslušný orgán, ktorý udelil rozšírenie typového schválenia komponentu musí opatriť každé oznámenie týkajúce sa rozšírenia poradovým číslom.
10. ZHODA VÝROBY
- 10.1. Bezpečnostné zasklenie, ktorému bolo udelené typové schválenie podľa tejto a nasledujúcich príloh musí byť vyrobené tak, aby bolo v zhode so schváleným typom a aby spĺňalo požiadavky stanovené v bodoch 6, 7 a 8.
- 10.2. Na účely overovania splnenia požiadaviek podľa bodu 10.1 sa musia vykonávať trvalé kontroly výroby.
- 10.3. Držiteľ typového schválenia komponentu musí najmä:
- 10.3.1. zabezpečiť, aby existovali postupy kontroly kvality výrobku,
- 10.3.2. mať prístup k zariadeniu nevyhnutnému na kontrolu zhody pre každý schválený typ,
- 10.3.3. zaznamenávať údaje o výsledkoch skúšky a uchovávať pripojené dokumenty ⁽¹⁾ dostupné počas lehoty, ktorá sa musí stanoviť na základe dohody so správnym oddelením,
- 10.3.4. analyzovať výsledky každého druhu skúšky s cieľom overiť a zabezpečiť konzistentnosť charakteristík výrobku počítajúc s prípustnými odchýlkami v priemyselnej výrobe.
- 10.3.5. zabezpečiť, aby sa u každého typu výrobku vykonávali minimálne skúšky predpísané v prílohe III O, a
- 10.3.6. zabezpečiť, aby v prípade, že akékoľvek vzorky alebo skúšobné kusy vykazujú nezhodu s dotknutým druhom skúšky, boli odobraté a odskúšané ďalšie vzorky.
- Na opätovné obnovenie zhody dotknutej výroby sa musia vykonať všetky potrebné kroky.
- 10.4. Príslušný orgán môže kedykoľvek overovať metódy kontroly zhody uplatniteľné na každú výrobnú jednotku (pozri bod 1.3 prílohy III O).
- 10.4.1. Pri každej inšpekcii sa musia inšpektorovi predložiť všetky skúšobné údaje a záznamy o výrobe.
- 10.4.2. Inšpektor môže náhodne odobrať vzorky, ktoré sa musia odskúšať v laboratóriu výrobcu. Minimálny počet vzoriek sa môže stanoviť vzhľadom na výsledky vlastných kontrol výrobcu.
- 10.4.3. Tam, kde sa kvalitatívny štandard javí byť neuspokojivý a kde sa javí nevyhnutným overiť platnosť skúšok vykonaných podľa bodu 10.4.2, inšpektor môže vybrať vzorky, ktoré sa majú zaslať technickej službe, ktorá vykonala skúšku typového schválenia komponentu.
- 10.4.4. Príslušný orgán môže vykonať akúkoľvek skúšku predpísanú v tejto smernici.
- 10.4.5. Bežná periodicitu inšpekcii je dvakrát ročne. Ak sa v priebehu akejkoľvek z týchto inšpekcii zistia neuspokojivé výsledky, príslušný orgán musí zabezpečiť vykonanie všetkých nevyhnutných krokov na čo možno najrýchlejšie obnovenie zhody výroby.

⁽¹⁾ Výsledky skúšky triedivosti sa musia zaznamenať dokonca aj vtedy, ak sa nevyžaduje fotografická snímka.

11. POKUTY ZA NEZHODU VÝROBY

11.1. Typové schválenie komponentu udelené vzhľadom na určitý typ tabule bezpečnostného skla podľa tejto smernice môže byť odobraté, ak nie sú splnené požiadavky uvedené v bode 10.1.

11.2. Ak niektorý členský štát odobrie schválenie, ktoré predtým udelil, musí o tom bezodkladne informovať ostatné členské štáty prostredníctvom kópie osvedčenia o typovom schválení komponentu, pričom do spodnej časti osvedčenia musí veľkými písmenami doplniť „TYPOVÉ SCHVÁLENIE KOMPONENTU ODOBRATÉ“, a musí ho podpísať a uviesť dátum.

12. VÝROBA UKONČENÁ S KONEČNOU PLATNOSŤOU

Ak držiteľ typového schválenia komponentu úplne prestane vyrábať určitý typ tabule bezpečnostného skla schválený v súlade s touto smernicou, musí o tom informovať orgán, ktorý schválenie udelil. Tento orgán musí túto skutočnosť obratom oznámiť ostatným členským štátom prostredníctvom kópie oznámenia o typovom schválení v súlade so vzorom uvedeným v prílohe III B.

13. NÁZVY A ADRESY TECHNICKÝCH SLUŽIEB ZODPOVEDNÝCH ZA VYKONÁVANIE SKÚŠOK TYPOVÉHO SCHVÁLENIA KOMPONENTU A SPRÁVNÝCH ODDELENÍ UDELUJÚCICH TAKÉTO SCHVÁLENIE

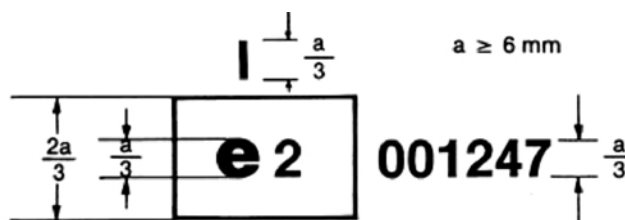
Každý členský štát musí oznámiť ostatným členským štátom a Komisii názvy a adresy technických služieb zodpovedných za vykonávanie skúšok typového schválenia komponentu a správnych oddelení udeľujúcich ES typové schválenie komponentu, ktorým sa musia zasielať osvedčenia o typovom schválení komponentu a osvedčenia oznamujúce zamietnutie alebo odobratie typového schválenia komponentu vydané v ostatných členských štátoch.

Dodatok

PRÍKLADY ZNAČIEK TYPOVÉHO SCHVÁLENIA KOMPONENTU

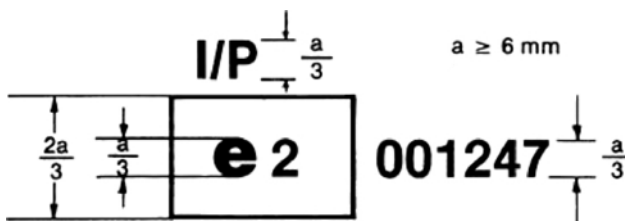
(Pozri bod 5.5 prílohy III A)

Čelné sklá z tvrdného skla:

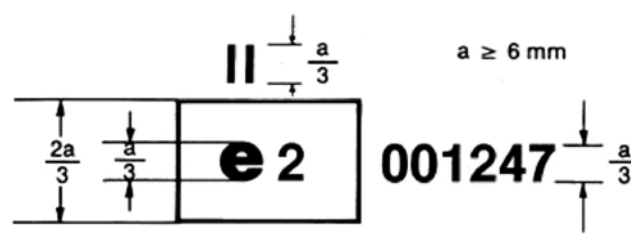
Zobrazená značka typového schválenia komponentu, pripevnená k čelnému sklu z tvrdného skla udáva, že príslušný komponent bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

Čelné sklá z tvrdného skla pokryté plastovým materiálom:

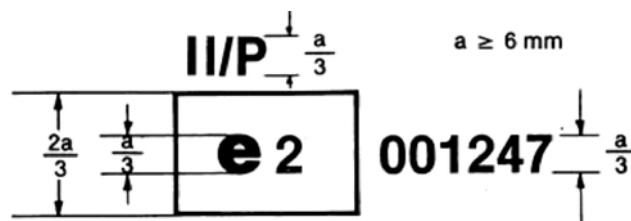
Zobrazená značka typového schválenia komponentu pripevnená k čelnému sklu z tvrdného skla pokrytého plastickým materiálom udáva, že príslušný komponent bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

Čelné sklá z obyčajného vrstveného skla:

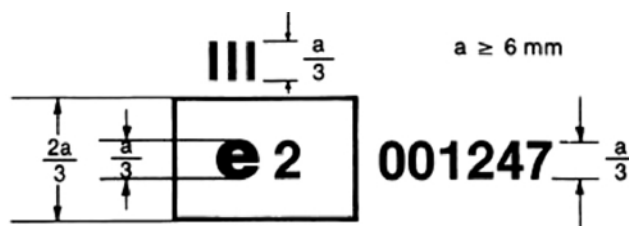
Zobrazená značka typového schválenia komponentu pripevnená k čelnému sklu z obyčajného vrstveného skla udáva, že príslušný komponent bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

Čelné sklá z obyčajného vrstveného skla pokrytého plastovým materiálom:

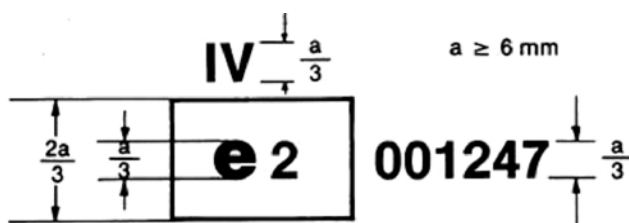
Zobrazená značka typového schválenia komponentu pripevnená k čelnému sklu z obyčajného vrstveného skla pokrytého plastickým materiálom udáva, že príslušný komponent bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

Čelné sklá z upraveného vrstveného skla:

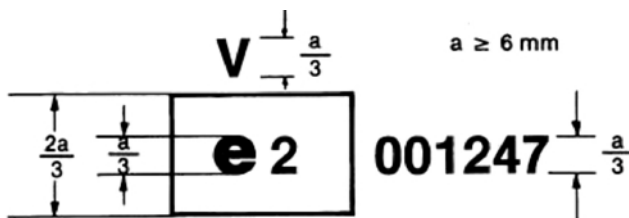
Zobrazená značka typového schválenia komponentu pripevnená k čelnému sklu z vrstveného skla s protidrazovou vrstvou udáva, že príslušný komponent bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

Skloplastové čelné sklá:

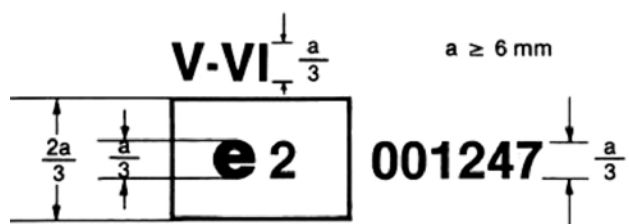
Zobrazená značka typového schválenia komponentu pripevnená ku skloplastovému čelnému sklu udáva, že príslušný komponent bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

Sklené tabule iné ako čelné sklá s normálnou priepustnosťou svetla nižšou ako 70 %:

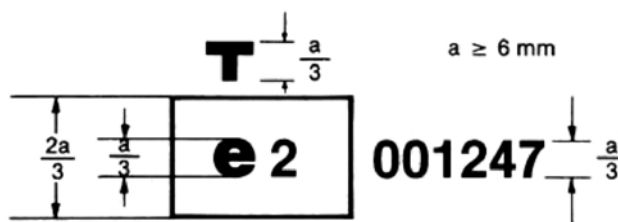
Zobrazená značka typového schválenia komponentu pripevnená ku sklenej tabuli inej ako k čelnému sklu, na ktorú sa uplatňujú požiadavky prílohy III C bod 9.1.4.2., udáva, že príslušný komponent bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

Jednotky s dvojitém zasklením s normálnou priepustnosťou svetla nižšou ako 70 %:

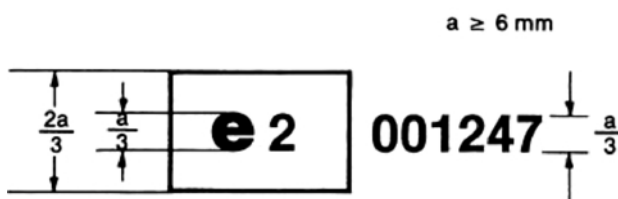
Zobrazená značka typového schválenia komponentu pripevnená k jednotke s dvojitém zasklením udáva, že príslušný komponent bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

Sklené tabule iné ako čelné sklá, ktoré sa majú používať ako čelné sklá traktorov:

Zobrazená značka typového schválenia komponentu pripevnená ku sklenej tabuli udáva, že príslušný komponent určený na použitie ako čelné sklo traktora bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

Sklené tabule iné ako čelné sklá s normálnou priepustnosťou svetla vyššou ako 70 %:

Zobrazená značka typového schválenia komponentu pripevnená ku sklenej tabuli inej ako k čelnému sklu, na ktorú sa uplatňujú požiadavky prílohy III C bodu 9.1.4.1., udáva, že príslušný komponent bol schválený vo Francúzsku (e 2) podľa tejto smernice pod číslom typového schválenia komponentu 001247.

PRÍLOHA III B

Názov orgánu

(maximálny formát: A4 (210x297 mm))

Oznámenie o

- EHS typom schválení komponentu,
 - zamietnutí typového schválenia komponentu,
 - rozšírení typového schválenia komponentu,
 - odobratí typového schválenia komponentu ⁽¹⁾ pre určitý typ tabule bezpečnostného skla podľa smernice 2009/144/ES
- č. ES typového schválenia komponentu: č. rozšírenia:

1. Kategória tabule bezpečnostného skla:

.....

2. Opis sklenej tabule (pozri dodatky 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ⁽¹⁾) a v prípade čelných skiel zoznam v súlade s dodatkom 8

.....

.....

3. Obchodný názov alebo značka:

.....

4. Názov a adresa výrobcu:

.....

.....

5. Názov a adresa zástupcu výrobcu, ak je to vhodné:

.....

6. Predložené na typové schválenie typovej časti dňa:

.....

7. Technická služba zodpovedná za vykonanie skúšok typového schválenia komponentu:

.....

8. Dátum protokolu o skúške:

.....

9. Číslo protokolu o skúške:

.....

10. Typové schválenie komponentu udeľené/zamietnuté/rozšírené/odobraté ⁽¹⁾:

.....

11. Dôvod(y) rozšírenia typového schválenia:

.....

.....

.....

12. Poznámky:

.....

.....

.....

13. V:

14. Dátum:

15. Podpis:

16. Je priložený zoznam dokladov obsahujúci zložku typového schválenia komponentu predložený správnomu oddeleniu udeľujúcemu schválenie; tieto doklady musia byť k dispozícii na požiadanie.

(¹) Nehodiace sa prečiarknuť.

Dodatok 1

ČELNÉ SKLÁ Z TVRDENÉHO SKLA:

(Hlavné a vedľajšie charakteristiky definované v prílohe III D alebo III I)

č. typového schválenia komponentu: č. rozšírenia:

Hlavné charakteristiky

- Kategória tvaru:
- Kategória hrúbky:
- Menovitá hrúbka čelného skla:
- Druh a typ plastického povlaku (povlakov):
- Hrúbka plastického povlaku (povlakov):

Vedľajšie charakteristiky

- Druh materiálu (zrkadlové liate brúsené, plavené ploché, tabuľové sklo):
- Sfarbenie skla:
- Sfarbenie plastického povlaku (povlakov):
- vloženie vodiče (áno/nie):
- Antireflexné pásy zabudované (áno/nie):

Poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

Priložené doklady: zoznam čelných skiel (pozri dodatok 8).

Dodatok 2

TABULE Z ROVNOMERNE TVRDENÉHO SKLA INÉ AKO ČELNÉ SKLÁ

(Hlavné a vedľajšie charakteristiky definované v prílohe III E alebo III I)

č. typového schválenia komponentu: č. rozšírenia:

Hlavné charakteristiky

- Iné ako čelné sklá (áno/nie):
- Čelné sklo pre traktory:
- Kategória tvaru:
- Druh procesu tvrdenia:
- Kategória hrúbky:
- Druh a typ plastického povlaku (povlakov):

Vedľajšie charakteristiky

- Druh materiálu (zrkadlové liate brúsené, plavené ploché, tabuľové sklo):
- Sfarbenie skla:
- Sfarbenie plastického povlaku (povlakov):
- Vložené vodiče (áno/nie):
- Antireflexné pásy zabudované (áno/nie):

Schválené kritériá

- Najväčšia plocha (ploché tabuľové sklo):
- Najmenší uhol:
- Najväčšia rozvinutá plocha (zakrivené sklo):
- Najväčšia výška segmentu:

Poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

Priložené doklady: zoznam čelných skiel (ak je to vhodné) (pozri dodatok 8).

Dodatok 3

ČELNÉ SKLÁ Z VRSTVENÉHO SKLA:

(obyčajné, upravené alebo potiahnuté plastom)

(Hlavné a vedľajšie charakteristiky definované v prílohe III F, III H alebo III I)

č.typového schválenia komponentu: črozšírenia:

Hlavné charakteristiky

- Počet vrstiev skla:
- Počet vrstiev medzivrstvy:
- Menovitá hrúbka čelného skla:
- Menovitá hrúbka medzivrstvy (medzivrstiev):
- Zvláštna úprava skla:
- Druh a typ medzivrstvy (medzivrstiev):
- Druh a typ plastického povlaku (povlakov):

Vedľajšie charakteristiky

- Druh materiálu (zrkadlové liate brúsené, plavené, tabuľové sklo):
- Sfarbenie skla: (bezfarebné/tónované):
- Sfarbenie plastického povlaku (celkové/čiastočné):
- Vložené vodiče (áno/nie):
- Antireflexné pásy zabudované (áno/nie):

Poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

Priložené doklady: Zoznam čelných skiel (pozri dodatok 8).

Dodatok 4

TABULE Z VRSTVENÉHO SKLA INÉ AKO ČELNÉ SKLÁ

(Hlavné a vedľajšie charakteristiky definované v prílohe III G alebo III I)

č.. typového schválenia komponentu: rozšírenia:

Hlavné charakteristiky

- Iné ako čelné sklá (áno/nie):
- Čelné sklo pre traktory:
- Počet vrstiev skla:
- Počet vrstiev medzivrstvy:
- Kategória hrúbky:
- Menovitá hrúbka medzivrstvy (medzivrstiev):
- Zvláštna úprava skla:
- Druh a typ medzivrstvy (medzivrstiev):
- Druh a typ plastického povlaku (povlakov):
- Hrúbka plastického povlaku (povlakov):

Vedľajšie charakteristiky

- Druh materiálu (zrkadlové liate brúsené, plavené, tabuľové sklo):
- Sfarbenie medzivrstvy (celkové/čiasťové):
- Sfarbenie skla:
- Sfarbenie plastického povlaku (povlakov):
- vložené vodiče (áno/nie):
- Antireflexné pásy zabudované (áno/nie):

Poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

Priložené doklady: zoznam čelných skiel (ak je to vhodné) (pozri dodatok 8).

Dodatok 5

SKLOPLASTOVÉ ČELNÉ SKLÁ

(Hlavné a vedľajšie charakteristiky definované v prílohe III J)

č. typového schválenia komponentu: č. rozšírenia:

Hlavné charakteristiky

- Kategória tvaru:
- Počet vrstiev plastov:
- Menovitá hrúbka skla:
- Úprava skla (áno/nie):
- Menovitá hrúbka čelného skla:
- Menovitá hrúbka vrstvy (vrstiev) plastu pôsobiaca ako medzivrstva:
- Druh a typ vrstvy (vrstiev) plastu pôsobiacich ako medzivrstva:
- Druh a typ vonkajšej vrstvy platu:

Vedľajšie charakteristiky

- Druh materiálu (zrkadlové liate brúsené, plavené, tabuľové sklo):
- Sfarbenie skla:
- Sfarbenie vrstvy (vrstiev) plastu (celkové/čiastočné):
- vložené vodiče (áno/nie):
- Antireflexné pásy zabudované (áno/nie):

Poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

Priložené doklady: Zoznam čelných skiel (pozri dodatok 8).

Dodatok 6

SKLOPLASTOVÉ TABULE INÉ AKO ČELNÉ SKLÁ

(Hlavné a vedľajšie charakteristiky definované v prílohe III K)

č.. typového schválenia komponentu: č.. rozšírenia:

Hlavné charakteristiky

- Iné ako čelné sklá (áno/nie):
- Čelné sklo pre traktory:
- Počet vrstiev plastov:
- Hrúbka sklenej konštrukčnej časti:
- Úprava sklenej konštrukčnej časti (áno/nie):
- Menovitá hrúbka tabule:
- Menovitá hrúbka vrstvy (vrstiev) plastu pôsobiaca ako medzivrstva:
- Druh a typ vrstvy (vrstiev) plastu pôsobiacich ako medzivrstva:
- Druh a typ vonkajšej vrstvy platu:

Vedľajšie charakteristiky

- Druh materiálu (zrkadlové liate brúsené, plavené, tabuľové sklo):
- Sfarbenie skla (bezfarebné/tónované):
- Sfarbenie vrstvy (vrstiev) plastu (celkové/čiastočné):
- vložené vodiče (áno/nie):
- Antireflexné pásy zabudované (áno/nie):

Poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

Priložené doklady: zoznam čelných skiel (ak je to vhodné) (pozri dodatok 8).

Dodatok 7

JEDNOTKY S DVOJITÝM ZASKLENÍM

(Hlavné a vedľajšie charakteristiky definované v prílohe III L)

č.. typového schválenia komponentu: č.. rozšírenia:

Hlavné charakteristiky

- Zloženie jednotiek s dvojitým zasklením (symetrické/asymetrické)
- Menovitá hrúbka medzery:
- Spôsob montáže:
- Typ každého skla definovaný v prílohách III E, III G, III I, III K:

Priložené doklady:

Jeden tvar pre dve tabule symetrickej jednotky s dvojitým zasklením v súlade s prílohou, podľa ktorej boli tabule skúšané alebo schvaľované.

Jeden tvar pre každú sklenú tabuľu asymetrickej jednotky s dvojitým zasklením v súlade s prílohami, podľa ktorých boli tieto tabule skúšané alebo schvaľované.

Poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

Dodatok 8

OBSAH ZOZNAMU ČELNÝCH SKIEL ⁽¹⁾

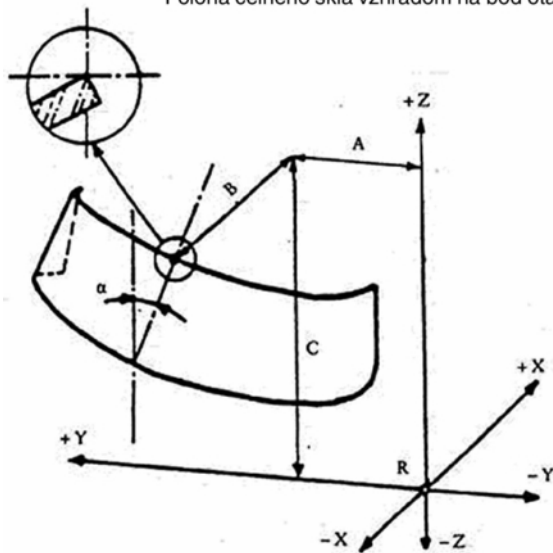
Pre každé z čelných skiel na ktoré sa vzťahuje toto typové schválenie komponentu sa musia poskytnúť aspoň tieto údaje:

- Výrobca traktora:
- Typ traktora:
- Rozvinutá plocha (F):
- Výška segmentu (h):
- Zakrivenie (r):
- Montážny uhol (α):
- Súradnice bodu otáčania (A, B, C) vzhľadom na stred hornej hrany čelného skla:

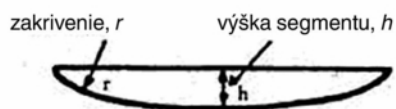
Opis parametra, F, čelného skla

Poloha čelného skla vzhľadom na bod otáčania

Opis parametrov r a h čelného skla

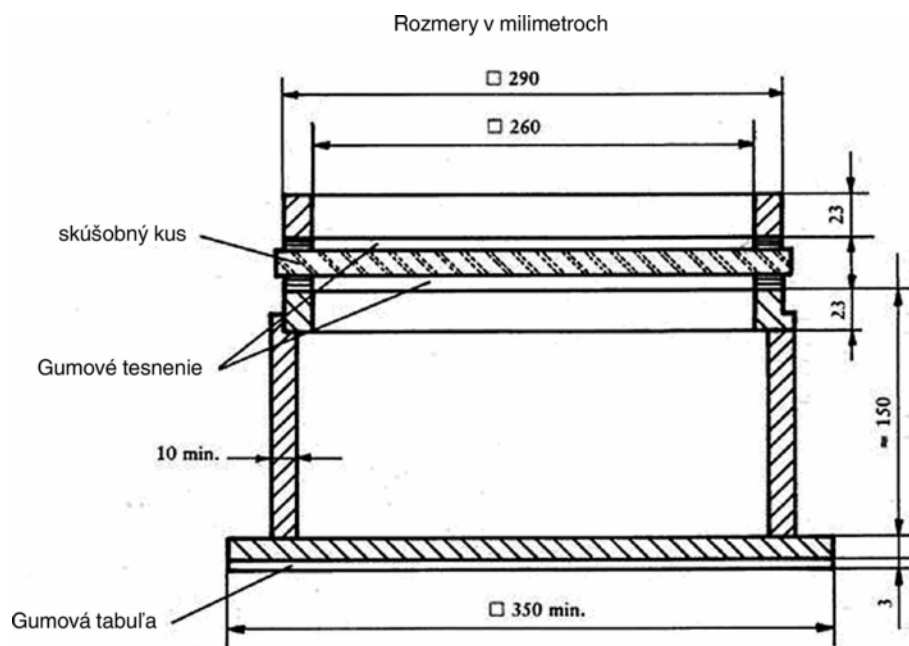
⁽¹⁾ Tento zoznam musí byť priložený k dodatkom 1,2 (ak je to vhodné), 3 a 5 k tejto prílohe.

PRÍLOHA III C

Všeobecné skúšobné podmienky

1. SKÚŠKY TRIEŠTIVOSTI
 - 1.1. Tabuľa skla, ktorá sa má skúšať nesmie byť pevne upnutá; môže však byť pripevnená na identickú sklenú tabuľu pomocou lepiacej pásky nalepenej okolo celého okraja.
 - 1.2. Na dosiahnutie roztrieštenia sa používa kladivo s hmotnosťou približne 75 g alebo iná pomôcka, ktorá vykazuje rovnocenné výsledky. Polomer zakrivenia bodu je $0,2 \pm 0,05$ mm.
 - 1.3. V každom predpísanom bode nárazu sa musí vykonať jedna skúška.
 - 1.4. Preskúvanie úlomkov sa musí vykonať na fotografickom kontaktnom papieri, pričom exponovanie musí začať najneskôr do 10 sekúnd a skončiť najneskôr do troch minút po náraze. Do úvahy sa berú iba najtmavšie čiary zobrazujúce pôvodný lom. Laboratórium musí uchovávať získané fotografické zobrazenia trieštenia.
2. SKÚŠKY NÁRAZOM GULE
 - 2.1. **Skúška s guľou 227 g**
 - 2.1.1. Prístroje a pomôcky
 - 2.1.1.1. Guľa z kalenej ocele s hmotnosťou 227 ± 2 g a s priemerom približne 38 mm.
 - 2.1.1.2. Zariadenie na voľné pustenie gule z výšky, ktorá sa musí špecifikovať alebo zariadenie, ktoré udelí guli zrýchlenie rovnocenné zrýchleniu dosiahnutému pri voľnom páde. Ak sa použije zariadenie na vrhanie gule musí sa rýchlosť rovnať rýchlosti dosiahnutej pri voľnom páde s toleranciou ± 1 %.
 - 2.1.1.3. Nosný upínací prípravok znázornený na obrázku 1, pozostávajúci z ocelových rámov s opracovanými okrajmi 15 mm širokými, zmontovanými vzájomne nad sebou a obložených gumovými tesneniami približne 3 mm hrúbky a 15 mm širokými a s tvrdosťou 50 IRHD.

Spodný rám spočíva na ocelej krabici vysokej približne 150 mm. Skúšobný kus sa udržiava v polohe pomocou horného rámu, ktorého hmotnosť je približne 3 kg. Nosný rám je privarený na oceľovú tabuľu približne 12 mm hrubú spočívajúcu na podlahe a medzi nimi je vložená gumová tabuľa približne s hrúbkou 3 mm a s tvrdosťou 50 IHRD.

Obrázok 1 – Stojan pre skúšky s guľou

2.1.2. Podmienky skúšky

- Teplota: 20 ± 5 °C.
- Tlak: 860 až 1 060 mbar.
- Relatívna vlhkosť: 60 ± 20 %.

2.1.3. Skúšobná vzorka

Skúšobná vzorka musí mať tvar plochého štvorca s rozmerom strany $300 + 10/-0$ mm.

2.1.4. Postup

Bezprostredne pred skúškou kondicionujte skúšobnú vzorku štyri hodiny pri špecifikovanej teplote.

Skúšobnú vzorku vložte do upínacieho prípravku (2.1.1.3). Rovina skúšobnej vzorky musí byť kolmá na smer dopadu gule s povolenou odchýlkou 3°.

Bod nárazu musí byť do vzdialenosti 25 mm od geometrického stredu skúšobnej vzorky v prípade výšky pádu 6 m alebo nižšej, a do 50 mm od stredu skúšobnej vzorky v prípade výšky pádu väčšej ako 6 m. Guľa musí naraziť do tej čelnej plochy skúšobnej vzorky, ktorá predstavuje vonkajšiu čelnú plochu tabule bezpečnostného skla namontovaného na vozidle. Guľa smie vykonať iba jeden náraz.

2.2. Skúška s guľou 2 260 g**2.2.1. Prístroje a pomôcky****2.2.1.1. Guľa z kalenej ocele s hmotnosťou $2\,260 \pm 20$ g a s priemerom približne 82 mm.****2.2.1.2. Zariadenie na voľné pustenie gule z výšky, ktorá sa musí špecifikovať alebo zariadenie, ktoré udelí guli zrýchlenie rovnocenné zrýchleniu dosiahnutému pri voľnom páde. Ak sa použije zariadenie na vrhanie gule musí sa rýchlosť rovnať rýchlosti dosiahnutej pri voľnom páde s toleranciou ± 1 %..****2.2.1.3. Nosný upínací prípravok je znázornený na obrázku 1 a je totožný s prípravkom opísaným v bode 2.1.1.3.****2.2.2. Skúšobné podmienky**

- Teplota: 20 ± 5 °C.
- Tlak: 860 až 1 060 mbar.
- Relatívna vlhkosť: 60 ± 20 %.

2.2.3. Skúšobná vzorka

Skúšobnou vzorkou musí byť plochý štvorec so stranou $300 + 10/-0$ mm alebo vyrezaný z najplochejšej časti čelného skla alebo inej zakrivenej tabule bezpečnostného skla.

Alternatívne je možné skúšať celé čelné sklo alebo inú zakrivenú tabuľu bezpečnostného skla. V takomto prípade treba dávať pozor na to, aby bol zabezpečený primeraný kontakt medzi tabuľou bezpečnostného skla a stojanom.

2.2.4. Postup

Bezprostredne pred skúškou kondicionujte skúšobnú vzorku štyri hodiny pri špecifikovanej teplote.

Skúšobnú vzorku vložte do upínacieho prípravku (2.1.1.3). Rovina skúšobnej vzorky musí byť kolmá na smer dopadu gule s povolenou odchýlkou 3°.

V prípade skloplastového zasklenia sa skúšobná vzorka upne k stojanu.

Bod nárazu sa musí nachádzať vo vzdialenosti do 25 mm od geometrického stredu skúšobnej vzorky. Guľa musí naraziť do tej čelnej plochy skúšobnej vzorky, ktorá predstavuje vnútornú čelnú plochu tabule bezpečnostného skla namontovaného na vozidle. Guľa smie vykonať iba jeden náraz.

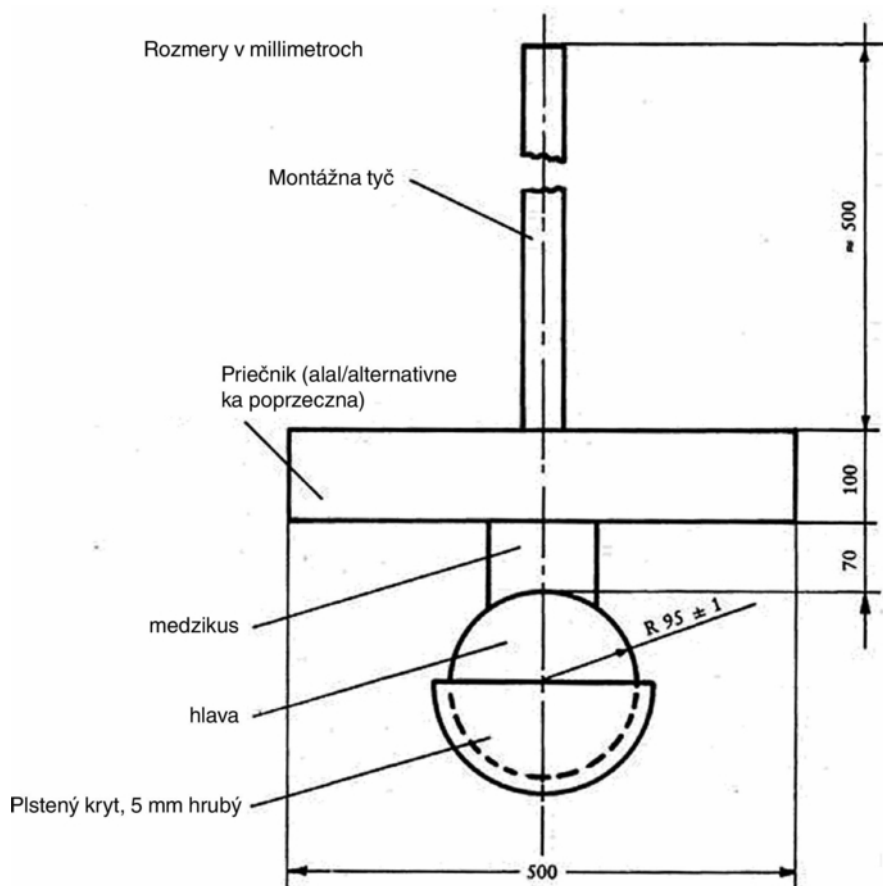
3. SKÚŠKA S MAKETOU HLAVY

3.1. Prístroje a pomôcky

- 3.1.1. Závažie v tvare hlavy s guľovitým alebo pologuľovitým tvarom hlavy vyrobené z vrstveného tvrdého dreva pokrytého vymeniteľnou plstou a s priečnikom vyrobeným z dreva alebo bez tohto priečnika. Medzi guľovitou časťou a priečnikom sa nachádza medzikus v tvare hrdla a na druhej strane priečnika sa nachádza montážna tyč.

Rozmery sú v súlade s obrázkom 2.

Celková hmotnosť prístroja je $10 \pm 0,2$ kg.

Obrázok 2 – Závažie v tvare hlavy

- 3.1.2. Zariadenie na voľné spustenie závažia v tvare hlavy zo stanovenej výšky, alebo zariadenie, ktoré udelí závažiu rýchlosť rovnajúcu sa rýchlosti dosiahnutej pri voľnom páde.

Ak sa použije zariadenie na vrhanie závažia v tvare hlavy, rýchlosť sa musí rovnať rýchlosti dosiahnutej pri voľnom páde s toleranciou ± 1 %.

- 3.1.3. Nosný upínací prípravok znázornený na obrázku na skúšanie plochých skúšobných vzoriek. Upínací prípravok pozostáva z dvoch ocelových rámov s opracovanými okrajmi so šírkou 50 mm, namontovaných nad sebou a pokrytých gumenými tesneniami s hrúbkou približne 3 mm a šírkou 15 ± 1 mm a s tvrdosťou 70 IRHD.

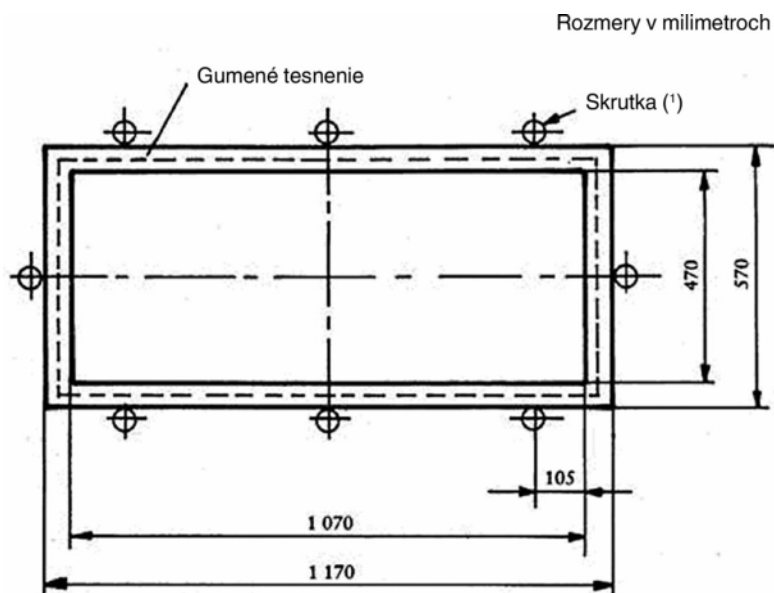
Horný rám je pritlačený proti spodnému rámu pomocou minimálne ôsmich svorníkov.

3.2. Skúšobné podmienky

- 3.2.1. Teplota: 20 ± 5 °C.

- 3.2.2. Tlak: 860 až 1 060 mbar.

- 3.2.3. Relatívna vlhkosť: $60 \pm 20 \%$.

Obrázok 3 – Nosník pre skúšky s maketou hlavy

(¹) Minimálny odporúčaná krútiaci moment pre M 20 je 30Nm.

3.3. Postup

3.3.1. Skúška na plochej skúšobnej vzorke

Plochá skúšobná vzorka s dĺžkou $1\,100 \pm 5/2$ mm a šírkou $500 \pm 5/2$ mm sa uchováva pri konštantnej teplote 20 ± 5 °C bezprostredne pred skúškou aspoň štyri hodiny. Skúšobná vzorka sa upevní v nosných rámoch (3.1.3); skrutky sa dotiahnu tak, aby bolo zabezpečené, že pohyb skúšobnej vzorky počas skúšky nepresiahne 2 mm. Rovina skúšobnej vzorky musí byť kolmá k smeru dopadu závažia. Závažie musí naraziť do skúšobnej vzorky vo vzdialenosti do 40 mm od jej geometrického stredu na tú plochu, ktorá predstavuje pri montáži tabule bezpečnostného skla do vozidla vnútornú čelnú plochu, a môže vykonať iba jeden náraz.

Nárazová plocha plsteného krytu sa musí po 12 skúškach vymeniť.

3.3.2. Skúšky kompletného čelného skla (používané iba v prípade výšky pádu menšej alebo rovnajúcej sa 1,5 m)

Čelné sklo sa položí voľne na nosník a vloží sa medzi ne pás gumi s tvrdosťou 70 IRHD a hrúbkou približne 3 mm, pričom šírka dotyku po celom obvode je približne 15 mm. Nosník sa skladá z tuhého kusu zodpovedajúceho tvaru čelného skla tak, aby závažie v tvare hlavy narazilo na vnútorný povrch. V prípade potreby sa čelné sklo pripne k nosníku vhodným spôsobom. Nosník musí spočívať na tuhom stojane s vloženou gumovou tabuľou s tvrdosťou 70 IRHD a hrúbkou približne 3 mm.

Povrch čelného skla musí byť v zásade kolmý na smer nárazu závažia vo forme hlavy.

Závažie v tvare hlavy musí naraziť do čelného skla v bode nachádzajúcom sa vo vzdialenosti do 40 mm od jeho geometrického stredu na tú plochu, ktorá predstavuje pri montáži tabule bezpečnostného skla do vozidla vnútornú čelnú plochu, a môže vykonať iba jeden náraz.

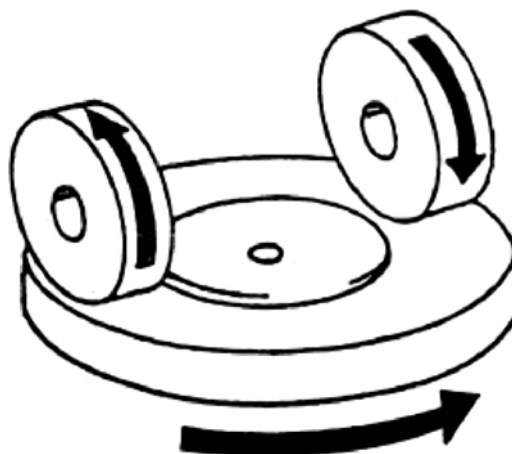
Nárazová plocha plsteného krytu sa musí vymeniť po 12 skúškach.

4. SKÚŠKA odolnosti voči OBRUSOVANIU

4.1. **Prístroje a pomôcky**

4.1.1. Brúsny prístroj ⁽¹⁾ znázornený schematicky na obr. 4 a pozostávajúci z:

- horizontálny otočný stôl so stredovým upínadlom otáčajúcim sa proti smeru hodinových ručičiek rýchlosťou 65 až 75 ot/min, a

Obrázok 4 – Schéma brúsneho prístroja

- dvoch zaťažených rovnobežných ramien, z ktorých každé je opatrené zvláštnym brúsnym kotúčom voľne spočívajúcim na horizontálnom vretene s guľôčkovým ložiskom; každý kotúč spočíva na skúšobnej vzorke pod tlakom, ktorým pôsobí hmotnosť 500 g.

Otočný stôl brúsneho prístroja sa musí otáčať pravidelne, v zásade v jednej rovine (odchýlka od tejto roviny nesmie byť väčšia ako $\pm 0,05$ mm vo vzdialenosti 1,6 mm od okraja otočného stola). Kotúče musia byť namontované tak, aby sa v prípade styku s otáčajúcou sa skúšobnou vzorkou otáčali v opačných smeroch tak, aby vyvíjali dvakrát počas každého otočenia skúšobnej vzorky tlakový a brúsny účinok pozdĺž zakrivených čiar na prstenčovej ploche približne 30 cm².

4.1.2. Brúsne kotúče ⁽²⁾, každý s priemerom 45 až 50 mm a hrúbkou 12,5 mm, pozostávajúce zo zvláštného jemne triedeného brusiva vloženého do stredne tvrdej gumy. Kotúče musia mať tvrdosť 72 ± 5 IRHD, merané v štyroch bodoch s rovnakým odstupom na stredovej čiare brúsneho povrchu, pričom tlak pôsobí vertikálne pozdĺž priemeru kotúča a hodnoty sa zaznamenávajú 10 sekúnd po plnom pôsobení tlaku.

Brúsne kotúče musia byť pripravené na použitie veľmi pomalým otáčaním proti tabuli plochého skla tak, aby sa zabezpečilo, že ich povrch bude úplne rovný.

4.1.3. Svetelný zdroj pozostávajúci zo žiarovky, ktorej vlákno sa nachádza v rovnobežnej rúrke s rozmermi 1,5 mm x 1,5 mm x 3 mm. Napätie na vlákne žiarovky musí byť také, aby teplota farby bola $2\,856\text{ K} \pm 50\text{ K}$. Napätie musí byť stabilizované s presnosťou $\pm 1/1\,000$. Prístroj používaný na kontrolu napätia musí mať príslušnú presnosť.

4.1.4. Optický systém pozostávajúci zo šošoviek s ohniskovou vzdialenosťou, f , minimálne 500 mm a korigovaných na chromatické aberácie. Úplná apertúra šošovky nesmie prekročiť $f/20$. Vzdialenosť medzi šošovkami a zdrojom svetla sa nastaví tak, aby sa získal svetelný lúč, ktorý bude v zásade rovnobežný. Na obmedzenie priemeru svetelného lúča na $7\text{ mm} \pm 1\text{ mm}$ sa vloží clona (diafragma). Táto clona sa musí umiestniť vo vzdialenosti $100 \pm 50\text{ mm}$ od šošovky na strane vzdalenej od zdroja svetla.

⁽¹⁾ Vhodný brúsny prístroj dodáva Teledyne Taber (Spojené štáty americké).

⁽²⁾ Vhodné brúsne kotúče možno získať od Teledyne Taber (Spojené štáty americké).

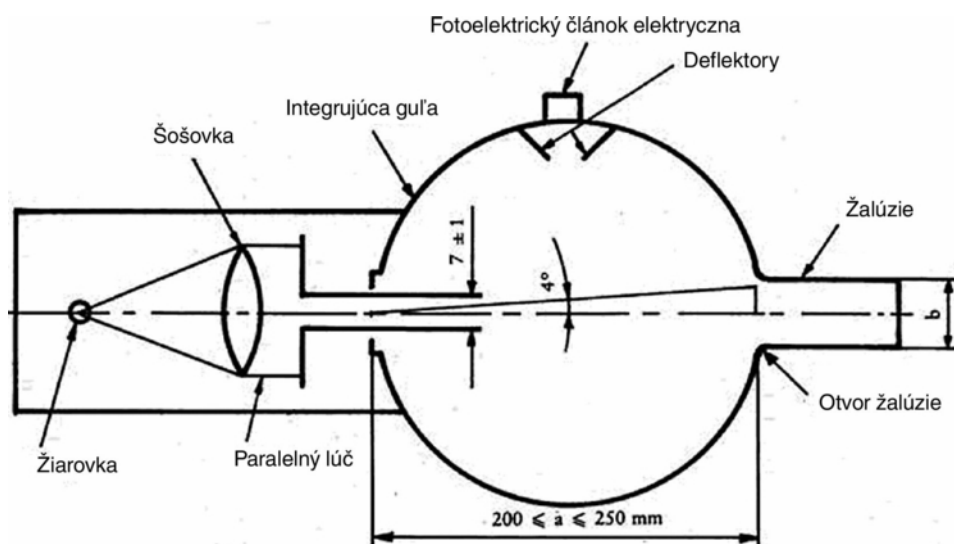
- 4.1.5. Zariadenie na meranie rozptýleného svetla (pozri obrázok 5), pozostávajúce z fotoelektrického článku s integrujúcou guľou s priemerom 200 až 250 mm. Guľa je opatrená vstupnými a výstupnými otvormi pre svetlo. Vstupný otvor musí byť kruhový s priemerom minimálne dvojnásobným v porovnaní s priemerom svetelného lúča. Výstupný otvor gule musí byť opatrený buď žalúziou alebo etalónom s určitou odraznosťou v súlade s postupom opísaným ďalej v bode 4.4.3. Žalúzie musia absorbovať všetko svetlo, ak sa do svetelného lúča nevloží žiadna skúšobná vzorka.

Os svetelného lúča musí prechádzať stredom vstupného a výstupného otvoru. Priemer, b , výstupného otvoru svetla musí byť rovný $2a \times \tan 4^\circ$, pričom „ a “ je priemer gule.

Fotoelektrický článok musí byť namontovaný tak, aby ho nemohlo zasiahnuť svetlo vychádzajúce priamo z výstupného otvoru alebo z odrazného etalónu.

Povrchy vnútornej strany integrujúcej gule a odrazného etalónu musia vykazovať rovnakú odraznosť a musia byť matné a neselektívne. Výstup fotoelektrického článku musí byť lineárny s presnosťou $\pm 2\%$ v celom rozsahu používaných svietivostí.

Konštrukcia prístroja musí byť taká, aby nedošlo k žiadnej výchyľke galvanometra v prípade, že je guľa tmavá. Celý prístroj sa musí kontrolovať v pravidelných intervaloch pomocou kalibračných štandardov s určeným rozptylom. Ak sa merania rozptylu vykonávajú s použitím prístroja alebo metód odlišných od vyššie definovaných, tak výsledky meraní sa musia v prípade potreby korigovať, s cieľom uviesť ich do súladu s výsledkami získanými pomocou vyššie opísaného prístroja.

Obrázok 5 – Merač rozptylu svetla

4.2. Skúšobné podmienky

- 4.2.1. Teplota: $20 \pm 5^\circ\text{C}$.
- 4.2.2. Tlak: 860 až 1 060 mbar.
- 4.2.3. Relatívna vlhkosť: $60 \pm 20\%$.

4.3. Skúšobné vzorky

Skúšobné vzorky musia mať tvar plochých štvorcov so stranou 100 mm pričom obidva povrchy musia byť v podstate rovné a rovnobežné a v prípade potreby musia mať v strede vyvŕtaný otvor na upevnenie s priemerom $6,4 + 0,2/-0$ mm.

4.4. Postup

Skúška obrusovaním sa vykonáva na tom povrchu skúšobnej vzorky, ktorý predstavuje vonkajšiu čelnú plochu tabule bezpečnostného skla keď je namontovaná na vozidle a taktiež na vnútornej čelnej ploche v prípade sklenej tabule s plastovým povlakom.

4.4.1. Bezprostredne pred brúsením a po ňom sa skúšobné vzorky musia vyčistiť týmto spôsobom:

- utrie sa ľanovou handrou pod tečúcou čistou vodou;
- opláchnu sa destilovanou alebo demineralizovanou vodou;
- vyfúkajú sa dosucha kyslíkom alebo dusíkom;
- prípadne stopy vody sa odstránia jemným pritláčaním vlhkej ľanovej handričky. V prípade potreby sa osušia ľahkým otieraním medzi dvoma ľanovými handričkami.

Musí sa zabrániť akémukoľvek ošetrovaniu ultrazvukovým zariadením. Po vyčistení sa so skúšobnými vzorkami môže manipulovať iba za ich hrany a musia byť uskladnené tak, aby sa zabránilo ich poškodeniu alebo kontaminácii ich povrchov.

4.4.2. Skúšobné vzorky sa kondicionujú minimálne 48 hodín pri teplote 20 ± 5 °C a relatívnej vlhkosti 60 ± 20 %.

4.4.3. Skúšobná vzorka sa umiestni bezprostredne oproti vstupnému otvoru integrujúcej gule. Uhol medzi kolmicou k povrchu skúšobnej vzorky a osou svetelného lúča nesmie presiahnuť 8°.

Vykonajú sa štyri odčítania tak ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Odčítanie	So skúšobnou vzorkou	so žalúziou	s odrazným etalónom	Predstavovaná veličina
T ₁	Nie	Nie	áno	dopadajúce svetlo
T ₂	Áno	Nie	áno	celkové svetlo prepustené skúšobnou vzorkou
T ₃	Nie	Áno	nie	svetlo rozptýlené prístrojom
T ₄	Áno	Áno	nie	svetlo rozptýlené prístrojom a skúšobnou vzorkou

Odčítania T₁, T₂, T₃ a T₄ sa opakujú pri iných špecifikovaných polohách skúšobnej vzorky na účely určenia rovnomernosti.

Vypočíta sa celková priepustnosť $T_t = T_2/T_1$.

Vypočíta sa priepustnosť pre rozptýlené svetlo T_d nasledovným spôsobom:

$$T_d = (T_4 - T_3(T_2/T_1))/T_1$$

Vypočíta sa percento zakalenia alebo rozptylu svetla alebo oboje, týmto spôsobom:

$$(T_d/T_t) \times 100 \%$$

Odmeria sa počiatočné zakalenie skúšobnej vzorky minimálne v štyroch rovnako od seba vzdialených bodoch na neobrusovanej ploche v súlade s vyššie uvedeným vzorcom. Pre každú skúšobnú vzorku sa vypočíta priemer výsledkov. Namiesto štyroch meraní možno získať priemernú hodnotu rovnomerným otáčaním vzorky rýchlosťou 3 ot/s alebo vyššou.

V prípade každej tabule bezpečnostného skla sa vykonajú tri skúšky s tým istým druhom. Zakalenie slúži ako miera obrusovania povrchu potom, čo sa skúšobná vzorka podrobila skúške obrúsením.

Odmeria sa svetlo rozptýlené obrusovacou dráhou minimálne v štyroch rovnako od seba vzdialených bodoch na neobrusovanej ploche pozdĺž dráhy v súlade s vyššie uvedeným vzorcom. Pre každú skúšobnú vzorku sa vypočíta priemer výsledkov. Namiesto štyroch meraní možno získať priemernú hodnotu rovnomerným otáčaním vzorky rýchlosťou 3 ot/s alebo vyššou.

4.5. Skúška obrusovaním sa vykonáva len na základe uváženia laboratória, ktoré vykonáva skúšku so zreteľom na informácie ktoré už má k dispozícii. Pokiaľ nejde o skloplastové materiály, v prípade napr. zmeny v medzivrstve alebo v hrúbke materiálu sa bežne nevyžaduje ďalšie skúšanie.

4.6. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

5. SKÚŠKA ODOLNOSTO VOČI VYSOKEJ TEPLOTE

5.1. Postup

Tri skúšobné vzorky alebo tri skúšobné kusy s rozmermi minimálne 300 mm x 300 mm, ktoré laboratórium podľa potreby odoberie z troch čelných skiel alebo troch sklených tabúl iných ako čelných skiel, sa zahrejú na teplotu 100 °C, pričom jeden z rozmerov musí zodpovedať hornej hrane tabule.

Táto teplota sa udržiava dve hodiny, potom sa skúšobná(é) vzorka(y) nechá (nechajú) vychladnúť na izbovú teplotu. Pokiaľ má tabuľa bezpečnostného skla obidve vonkajšie plochy z anorganického materiálu, skúšku sa môže vykonať ponorením skúšobnej vzorky kolmo do vriacej vody na špecifikovanú dobu, pričom sa treba vystríhať neprimeranému tepelnému šoku. Pokiaľ sú vzorky vyrezané z čelných skiel, jedna hrana každej takejto skúšobnej vzorky musí byť časťou hrany čelného skla.

5.2. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

	<i>bezfarebná</i>	<i>sfarbená</i>
Sfarbenie medzivrstvy:	1	2

Iné vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

5.3. Interpretácia výsledkov

5.3.1. Skúška odolnosti voči vysokej teplote sa považuje za skúšku s pozitívnym výsledkom vtedy, ak sa nevytvoria bubliny alebo iné porušenia ďalej ako 15 mm od nebrúsenej hrany alebo 25 mm od brúsenej hrany skúšobného kusu alebo vzorky alebo ďalej ako 10 mm od akýchkoľvek trhlín, ktoré sa môžu vyskytnúť počas skúšky.

5.3.2. Sada skúšobných kusov alebo vzoriek predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky odolnosti voči vysokej teplote, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:

5.3.2.1. všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo

5.3.2.2. jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov alebo vzoriek poskytne uspokojivé výsledky.

6. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI ŽIARENIU

6.1. Skúšobná metóda

6.1.1. Prístroj

6.1.1.1. Zdroj žiarenia pozostáva zo strednotlakovej ortufovej oblúkovej výbojky s trubicovou kremíkovou žiarovkou bezozónového druhu; os žiarovky je vertikálna. Menovité rozmery výbojky sú: dĺžka 360 mm a priemer 9,5 mm. Dĺžka oblúka je 300 ± 4 mm. Výbojka sa musí prevádzkovať pri 750 ± 50 W.

Môže sa použiť akýkoľvek iný zdroj žiarenia, ktorý vytvára rovnaké účinky ako vyššie špecifikovaná výbojka. Na účely kontroly, či je účinok iného zdroja rovnaký sa vykoná porovnanie meraním množstva energie emitovanej v rozsahu vlnových dĺžok od 300 do 450 nm, pričom všetky ostatné vlnové dĺžky sa odstránia použitím vhodných filtrov. Alternatívny zdroj sa potom používa s týmito filtermi.

V prípade tabúl bezpečnostného skla, pre ktoré neexistuje žiadna uspokojivá korelácia medzi touto skúškou a podmienkami používania je nevyhnutné preskúmať skúšobné podmienky.

6.1.1.2. Napájací transformátor a kondenzátor schopný dodať výbojke (6.1.1.1) spúšťačie špičkové napätie minimálne 1 100 V a pracovné napätie 500 ± 50 V.

6.1.1.3. zariadenie na montáž a otáčanie skúšobných vzoriek rýchlosťou 1 až 5 ot/min okolo centrálne umiestneného zdroja žiarenia s cieľom zabezpečiť rovnomerné vystavenie.

6.1.2. Skúšobné kusy

6.1.2.1. Rozmery skúšobných kusov sú 76 mm x 300 mm.

6.1.2.2. Skúšobné kusy vyreže laboratórium v hornej časti tabúl takým spôsobom, aby:

- v prípade sklenených tabúl iných ako čelné sklá sa horná hrana skúšobných kusov zhodovala s hornou hranou tabúľ,
- v prípade čelných skiel sa horná hrana skúšobných kusov zhodovala s horným ohraničením zóny, v ktorej sa má bežná priepustnosť skontrolovať a stanoviť v súlade s bodom 9.1.2.2 tejto prílohy.

6.1.3. Postup

Skontroluje sa bežná priepustnosť svetla stanovená v súlade s bodmi 9.1.1. až 9.1.2 tejto prílohy troch skúšobných vzoriek pred vystavením. Určitá časť každej vzorky sa chráni pred žiarením a potom sa vzorka vloží do skúšobného prístroja 230 mm od a v pozdĺžnom smere rovnobežne s osou výbojky. Počas skúšky sa teplota vzoriek udržiava na hodnote 45 ± 5 °C. Čelom k výbojke sa musí nachádzať tá plocha každej skúšobnej vzorky, ktorá by predstavovala vonkajšiu zasklenú časť traktora. Pre typ výbojky špecifikovaný v bode 6.1.1.1 je doba vystavenia 100 hodín.

Po ukončení vystavenia sa znovu odmeria normálna priepustnosť svetla vystavenej plochy každej vzorky.

6.1.4. Každý skúšobný kus alebo vzorka (celkovo tri) sa podrobí v súlade s uvedeným postupom účinkom žiarenia tak, aby žiarenie v každom bode skúšobného kusu alebo vzorky vytváralo na použitej medzivrstve rovnaký účinok ako je účinok, ktorý by vytvorilo slnečné žiarenie s intenzitou 1 400 W/m² za 100 hodín.

6.2. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

	<i>Bezfarebné</i>	<i>Sfarbené</i>
Sfarbenie skla	2	1
Sfarbenie medzivrstvy	1	2

Iné vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

6.3. Interpretácia výsledkov

6.3.1. Skúška na odolnosť voči žiareniu sa považuje za skúšku s pozitívnym výsledkom, ak sú splnené tieto podmienky:

6.3.1.1. celková priepustnosť svetla meraná v súlade s bodmi 9.1.1. až 9.1.2 tejto prílohy neklesne pod 95 % pôvodnej hodnoty pred ožiarením a v žiadnom prípade neklesne pod:

6.3.1.1.1. 70 % v prípade sklenených tabúl iných ako čelné sklá ktoré musia spĺňať požiadavky týkajúce sa výhľadu vodiča vo všetkých smeroch;

6.3.1.1.2. 75 % v prípade čelných skiel, v rámci zóny, v ktorej sa musí kontrolovať normálna priepustnosť, tak ako je definované v bode 9.1.2.2 v ďalšom texte.

6.3.1.2. Skúšobný kus alebo vzorka môžu však vykazovať po ožiarení mierne sfarbenie ak sa skúmajú proti bielemu pozadiu, avšak nesmie byť viditeľný žiadny iný kaz.

6.3.2. Sada skúšobných kusov alebo vzoriek predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky odolnosti voči žiareniu, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

6.3.2.1. všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo

6.3.2.2. jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov alebo vzoriek poskytla uspokojivé výsledky.

7. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI VLHKOSTI

7.1. **Postup**

Tri skúšobné vzorky alebo tri skúšobné kusy v tvare štvorca s rozmermi minimálne 300 x 300 mm sa uchovávajú vo vertikálnej polohe dva týždne v uzatvorenej nádobe, v ktorej sa teplota udržiava na hodnote $50 \pm 2^\circ\text{C}$ a relatívna vlhkosť na hodnote $95\% \pm 4\%$ ⁽¹⁾.

Skúšobné kusy sa pripravujú tak, aby:

- jedna hrana každého skúšobného kusu bola časťou pôvodnej hrany čelného skla,
- v prípade že sa skúša niekoľko skúšobných kusov súčasne, bola medzi nimi ponechaná primeraná medzera.

Musia sa vykonať bezpečnostné opatrenia na zabránenie stekania kondenzátu zo stien alebo stropu skúšobnej komory na skúšobné vzorky.

7.2. **Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík**

	<i>bezfarebná</i>	<i>sfarbená</i>
Sfarbenie medzivrstvy	1	2

Iné vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

7.3. **Interpretácia výsledkov**

- 7.3.1. Tabule z bezpečnostného skla sa považujú za vyhovujúce z hľadiska odolnosti proti vlhkosti, ak nie sú pozorované žiadne významné zmeny ďalej ako 10 mm od nezrezaných hrán alebo ďalej ako 15 mm od zrezaných hrán, po dvojhodinovom pobyte v okolitej atmosfére bežného alebo upraveného vrstveného skla, a 48 hodinovom pobyte v okolitej atmosfére v prípade plastom potiahnutých sklenených tabúl a plastového zasklenia.
- 7.3.2. Sada skúšobných kusov alebo vzoriek predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky odolnosti proti vlhkosti, ak je splnená jedna z týchto podmienok:
- 7.3.2.1. všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo
- 7.3.2.2. jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade vzoriek poskytne uspokojivé výsledky.

8. SKÚŠANIE ODOLNOSTI VOČI ZMENÁM TEPLOTY

8.1. **Skúšobná metóda**

Dva skúšobné kusy s rozmermi 300 x 300 mm sa vložia na šesť hodín do uzatvorenej komory s teplotou $-40 \pm 5^\circ\text{C}$; potom sa umiestnia do okolitého ovzdušia s teplotou $23 \pm 2^\circ\text{C}$ na jednu hodinu alebo dovtedy, kým skúšobný kus nedosiahne stabilnú teplotu. Potom sa umiestnia na tri hodiny do prúdu vzduchu s teplotou $72 \pm 2^\circ\text{C}$. Po ich návrate do okolitého ovzdušia pri teplote $23 \pm 2^\circ\text{C}$ a ochladení na túto teplotu sa tieto skúšobné kusy potom preskúmajú.

8.2. **Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík**

	<i>bezfarebná</i>	<i>sfarbená</i>
Sfarbenie plastovej medzivrstvy alebo povlaku	1	2

Iné vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

8.3. **Interpretácia výsledkov**

Skúška odolnosti voči zmenám teploty sa považuje za skúšku s pozitívnym výsledkom, ak skúšobné kusy nevykazujú žiadne trhliny, zakalenie, odlupovanie alebo iné zrejmé poškodenie.

⁽¹⁾ Pri týchto skúšobných podmienkach je vylúčená akákoľvek kondenzácia na skúšobných kusoch.

9. OPTICKÉ VLASTNOSTI

9.1. Skúška priepustnosti svetla

9.1.1. Prístroje a pomôcky

9.1.1.1. Svetelný zdroj pozostávajúci zo žiarovky, ktorej vlákno sa nachádza v rovnobežnostene s rozmermi 1,5 mm x 1,5 mm x 3 mm. Napätie na vlákne žiarovky musí byť také, aby teplota farby bola $2\,856\text{ K} \pm 50\text{ K}$. Napätie musí byť stabilizované v rozsahu $\pm 1/1\,000$. Prístroj používaný na kontrolu napätia musí mať primeranú presnosť.

9.1.1.2. Optický systém pozostávajúci zo šošovky s ohniskovou vzdialenosťou minimálne 500 mm a korigovaný na chromatické aberácie. Úplná apertúra šošovky nesmie prekročiť $f/20$. Vzdialenosť medzi šošovkou a zdrojom svetla sa musí upraviť tak, aby sa získal svetelný lúč, ktorý bude v zásade rovnobežný.

Na účely obmedzenia priemeru svetelného lúča na $7\text{ mm} \pm 1\text{ mm}$ sa vloží clona (diafragma). Táto clona sa musí umiestniť vo vzdialenosti $100 \pm 50\text{ mm}$ od šošovky na strane vzdialenej od zdroja svetla. Meranie sa vykoná v bode nachádzajúcom sa v strede svetelného lúča.

9.1.1.3. Meracie zariadenie. Prijímač sa musí vyznačovať relatívnu spektrálnou citlivosťou, ktorá je v zásade zhodná s relatívnu spektrálnou svetelnou účinnosťou fotometrického merača pre fotopické (denné) videnie podľa normy CIE (Commission Internationale de l'Éclairage - Medzinárodná komisia pre osvetlenie). Citlivý povrch prijímača je potiahnutý difúznym médiom a jeho prierez musí byť aspoň dvojnásobkom svetelného lúča emitovaného optickým systémom. Ak sa používa integrujúca guľa, plocha prierezu otvoru gule musí byť aspoň dvojnásobkom plochy prierezu rovnobežnej časti lúča.

Lineárnosť prijímača a pripojeného indikačného prístroja musí byť lepšia ako 2 % meracieho rozsahu. Prijímač musí byť umiestnený v osi svetelného lúča.

9.1.2. Postup

Prístroj, ktorý ukazuje odozvu prijímača sa nastaví tak, aby ukazoval 100 dielikov, keď tabuľa bezpečnostného skla nie je vložená do dráhy svetla. Ak na prijímač nedopadá žiadne svetlo, prístroj musí ukazovať nulu.

Tabuľa z bezpečnostného skla sa umiestni v takej vzdialenosti od prijímača, ktorá sa rovná približne pätnásobku priemeru prijímača. Medzi clonu a prijímač sa vloží tabuľa bezpečnostného skla a jej orientácia sa nastaví tak, aby uhol dopadu svetelného lúča bol $0^\circ \pm 5^\circ$. Normálna priepustnosť sa meria na tabuli bezpečnostného skla a pre každý meraný bod sa odčíta počet dielikov, n , zobrazený na indikačnom prístroji. Normálna priepustnosť tr sa rovná $n/100$.

9.1.2.1. V prípade čelných skiel sa môžu používať alternatívne skúšobné metódy s použitím buď skúšobnej vzorky vyrezanej z najplochejšej časti čelného skla alebo špeciálne pripraveného plochého štvorca z materiálovými a hrúbkovými charakteristikami identickými s charakteristikami skutočného čelného skla, pričom merania sa vykonávajú kolmo na sklenú tabuľu.

9.1.2.2. Skúška sa vykonáva v zóne I špecifikovanej v bode 9.2.5.2 tejto prílohy.

9.1.2.3. V prípade traktorov u ktorých nie je možné určiť zónu I vymedzenú v bode 9.2.5.2. sa skúšky vykonávajú v zóne I' definovanej v bode 9.2.5.3 tejto prílohy.

9.1.3. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

	<i>bezfarebné</i>	<i>sfarbené</i>
Sfarbenie skla	1	2
Sfarbenie medzivrstvy:	1	2
(V prípade vrstvených čelných skiel)		
	<i>nezahrnuté</i>	<i>zahrnuté</i>
Sfarbené a/alebo zatemňujúce pásy	1	2

Iné vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

9.1.4. Interpretácia výsledkov

9.1.4.1. Normálna priepustnosť meraná v súlade s bodom 9.1.2 nesmie byť v prípade čelných skiel menšia ako 75 % a v prípade okien iných ako čelné sklá menšia ako 70 %.

9.1.4.2. V prípade okien nachádzajúcich sa v bodoch, ktoré nie sú podstatné pre výhľad vodiča (napr. zasklená strecha) môže byť faktor normálnej priepustnosti svetla tabule menší ako 70 %. Okná s faktorom normálnej priepustnosti svetla menším ako 70 % musia byť označené príslušným symbolom.

9.2. Skúška optického skreslenia

9.2.1. Rozsah pôsobnosti

Špecifikovaná metóda predstavuje projekčnú metódu, ktorá umožní vyhodnotenie optického skreslenia tabule bezpečnostného skla.

9.2.1.1. Vymedzenie pojmov

9.2.1.1.1. Optická odchýlka: uhol medzi skutočným a zdanlivým smerom bodu pozorovaného cez tabuľu bezpečnostného skla, pričom veľkosť uhla je funkciou uhla dopadu čiary viditeľnosti, hrúbky a sklonu sklenej tabule a polomeru zakrivenia v bode dopadu.

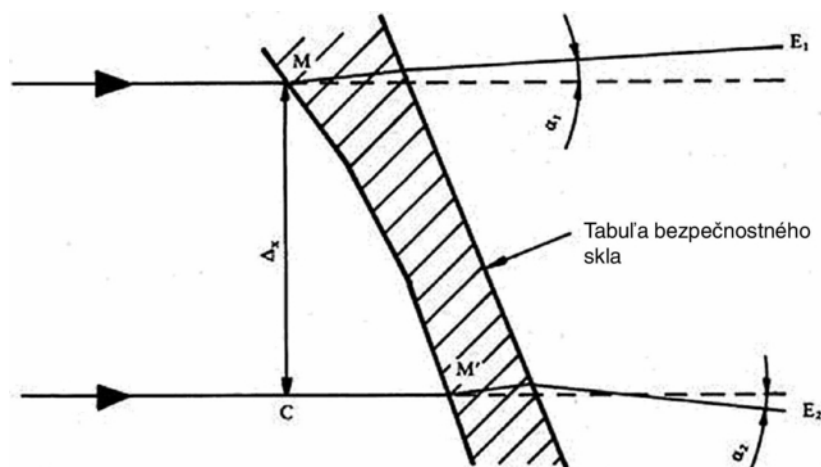
9.2.1.1.2. Optické skreslenie v smere MM' : algebraický rozdiel uhlovej odchýlky Δ_a nameraný medzi dvomi bodmi M a M' na povrchu tabule bezpečnostného skla, pričom vzdialenosť medzi týmito dvomi bodmi musí byť taká, aby ich priemety v rovine v pravých uhloch k smeru pozorovania boli oddelené určenou vzdialenosťou Δ_x (pozri obrázok 6).

Odchýlka proti smeru hodinových ručičiek sa považuje za pozitívnu a odchýlka v smere hodinových ručičiek sa považuje za negatívnu.

9.2.1.1.3. Optické skreslenie v bode M: optické skreslenie maximálne pre všetky smery MM' z bodu M.

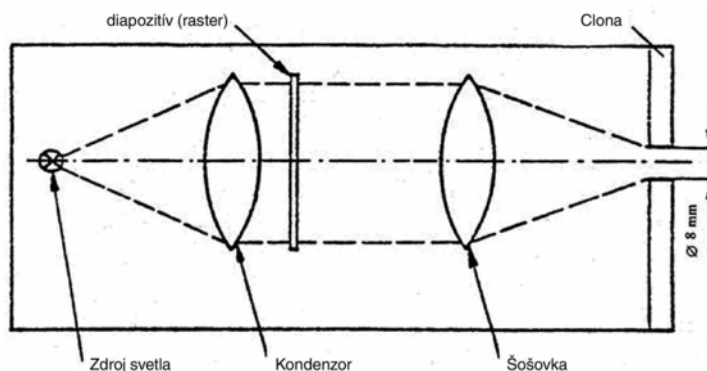
9.2.1.2. Prístroje a pomôcky

Súčasťou tejto metódy je premietnutie príslušného diapozitívu (rastra) na zobrazovaciu obrazovku cez skúšanú tabuľu bezpečnostného skla. Zmena zapríčinená v tvare premietnutého obrazu vložением tabule bezpečnostného skla do dráhy svetla určuje mieru skreslenia. Prístroj pozostáva z nasledovných častí, usporiadaných podľa obrázku 9.

Obrázok 6 – Schematické zobrazenie optického skreslenia

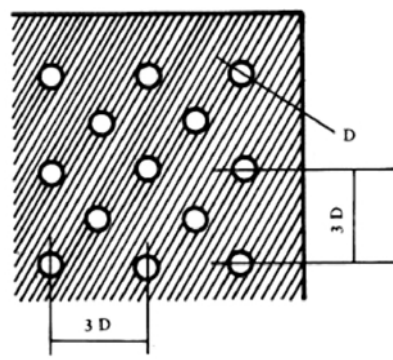
Poznámky: $\Delta_a = \alpha_1 - \alpha_2$ t.j. optické skreslenie v smere MM' .
 $\Delta_x = MC$ t.j. vzdialenosť medzi dvomi priamkami rovnobežnými so smerom pozorovania a prechádzajúcimi cez body M a M' .

Obrázok 7 – Optické usporiadanie premietacieho prístroja

9.2.1.2.1. Premietací prístroj dobrej kvality s vysoko citlivým bodovým zdrojom svetla vyznačujúci sa napríklad týmito charakteristikami:

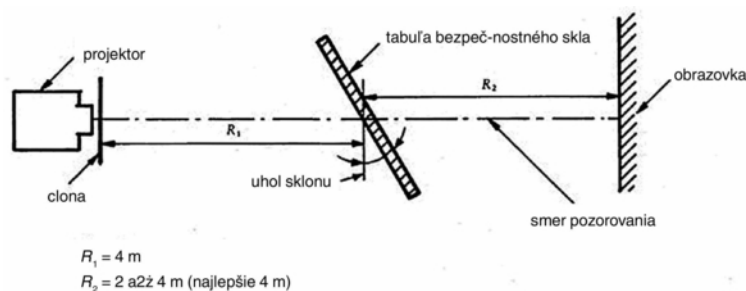
- ohnisková vzdialenosť minimálne 90 mm,
- apertúra približne 1/2,5,
- kremenná halogénová výbojka s výkonom 150 W (ak sa používa bez filtra),
- kremenná halogénová výbojka s výkonom 250 W (ak sa používa so zeleným filtrom).

Obrázok 8 – Zväčšená časť diapozitívu

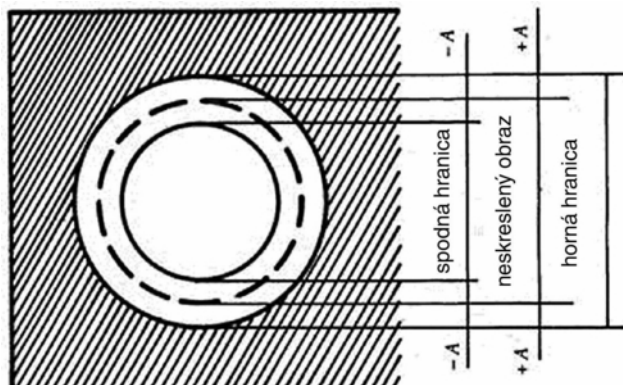
Premietací prístroj je schematicky vyobrazený na obrázku 7. Clona s priemerom 8 mm je umiestnená približne 10 mm od čelnej šošovky.

9.2.1.2.2. Diapozitívy (rastre) pozostávajúce napríklad zo skupiny svetlých krúžkov na tmavom pozadí (pozri obrázok 8). Diapozitív musí mať dostatočne vysokú kvalitu a kontrast, aby umožnil vykonávať merania s chybou menšou ako 5 %. Bez tabule bezpečnostného skla ktorá sa má skúmať, musia byť rozmery krúžkov také, aby tieto pri premietaní vytvorili skupinu krúžkov s priemerom $((R_1 + R_2)/R_1) \Delta_x$, pričom $\Delta_x = 4$ mm (pozri obrázky 6 a 9).

Obrázok 9 – Usporiadanie prístroja na skúšku optického skreslenia

- 9.2.1.2.3. Stojan, najlepšie taký, ktorý umožní vertikálne a horizontálne snímanie ako aj otáčanie tabule bezpečnostného skla.
- 9.2.1.2.4. Kontrolná šablóna, na meranie zmien rozmerov kde sa vyžaduje rýchle posúdenie. Vhodný vzor je vyobrazený na obrázku 10.

Obrázok 10 – Vzor vhodnej kontrolnej šablóny

9.2.1.3. Postup

9.2.1.3.1. Všeobecne

Tabuľa bezpečnostného skla sa namontuje do stojana (9.2.1.2.3) v určenom uhle sklonu. Skúšobný obraz sa premietne cez skúmanú plochu. Tabuľou bezpečnostného skla sa otáča alebo sa s ňou pohybuje buď horizontálne alebo vertikálne na účely preskúmania celej špecifikovanej plochy.

9.2.1.3.2. Posúdenie s použitím kontrolnej šablóny

Tam kde stačí rýchle posúdenie s možným rozsahom chyby do 20 %, vypočíta sa hodnota A (pozri obrázok 10) z medznej hodnoty $\Delta\alpha_L$ pre zmenu odchýlky a hodnotu R_2 , vzdialenosť od tabule bezpečnostného skla po zobrazovaciu obrazovku:

$$A = 0,145 \Delta\alpha_L \cdot R_2$$

Vzťah medzi zmenou priemeru premietaného obrazu Δd a zmenou uhlovej odchýlky $\Delta\alpha$ je daný vzťahom:

$$\Delta d = 0,29 \Delta\alpha \cdot R_2$$

pričom:

Δd je vyjadrené v milimetroch,

A je vyjadrené v milimetroch,

$\Delta\alpha_L$ je vyjadrené v oblúkových minútach,

$\Delta\alpha$ je vyjadrené v oblúkových minútach, a

R_2 je vyjadrené v metroch.

9.2.1.3.3. Meranie s použitím fotoelektrického zariadenia

Tam kde sa vyžaduje presné meranie s možným rozsahom chyby menším ako 10 % medznej hodnoty, odmeria sa Δd na premietacej osi, pričom hodnota šírky škvrny sa odčíta v bode v ktorom jas je 0,5 násobkom maximálnej hodnoty jasu škvrny.

9.2.1.4. Interpretácia výsledkov

Vyhodnotí sa optické skreslenie tabúľ bezpečnostného skla odmeraním Δd v ľubovoľnom bode na povrchu a vo všetkých smeroch s cieľom nájsť $\Delta d_{\max}$.

9.2.1.5. Alternatívna metóda

Navyše, ako alternatíva k technikám premietania je povolená strioskopická technika, ak sa dodrží presnosť meraní uvedená v bodoch 9.2.1.3.2 a 9.2.1.3.3.

9.2.1.6. Vzdialenosť Δ_x musí byť 4 mm.

9.2.1.7. Čelné sklo musí byť namontované pod rovnakým uhlom sklonu ako na traktore.

9.2.1.8. Os projekcie v horizontálnej rovine musí zostať približne kolmá na priemet čelného skla v tejto rovine.

9.2.2. Merania sa vykonávajú v zóne I spôsobom vymedzeným v bode 9.2.5.2 tejto prílohy.

9.2.2.1. V prípade traktorov, u ktorých nie je možné určiť zónu I definovanú v bode 9.2.5.2 tejto prílohy sa skúška vykoná v zóne I' definovanej v bode 9.2.5.3 tejto prílohy.

9.2.2.2. Typ traktora

Skúška sa musí zopakovať, ak má byť čelné sklo namontované na traktor takého typu, ktorého výhľad dopredu sa líši od výhľadu typu traktora, pre ktorý už bolo čelné sklo schválené.

9.2.3. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

9.2.3.1. Druh materiálu

Leštené (zrkadlové) sklo

1

Plavené sklo

1

Tabuľové sklo

2

9.2.3.2. Iné vedľajšie charakteristiky

Iné vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

9.2.4. Počet vzoriek

Na skúšanie sa musia predložiť štyri vzorky.

9.2.5. Definícia zóny výhľadu čelných skiel traktora:

9.2.5.1. Zóna výhľadu je definovaná na základe:

9.2.5.1.1. referenčného bodu definovaného v bode 1.2. prílohy I k smernici 2008/2/ES. Tento bod sa označuje ako O;

9.2.5.1.2. priamky OQ ktorá je horizontálnou priamkou prechádzajúcou cez referenčný bod a je kolmá na strednú pozdĺžnu rovinu traktora;

9.2.5.2. zóna I je zónou čelného skla stanovenou priesečníkom čelného skla so štyrmi nižšie definovanými rovinami:

P_1 — vertikálna rovina prechádzajúca cez O a zvierajúca uhol 15° naľavo od strednej pozdĺžnej roviny traktora,

P_2 — vertikálna rovina symetrická s P_1 okolo strednej pozdĺžnej roviny traktora.

Ak toto nie je možné (napríklad ak neexistuje symetrická stredná pozdĺžna rovina) P_2 je rovinou symetrickou s P_1 okolo pozdĺžnej roviny traktora prechádzajúcej cez referenčný bod.

P_3 — rovina prechádzajúca cez priamku OQ a zvierajúca uhol 10° nad horizontálnou rovinou.

P_4 — rovina prechádzajúca cez priamku OQ a zvierajúca uhol 8° pod horizontálnou rovinou.

9.2.5.3. V prípade traktorov u ktorých nie je možné stanoviť zónu I definovanú v bode 9.2.5.2 tejto prílohy, zóna I' pozostáva z celého povrchu čelného skla.

9.2.6. Interpretácia výsledkov

Daný typ čelného skla sa považuje za vyhovujúci z hľadiska optického skreslenia ak u štyroch vzoriek predložených na skúšanie optické skreslenie nepresiahne maximálnu hodnotu 2 oblúkové minúty buď v zóne I alebo I'.

9.2.6.1. Žiadne meranie sa nesmie vykonávať v rámci 100 mm širokej obvodovej zóny.

9.2.6.2. V prípade delených čelných skiel sa nevykonáva žiadne meranie v pásme širokom 35 mm, začínajúcom od okraja tabule, ktoré môže byť priľahlé k deliču čelného skla.

9.3. Skúška oddeľovania sekundárneho obrazu

9.3.1. Rozsah pôsobnosti

Uznávajú sa dve skúšobné metódy:

- terčová skúška, a
- skúška kolimačným ďalekohľadom.

Tieto skúšobné metódy sa môžu používať na účely typového schválenia komponentu, kontroly kvality alebo vyhodnotenia výrobku, podľa potreby.

9.3.1.1. Terčová skúška

9.3.1.1.1. Prístroje a pomôcky

Súčasťou tejto metódy je pozorovanie osvetleného terča cez tabuľu bezpečnostného skla. Terč môže byť skonštruovaný tak, aby sa výsledok skúšky mohol obmedziť na „vyhovuje/nevyhovuje“.

Terč musí byť prednostne z jedného z týchto druhov:

- a) osvetlený prstencový terč, ktorého vonkajší priemer, D , zviaza uhol η uhlových minút v bode nachádzajúcom sa vo vzdialenosti x metrov (obrázok 11a); alebo
- b) osvetlený prstenec a bodový terč, ktorých rozmery sú také, že vzdialenosť, D , z bodu na okraji škvŕny po najbližší bod na vnútornej strane kruhu zviaza uhol η uhlových minút v bode nachádzajúcom sa vo vzdialenosti x metrov (obrázok 11b);

pričom:

H je medzná hodnota oddelenia sekundárneho obrazu,

X je vzdialenosť od tabule bezpečnostného skla po terč (minimálne 7 m),

D je dané vzorcom:

$$D = x \cdot \tan \eta$$

Osvetlený terč pozostáva zo svetelnej skrine s rozmermi približne 300 mm x 300 mm x 150 mm, ktorej predná strana je pokiaľ možno zhotovená zo skla zakrytého nepriesvitným čiernym papierom alebo natretá matnou čiernou farbou. Skriňa je osvetľovaná vhodným svetelným zdrojom. Vnútro skrine je natreté matnou bielou farbou. Môžu vyhovovať aj iné tvary terča ako je to zobrazené na obrázku 14. Je taktiež prijateľné nahradiť systém terča systémom projekcie a pozorovať výsledné obrazy na obrazovke.

9.3.1.1.2. Postup

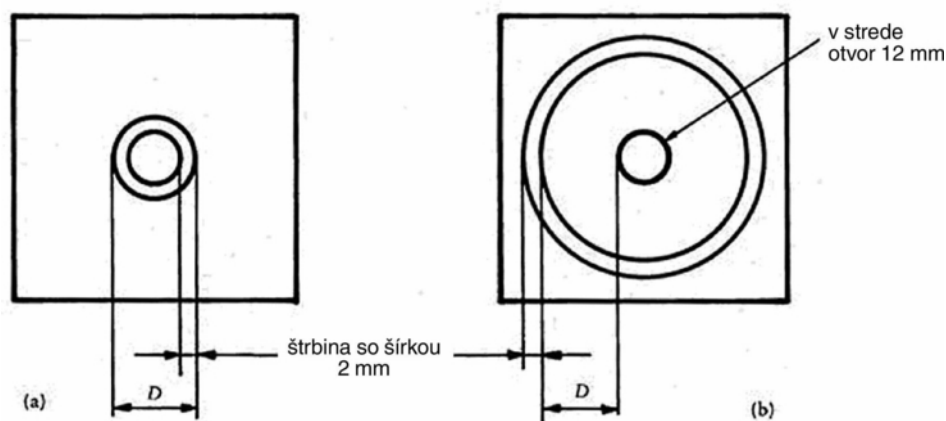
Tabuľa bezpečnostného bezpečnostného skla sa namontuje pod predpísaným uhlom sklonu do vhodného stojana tak, aby sa pozorovanie vykonávalo v horizontálnej rovine prechádzajúcej cez stred terča.

Svetelná skriňa sa musí pozorovať v tmavej alebo polotmavej miestnosti, cez každú časť skúmanej plochy, s cieľom zistiť prítomnosť akéhokoľvek sekundárneho obrazu súvisiaceho s osvetleným terčom. Tabuľou bezpečnostného skla sa otáča podľa potreby tak, aby bol zabezpečený správny smer pohľadu. Na pozorovanie možno použiť jedno oko.

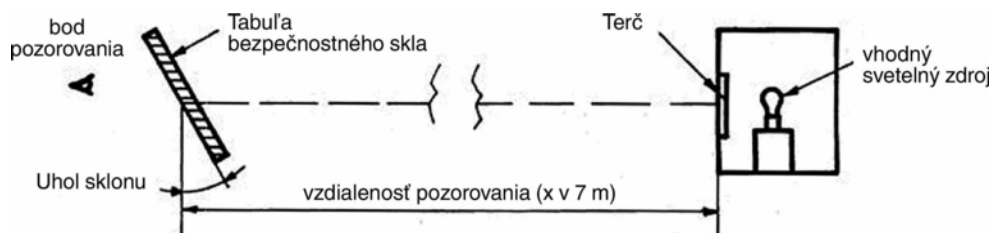
9.3.1.1.3. Interpretácia výsledkov

Určí sa, či:

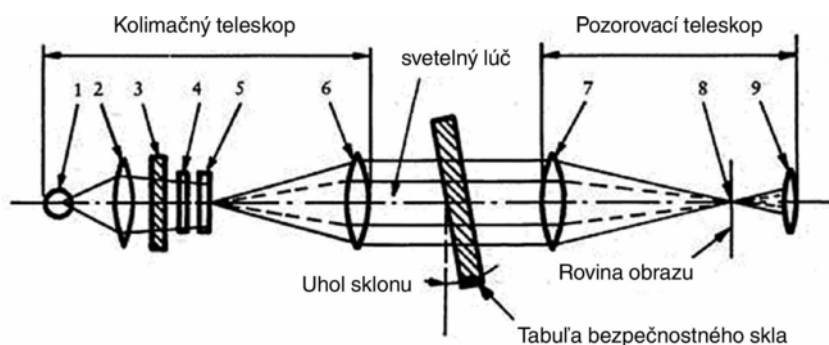
- sa, ak sa použije terč a) (pozri obrázok 11a), primárny a sekundárny obraz kruhu oddelujú, to znamená, či je medzná hodnota η prekročená, alebo
- sa, ak sa použije terč b) (pozri obrázok 11b), sekundárny obraz škrvny posunie za dotykový bod s vnútorným okrajom kruhu, to znamená, či je medzná hodnota η prekročená.

Obrázok 11 – Rozmery terčov

Obrázok 12 – Usporiadanie prístroja

1. Banka žiarovky
2. Apertúra kondenzora $> 8,6$ mm.
3. Apertúra matnice $>$ apertúra kondenzora.
4. Farebný filter so stredovým otvorom s priemerom približne 0,3 mm; priemer $> 8,6$ mm.
5. Tabuľa s polárnymi súradnicami, priemer $> 8,6$ mm.
6. Achromatická šošovka, $f \geq 86$ mm, apertúra 10 mm.
7. Achromatická šošovka, $f \geq 86$ mm, apertúra 10 mm.
8. Čierna škrvna, priemer približne 0,3 mm.
9. Achromatická šošovka, $f = 20$ mm, apertúra ≤ 10 mm.

Obrázok 13 – Prístroj na skúšku kolimačným ďalekohľadom

9.3.1.2. Skúška kolimačným ďalekohľadom.

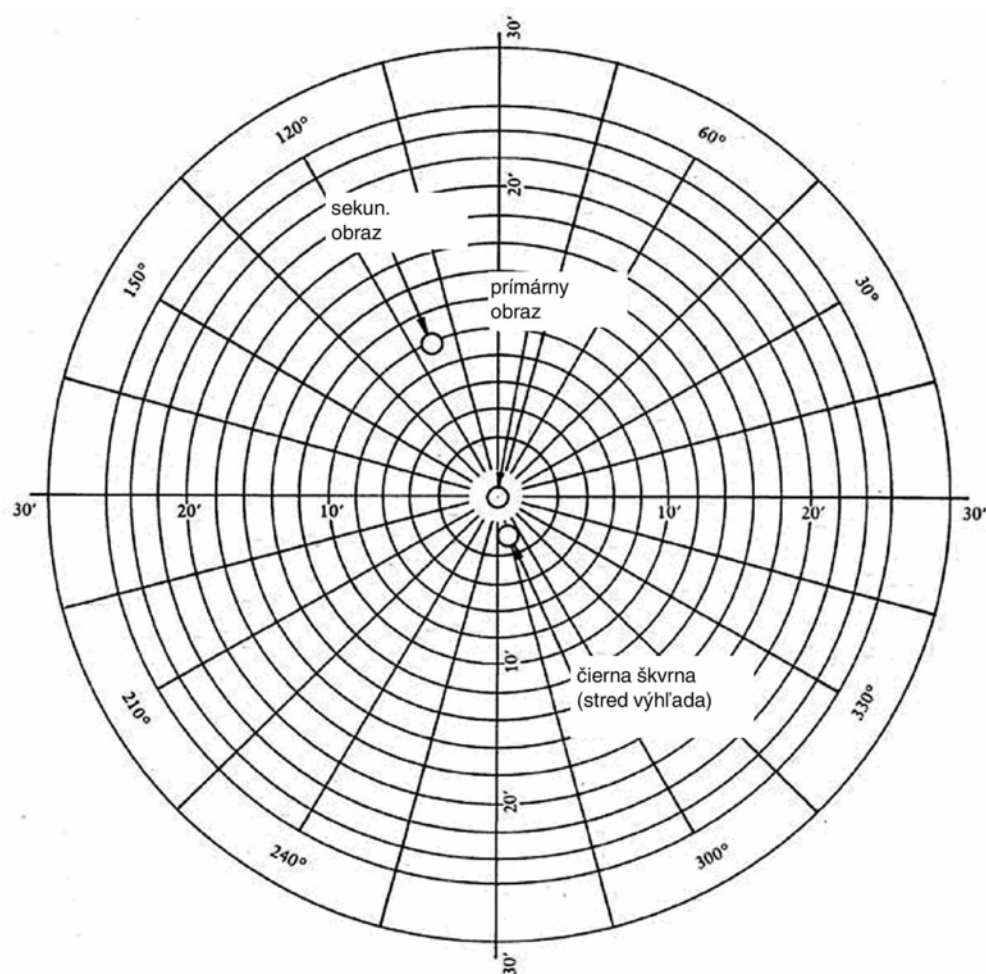
V prípade potreby sa použije postup opísaný v tomto bode.

9.3.1.2.1. Prístroj

Prístroj pozostáva z kolimátora a z ďalekohľadu a môže byť zostavený v súlade s obrázkom 13. Môže sa však použiť akýkoľvek rovnocenný optický systém.

9.3.1.2.2. Postup

Kolimačný ďalekohľad vytvára v nekonečne obraz systému s polárnymi súradnicami s jasným bodom v jeho strede (pozri obrázok 14). V ohniskovej rovine pozorovacieho ďalekohľadu sa umiestni na optickú os malá nepriehľadná škvŕna s priemerom o niečo väčším ako je priemer premietnutého jasného bodu, čím sa jasný bod zatieni.

Obrázok 14 – Príklad pozorovania skúšobnou metódou s použitím kolimačného ďalekohľadu

Ak sa medzi ďalekohľad a kolimátor umiestni skúšobný kus ktorý vytvára sekundárny obraz, v určitej vzdialenosti od stredu systému s polárnymi súradnicami sa objaví druhý menej jasný bod. Oddelenie sekundárneho obrazu sa môže odčítat ako vzdialenosť medzi bodmi pozorovanými cez pozorovací ďalekohľad (pozri obrázok 14). (Vzdialenosť medzi tmavou škvŕnou a jasným bodom v strede systému s polárnymi súradnicami predstavuje optickú odchýlku.)

9.3.1.2.3. Interpretácia výsledkov

Tabuľa bezpečnostného skla sa najskôr preskúma technikou jednoduchého snímání s cieľom zistiť plochu, ktorá poskytuje najsilnejší sekundárny obraz. Táto oblasť sa potom preskúma pomocou kolimačného ďalekohľadu pri príslušnom uhle dopadu. Zmeria sa maximálne oddelenie sekundárneho obrazu.

9.3.1.3. Smer pozorovania v horizontálnej rovine musí zostať približne kolmý na priemet čelného skla v tejto rovine.

9.3.2. Merania sa vykonávajú podľa kategórie traktora v zónach definovaných v bode 9.2.2.

9.3.2.1. Typ traktora

Skúška sa musí zopakovať, ak má byť čelné sklo namontované na traktor takého typu, ktorého výhľad smerom dopredu sa líši od výhľadu typu traktora, pre ktorý už bolo čelné sklo schválené.

9.3.3. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

9.3.3.1. Druh materiálu

Leštené (zrkadlové) sklo

Plavené sklo

Tabuľové sklo

1

1

2

9.3.3.2. Iné vedľajšie charakteristiky

Iné vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

9.3.4. Počet vzoriek

Na skúšanie sa musia predložiť štyri vzorky.

9.3.5. Interpretácia výsledkov

Daný typ čelného skla sa považuje za vyhovujúci z hľadiska oddelenia sekundárneho obrazu ak u štyroch vzoriek predložených na skúšanie oddelenie primárneho a sekundárneho obrazu nepresiahne maximálnu hodnotu 15 oblúkových minút.

9.3.5.1. V 100 mm širokej obvodovej zóne sa nesmie vykonávať žiadne meranie.

9.3.5.2. V prípade delených čelných skiel sa nevykonáva žiadne meranie v pásme širokom 35 mm, začínajúcom od okraja tabule, ktoré môže byť prilhlé k deliču čelného skla.

9.4. Skúška identifikácie farieb

Ak je čelné sklo sfarbené v zónach uvedených v bode 9.2.5.2 alebo 9.2.5.3, skúšajú sa štyri čelné sklá na identifikovateľnosť týchto farieb:

- biela;
- selektívna žltá,
- červená,
- zelená,
- modrá,
- oranžová.

10. SKÚŠKA odolnosti voči ohňu

10.1. Účel a oblasť používania

Táto metóda umožňuje stanoviť horizontálnu rýchlosť horenia materiálov používaných v kabíne vodiča traktora po vystavení účinkom malého plameňa. Táto metóda umožňuje skúšanie materiálov a komponentov z vnútorného vybavenia traktora jednotlivo alebo v kombinácii až do hrúbky 15 mm. Používa sa na posúdenie homogenity výrobných sérií takýchto materiálov so zreteľom na ich správanie sa počas horenia. Vzhľadom na mnohé rozdiely medzi situáciou v skutočnom živote (použitie a orientácia v traktore; podmienky používania, zdroj zapalovania, atď.) a presnými skúšobnými podmienkami predpísanými v tomto materiáli, túto metódu nemožno považovať za vhodnú na vyhodnotenie všetkých skutočných charakteristík horenia v traktore.

10.2. Vymedzenie pojmov

- 10.2.1. Rýchlosť horenia: podiel vzdialenosti horenia meranej v súlade s touto metódou a času potrebného na zhorenie takejto vzdialenosti.

Vyjadruje sa v milimetroch za minútu.

- 10.2.2. Kompozitné materiály: materiál zložený z niekoľkých vrstiev podobných alebo rozdielnych materiálov dokonale spojených na svojom povrchu zlepením, stmelením, plátovaním, zváraním atď. Ak sú rôzne materiály spojené spolu prerušovane (napr. zošitím, vysokofrekvenčným zváraním, nitovaním), potom s cieľom umožniť prípravu jednotlivých vzoriek v súlade s bodom 10.5. sa takéto materiály nepovažujú za kompozitné materiály.

- 10.2.3. Vystavená strana: strana smerujúca do priestoru vodiča (priestoru pre cestujúcich), keď sa materiál montuje na traktor.

10.3. Princíp

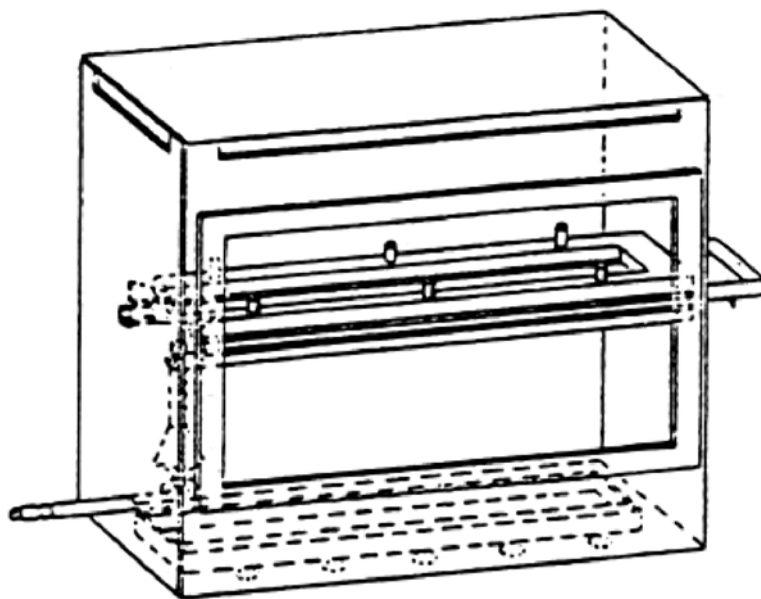
Vzorka sa uchyťí horizontálne v tvare U a vystaví sa pôsobeniu plameňa s definovanou nízkou energiou na dobu 15 sekúnd v spaľovacej komore, pričom plameň bude pôsobiť na voľný koniec vzorky. Pomocou skúšky sa stanoví, či a kedy plameň zhasne alebo čas, ktorý plameň potrebuje na prekonanie meranej vzdialenosti.

10.4. Prístroje a pomôcky

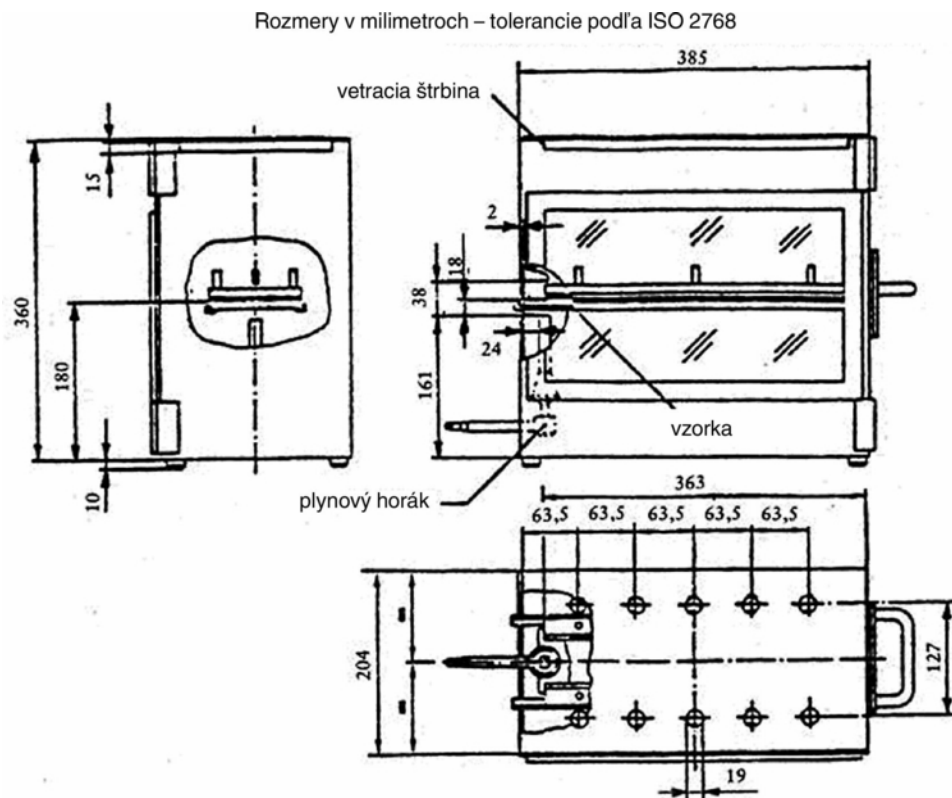
- 10.4.1. Spaľovacia komora (obrázok 15), prednostne vyrobená z nehrdzavejúcej ocele s rozmermi uvedenými na obrázku 16. Predná strana komory má ohňovzdorné pozorovacie okienko, ktoré môže pokrývať celú prednú stranu a ktoré môže byť konštruované ako vstupný panel.

Dno komory má vetracie otvory a horná časť vetráciu štrbinu po celom obvode komory. Spaľovacia komora spočíva na štyroch nohách vysokých 10 mm.

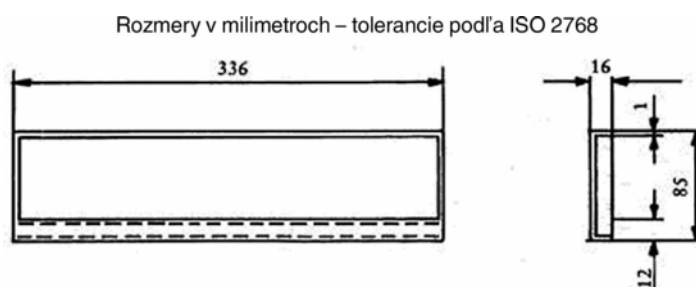
Komora môže mať otvor na jednom konci na vloženie držiaka vzorky obsahujúceho vzorku; na protiláhlom konci sa nachádza otvor na privodné potrubie plynu. Roztavený materiál sa zachytáva do panvy (pozri obrázok 17), ktorá je umiestnená na dne komory medzi vetracími otvormi bez toho, aby zakryla plochu ktoréhokoľvek vetracieho otvoru.

Obrázok 15 – Príklad spaľovacej komory s držiakom vzorky s odkvapkávacou panvou

Obrázok 16 – Príklad spaľovacej komory

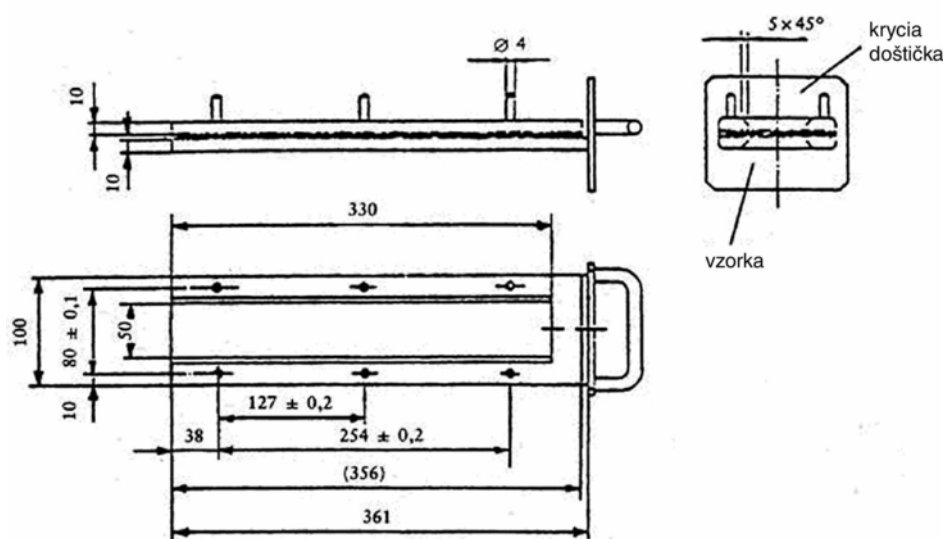
Obrázok 17 – Typická odkvapkávacia panvica

- 10.4.2. Držiak vzorky, pozostávajúci z dvoch kovových platní alebo rámov z materiálu odolného proti korózii v tvare U. Rozmery sú uvedené na obrázku 18.

Spodná platňa je opatrená kolíkmi a horná platňa zodpovedajúcimi otvormi kvôli zabezpečeniu pevného uchytania vzorky. Kolíky slúžia taktiež ako meracie body na začiatku a na konci vzdialenosti horenia.

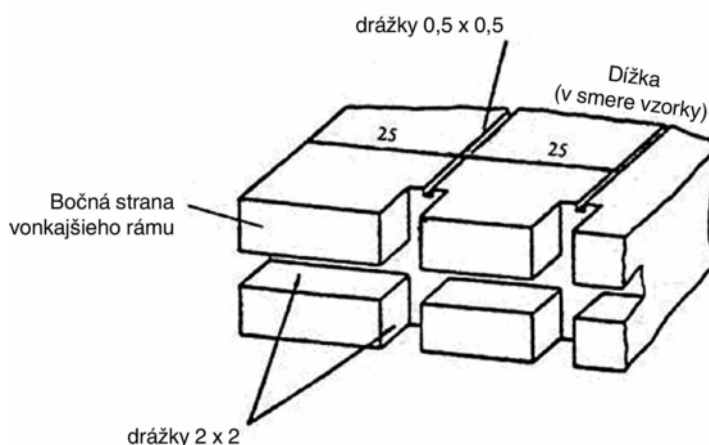
Podoprenie sa vykoná formou žiaruvzdorných drôtov s priemerom 0,25 mm preklenujúcich rám v rozstupe 25 mm nad dnom rámu v tvare U (pozri obrázok 19).

Rozmery v milimetroch – tolerancie podľa ISO 2768

Obrázok 18 – Príklad držiaka vzorky

Rozmery v milimetroch – tolerancie podľa ISO 2768

Obrázok 19 – Príklad časti konštrukcie spodného U-rámu určeného pre zariadenie na uchytenie drôtov

Rovina spodnej strany vzoriek sa musí nachádzať v 178 mm nad podlahovou doskou rovinou. Vzdialenosť prednej hrany držiaka vzorky od konca komory musí byť 22 mm; vzdialenosť pozdĺžnych strán držiaka vzorky od bočných strán komory musí byť 50 mm (vo všetkých prípadoch ide o vnútorné rozmery). (Pozri obrázky 15 a 16).

- 10.4.3. Plynový horák. Zdrojom zapalovania je Bunsenov horák s vnútorným priemerom 9,5 mm. V skúšobnej skrinke je umiestnený tak, aby sa stred jeho dýzy nachádzal 19 mm pod stredom spodného okraja otvoreného konca vzorky (pozri obrázok 16).
- 10.4.4. Skúšobný plyn. Plyn privádzaný do horáka musí mať výhrevnosť približne 38 MJ/m³ (napr. zemný plyn).
- 10.4.5. Kovový hrebeň minimálne 110 mm dlhý so siedmymi alebo ôsmymi hladko zaoblenými zubami s dĺžkou 25 mm.
- 10.4.6. Stopky s presnosťou na 0,5 sekundy.
- 10.4.7. Digestor. Spaľovacia komora sa môže umiestniť do digestora za predpokladu, že jeho vnútorný objem bude aspoň 20-krát, avšak nie viac ako 110-krát, väčší ako objem spaľovacej komory a za predpokladu, že žiadny jednotlivý výškový, šírkový alebo dĺžkový rozmer digestora nebude väčší ako 2 1/2 násobok ktoréhokoľvek z ostatných dvoch rozmerov.

Pred začatím skúšky sa odmeria vertikálna rýchlosť vzduchu prúdiaceho cez digestor 100 mm pred a za predpokladanou polohou spaľovacej komory. Musí byť od 0,10 do 0,30 m/s, aby sa zabránilo možnému nepohodliu alebo rušeniu obsluhy spalínami. Môže sa použiť digestor s prirodzeným vetraním a s príslušnou rýchlosťou vzduchu.

10.5. Vzorky

10.5.1. Tvar a rozmery

Tvar a rozmery vzoriek sú uvedené na obrázku 20. Hrúbka vzorky zodpovedá hrúbke výrobku, ktorý sa má skúšať. Nesmie byť väčšia ako 13 mm. Ak to odobranie vzoriek umožní, vzorka musí mať konštantný prierez po celej svojej dĺžke. Ak tvar a rozmery výrobku neumožnia odobratie vzorky danej veľkosti, musia sa dodržať tieto minimálne rozmery:

- v prípade vzoriek so šírkou 3 až 60 mm musí byť ich dĺžka 356 mm. V takomto prípade sa materiál skúša po šírke výrobku;
- v prípade vzoriek so šírkou 60 až 100 mm musí ich dĺžka byť aspoň 138 mm. V takomto prípade potenciálna vzdialenosť horenia zodpovedá dĺžke vzorky, pričom s meraním sa začína v prvom bode merania.
- vzorky so šírkou menšou ako 60 mm a dĺžkou menšou ako 356 mm a vzorky so šírkou 60 až 100 mm a dĺžkou menšou ako 138 mm, sa nemôžu podľa súčasnej metódy skúšať a nemôžu sa skúšať vzorky so šírkou menšou ako 3 mm.

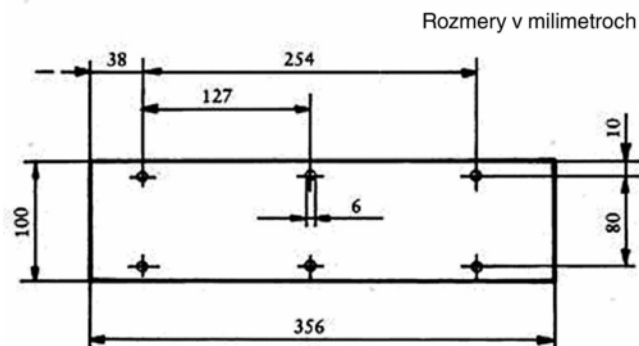
10.5.2. Odber vzoriek

Zo skúšaného materiálu sa odoberie minimálne päť vzoriek. V prípade materiálov, ktorých rýchlosti horenia sa líšia podľa smeru materiálu (toto bolo zistené predbežnými skúškami), päť (alebo viacero) vzoriek sa odoberie a vloží do skúšobného prístroja tak, aby sa zmerala najvyššia rýchlosť horenia. Ak sa materiál dodáva v stanovených šírkach, odreže sa dĺžka minimálne 500 mm pokrývajúca celú šírku. Z takto odrezaného kusu sa vzorky odoberú v mieste vzdialenom minimálne 100 mm od okraja materiálu a v bodoch od seba rovnako vzdialených.

Aj to tvar výrobkov umožňuje, rovnakým spôsobom sa odoberú vzorky hotových výrobkov. Ak je hrúbka výrobku väčšia ako 13 mm, musí sa znížiť na 13 mm mechanickým procesom uplatňovaným na tej strane, ktorá nie je otočená čelom k priestoru pre cestujúcich.

Kompozitné materiály (pozri 10.2.2) sa musia skúšať tak, ako keby boli homogénne.

V prípade materiálov obsahujúcich na seba naukladané vrstvy s rôznym zložením, ktoré nepredstavujú kompozitné materiály, všetky vrstvy zahrnutého materiálu do hĺbky 13 mm od povrchu otočeného smerom k priestoru pre cestujúcich sa skúšajú jednotlivo.

Obrázok 20 – Vzorka

10.5.3. Kondicionovanie

Vzorky sa musia kondicionovať minimálne 24 hodín, avšak nie dlhšie ako 7 dní, pri teplote $23 \pm 2^\circ \text{C}$ a relatívnej vlhkosti $50 \pm 5\%$, a uchovávať v týchto podmienkach až do doby bezprostredne pred skúšaním.

10.6. Postup

- 10.6.1. Vzorky s vlasovými alebo chumáčovými povrchmi sa umiestnia na rovnú plochu a prečesú sa dvakrát proti vlasu s použitím hrebeňa (10.4.5).
- 10.6.2. Vzorka sa vloží do držiaka vzorky (10.4.2) tak, aby vystavená strana smerovala nadol k plameňu.
- 10.6.3. Plynový plameň sa nastaví na výšku 30 mm s použitím značky v komore pričom prívod vzduchu do horáka bude uzatvorený. Pred začatím prvej skúšky musí plameň kvôli ustáleniu horieť aspoň jednu minútu.
- 10.6.4. Držiak vzorky sa zatlačí do spaľovacej komory tak, aby bol koniec vzorky vystavený plameňu a po 15 sekundách sa prítok plynu zastaví.
- 10.6.5. Meranie času horenia sa začína v momente, keď spodná časť plameňa prejde prvým meracím bodom. Šírenie plameňa sa pozoruje na tej strane (hornej alebo spodnej) ktorá horí rýchlejšie.
- 10.6.6. Meranie času horenia je ukončené keď plameň dosiahne posledný merací bod alebo keď plameň zhasne pred dosiahnutím tohto bodu. Ak plameň nedosiahne posledný merací bod, zhorená vzdialenosť sa odmeria až do bodu, v ktorom plameň zhasol. Zhorená vzdialenosť predstavuje časť vzorky zničenej horením na povrchu alebo vo vnútri.
- 10.6.7. Ak sa vzorka nezapáli alebo nebude pokračovať jej horenie po zhasnutí horáka, alebo ak plameň zhasne pred dosiahnutím prvého meracieho bodu, tak, že sa nenameral žiadny čas horenia, do protokolu o skúške sa uvedie, že rýchlosť horenia je 0 mm/minúta.
- 10.6.8. Ak prebieha séria skúšok alebo ak sa vykonávajú opakované skúšky, pred začatím skúšky sa treba presvedčiť, či teplota spaľovacej komory a držiaka vzorky nepresiahla 30 °C.

10.7. Výpočet

Rýchlosť horenia, B , v milimetroch za minútu, je daná vzorcom:

$$B = (s/t) \times 60$$

pričom:

s je zhorená vzdialenosť v milimetroch,

t je čas v sekundách, potrebný na zhorenie vzdialenosti s .

10.8. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

10.9. Interpretácia výsledkov

Plastom potiahnuté (bod 2.3) a sklo-plastové bezpečnostné zasklenie (bod 2.4) sa považujú za vyhovujúce z hľadiska správania sa pri horení (odolnosť voči ohňu), ak rýchlosť horenia nepresiahne 250 mm/minúta.

11. SKÚŠANIE ODOLNOSTI VOČI CHEMICKÝM ČINIDLÁM**11.1. Chemické činidlá ktoré sa musia používať**

- 11.1.1. Neobrusujúci mydlový roztok: 1 % hmotnosti olejanu draselného v deionizovanej vode.

- 11.1.2. Výrobok na čistenie okien: vodný roztok izopropanolu a dipropylénglykolmonometyléteru, každý z nich v koncentrácii 5 % až 10 % hmotnostných, a hydroxidu amónneho v koncentrácii 1 % až 5 % hmotnostných.

- 11.1.3. Neriedený denaturovaný lieh: jeden objemový diel metylalkohol v 10 objemových dieloch etylalkoholu.
- 11.1.4. Referenčná benzínová zmes 50 % objemových toluénu, 30 % objemových 2,2,4-trimetyl-pentánu, 15 % objemových 2,4,4-trimetyl-1-pentánu a 5 % objemových etylalkoholu.
- 11.1.5. Referenčný petrolej: zmes 50 % objemových n-oktánu a 50 % objemových n-dekánu.

11.2. **Skúšobná metóda**

Každý z dvoch skúšobných kusov s rozmermi 180 x 25 mm sa skúšajú chemickými činidlami tak ako je uvedené v bode 11.1, pričom pre každú skúšku a výrobok sa použije nový skúšobný kus. Po každej skúške sa tieto kusy očistia v súlade s pokynmi výrobcu, a potom sa kondicionujú 48 hodín pri teplote 23 ± 2 °C a relatívnej vlhkosti 50 ± 5 %. Tieto podmienky musia byť počas skúšok dodržané. Skúšobné kusy sa na jednu minútu úplne ponoria do skúšobnej kvapaliny, vytiahnu sa a potom sa okamžite osušia pomocou (čistej) absorbujúcej bavlnenej handry.

11.3. **Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík**

	<i>Bezfarebné</i>	<i>Sfarbené</i>
Sfarbenie plastovej medzivrstvy alebo povlaku	1	2

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

11.4. **Interpretácia výsledkov**

- 11.4.1. Skúška odolnosti proti chemickým činidlám sa považuje za vyhovujúcu, ak skúšobné kusy nevykazujú žiadne zmäknutie, lepkavosť, povrchové trhliny alebo zjavnú stratu priehľadnosti.
- 11.4.2. Séria skúšobných kusov predložených na typové schválenie komponentov sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska odolnosti proti chemickým činidlám, ak je splnená jedna z týchto podmienok:
- 11.4.2.1. všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo
- 11.4.2.2. jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov alebo vzoriek poskytne uspokojivé výsledky.

PRÍLOHA III D

Čelné sklá z tvrdného skla

1. DEFINÍCIA TYPU

Čelné sklá z tvrdného skla sa považujú za sklá rôznych typov ak sa líšia aspoň v jednej z týchto hlavných alebo vedľajších charakteristík

1.1. Hlavné charakteristiky sú tieto:

1.1.1. obchodný názov alebo značka;

1.1.2. tvar a rozmery.

Čelné sklá z tvrdného skla sa považujú za sklá patriace do jednej alebo druhej z dvoch skupín na účely skúšok trieštivosti a mechanických vlastností, t. j.:

1.1.2.1. ploché čelné sklá, a

1.1.2.2. zakrivené čelné sklá;

1.1.3. kategória hrúbky, do ktorej patrí menovitá hrúbka „e“ (je dovoľená výrobná tolerancia $\pm 0,2$ mm):

— Kategória I:		$e \leq 4,5$ mm
— Kategória II:	4,5 mm <	$e \leq 5,5$ mm
— kategória III:	5,5 mm <	$e \leq 6,5$ mm
— kategória IV:	6,5 mm <	E

1.2. Vedľajšie charakteristiky sú tieto:

1.2.1. druh materiálu [(zrkadlové) leštené sklo, plavené sklo, tabuľové sklo],

1.2.2. sfarbenie (bezfarebné alebo sfarbené),

1.2.3. Vložené vodiče alebo bez vodičov,

1.2.4. Vložené zatemňovacie pásy alebo bez pásov.

2. SKÚŠKA TRIEŠTIVOSTI

2.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

2.1.1. Týka sa iba druhu materiálu.

2.1.2. Plavené sklo a tabuľové sklo sa považujú za sklá s rovnakým indexom obtiažnosti.

2.1.3. V prípade prechodu z lešteného (zrkadlového) skla na plavené sklo alebo tabuľové sklo a naopak sa skúšky trieštivosti musia zopakovať.

2.1.4. Ak sa ako zatemňujúce pásy použijú iné než natierané pásy, skúšky sa musia zopakovať.

2.2. Počet vzoriek

Skúša sa šesť vzoriek zo sady z najmenej rozvinutej plochy a šesť vzoriek zo sady z najviac rozvinutej plochy, vybraných spôsobom predpísaným v prílohe III M.

2.3. Rôzne zóny skla

Čelné sklá z tvrdeného skla musia mať dve hlavné zóny, FI a FII. Môžu obsahovať aj medziľahlú zónu, FIIL.

Tieto zóny sú definované ďalej.

- 2.3.1. zóna FI: obvodová zóna jemnej trieštivosti, minimálne 7 mm široká, celá okolo okraja čelného skla a vrátane vonkajšieho pásu 2 cm širokého, ktorý nie je predmetom posudzovania;
- 2.3.2. zóna FII: zóna dohľadnosti s kolísavou trieštivosťou, vždy obsahujúca obdĺžnikovú časť minimálne 20 cm vysokú a 50 cm dlhú.
 - 2.3.2.1. Stred obdĺžnika sa nachádza vo vnútri kruhu s polomerom 10 cm so stredom na priemete referenčného bodu.
 - 2.3.2.2. V prípade traktorov, pre ktoré nie je možné určiť referenčný bod sa musí poloha zóny dohľadnosti uviesť v protokole o skúške.
 - 2.3.2.3. Výška vyššie uvedeného obdĺžnika sa môže znížiť na 15 cm v prípade čelných skiel, ktoré sú vysoké menej ako 44 cm;
- 2.3.3. zóna FIIL: medziľahlá zóna široká maximálne 5 cm, medzi zónami FI a FII.

2.4. Skúšobná metóda

Používaná metóda je opísaná v bode 1 prílohy III C.

2.5. Body nárazu (pozri prílohu III N, obrázok 2)

- 2.5.1. Body nárazu sa zvolia takto:

bod 1: v centrálnej časti zóny FII v oblasti vysokého alebo nízkeho namáhania;

bod 2: v zóne FIIL, čo možno najbližšie k vertikálnej rovine symetrie zóny FII;

body 3 a 3': 3 cm od okrajov vertikálnej osi vzorky, ak existuje stopa po kliešťach, jeden z bodov zlomu sa musí nachádzať v blízkosti okraja, na ktorom je stopa po kliešťach a druhý v blízkosti protiláhlého okraja;

bod 4: v mieste, kde je polomer zakrivenia najmenší na najdlhšej horizontálnej osi;

bod 5: 3 cm od okraja vzorky v mieste kde je polomer zakrivenia okraja najmenší, buď doľava alebo doprava.

- 2.5.2. Skúška trieštivosti sa vykoná v každom z bodov 1, 2, 3, 3', 4 a 5.

2.6. Interpretácia výsledkov

- 2.6.1. Skúška sa považuje za skúšku s vyhovujúcim výsledkom, ak trieštivosť spĺňa všetky podmienky uvedené v bodoch 2.6.1.1, 2.6.1.2 a 2.6.1.3.

- 2.6.1.1. zóna FI:

- 2.6.1.1.1. Počet úlomkov v žiadnom zo štvorcov s rozmermi 5 x 5 cm nie je menší ako 40 a ani väčší ako 350; je to však prijateľné v prípade celkového počtu menšieho ako 40, ak počet úlomkov v žiadnom zo štvorcov s rozmermi 10 x 10 cm, v ktorých je obsiahnutý štvorec s rozmermi 5 x 5 cm nie je menší ako 160.

- 2.6.1.1.2. Na účely vyššie uvedeného pravidla, sa úlomok presahujúci stranu štvorca počíta za polovicu úlomku.

- 2.6.1.1.3. Trieštivosť sa nekontroluje v páse širokom 2 cm okolo okraja vzoriek, ak tento pás predstavuje rám skla, a ani v polomere 7,5 cm od bodu nárazu.

- 2.6.1.1.4. Povolené sú maximálne tri úlomky s plochou presahujúcou 3 cm². Žiadne dva z týchto úlomkov sa nesmú nachádzať v tom istom kruhu s priemerom 10 cm.
- 2.6.1.1.5. Úlomky pozdĺžneho tvaru môžu byť povolené za predpokladu, že ich konce nie sú ostré ako ostrie noža a že ich dĺžka nepresahuje 7,5 cm, okrem prípadu uvedeného ďalej v bode 2.6.2.2. Ak tieto úlomky pozdĺžneho tvaru siahajú až po okraj skla, nesmú s ním zviazať uhol väčší ako 45°.
- 2.6.1.2. zóna FI:
- 2.6.1.2.1. Zvyšková viditeľnosť po roztriešení sa kontroluje na obdĺžnikovej ploche definovanej v bode 2.3.2. V tomto obdĺžniku celková plocha povrchu úlomkov väčších ako 2 cm² musí predstavovať minimálne 15 % plochy obdĺžnika; v prípade čelných skiel vysokých minimálne 44 cm, alebo ktorých montážny uhol zvisla s vertikálou uhol menší ako 15°, percento viditeľnosti sa však musí rovnať aspoň 10 % povrchu zodpovedajúceho obdĺžnika.
- 2.6.1.2.2. Plocha žiadneho úlomku nesmie byť väčšia ako 16 cm², s výnimkou prípadu uvedeného v bode 2.6.2.2.
- 2.6.1.2.3. V rámci polomeru 10 cm od bodu nárazu, ale iba v tej časti kruhu, ktorý sa nachádza v zóne FI, sú povolené tri úlomky s plochou väčšou ako 16 cm², ale menšou ako 25 cm².
- 2.6.1.2.4. Úlomky musia mať v zásade pravidelný tvar a nesmú sa na nich nachádzať hroty druhu opísaného v bode 2.6.1.2.1.4. Avšak v žiadnom obdĺžniku s rozmermi 50 x 20 cm nie je povolených viac ako 10 nepravidelných úlomkov a na celej ploche čelného skla maximálne 25 úlomkov.
- Žiadny takýto úlomok nesmie mať hrot dlhší ako 35 mm meraný v súlade s bodom 2.6.1.2.4.1.
- 2.6.1.2.4.1. Úlomok sa považuje za nepravidelný úlomok ak ho nemožno vpísať do kružnice s priemerom 40 mm, ak má minimálne jeden hrot dlhší ako 15 mm meraný od vrcholu hrotu po časť ktorej šírka je rovná hrúbke zasklenia a ak má jeden alebo viacero hrotov s vrcholovým uhlom menším ako 40°.
- 2.6.1.2.5. Úlomky pozdĺžneho tvaru sú v zóne FI ako v celku povolené, ak ich dĺžka nepresahuje 10 cm, s výnimkou prípadu uvedeného v bode 2.6.2.2.
- 2.6.1.3. zóna FII:
- Trieštivosť v tejto zóne musí mať charakteristiky nachádzajúce sa medzi charakteristikami trieštivosti povolenými pre dve susediace zóny (FI a FII).
- 2.6.2. Čelné sklo predložené na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúce z hľadiska trieštivosti, ak je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:
- 2.6.2.1. ak všetky skúšky vykonané s použitím bodov nárazu definovaných v bode 2.5.1 poskytnú uspokojivé výsledky;
- 2.6.2.2. ak jedna skúška zo všetkých skúšok vykonaných s použitím bodov nárazu predpísaných v bode 2.5.1 poskytla neuspokojivé výsledky, berúc do úvahy odchýlky, ktoré nepresahujú nasledovné medzné hodnoty.
- zóna FI: maximálne päť úlomkov s dĺžkou 7,5 až 15 cm;
- zóna FII: maximálne tri úlomky s plochou 16 až 20 cm² v oblasti nachádzajúcej sa mimo kružnice s polomerom 10 cm so stredom okolo bodu nárazu;
- zóna FIII: maximálne štyri úlomky s dĺžkou 10 až 17,5 cm;
- a zopakuje sa na novej vzorke, ktorá buď spĺňa požiadavky bodu 2.6.1 alebo vykazuje odchýlky v rámci vyššie predpísaných medzných hodnôt.
- 2.6.2.3. Ak dve skúšky zo všetkých skúšok vykonaných s použitím bodov nárazu predpísaných v bode 2.5.1 poskytnú neuspokojivé výsledky pričom neboli prekročené medzné hodnoty predpísané pre odchýlky v bode 2.6.2.2 a ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade vzoriek spĺňa požiadavky bodu 2.6.1, alebo maximálne dve vzorky z novej sady vykazujú odchýlky v rámci medzných hodnôt stanovených v bode 2.6.2.2.
- 2.6.3. Ak sa zistia vyššie uvedené odchýlky, musia sa uviesť v protokole o skúške a k protokolu sa musia pripojiť fotografie príslušných častí čelného skla.

3. SKÚŠKA NÁRAZOM MAKETY HLAVY

3.1. **Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík**

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

3.2. **Počet vzoriek**

3.2.1. Za každú skupinu čelných skiel z tvrdeného skla sa podrobia skúšaniam štyri vzorky, ktoré majú najmenšiu rozvinutú plochu a štyri vzorky, ktoré majú najväčšiu rozvinutú plochu, pričom všetkých osem vzoriek je toho istého typu ako vzorky, ktoré boli vybraté na skúšky triedivosti (pozri bod 2.2).

3.2.2. Alternatívne, podľa rozhodnutia laboratória vykonávajúceho skúšky, za každú kategóriu hrúbky čelného skla sa podrobí skúšaniam šesť skúšobných kusov s rozmermi (1 100 x 500 mm) + 5/-2 mm.

3.3. **Skúšobná metóda**

3.3.1. Používaná metóda je opísaná v bode 3 prílohy III C.

3.3.2. Výška pádu je 1,50 m + 0/-5 mm.

3.4. **Interpretácia výsledkov**

3.4.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sa čelné sklo alebo skúšobný kus rozbije.

3.4.2. Sada vzoriek predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky nárazom makety hlavy, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:

3.4.2.1. Všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo

3.4.2.2. Jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov alebo vzoriek poskytne uspokojivé výsledky.

4. OPTICKÉ VLASTNOSTI

Požiadavky týkajúce sa optických vlastností uvedených v bode 9 prílohy III C sa vzťahujú na každý typ čelného skla.

PRÍLOHA III E

Tabule z rovnomerne tvrdeného skla iné ako čelné sklá ⁽¹⁾

1. DEFINÍCIA TYPU

Tabule z rovnomerne tvrdeného skla sa považujú za tabule patriace do rôznych typov, ak sa líšia aspoň v jednej z týchto hlavných alebo vedľajších charakteristík:

1.1. Hlavné charakteristiky sú tieto:

- 1.1.1. obchodný názov alebo značka;
- 1.1.2. Druh procesu tvrdenia (tepelný alebo chemický);
- 1.1.3. Kategória tvaru; rozlišujú sa dve kategórie:
 - 1.1.3.1. Tabule z plochého skla,
 - 1.1.3.2. Tabule z plochého a zakriveného skla;
- 1.1.4. Kategória hrúbky, do ktorej patrí menovitá hrúbka „e“ (je povolená výrobná tolerancia $\pm 0,2$ mm):
 - kategória I: $e \leq 3,5$ mm
 - kategória II: $3,5 \text{ mm} < e \leq 4,5$ mm
 - kategória III: $4,5 \text{ mm} < e \leq 6,5$ mm
 - kategória IV: $6,5 \text{ mm} < e$

1.2. Vedľajšie charakteristiky sú tieto:

- 1.2.1. Druh materiálu [(zrkadlové) leštené sklo, plavené sklo, tabuľové sklo],
- 1.2.2. Sfarbenie (bezfarebné alebo sfarbené),
- 1.2.3. Vložené vodiče alebo bez vodičov.

2. SKÚŠKA TRIEŠTIVOSTI

2.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Materiál	Index obtiažnosti
Zrkadlové sklo	2
Ploché sklo	1
Tabuľové sklo	1

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

2.2. Výber vzoriek

- 2.2.1. Na skúšanie sa vyberú v súlade s nasledovnými kritériami vzorky každej kategórie tvaru a každej kategórie hrúbky, ktoré je obtiažne vyrobiť.
 - 2.2.1.1. v prípade plochého skla, sa musia poskytnúť dve sady vzoriek zodpovedajúce:
 - 2.2.1.1.1. najväčšej rozvinutej ploche,

⁽¹⁾ Tento typ tabule z vrstveného skla sa môže tiež použiť ako čelné sklo pre traktory.

- 2.2.1.1.2. najmenšiemu uhlu medzi dvomi priľahlými stranami;
- 2.2.1.2. v prípade tabúl plochého a zakriveného skla, sa musia poskytnúť tri sady vzoriek zodpovedajúce:
- 2.2.1.2.1. najväčšej rozvinutej ploche,
- 2.2.1.2.2. najmenšiemu uhlu medzi dvomi priľahlými stranami;
- 2.2.1.2.3. najväčšej výške segmentu.
- 2.2.2. Skúšky vykonané na vzorkách zodpovedajúcich najväčšej ploche, S , sa považujú za použiteľné na akúkoľvek inú plochu menšiu ako $S + 5\%$.
- 2.2.3. Ak predložené vzorky vykazujú uhol, γ , menší ako 30° , skúšky sa považujú za použiteľné na všetky predložené tabule skla s uhlom väčším ako $\gamma - 5^\circ$.
- Ak predložené vzorky vykazujú uhol, γ , väčší alebo rovný 30° , skúšky sa považujú za použiteľné na všetky vyrobené tabule skla s uhlom rovnajúcim sa 30° alebo väčším.
- 2.2.4. Ak je výška segmentu, h , predložených vzoriek väčšia ako 100 mm, skúšky sa považujú za použiteľné na všetky predložené tabule skla s výškou segmentu menšou ako $h + 30$ mm.
- Ak je výška segmentu predložených vzoriek menšia alebo sa rovná 100 mm, skúšky sa považujú za použiteľné na všetky tabule skla s výškou segmentu menšou alebo rovnajúcou sa 100 mm.

2.3. Počet vzoriek na jednu sadu

Počet vzoriek v každej skupine musí byť nasledovný, podľa kategórie tvaru definovanej v bode 1.1.3.:

Druh sklenej tabule	počet vzoriek
Ploché (dve sady)	4
Ploché a zakrivené (tri sady)	5

2.4. Skúšobná metóda

- 2.4.1. Používaná metóda je opísaná v bode 1 prílohy III C.

2.5. Body nárazu (pozri prílohu III N, obrázok 3).

- 2.5.1. Pre tabule plochého a zakriveného skla sú body nárazu zobrazené na jednej strane na obrázkoch 3a a 3b v prílohe III N a na druhej strane na obrázku 3c v prílohe III N tieto:

bod 1: 3 cm od okrajov sklenej tabule v tej časti, kde je polomer zakrivenia okraja najmenší;

bod 2: 3 cm od okraja jednej z osí, pričom sa vyberie tá strana sklenej tabule (ak existuje), na ktorej sa nachádzajú stopy po kliešťoch;

bod 3: v geometrickom strede skla;

bod 4: iba v prípade tabúl zakriveného skla; tento bod sa zvolí na najdlhšej osi v tej časti tabule, kde je polomer zakrivenia najmenší.

- 2.5.2. V každom predpísanom bode nárazu sa smie vykonať iba jedna skúška.

2.6. Interpretácia výsledkov

- 2.6.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak triedivosť spĺňa nasledovné podmienky:

- 2.6.1.1. počet úlomkov v ktoromkoľvek štvorci s rozmermi $5 \times 5 \text{ cm}^2$ nie je menší ako 40 alebo väčší ako 400 prípadne 450, v prípade zasklenia hrubého maximálne 3,5 mm.,

- 2.6.1.2. Na účely vyššie uvedeného pravidla, sa úlomok presahujúci stranu štvorca počíta za polovicu úlomku.
- 2.6.1.3. Trieštivosť sa nekontroluje v páse širokom 2 cm okolo okraja vzoriek, ak tento pás predstavuje rám skla, a ani v polomere 7,5 cm od bodu nárazu.
- 2.6.1.4. Úlomky s plochou presahujúcou 3 cm² nie sú povolené, s výnimkou častí definovaných v bode 2.6.1.3.
- 2.6.1.5. Niekoľko úlomkov pozdĺžneho tvaru je povolených, ak:
- ich konce nemajú ostrie,
 - siahajú po okraj sklenej tabule tak, že nevierajú s ňou uhol väčší ako 45°,
- a ak, až na prípad uvedený v bode 2.6.2.2. ich dĺžka nepresahuje 7,5 cm.
- 2.6.2. Sada vzoriek predložená na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska trieštivosti ak je splnená minimálne jedna z nasledovných podmienok:
- 2.6.2.1. ak všetky skúšky vykonané s použitím bodov nárazu definovaných v bode 2.5.1 poskytnú uspokojivé výsledky;
- 2.6.2.2. ak jedna skúška zo všetkých skúšok vykonaných s použitím bodov nárazu predpísaných v bode 2.5.1 poskytla neuspokojivé výsledky, berúc do úvahy odchýlky, ktoré nepresahujú nasledovné medzné hodnoty.
- maximálne päť úlomkov s dĺžkou 6 až 7,5 cm;
 - maximálne päť úlomkov s dĺžkou 7,5 až 10 cm;
- a zopakuje sa na novej vzorke, ktorá buď spĺňa požiadavky bodu 2.6.1 alebo vykazuje odchýlky v rámci vyššie predpísaných medzných hodnôt.
- 2.6.2.3. ak dve skúšky zo všetkých skúšok vykonaných s použitím bodov nárazu predpísaných v bode 2.5.1 poskytnú neuspokojivé výsledky, pričom neboli prekročené medzné hodnoty pre odchýlky predpísané v bode 2.6.2.2 a ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade vzoriek spĺňa požiadavky bodu 2.6.1, alebo maximálne dve vzorky z novej sady vykazujú odchýlky v rámci medzných hodnôt stanovených v bode 2.6.2.2.
- 2.6.3. Ak sa zistia vyššie uvedené odchýlky, tak sa musia uviesť v protokole o skúške a k protokolu sa musia pripojiť fotografie príslušných častí sklenej tabule.

3. SKÚŠKA NA MECHANICKÚ PEVNOSŤ

3.1. Skúška s 227 g guľou

3.1.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Materiál	Index obtiažnosti	Sfarbenie	Index obtiažnosti
Leštené sklo	2	Bezfarebné	1
Plavené sklo	1	Sfarbené	2
Tabuľové sklo	1		

Iné vedľajšie charakteristiky (t. j. vloženie neprítomnosť vodičov) sa neuvažujú.

3.1.2. Počet skúšobných kusov

Za každú kategóriu hrúbky definovanej vyššie v bode 1.1.4 sa skúšaniam podrobí šesť skúšobných kusov.

3.1.3. Skúšobná metóda

3.1.3.1. Používaná metóda je opísaná v bode 2.1 prílohy III C.

- 3.1.3.2. Výška pádu (od spodnej strany gule po hornú plochu skúšobného kusu) je uvedené v nasledovnej tabulke, podľa hrúbky sklenej tabule:

Menovitá hrúbka sklenej tabule e)	Výška pádu
$e \leq 3,5 \text{ mm}$	2,0 m + 5 / - 0 mm
$3,5 \text{ mm} < e$	2,5 m + 5 / - 0 mm

- 3.1.4. Interpretácia výsledkov

- 3.1.4.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sa skúšobný kus nerozbije.

- 3.1.4.2. Sada vzoriek predložená na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska mechanickej pevnosti, ak je splnená minimálne jedna z týchto podmienok:

- 3.1.4.2.1. keď maximálne jedna skúška poskytne neuspokojivý výsledok,

- 3.1.4.2.2. keď, v prípade, že dve skúšky poskytnú neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaných na novej sade šiestich skúšobných kusov poskytne požadované výsledky.

4. OPTICKÉ VLASTNOSTI

4.1. Priepustnosť svetla

Požiadavky týkajúce sa normálnej priepustnosti svetla stanovené v bode 9.1. prílohy III C sa vzťahujú na tabule z rovnomerne tvrdeného skla alebo časti sklenených tabúl nachádzajúce sa v miestach, ktoré sú z hľadiska výhľadu vodiča rozhodujúce.

PRÍLOHA III F

Čelné sklá z obyčajného vrstveného skla

1. DEFINÍCIA TYPU

Čelné sklá z obyčajného vrstveného skla sa považujú za sklá patriace do rôznych typov, ak sa líšia aspoň v jednej z nasledovných hlavných alebo vedľajších charakteristík

1.1. Hlavné charakteristiky sú tieto:

1.1.1. obchodný názov alebo značka;

1.1.2. tvar a rozmery.

Čelné sklá z obyčajného vrstveného skla sa považujú za sklá patriace do jednej skupiny na účely skúšok mechanických vlastností a odolnosti proti vonkajším vplyvom;

1.1.3. počet vrstiev skla;

1.1.4. menovitá hrúbka „e“ čelného skla, pričom výrobná tolerancia 0,2 n mm (pričom n znamená počet vrstiev skla v čelnom skle) nad alebo pod menovitú hodnotu je povolená;

1.1.5. menovitá hrúbka medzivrstvy alebo medzivrstiev;

1.1.6. druh a typ medzivrstvy alebo medzivrstiev (napr. medzivrstva alebo medzivrstvy PVB alebo iných plastových materiálov).

1.2. Vedľajšie charakteristiky sú tieto:

1.2.1. druh materiálu ((zrkadlové) leštené sklo, plavené sklo, tabuľové sklo),

1.2.2. sfarbenie (úplné alebo čiastočné) medzivrstvy alebo medzivrstiev (bezfarebných alebo sfarbených),

1.2.3. sfarbenie skla (bezfarebné alebo sfarbené),

1.2.4. vložené vodiče alebo bež vodičov,

1.2.5. vložené zatemňovacie pásy alebo bez pásov.

2. VŠEOBECNE

2.1. V prípade čelných skiel z obyčajného vrstveného skla sa skúšky iné ako sú skúšky nárazom makety hlavy (bod 3.2) a skúšky optických vlastností vykonávajú na plochých skúšobných kusoch, ktoré sú buď vyrezané zo skutočných čelných skiel alebo sú na tento účel zvlášť pripravené. V každom prípade musia skúšobné kusy vo všetkých ohľadoch striktno reprezentovať výrobu čelných skiel, pre ktoré sa žiada typové schválenie komponentu.

2.2. Pred každou skúškou sa skúšobné kusy musia skladovať najmenej štyri hodiny pri teplote 23 ± 2 °C. Skúšky sa musia vykonať čo možno najskôr po vybratí skúšobných kusov z nádoby, v ktorej boli uložené.

3. SKÚŠKA NÁRAZOM MAKETY HLAVY

3.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Nie sú zahrnuté žiadne vedľajšie charakteristiky:

3.2. Skúška nárazom makety hlavy na celé čelné sklo

3.2.1. Počet vzoriek

Musí sa skúšať štyri vzorky zo sady z najmenej rozvinutou plochou a štyri vzorky zo sady z najviac rozvinutou plochou, vybrané v súlade s ustanoveniami prílohy III M.

3.2.2. Skúšobná metóda

3.2.2.1. Používaná metóda je opísaná v bode 3.3.2 prílohy III C.

3.2.2.2. Výška pádu je 1,5 m + 0/-5 mm.

3.2.3. Interpretácia výsledkov

3.2.3.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené tieto podmienky:

3.2.3.1.1. vzorka sa rozbije s vytvorením početných kruhových trhlín sústredených približne okolo bodu nárazu, pričom trhliny najbližšie k bodu nárazu nie sú od neho vzdialené viac ako 80 mm.

3.2.3.1.2. vrstvy skla musia naďalej priliehať k medzivrstve z plastického materiálu. Mimo kružnice s priemerom 60 mm okolo bodu nárazu je povolené jedno alebo viacero čiastočných oddelení od medzivrstvy na ktorejkoľvek strane trhliny, pričom šírka medzery je menšia ako 4 mm.

3.2.3.1.3. Na strane nárazu:

3.2.3.1.3.1. medzivrstva nesmie byť obnažená na ploche väčšej ako 20 cm²,

3.2.3.1.3.2. je povolené odlúpnutie v medzivrstve až do dĺžky 35 mm.

3.2.3.2. Sada vzoriek predložených na schválenie sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky formou v tvare hlavy, ak je splnená jedna z týchto dvoch podmienok:

3.2.3.2.1. všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo

3.2.3.2.2. jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov alebo vzoriek poskytne uspokojivé výsledky.

3.3. Skúška nárazom makety hlavy na ploché skúšobné kusy

3.3.1. Počet skúšobných kusov

Skúšaniam sa podrobí šesť plochých skúšobných kusov s rozmermi (1 100 mm x 500 mm) + 5/-2 mm.

3.3.2. Skúšobná metóda

3.3.2.1. Používaná metóda je opísaná v bode 3.3.1 prílohy III C.

3.3.2.2. Výška pádu je 4 m + 25/-0 mm.

3.3.3. Interpretácia výsledkov

3.3.3.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené tieto podmienky:

3.3.3.1.1. skúšobný kus povolí a rozbije sa, vykazuje mnohé kruhové trhliny sústredené okolo bodu nárazu;

3.3.3.1.2. odlúpenia v medzivrstve sú povolené, ak maketa hlavy neprenikne cez skúšobný kus;

3.3.3.1.3. žiadne veľké úlomky skla sa neoddelia od medzivrstvy.

3.3.3.2. Sada vzoriek predložených na schválenie sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky nárazom makety hlavy, ak je splnená jedna z týchto dvoch podmienok:

3.3.3.2.1. všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo

3.3.3.2.2. jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov alebo vzoriek poskytne uspokojivé výsledky.

4. SKÚŠKA MECHANICKEJ PEVNOSTI

4.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Nie sú zahrnuté žiadne vedľajšie charakteristiky:

4.2. Skúška s 2 260 g guľičkou

4.2.1. Počet skúšobných kusov

Skúške sa podrobí šesť štvorcových skúšobných kusov so stranou s rozmerom 300 mm + 10/-0 mm.

4.2.2. Skúšobná metóda

4.2.2.1. Používaná metóda je opísaná v bode 2.2 prílohy III C.

4.2.2.2. Výška pádu (od spodnej strany gule až po hornú stranu skúšobného kusu) je 4 m + 25/-0 mm.

4.2.3. Interpretácia výsledkov

4.2.3.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom, ak guľa neprenikne cez zasklenie do piatich sekúnd od okamihu nárazu.

4.2.3.2. Sada skúšobných vzoriek predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky s 2 260 g guľičkou, ak je splnená jedna týchto dvoch podmienok:

4.2.3.2.1. všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo

4.2.3.2.2. jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov alebo vzoriek poskytne uspokojivé výsledky.

4.3. Skúška s guľou 227 g

4.3.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Nie sú zahrnuté žiadne vedľajšie charakteristiky:

4.3.2. Počet skúšobných kusov

Skúške sa podrobí dvadsať štvorcových skúšobných kusov so stranou s rozmerom 300 mm + 10/-0 mm.

4.3.3. Skúšobná metóda

4.3.3.1. Používaná metóda je opísaná v bode 2.1 prílohy III C. Skúša sa 10 vzoriek pri teplote + 40 ± 2 °C a 10 vzoriek pri teplote - 20 ± 2 °C.

4.3.3.2. Výška pádu pre rôzne kategórie hrúbky a hmotnosť oddelených úlomkov je uvedená v tejto tabuľke:

Hrúbka skúšobného kusu mm	+ 40 °C		- 20 °C	
	výška pádu m (°)	Maximálna povolená hmotnosť úlomkov g	výška pádu m (°)	maximálna povolená hmotnosť úlomkov g
e ≤ 4,5	9	12	8,5	12
4,5 < e ≤ 5,5	10	15	9	15
5,5 < e ≤ 6,5	11	20	9,5	20
e > 6,5	12	25	10	25

(°) Pri výške pádu je povolená tolerancia + 25/-0 mm.

- 4.3.4. Interpretácia výsledkov
- 4.3.4.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené nasledovné podmienky:
- guľa neprenikne cez skúšobný kus,
 - skúšobný kus sa nerozbije na niekoľko kusov,
 - ak sa medzivrstva neroztrhne, tak hmotnosť úlomkov oddelených zo strany skla protilahlej k bodu nárazu nesmie presiahnuť príslušné hodnoty predpísané v bode 4.3.3.2
- 4.3.4.2. Sada skúšobných vzoriek predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky s 227 g guľou, ak je splnená jedna týchto podmienok:
- 4.3.4.2.1. uspokojivý výsledok poskytne pri každej skúšobnej teplote najmenej osem skúšok, alebo
- 4.3.4.2.2. ak viac ako dve skúšky poskytnú neuspokojivé výsledky, tak sa musí vykonať ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov a táto musí poskytnúť uspokojivé výsledky.
5. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI VONKAJŠÍM VPLYNOM
- 5.1. **Skúška odolnosti voči obrusovaniu**
- 5.1.1. Indexy obtiažnosti a skúšobná metóda
- Ak sa uplatňujú požiadavky bodu 4 prílohy III C, skúška musí pokračovať počas 1 000 cyklov.
- 5.1.2. Interpretácia výsledkov
- Tabuľa bezpečnostného skla sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska odolnosti proti obrúseniu vtedy, ak rozptyl svetla v dôsledku obrusovania skúšobného kusu nepresiahne 2 %.
- 5.2. **Skúška odolnosti voči vysokej teplote**
- Uplatňujú sa požiadavky bodu 5 prílohy III C.
- 5.3. **Skúška na odolnosť voči žiareniu**
- 5.3.1. Všeobecná požiadavka
- Táto skúška sa vykonáva iba vtedy, ak ju laboratórium bude považovať za užitočnú vzhľadom na informácie týkajúce sa medzivrstvy, ktoré má k dispozícii.
- 5.3.2. Uplatňujú sa požiadavky bodu 6 prílohy III C.
- 5.4. **Skúška odolnosti voči vlhkosti**
- Uplatňujú sa požiadavky bodu 7 prílohy III C.
6. OPTICKÉ VLASTNOSTI
- Požiadavky na optické vlastnosti uvedené v bode 9 prílohy III C sa vzťahujú na každý typ čelného skla.

PRÍLOHA III G

Tabule z vrstveného skla iné ako čelné sklá ⁽¹⁾

1. DEFINÍCIA TYPU

Tabule z vrstveného skla iné ako čelné sklá sa považujú za tabule patriace do rôznych typov, ak sa líšia aspoň v jednej z nasledovných hlavných alebo vedľajších charakteristík

1.1. Hlavné charakteristiky sú tieto:

1.1.1. obchodný názov alebo značka;

1.1.2. pre kategóriu hrúbky tabule, do ktorej patrí menovitá hrúbka „e“ je povolená výrobná tolerancia $\pm 0,2$ n mm, (pričom n je počet vrstiev skla v tabuli):

— Kategória I: $e \leq 5,5$ mm

— Kategória II: $5,5 \text{ mm} < e \leq 6,5$ mm

— Kategória III: $6,5 \text{ mm} < E$

1.1.3. menovitá hrúbka medzivrstvy alebo medzivrstiev;

1.1.4. druh a typ medzivrstvy alebo medzivrstiev (napr. medzivrstva alebo medzivrstvy PVB alebo iných plastových materiálov).

1.1.5. akékoľvek zvláštne ošetrovanie, ktorému bola podrobená jedna z vrstiev skla.

1.2. Vedľajšie charakteristiky sú tieto:

1.2.1. druh materiálu [(zrkadlové) leštené sklo, plavené sklo, tabuľové sklo],

1.2.2. sfarbenie (úplné alebo čiastočné) medzivrstvy alebo medzivrstiev (bezfarebných alebo sfarbených),

1.2.3. sfarbenie skla (bezfarebné alebo sfarbené).

2. VŠEOBECNE

2.1. V prípade tabúl z vrstveného skla iných ako čelné sklá sa skúšky vykonávajú na plochých skúšobných kusoch, ktoré sú buď vyrezané zo skutočných sklených tabúl alebo sú zvlášť vyrobené. V každom prípade musia skúšobné kusy vo všetkých ohľadoch striktno reprezentovať výrobu sklených tabúl, pre ktoré sa žiada typové schválenie komponentu.

2.2. Pred každou skúškou sa skúšobné kusy vrstveného skla musia skladovať najmenej štyri hodiny pri teplote 23 ± 2 °C. Skúšky sa musia vykonať čo možno najskôr po vybratí skúšobných kusov z nádoby, v ktorej boli uložené.

2.3. Ustanovenia tejto prílohy sa považujú za splnené, ak zasklenie predložené na typové schválenie komponentu má také isté zloženie ako čelné sklo, ktoré už bolo schválené na základe ustanovení príloh III F, III H alebo III I.

3. SKÚŠKA NÁRAZOM MAKETY HLAVY

3.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

3.2. Počet skúšobných kusov

Skúšaniam sa podrobí šesť plochých skúšobných kusov s rozmermi (1 100 mm x 500 mm) $+25/-0$ mm.

⁽¹⁾ Tento typ tabule z vrstveného skla sa môže tiež použiť ako čelné sklo pre traktory.

3.3. Skúšobná metóda

3.3.1. Používaná metóda je opísaná v bode 3 prílohy III C.

3.3.2. Výška pádu je 1,50 m + 0/-5 mm. V prípade sklených tabúl používaných ako čelné sklá traktorov sa táto výška zvýši na 4 m + 25/-0 mm.

3.4. Interpretácia výsledkov

3.4.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené nasledovné podmienky:

3.4.1.1. skúšobný kus povolí a rozbije sa vykazujúc mnohé kruhové trhliny sústredené okolo bodu nárazu;

3.4.1.2. medzivrstvy sú povolené, avšak maketa hlavy nesmie preniknúť cez medzivrstvu;

3.4.1.3. žiadne veľké úlomky skla sa neoddelia od medzivrstvy.

3.4.2. Sada vzoriek skúšobných vzoriek predložených na skúšanie na účely typového schválenia komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky nárazom makety hlavy, ak je splnená jedna z týchto dvoch podmienok:

3.4.2.1. všetky skúšky poskytnú uspokojivé výsledky, alebo

3.4.2.2. jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov alebo vzoriek poskytne uspokojivé výsledky.

4. SKÚŠKA MECHANICKEJ PEVNOSTI – SKÚŠKA S GULOU 227 g**4.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík**

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

4.2. Počet skúšobných kusov

Skúškam sa musia podrobiť štyri ploché skúšobné kusy v tvare štvorca so stranou 300 mm (+ 10/-0 mm)

4.3. Skúšobná metóda

4.3.1. Používaná metóda je opísaná v bode 2.1 prílohy III C.

4.3.2. Výška pádu (od spodnej strany gule po hornú plochu skúšobného kusu) je uvedená v tejto tabuľke ako funkcia menovitej hrúbky:

Menovitá hrúbka	Výška pádu	
$e \leq 5,5 \text{ mm}$	5 m	+ 25 mm/- 0 mm
$5,5 \text{ mm} \leq e \leq 6,5 \text{ mm}$	6 m	
$6,5 \text{ mm} \leq e$	7 m	

4.4. Interpretácia výsledkov

4.4.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené tieto podmienky:

— guľa neprenikne cez skúšobný kus,

— skúšobný kus sa nerozbije na niekoľko kusov,

— celková hmotnosť tých niekoľko málo úlomkov, ktoré sa môžu vytvoriť na strane opačnej ako je strana bodu nárazu nepresiahne 15 g.

4.4.2. Sada skúšobných kusov predložených na skúšanie na účely typového schválenia komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska mechanickej pevnosti, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

4.4.2.1. všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo

4.4.2.2. ak maximálne dve skúšky poskytli neuspokojivé výsledky, musí sa vykonať ďalšia séria skúšok na novej sade skúšobných kusov, ktorá musí poskytnúť uspokojivé výsledky.

5. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI VONKAJŠÍM VPLYVOM

5.1. Skúška odolnosti voči obrusovaniu

5.1.1. Indexy obtiažnosti a skúšobná metóda

Ak sa uplatňujú požiadavky bodu 4 prílohy III C, skúška musí pokračovať počas 1 000 cyklov.

5.1.2. Interpretácia výsledkov

Tabuľa bezpečnostného skla sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska odolnosti voči obrusovaniu vtedy, ak rozptyl svetla v dôsledku obrusovania skúšobného kusu nepresiahne 2 %.

5.2. Skúška odolnosti voči vysokej teplote

Uplatňujú sa požiadavky bodu 5 prílohy III C.

5.3. Skúška na odolnosť voči žiareniu

5.3.1. Všeobecné požiadavky

Táto skúška sa vykonáva iba vtedy, ak ju laboratórium bude považovať za užitočnú vzhľadom na informácie týkajúce sa medzivrstvy, ktoré má k dispozícii.

5.3.2. Uplatňujú sa požiadavky bodu 6 prílohy III C.

5.4. Skúška odolnosti voči vlhkosti

5.4.1. Uplatňujú sa požiadavky bodu 7 prílohy III C.

6. OPTICKÉ VLASTNOSTI

6.1. Priepustnosť svetla

Požiadavky týkajúce sa normálnej priepustnosti svetla stanovené v bode 9.1. prílohy III C sa vzťahujú na sklené tabule iné ako čelné sklá, alebo časti sklenených tabúl nachádzajúce sa v miestach, ktoré sú z hľadiska výhľadu vodiča rozhodujúce.

PRÍLOHA III H

Čelné sklá z upraveného vrstveného skla

1. DEFINÍCIA TYPU

Čelné sklá z upraveného vrstveného skla sa považujú za sklá patriace do rôznych typov, ak sa líšia aspoň v jednej z nasledujúcich hlavných alebo vedľajších charakteristík

1.1. **Hlavné charakteristiky sú tieto:**

1.1.1. obchodný názov alebo značka;

1.1.2. tvar a rozmery.

Čelné sklá z upraveného vrstveného skla sa považujú za sklá patriace do jednej skupiny na účely skúšok mechanických vlastností a skúšok odolnosti voči vonkajším vplyvom;

1.1.3. počet vrstiev skla;

1.1.4. menovitá hrúbka „e“ čelného skla, pričom výrobná tolerancia 0,2 n mm (pričom n znamená počet vrstiev skla v čelnom skle) nad alebo pod menovitú hodnotu je povolená;

1.1.5. akékoľvek zvláštne ošetrenie, ktorému bola podrobená jedna alebo viaceré vrstvy skla;

1.1.6. menovitá hrúbka medzivrstvy alebo medzivrstiev;

1.1.7. druh a typ medzivrstvy alebo medzivrstiev (napr. medzivrstva alebo medzivrstvy PVB alebo iných plastových materiálov).

1.2. **Vedľajšie charakteristiky sú tieto:**

1.2.1. druh materiálu [(zrkadlové) leštené sklo, plavené sklo, tabuľové sklo],

1.2.2. sfarbenie (úplné alebo čiastočné) medzivrstvy alebo medzivrstiev (bezfarebných alebo sfarbených),

1.2.3. sfarbenie skla (bezfarebné alebo sfarbené),

1.2.4. vložené vodiče alebo bez vodičov,

1.2.5. vložené zatemňovacie pásy alebo bez pásov.

2. VŠEOBECNE

2.1. V prípade čelných skiel z upraveného vrstveného skla sa skúšky iné ako je skúška nárazom makety hlavy na celé čelné sklo a skúšky optických vlastností vykonávajú na vzorkách a/alebo plochých skúšobných kusoch, ktoré sú na tento účel zvlášť vyrobené. V každom prípade musia skúšobné kusy vo všetkých ohľadoch striktné reprezentovať výrobu čelných skiel, pre ktoré sa žiada o typové schválenie komponentu.

2.2. Pred každou skúškou sa skúšobné kusy musia skladovať najmenej štyri hodiny pri teplote 23 ± 2 °C. Skúšky sa musia vykonať čo možno najskôr po vybratí skúšobných kusov z nádoby, v ktorej boli uložené.

3. PREDPÍSANÉ SKÚŠKY

Čelné sklá z upraveného vrstveného skla sa musia podrobiť:

3.1. skúškam predpísaným v prílohe III F pre čelné sklá z obyčajného vrstveného skla,

3.2. skúške trieštivosti predpísanej v bode 4 nižšie.

4. SKÚŠKA TRIEŠTIVOSTI

4.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Materiál	Index obtiažnosti
Zrkadlové sklo	2
Plavené sklo	1
Tabuľové sklo	1

4.2. Počet skúšobných kusov alebo vzoriek

Pre každý bod nárazu sa podrobí skúšaníu jeden skúšobný kus s rozmermi 1 100 x 500 mm (+ 5/-2 mm) alebo jedna skúšobná vzorka.

4.3. Skúšobná metóda

Používaná metóda je opísaná v bode 1 prílohy III C.

4.4. Bod alebo body nárazu

Sklená tabuľa sa podrobí nárazu na každej z vonkajších upravených vrstiev v strede skúšobného kusu alebo vzorky.

4.5. Interpretácia výsledkov

4.5.1. Pre každý bod nárazu sa skúška trieštivosti považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom, ak celková plocha úlomkov s plochou väčšou ako 2 cm² obsiahnutých v obdĺžniku definovanom v bode 2.3.2 prílohy III D, predstavuje najmenej 15 % plochy tohto obdĺžnika.

4.5.1.1. V prípade vzorky:

4.5.1.1.1. stred obdĺžnika sa nachádza v kružnici s polomerom 10 cm so stredom v priemete referenčného bodu tak, ako je definované v bode 1.2 prílohy I k smernici 2008/2/ES.

4.5.1.1.2. V prípade traktorov pre ktoré nie je možné určiť referenčný bod sa musí poloha zóny dohľadnosti uviesť v protokole o skúške.

4.5.1.1.3. Výška obdĺžnika môže byť znížená na 15 cm prípade čelných skiel, ktoré sú nižšie ako 44 cm a ktorých montážny uhol zvierá s kolmicou uhol menší ako 15°; percento dohľadnosti musí byť minimálne 10 % plochy zodpovedajúceho obdĺžnika.

4.5.1.2. V prípade skúšobného kusu sa stred obdĺžnika musí nachádzať na hlavnej osi skúšobného kusu vo vzdialenosti 450 mm od jedného z jeho okrajov.

4.5.2. Skúšobný kus (y) alebo vzorka (y) predložené na typové schválenie komponentu sa považujú za vyhovujúce z hľadiska trieštivosti vtedy, ak je splnená ktorákoľvek z týchto podmienok:

4.5.2.1. skúška poskytla uspokojivý výsledok pre každý bod nárazu, alebo

4.5.2.2. ak sa skúška opakuje na novej sade štyroch skúšobných kusov za každý bod nárazu, v ktorom sa pôvodne dosiahol neuspokojivý výsledok, všetky štyri nové skúšky vykonané v tých istých bodoch nárazu musia poskytnúť uspokojivý výsledok.

PRÍLOHA III I

Tabule z bezpečnostného skla potiahnuté na vnútornej strane plastom

1. Bezpečnostné zasklievacie materiály definované v prílohách III D až III H, ak sú na vnútornej čelnej strane potiahnuté vrstvou plastového materiálu, musia spĺňať nielen požiadavky príslušných príloh ale aj nasledujúce požiadavky.

2. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI OBRUSOVANIU

- 2.1. **Indexy obtiažnosti a skúšobná metóda**

Plastový povlak sa musí podrobiť skúške na 100 cyklov v súlade s požiadavkami predpísanými v bode 4 prílohy III C.

- 2.2. **Interpretácia výsledkov**

Plastový potáh sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska odolnosti proti oderu vtedy, ak rozptyl svetla v dôsledku oderu skúšobného kusu nepresiahne 4 %.

3. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI VHLKOSTI

- 3.1. V prípade plastom potiahnutého tvrdého bezpečnostného zasklievacieho materiálu sa musí vykonať skúška odolnosti voči vlhkosti.

- 3.2. Uplatňujú sa požiadavky bodu 7 prílohy III C.

4. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI ZMENÁM TEPLOTY

Uplatňujú sa požiadavky bodu 8 prílohy III C.

5. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI OHŇU

Uplatňujú sa požiadavky bodu 10 prílohy III C.

6. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI CHEMIKÁLIÁM

Uplatňujú sa požiadavky bodu 11 prílohy III C.

PRÍLOHA III J

Skloplastové čelné sklá

1. DEFINÍCIA TYPU

Skloplastové čelné sklá sa považujú za patriace do rôznych typov, ak sa líšia aspoň v jednej z nasledujúcich hlavných alebo vedľajších charakteristík

1.1. **Hlavné charakteristiky sú tieto:**

1.1.1. obchodný názov alebo značka;

1.1.2. tvar a rozmery.

Skloplastové čelné sklá sa považujú za sklá patriace do jednej skupiny na účely skúšok mechanickej pevnosti, odolnosti voči vonkajším vplyvom, odolnosti voči zmenám teploty a odolnosti voči chemickým činidlám;

1.1.3. počet plastových vrstiev;

1.1.4. menovitá hrúbka „e“ čelného skla, pričom je povolená výrobná tolerancia $\pm 0,2$ mm;

1.1.5. menovitá hrúbka vrstvy skla;

1.1.6. menovitá hrúbka vrstvy (vrstiev) plastu pôsobiacej ako medzivrstva y);

1.1.7. druh a typ vrstvy (vrstiev) plastu pôsobiaceho ako medzivrstva (medzivrstvy) (napr. PVB alebo iný materiál) a plastovej vrstvy nachádzajúcej sa na vnútornej strane;

1.1.8. akákoľvek zvláštna úprava ktorej bola sklená tabuľa podrobená.

1.2. **Vedľajšie charakteristiky sú tieto:**

1.2.1. druh materiálu [(zrkadlové) leštené sklo, plavené sklo, tabuľové sklo],

1.2.2. sfarbenie (úplné alebo čiastočné) akejkoľvek vrstvy (vrstiev) plastu (bezfarebných alebo sfarbených),

1.2.3. sfarbenie skla (bezfarebné alebo sfarbené),

1.2.4. vložené vodiče alebo bez vodičov,

1.2.5. vložené zatemňovacie pásy alebo bez pásov.

2. VŠEOBECNE

2.1. V prípade skloplastových čelných skiel sa skúšky iné ako skúšky nárazom makety hlavy (bod 3.2) a skúšky optických vlastností vykonávajú na plochých skúšobných kusoch, ktoré sú buď vyrezané zo skutočných čelných skiel alebo sú na tento účel zvlášť vyrobené. V každom prípade musia skúšobné kusy vo všetkých ohľadoch striktné reprezentovať výrobu čelených skiel, pre ktoré sa žiada typové schválenie komponentu.

2.2. Pred každou skúškou sa skúšobné kusy musia uchovávať najmenej 4 hodiny pri teplote 23 ± 2 °C. Skúšky sa musia vykonať čo možno najskôr po vybratí skúšobných kusov z nádoby, v ktorej boli uskladnené.

3. SKÚŠKA NÁRAZOM MAKETY HLAVY

3.1. **Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík**

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

3.2. Skúška nárazom makety hlavy na celé čelné sklo**3.2.1. Počet vzoriek**

Musia sa skúšať štyri vzorky zo sady z najmenej rozvinutou plochou a štyri vzorky zo sady z najviac rozvinutou plochou, vybraté v súlade s ustanoveniami prílohy III M.

3.2.2. Skúšobná metóda**3.2.2.1. Používaná metóda je opísaná v bode 3.3.2 prílohy III C.****3.2.2.2. Výška pádu je 1,50 m + 0/-5 mm.****3.2.3. Interpretácia výsledkov****3.2.3.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené tieto podmienky:****3.2.3.1.1. vrstva skla sa rozbije s vytvorením početných kruhových trhlín sústredených približne okolo bodu nárazu, pričom trhliny najbližšie k bodu nárazu nie sú od neho vzdialené viac ako 80 mm.****3.2.3.1.2. vrstva skla musí naďalej priliehať k medzivrstve z plastového materiálu. Na každej strane trhliny mimo kružnice s priemerom 60 mm opísanej okolo bodu nárazu môže byť povolené jedno alebo viacero čiastočných oddelení od medzivrstvy širokých maximálne 4 mm;****3.2.3.1.3. na strane nárazu je v medzivrstve povolené odlúpnutie v dĺžke do 35 mm.****3.2.3.2. Sada vzoriek predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky nárazom makety hlavy, ak je splnená jedna z týchto dvoch podmienok:****10. 3.2.3.2. 1. všetky skúšky poskytnú uspokojivé výsledky, alebo****3.2.3.2.2. jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, ďalšia séria skúšok vykonaná na novej sade skúšobných kusov alebo vzoriek poskytne uspokojivé výsledky.****3.3. Skúška nárazom makety hlavy ploché skúšobné kusy****3.3.1. Počet skúšobných kusov**

Skúšaniam sa podrobí šesť plochých skúšobných kusov s rozmermi 1 100 mm x 500 mm (+ 5/-2 mm).

3.3.2. Skúšobná metóda**3.3.2.1. Používaná metóda je opísaná v bode 3.3.1 prílohy III C.****3.3.2.2. Výška pádu je 4 m + 25/-0 mm.****3.3.3. Interpretácia výsledkov****3.3.3.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené tieto podmienky:****3.3.3.1.1. skúšobný kus povolí a rozbije sa, pričom bude vykazovať mnohé kruhové trhliny sústredené približne okolo bodu nárazu;****3.3.3.1.2. Odlúpenia v medzivrstve sú povolené, ak maketa hlavy neprenikne cez medzivrstvu;****3.3.3.1.3. žiadny veľký úlomok skla sa neoddelí od medzivrstvy.****3.3.3.2. Sada skúšobných vzoriek predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky nárazom makety hlavy, ak je splnená jedna z týchto podmienok:****3.3.3.2.1. všetky skúšky poskytnú uspokojivé výsledky, alebo****3.3.3.2.2. ak jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, tak sa musí vykonať ďalšia séria skúšok na novej sade skúšobných kusov, ktorá musí poskytnúť uspokojivé výsledky.**

4. SKÚŠKA MECHANICKEJ PEVNOSTI
 - 4.1. **Indexy obtiažnosti, skúšobná metóda a interpretácia výsledkov**

Uplatňujú sa požiadavky bodu 4 prílohy III F.
 - 4.2. Tretia požiadavka stanovená v bode 4.3.4.1 prílohy III F však nie je relevantná.
5. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI VONKAJŠÍM VPLYVOM
 - 5.1. **Skúška odolnosti voči obrušovaniu**
 - 5.1.1. Skúška odolnosti voči obrušovaniu na vonkajšej ploche
 - 5.1.1.1. Uplatňujú sa požiadavky bodu 5.1 prílohy III F.
 - 5.1.2. Skúška odolnosti voči obrušovaniu oderu na vnútornej ploche
 - 5.1.2.1. Uplatňujú sa požiadavky bodu 2 prílohy III I.
 - 5.2. **Skúška odolnosti voči vysokej teplote**

Uplatňujú sa požiadavky bodu 5 prílohy III C.
 - 5.3. **Skúška odolnosti voči žiareniu**

Uplatňujú sa požiadavky bodu 6 prílohy III C.
 - 5.4. **Skúška odolnosti voči vlhkosti**

Uplatňujú sa požiadavky bodu 7 prílohy III C.
 - 5.5. **Skúška odolnosti voči zmenám teploty**

Uplatňujú sa požiadavky bodu 8 prílohy III C.
6. OPTICKÉ VLASTNOSTI

Požiadavky na optické vlastností uvedené v bode 9 prílohy III C sa vzťahujú na každý typ čelného skla.
7. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI OHŔU

Uplatňujú sa požiadavky bodu 10 prílohy III C.
8. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI CHEMIKÁLIÁM

Uplatňujú sa požiadavky bodu 11 prílohy III C.

PRÍLOHA III K

Skloplastové tabule iné ako čelné sklá ⁽¹⁾**1. DEFINÍCIA TYPU**

Skloplastové tabule iné ako čelné sklá sa považujú za tabule patriace do rôznych typov ak sa líšia aspoň v jednej z nasledujúcich hlavných alebo vedľajších charakteristík

1.1. Hlavné charakteristiky sú tieto:

1.1.1. obchodný názov alebo značka;

1.1.2. Kategória hrúbky uplatniteľná na menovitú hrúbku „e“, pričom je povolená výrobná tolerancia $\pm 0,2$ mm):

- Kategória I: $e \leq 3,5$ mm
- Kategória II: $3,5 \text{ mm} < e \leq 4,5$ mm
- Kategória III: $4,5 \text{ mm} < e$

1.1.3. menovitá hrúbka vrstvy (vrstiev) plastového materiálu pôsobiaca ako medzivrstva^(y):

1.1.4. menovitá hrúbka sklenej tabule;

1.1.5. druh a typ vrstvy (vrstiev) plastového materiálu pôsobiaceho ako medzivrstva (medzivrstvy) (napr. PVB alebo iný materiál) a plastovej vrstvy nachádzajúcej sa na vnútornej strane;

1.1.6. akékoľvek zvláštne ošetrovanie, ktorému bola podrobená jedna z vrstiev skla.

1.2. Vedľajšie charakteristiky sú tieto:

1.2.1. druh materiálu [(zrkadlové) leštené sklo, plavené sklo, tabuľové sklo],

1.2.2. sfarbenie (úplné alebo čiastočné) akejkoľvek vrstvy vrstiev plastu (bezfarebných alebo sfarbených),

1.2.3. sfarbenie skla (bezfarebné alebo sfarbené).

2. VŠEOBECNE

2.1. V prípade skloplastových tabúl iných ako čelné sklá sa skúšky vykonávajú na plochých skúšobných kusoch, ktoré sú buď vyrezané z tabúl bežného skla alebo sú zvlášť pripravené. V každom prípade musia skúšobné kusy vo všetkých ohľadoch striktno reprezentovať výrobu sklenených tabúl, pre ktoré sa žiada o typové schválenie komponentu.

2.2. Pred každou skúškou sa skúšobné kusy skloplastových tabúl musia skladovať najmenej štyri hodiny pri teplote 23 ± 2 °C. Skúšky sa musia vykonať čo možno najskôr po vybratí skúšobných kusov z nádoby, v ktorej boli uložené.

2.3. Ustanovenia tejto prílohy sa považujú za splnené, ak sklená tabuľa predložená na typové schválenie komponentu má také isté zloženie ako čelné sklo, ktoré už bolo schválené na základe ustanovení prílohy III J.

(¹) Tento typ tabule z vrstveného skla sa môže tiež použiť ako čelné sklo pre traktory.

3. SKÚŠKA NÁRAZOM MAKETY HLAVY

3.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

3.2. Počet skúšobných kusov

Skúšaniam sa podrobí šesť plochých skúšobných kusov s rozmerom 1 100 mm x 500 mm (+ 5/-2 mm).

3.3. Skúšobná metóda

3.3.1. Používaná metóda je opísaná v bode 3 prílohy III C.

3.3.2. Výška pádu je 1,50 m + 0/-5 mm. (V prípade sklenených tabúl používaných ako čelné sklá do traktorov sa táto výška zvýši na 4 m + 25/-0 mm.

3.4. Interpretácia výsledkov

3.4.1. Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené tieto podmienky:

3.4.1.1. vrstva skla sa rozbije, s vytvorením početných trhlín;

3.4.1.2. odlúpenia v medzivrstve sú povolené za predpokladu, že hlava figuríny neprenikne cez skúšobný kus;

3.4.1.3. žiadny veľký úlomok skla sa neoddelí od medzivrstvy.

3.4.2. Sada skúšobných vzoriek predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky nárazom makety hlavy, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

3.4.2.1. všetky skúšky poskytli uspokojivé výsledky, alebo

3.4.2.2. ak jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, tak sa musí vykonať ďalšia séria skúšok na novej sade skúšobných kusov a táto séria musí poskytnúť uspokojivé výsledky.

4. SKÚŠKA MECHANICKEJ PEVNOSTI – SKÚŠKA GUĽOU 227 g

4.1. Uplatňujú sa ustanovenia bodu 4 prílohy III G, s výnimkou tabuľky uvedenej v bode 4.3.2, ktorá sa nahrádza touto tabuľkou:

Menovitá hrúbka	Výška pádu	
$e \leq 3,5 \text{ mm}$	5 m	+ 25/- 0 mm
$3,5 \text{ mm} < e \leq 4,5 \text{ mm}$	6 m	
$e > 4,5 \text{ mm}$	7 m	

4.2. Požiadavka v tretej zarážke bodu 4.4.1 prílohy III G však nie je relevantná.

5. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI VONKAJŠÍM VPLYVOM

5.1. Skúška odolnosti voči obrusovaniu

5.1.1. Skúška odolnosti voči obrusovaniu na vonkajšej ploche

Uplatňujú sa požiadavky bodu 5.1 prílohy III G.

5.1.2. Skúška odolnosti voči i oderu na vnútornej ploche

Uplatňujú sa požiadavky bodu 2.1 prílohy III I.

5.2. **Skúška odolnosti voči vysokej teplote**

Uplatňujú sa požiadavky bodu 5 prílohy III C.

5.3. **Skúška odolnosti voči žiareniu**

Uplatňujú sa požiadavky bodu 6 prílohy III C.

5.4. **Skúška odolnosti voči vlhkosti**

Uplatňujú sa požiadavky bodu 7 prílohy III C.

5.5. **Skúška odolnosti voči zmenám teploty**

Uplatňujú sa požiadavky bodu 8 prílohy III C.

6. OPTICKÉ VLASTNOSTI

Požiadavky týkajúce sa normálnej priepustnosti svetla stanovené v bode 9.1. prílohy III C sa vzťahujú na sklené tabule alebo časti sklenených tabúl nachádzajúce sa v miestach, ktoré sú z hľadiska výhľadu vodiča rozhodujúce.

7. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI OHŇU

Uplatňujú sa požiadavky bodu 10 prílohy III C.

8. SKÚŠKA ODOLNOSTI VOČI CHEMIKÁLIÁM

Uplatňujú sa požiadavky bodu 11 prílohy III C.

PRÍLOHA III L

Jednotky s dvojítm zasklením**1. DEFINÍCIA TYPU**

Jednotky s dvojítm zasklením sa považujú za jednotky patriace do rôznych typov, ak sa líšia aspoň v jednej z nasledujúcich hlavných alebo vedľajších charakteristík

1.1. Hlavné charakteristiky sú tieto:

- 1.1.1. obchodný názov alebo značka;
- 1.1.2. zloženie jednotiek s dvojítm zasklením (symetrické/asymetrické);
- 1.1.3. typ každej zloženej sklenej tabule tak, ako je definované v bode 1 prílohy III E, III G alebo III K;
- 1.1.4. menovitá šírka medzery medzi dvomi sklenenými tabuľami;
- 1.1.5. typ utesnenia (organické, sklo-sklo alebo sklo-kov).

1.2. Vedľajšie charakteristiky sú tieto:

- 1.2.1. Vedľajšie charakteristiky každej zloženej sklenej tabule tak, ako je definované v bode 1.2 prílohy III E, III G alebo III K.

2. VŠEOBECNE

- 2.1. Každá zložená sklená tabuľa tvoriaca jednotku s dvojítm zasklením musí byť buď typovo schválená alebo podrobená požiadavkám uvedeným v príslušnej prílohe (III E, III G alebo III K).
- 2.2. Skúšky vykonávané na jednotkách s dvojítm zasklením s menovitou šírkou medzery „e“ sa považujú za uplatniteľné na všetky jednotky s dvojítm zasklením, ktoré majú rovnaké charakteristiky a menovitú šírku medzery „e“ ± 3 mm. Žiadateľ o typové schválenie komponentu však môže predložiť na skúšky vzorku s najmenšou medzerou a vzorku s najväčšou medzerou.
- 2.3. V prípade jednotiek s dvojítm zasklením aspoň s jednou tabuľou z vrstveného skla alebo jednou skloplastovou tabuľou sa skúšobné kusy uchovávajú pred skúškou aspoň 4 hodiny pri teplote 23 ± 2 °C. Skúšky sa musia vykonať okamžite po vybratí skúšobných kusov z nádoby, v ktorej boli uskladnené.

3. SKÚŠKA NÁRAZOM MAKETY HLAVY**3.1. Indexy obtiažnosti vedľajších charakteristík**

Žiadne vedľajšie charakteristiky sa neuvažujú.

3.2. Počet skúšobných kusov

Šesť skúšobných kusov s rozmermi 1 100 mm $\times$ 500 mm (+ 5/- 2 mm) podrobených skúšaniam pre každú kategóriu hrúbky zložených tabuľ a pre každú hrúbku medzery tak ako je definované vyššie v bode 1.1.4.

3.3. Skúšobná metóda

- 3.3.1. Používaná metóda je opísaná v bode 3 prílohy III C.
- 3.3.2. Výška pádu je (1,5 m + 0/- 5 mm).
- 3.3.3. V prípade asymetrického dvojitého zasklenia sa na každej strane vykonajú tri skúšky.

3.4. Interpretácia výsledkov

3.4.1. Dvojité zasklenie pozostávajúce z dvoch tabúl rovnomerne tvrdeného skla.

Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sa obidve zložky rozbijú.

3.4.2. Dvojité zasklenie pozostávajúce z dvoch tabúl vrstveného skla iné ako čelné sklá.

Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené tieto podmienky:

3.4.2.1. obidve zložky skúšobného kusu povolia a rozbijú sa, pričom vykazujú početné kruhové trhliny sústredené približne okolo bodu nárazu;

3.4.2.2. odlúpenia v medzivrstvách sú povolené, avšak maketa hlavy nesmie preniknúť cez medzivrstvu;

3.4.2.3. žiadne veľké úlomky skla sa neoddelia od medzivrstvy.

3.4.3. Dvojité zasklenie pozostávajúce z tabule rovnomerne tvrdeného skla a z tabule vrstveného skla alebo zo skloplastovej tabule iné ako čelné sklá.

Skúška sa považuje za skúšku s uspokojivým výsledkom vtedy, ak sú splnené tieto podmienky:

3.4.3.1. tabuľa tvrdeného skla sa rozbije;

3.4.3.2. tabuľa z vrstveného skla alebo skloplastová tabuľa povolí a rozbije sa, pričom vykazuje početné kruhové trhliny sústredené približne okolo bodu nárazu;

3.4.3.3. odlúpenia v medzivrstve (medzivrstvách) sú povolené, ak makety hlavy neprenikne cez skúšobný kus;

3.4.3.4. žiadny veľký úlomok skla sa neoddelí od medzivrstvy.

3.4.4. Sada skúšobných kusov predložených na typové schválenie komponentu sa považuje za vyhovujúcu z hľadiska skúšky nárazom makety hlavy, ak je splnená jedna z týchto dvoch podmienok:

3.4.4.1. všetky skúšky poskytnú uspokojivé výsledky, alebo

3.4.4.2. ak jedna skúška poskytla neuspokojivé výsledky, tak sa musí vykonať ďalšia séria skúšok na novej sade skúšobných kusov a táto musí poskytnúť uspokojivé výsledky.

4. OPTICKÉ VLASTNOSTI

Požiadavky týkajúce sa normálnej priepustnosti svetla stanovená v bode 9.1 prílohy III C sa vzťahuje na jednotky s dvojitým zasklením alebo na časti jednotiek s dvojitým zasklením nachádzajúce sa v miestach, ktoré sú z hľadiska výhľadu vodiča rozhodujúce.

PRÍLOHA III M

Zoskupovanie čelných skiel pre skúšanie na účely typového schválenia komponentu

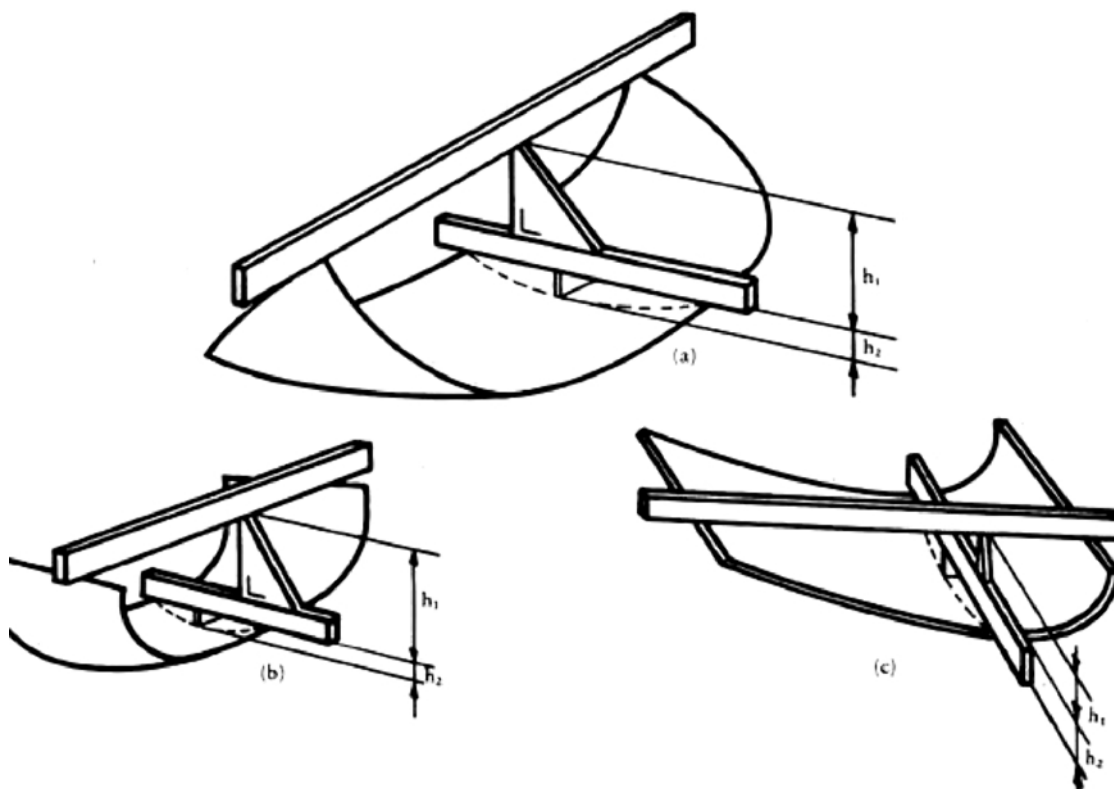
1. Charakteristické znaky, ktoré sa berú do úvahy sú:
 - 1.1. rozvinutá plocha čelného skla;
 - 1.2. výška segmentu;
 - 1.3. zakrivenie.
2. Skupina pozostáva z jednej triedy hrúbky.
3. Klasifikácia sa vykonáva vo vzostupnom poradí podľa rozvinutej plochy. Vyberie sa päť najväčších a päť najmenších rozvinutých plôch, ktoré sa očísľujú takto:

1	pre najväčšiu	1	pre najmenšiu
2	pre najbližšiu najmenšiu po 1	2	pre najbližšiu najväčšiu po 1
3	pre najbližšiu najmenšiu po 2	3	pre najbližšiu najväčšiu po 2
4	pre najbližšiu najmenšiu po 3	4	pre najbližšiu najväčšiu po 3
5	pre najbližšiu najmenšiu po 4	5	pre najbližšiu najväčšiu po 4
4. V rámci každej z dvoch sérií definovaných v bode 3 vyššie, sú výšky segmentu označené takto:
 - 1 pre najväčšiu výšku segmentu,
 - 2 pre najbližšiu najmenšiu,
 - 3 pre najbližšiu najmenšiu atď.
5. V rámci každej z dvoch sérií definovaných v bode 3 vyššie, sú polomery zakrivenia označené takto:
 - 1 pre najmenší polomer zakrivenia,
 - 2 pre najbližší najväčší,
 - 3 pre najbližší, najväčší, atď.
6. Čísla pridelené čelnému sklu v dvoch sériách definovaných v bode 3 sa spočítajú.
- 6.1. Pre kompletne skúšky definované v prílohe III D, III F, III H, III I alebo III J sa vyberie to čelné sklo z piatich najväčších, ktoré má najmenší súčet a to čelné sklo z piatich najmenších, ktoré má najmenší súčet.
- 6.2. Ostatné čelné sklá v tej istej sérii sa skúšajú na účely overenia optických vlastností definovaných v bode 9 prílohy III C.
7. Môže sa skúšať aj niekoľko čelných skiel s podstatne odlišnými parametrami tvaru a/alebo polomeru zakrivenia v porovnaní s extrémnymi hodnotami vybratej skupiny, ak technická služba vykonávajúca skúšky usúdi, že príslušné parametre majú pravdepodobne značné negatívne účinky.
8. Medzné hodnoty skupiny sú určené rozvinutou plochou čelného skla. Ak čelné sklo predložené na typové schválenie komponentu má rozvinutú plochu mimo rámca schválených medzných hodnôt a/alebo má značne väčšiu výšku segmentu alebo značne menší polomer zakrivenia, považuje sa za čelné sklo nového typu a podrobí sa dodatočným skúškam, ak technická služba takéto skúšky považuje za technicky nevyhnutné, so zreteľom na informácie týkajúce sa použitého výrobku a materiálu, ktoré už má k dispozícii.

- 9. Ak by držiteľ typového schválenia komponentu následne vyrábal akýkoľvek iný model čelného skla v triede hrúbky už schválenej:
 - 9.1. musí sa zistiť, či môže byť takýto model začlenený medzi päť najväčších alebo päť najmenších vybratých na typové schválenie komponentu danej skupiny;
 - 9.2. znovu sa priradia čísla pomocou postupov definovaných v bodoch 3, 4 a 5 vyššie;
 - 9.3. ak súčet čísiel pridelených čelnému sklu najnovšie začlenenému medzi päť najväčších alebo päť najmenších čelných skiel:
 - 9.3.1. je najmenší, vykonajú sa tieto skúšky:
 - 9.3.1.1. čelné sklo z tvrdeného skla:
 - 9.3.1.1.1. trieštivosť,
 - 9.3.1.1.2. náraz maketou hlavy,
 - 9.3.1.1.3. optické skreslenie,
 - 9.3.1.1.4. oddelenie sekundárneho obrazu,
 - 9.3.1.1.5. priepustnosť svetla;
 - 9.3.1.2. čelné sklo z vrstveného skla alebo skloplastové čelné sklo:
 - 9.3.1.2.1. náraz maketou hlavy,
 - 9.3.1.2.2. optické skreslenie,
 - 9.3.1.2.3. oddelenie sekundárneho obrazu,
 - 9.3.1.2.4. priepustnosť svetla;
 - 9.3.1.3. Čelné sklo z upraveného vrstveného skla: skúšky predpísané v bodoch 9.3.1.1.1, 9.3.1.1.2 a 9.3.1.2;
 - 9.3.1.4. Čelné sklo potiahnuté plastom: skúšky predpísané v bode 9.3.1.1. alebo prípadne 9.3.1.2;
 - 9.3.2. nie je najmenší, vykonajú sa iba skúšky predpísané na overenie optických vlastností definovaných v bode 9 prílohy III C.

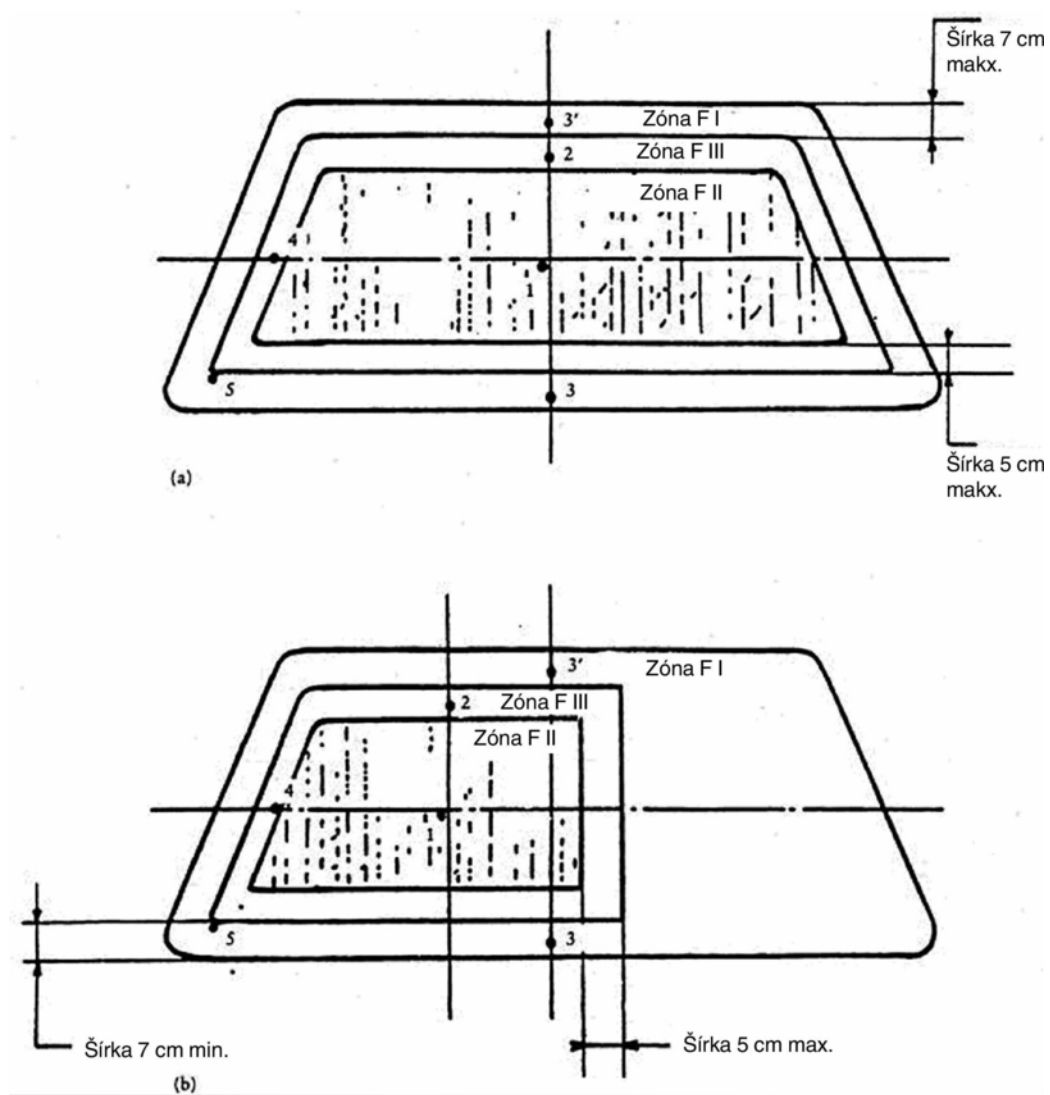
PRÍLOHA III N

Meranie výšky segmentu a poloha bodov nárazu

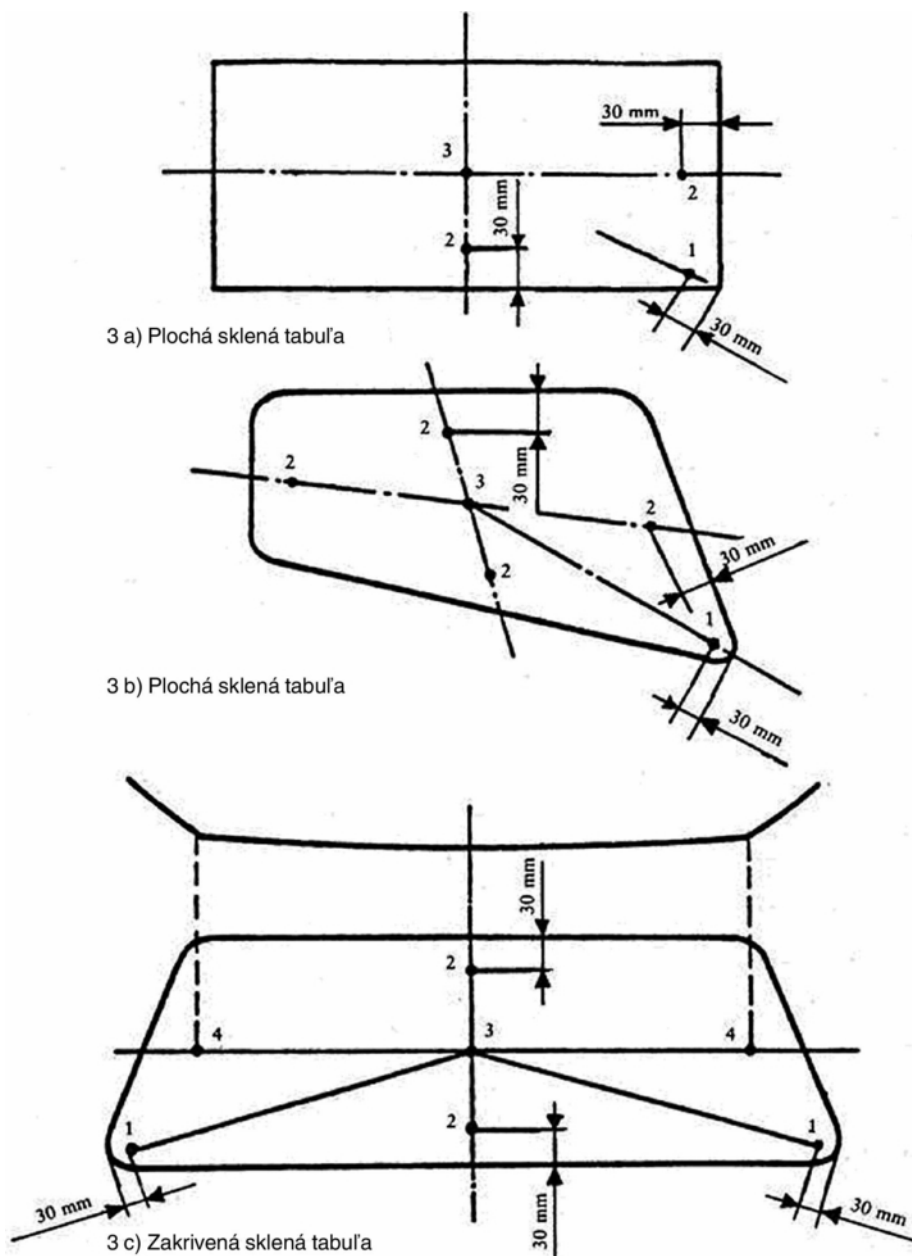
Obrázok 1 – Stanovenie výšky segmentu, h

Pre sklenú tabuľu s jedným zakrivením, výška segmentu bude h_1 max

Pre sklenú tabuľu s dvojitém zakrivením, výška segmentu bude $h_1 + h_2$ max.

Obrázok 2 – Predpísané body nárazu pre čelné sklá

Obrázky 3 a), 3 b) a 3 c), – Predpísané body nárazu pre tabule s rovnomerne tvrdého skla

Body „2“, zobrazené na obrázkoch 3 a), 3 b), 3 c), predstavujú príklady umiestnenia pre bod „2“ predpísané v bode 2.5 prílohy III E.

PRÍLOHA III O

Kontroly zhody výroby

1. VYMEDZENIE POJMOV

Na účely tejto prílohy.

- 1.1. pod pojmom „**typ výrobku**“ sa rozumejú všetky sklené tabule s rovnakými hlavnými charakteristikami;
- 1.2. pod pojmom „**trieda hrúbky**“ sa rozumejú všetky sklené tabule s hrúbkou zložiek v rámci prípustných tolerancií;
- 1.3. pod pojmom „**výrobná jednotka**“ sa rozumejú všetky výrobné zariadenia pre jeden alebo niekoľko typov sklenených tabúl nachádzajúce sa na jednom mieste; môže zahŕňať niekoľko výrobných liniek;
- 1.4. pod pojmom „**pracovná zmena**“ sa rozumie časť výroby realizovaná na tejto istej výrobnej linke počas denných pracovných hodín;
- 1.5. pod pojmom „**výrobná séria**“ sa rozumie nepretržitá doba výroby toho istého druhu výrobku v rámci tej istej zmeny;
- 1.6. pod pojmom „**Ps**“ sa rozumie počet sklenených tabúl toho istého typu výrobku vyrobených na tej istej zmene;
- 1.7. pod pojmom „**Pr**“ sa rozumie počet sklenených tabúl toho istého typu výrobku vyrobených počas výrobnej série.

2. SKÚŠKY

Sklené tabule sa podrobia týmto skúškam:

2.1. Čelné sklá z tvrdeneho skla:

- 2.1.1. Skúška trieštivosti v súlade s požiadavkami bodu 2 prílohy III D.
- 2.1.2. Meranie priepustnosti svetla v súlade s požiadavkami bodu 9.1. prílohy III C.
- 2.1.3. Skúška optického skreslenia v súlade s požiadavkami bodu 9.2 prílohy III C.
- 2.1.4. Skúška oddelenia sekundárneho obrazu v súlade s požiadavkami bodu 9.3 prílohy III C.

2.2. Rovnomerne tvrdené sklené tabule

- 2.2.1. Skúška trieštivosti v súlade s požiadavkami bodu 2 prílohy III E.
- 2.2.2. Meranie priepustnosti svetla v súlade s požiadavkami bodu 9.1. prílohy III C.
- 2.2.3. V prípade sklenených tabúl používaných ako čelné sklá:
 - 2.2.3.1. Skúška optického skreslenia v súlade s požiadavkami bodu 9.2 prílohy III C.
 - 2.2.3.2. Skúška oddelenia sekundárneho obrazu v súlade s požiadavkami bodu 9.3 prílohy III C.

2.3. Čelné sklá z obyčajného vrstveného skla a skloplastové čelné sklá

- 2.3.1. Skúška nárazom makety hlavy v súlade s požiadavkami bodu 3 prílohy III F.
- 2.3.2. Skúška guľou 2 260 g v súlade s požiadavkami bodu 4.2 prílohy III F a bodu 2.2 prílohy III C.
- 2.3.3. Skúška odolnosti voči vysokej teplote v súlade s požiadavkami bodu 5 prílohy III C.

- 2.3.4. Meranie priepustnosti svetla v súlade s požiadavkami bodu 9.1. prílohy III C.
- 2.3.5. Skúška optického skreslenia v súlade s požiadavkami bodu 9.2 prílohy III C.
- 2.3.6. Skúška oddelenia sekundárneho obrazu v súlade s požiadavkami bodu 9.3 prílohy III C.
- 2.3.7. Iba v prípade skloplastových čelných skiel:
 - 2.3.7.1. Skúška odolnosti voči obrušovaniu v súlade s požiadavkami bodu 2.1 prílohy III I.
 - 2.3.7.2. Skúška odolnosti voči vlhkosti v súlade s požiadavkami bodu 3 prílohy III I.
 - 2.3.7.3. Skúška odolnosti voči chemikáliám v súlade s požiadavkami bodu 11 prílohy III C.
- 2.4. **Tabule z obyčajného vrstveného skla a skloplastové tabule iné ako čelné sklá**
 - 2.4.1. Skúška nárazom gule 227 g v súlade s požiadavkami bodu 4 prílohy III G.
 - 2.4.2. Skúška odolnosti voči vysokej teplote v súlade s požiadavkami bodu 5 prílohy III C.
 - 2.4.3. Meranie priepustnosti svetla v súlade s požiadavkami bodu 9.1. prílohy III C.
 - 2.4.4. Iba v prípade skloplastových tabúl:
 - 2.4.4.1. Skúška odolnosti voči obrušovaniu v súlade s požiadavkami bodu 2.1 prílohy III I.
 - 2.4.4.2. Skúška odolnosti voči vlhkosti v súlade s požiadavkami bodu 3 prílohy III I.
 - 2.4.4.3. Skúška odolnosti voči chemikáliám v súlade s požiadavkami bodu 11 prílohy III C.
 - 2.4.5. Vyššie uvedené ustanovenia sa považujú za splnené vtedy, ak boli príslušné skúšky vykonané na čelnom skle rovnakého zloženia.
- 2.5. **Čelné sklá z upraveného vrstveného skla**
 - 2.5.1. Navyše ku skúškam predpísaným v bode 2.3, sa musí vykonať skúška trieštivosti v súlade s požiadavkami bodu 4 prílohy III H.
- 2.6. **Sklené tabule potiahnuté plastom**

Okrem skúšok predpísaných v rôznych bodoch tejto prílohy sa musia vykonať tieto skúšky:

 - 2.6.1. Skúška odolnosti voči obrušovaniu v súlade s požiadavkami bodu 2.1 prílohy III I.
 - 2.6.2. Skúška odolnosti voči i vlhkosti v súlade s požiadavkami bodu 3 prílohy III I.
 - 2.6.3. Skúška odolnosti voči chemikáliám v súlade s požiadavkami bodu 11 prílohy III C.
- 2.7. **Jednotky s dvojítm zasklením**

Skúšky ktoré sa musia vykonať sú predpísané v tejto prílohe pre každú sklenú tabuľu tvoriacu jednotku s dvojítm zasklením, s rovnakou frekvenciou a v súlade s rovnakými požiadavkami.
- 3. **FREKVENCIA SKÚŠOK A VÝSLEDKY**
 - 3.1. **Trieštenie**
 - 3.1.1. Skúšky

- 3.1.1.1. Prvá séria skúšok spočívajúca v rozbití v každom bode nárazu predpísaná touto smernicou sa musí vykonať s fotografickými záznamami na začiatku výroby každého nového typu sklenej tabule s cieľom stanoviť bod najväčšieho rozbitia.

V prípade čelných skiel z tvrdeného skla sa však prvá séria skúšok musí vykonať iba v prípade že ročná produkcia tohto typu sklenených tabúl prekročí 200 jednotiek.

- 3.1.1.2. Počas výrobnnej série sa musí vykonávať kontrolná skúška v bode rozbitia stanovenom v bode 3.1.1.1.

- 3.1.1.3. Na začiatku každej výrobnnej série alebo po zmene farby sa musí vykonať kontrola.

- 3.1.1.4. Počas výrobnnej série sa kontrolné skúšky musia vykonávať s touto minimálnou frekvenciou:

Čelné sklá z tvrdeného skla		Tabule z tvrdeného skla iné ako čelné sklá		Čelné sklá z upraveného tvrdeného skla
Ps ≤ 200:	jedna za každú výrobnú sériu	Pr ≤ 500:	jedna za smenu	0,1 % za každý typ
Ps > 200:	jedna za každé 4 hodiny výroby	Pr > 500:	dve za smenu	

- 3.1.1.5. Na konci výrobnnej série sa musí vykonať kontrolná skúška na jednej z posledných vyrobených sklenených tabúl.

- 3.1.1.6. pre Pr < 20 treba vykonať pre každú výrobnú sériu iba jednu skúšku triedivosti.

- 3.1.2. Výsledky

Musia sa zaznamenať všetky výsledky, vrátane výsledkov bez fotografických záznamov.

Popritom, okrem Pr ≤ 500, sa musí jedenkrát za pracovnú zmenu vyhotoviť kontaktná fotografia. V posledne uvedenom prípade sa vyhotoví iba jedna kontaktná fotografia pre jednu výrobnú sériu.

3.2. Skúška nárazom makety hlavy

3.2.1. Skúšky

Táto skúška sa musí vykonať na vzorkách predstavujúcich aspoň 0,5 % dennej výroby čelných skiel z vrstveného skla na jednej výrobnjej linke. Skúša sa maximálne 15 čelných skiel denne.

Výber vzoriek reprezentovať výrobu rôznych typov čelných skiel.

So súhlasom správneho orgánu tieto skúšky môžu byť nahradené skúškou nárazom 2 260 g gule (pozri bod 3.3 ďalej). Správanie sa počas nárazu maketou hlavy musí byť v každom prípade skontrolované u každú triedu hrúbky aspoň na dvoch vzorkách ročne.

3.2.2. Výsledky

Musia sa zaznamenať všetky výsledky.

3.3. Skúška nárazom gule 2 260 g

3.3.1. Skúšky

Minimálna frekvencia kontroly je jedna úplná skúška jeden krát za mesiac za každú triedu hrúbky.

3.3.2. Výsledky

Musia sa zaznamenať všetky výsledky.

3.4. Skúška nárazom gule 227 g**3.4.1. Skúšky**

Skúšobné kusy sa musia vyrezať zo vzoriek. Z praktických dôvodov sa však skúšky môžu vykonávať na hotových výrobkoch alebo na ich častiach.

Kontrola sa musí vykonať na vzorkách predstavujúcich aspoň 0,5 % výroby za jednu pracovnú zmenu pri maximálnom počte 10 vzoriek za deň.

3.4.2. Výsledky

Musia sa zaznamenať všetky výsledky.

3.5. Vysoká teplota**3.5.1. Skúšky**

Skúšobné kusy sa musia vyrezať zo vzoriek. Z praktických dôvodov sa však skúšky môžu vykonávať na hotových výrobkoch alebo na ich častiach. Tieto sa vyberú tak, aby boli všetky medzivrstvy skúšané proporcionálne ich používaniu.

Kontrola sa musí vykonať na minimálne troch vzorkách pre každú farbu medzivrstvy odobratej z dennej výroby.

3.5.2. Výsledky

Musia sa zaznamenať všetky výsledky.

3.6. Priepustnosť svetla**3.6.1. Skúšky**

Na túto skúšku treba predložiť reprezentatívne vzorky sfarbených hotových výrobkov.

Kontrola sa musí vykonať minimálne na začiatku každej výrobnej série pokiaľ dôjde k akejkoľvek zmene charakteristik sklenej tabule ovplyvňujúcej výsledky skúšky.

Skléné tabule s normálnou priepustnosťou svetla meranou v rámci typového schválenia komponentu najmenej 80 % v prípade čelných skiel a najmenej 75 % v prípade sklenených tabúl iných ako čelné sklá, a sklené tabule kategórie V sú z tejto skúšky vyňaté.

Alternatívne, v prípade tabúl z tvrdeného skla môže osvedčenie o zhode s vyššie uvedenými požiadavkami predložiť dodávateľ skla.

3.6.2. Výsledky

Zaznamená sa hodnota priepustnosti svetla. Popritom, v prípade čelných skiel s tieniacimi pásmi alebo zatemňovacími pásmi sa musí overiť z výkresov uvedených v bode 3.2.1.2.2.3 prílohy III A, či sa takéto pásy nachádzajú mimo zóny I'.

3.7. Optické skreslenie a oddelenie sekundárneho obrazu**3.7.1. Skúšky**

Každé čelné sklo sa musí skontrolovať z hľadiska vizuálnych chýb. Okrem toho sa pomocou predpísaných metód alebo akejkoľvek inej metódy poskytujúcej podobné výsledky, musia vykonať merania rôznych oblastí pohľadu s týmito minimálnymi frekvenciami:

- ak $P_s \leq 200$, jedna vzorka za pracovnú zmenu,
- ak $P_s > 200$, dve vzorky za pracovnú zmenu,
- 1 % celej výroby tak, aby vybrané vzorky predstavovali celú výrobu.

3.7.2. Výsledky

Musia sa zaznamenať všetky výsledky.

3.8. **Odolnosť voči obrusovaniu**

3.8.1. Skúšky

Tejto skúške sa podrobujú iba plastom potiahnuté a skloplastové tabule. Musí sa vykonať aspoň jedna skúška mesačne a pre každý typ potáhu z plastového materiálu alebo medzivrstvy.

3.8.2. Výsledky

Musí sa zaznamenať meranie rozptylu svetla.

3.9. **Odolnosť voči vlhkosti**

3.9.1. Skúšky

Tejto skúške sa podrobujú iba plastom potiahnuté a skloplastové tabule. Musí sa vykonať minimálne jedna skúška mesačne za každý typ potáhu z plastového materiálu alebo medzivrstvy.

3.9.2. Výsledky

Musia sa zaznamenať všetky výsledky.

3.10. **Odolnosť voči chemikáliám**

3.10.1. Skúšky

Tejto skúške sa podrobujú iba plastom potiahnuté a skloplastové tabule. Musí sa vykonať minimálne jedna skúška mesačne za každý typ potáhu z plastového materiálu alebo medzivrstvy.

3.10.2. Výsledky

Musia sa zaznamenať všetky výsledky.

PRÍLOHA III P

VZOR

Názov organizácie

Príloha k osvedčeniu o ES typovom schválení pre traktor s ohľadom na čelné sklo a ostatné sklenené tabule

(článok 4 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami)

č. ES typového schválenia: č. rozšírenia:

1. Značka (názov podniku) traktora:

.....

2. Typ a prípadne obchodné označenie traktora:

.....

3. Meno a adresa výrobcu:

.....

4. Meno a adresa autorizovaného zástupcu výrobcu (ak existuje):

.....

5. Opis typu čelného skla a ostatných sklených tabúl (tvrdené, vrstvené, plastové, skloplastové ploché, zakrivené atď)

.....

6. Číslo ES typového schválenia komponentu čelného skla a ostatných tabúl:

.....

7. Dátum pristavenia traktora na ES typové schválenie:

.....

8. Technická služba zodpovedná za typové schválenie:

.....

9. Dátum protokolu vydaného touto službou:

.....

10. Číslo protokolu vydaného touto službou:

.....

11. ES typové schválenie komponentu pre čelné sklo a ostatné sklené tabule sa udeľuje/zamieta ⁽¹⁾:
12. V:
13. Dátum:
14. Podpis:
15. K tomuto dokladu sú pripojené nasledovné doklady opatrené vyššie uvedeným číslom ES typového schválenia:
- kótované výkresy;
- náčrtok alebo fotografia čelného skla a ostatných sklených tabúl v kabíne traktora.
- Tieto údaje sa musia dodať príslušným orgánom ostatných členských štátov na ich výslvnú žiadosť.
16. Poznámky:
-
-
-
-
-

⁽¹⁾ Nehodí sa prečiarknuť.

PRÍLOHA IV

Mechanické spojenie medzi traktorom a ťahaným vozidlom a vertikálne zaťaženie v bode spojenia

1. VYMEDZENIE POJMOV

- 1.1. Pod pojmom „mechanické spojenie medzi traktorom a ťahaným vozidlom“ sa rozumejú komponenty inštalované na traktore a ťahanom vozidle s cieľom vytvoriť mechanické spojenie medzi týmito vozidlami.

Táto smernica sa vzťahuje iba na komponenty mechanického spojenia pre traktory.

Medzi rôznymi typmi komponentov mechanického spojenia pre traktory sa rozlišuje najmä medzi:

- čapové spojenie (pozri obrázok 1 a 2 v dodatku 1),
- ťažný hák (pozri Obrázok 1 – „rozmery vlečného háku“ v ISO 6489-1:2001),
- oje traktora (pozri obrázok 3 v dodatku 1),

- 1.2. Pod pojmom „typ mechanického spojenia medzi traktorom a ťahaným vozidlom“ sa rozumejú časti, ktoré sa od seba nelíšia v takých podstatných smeroch ako sú:

- 1.2.1. druh komponentu mechanického spojenia,
 - 1.2.2. oká oja (priemer 40 mm a/alebo 50 mm),
 - 1.2.3. vonkajší tvar, rozmery a princíp činnosti (napr. automatické alebo neautomatické),
 - 1.2.4. materiál,
 - 1.2.5. hodnota D definovaná v prílohe 2 pre skúšku vykonávanú s použitím dynamickej metódy alebo hmotnosť prívesu definovaná v prílohe 3 pre skúšky vykonávané s použitím statickej metódy a taktiež vertikálne zaťaženie v bode spojenia S.
- 1.3. Pod pojmom „referenčný stred mechanického spojenia“ sa rozumie bod na osi čapu, ktorý je rovnako vzdialený od prírub v prípade čapového spojenia a bod vytvorený priesečníkom roviny symetrie háku s tvoriacou čiarou konkávnej časti háku v úrovni dotyku s okom v momente, keď sa tento nachádza v ťažnej polohe.
- 1.4. Pod pojmom „výška mechanického spojenia nad úrovňou terénu (h)“ sa rozumie vzdialenosť medzi horizontálnou rovinou prechádzajúcou cez referenčný bod mechanického spojenia a horizontálnou rovinou, na ktorej spočívajú kolesá traktora.
- 1.5. Pod pojmom „priemet mechanického spojenia (c)“ sa rozumie vzdialenosť medzi referenčným stredom komponentu mechanického spojenia a vertikálnou rovinou prechádzajúcou cez nápravu, na ktorej sú namontované zadné kolesá traktora.
- 1.6. Pod pojmom „vertikálne zaťaženie v bode spojenia (S)“ sa rozumie zaťaženie prenášané za statických podmienok na referenčný stred mechanického spojenia.
- 1.7. Pod pojmom „automatické“ sa rozumie komponent mechanického spojenia, ktorý sa uzatvorí a zablokuje samostatne keď sa uvedie do činnosti mechanizmus zasunutia oka oja, bez akejkoľvek ďalšej činnosti.
- 1.8. Pod pojmom „rázvor traktora (l)“ sa rozumie vzdialenosť medzi vertikálnymi rovinami kolmými na strednú pozdĺžnu rovinu traktora a prechádzajúcimi cez nápravy traktora.

- 1.9. Pod pojmom „hmotnosť na prednú nápravu nenaloženého traktora (m_a)“ sa rozumie tá časť hmotnosti traktora, ktorá sa za statických podmienok prenáša na základňu cez prednú nápravu traktora.

2. VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

- 2.1. Komponenty mechanického spojenia môžu byť konštruované tak, aby pracovali automaticky alebo neautomaticky.
- 2.2. Komponenty mechanickej spojky traktora musia vyhovovať rozmerových a pevnostným požiadavkám uvedeným v bode 3.1 a v bode 3.2 a požiadavkám na vertikálne zaťaženie v bode spojenia v uvedenom v bode 3.3.
- 2.3. Komponenty mechanickej spojky musia byť navrhnuté a vyrobené tak, aby pri bežnom používaní fungovali uspokojivo a zachovali si charakteristiky predpísané touto smernicou.
- 2.4. Všetky časti komponentov mechanického spojenia musia byť vyrobené z materiálov kvality postačujúcej na to, aby obstáli v skúškach uvedených v bode 3.2 a musia sa vyznačovať trvanlivými pevnostnými charakteristikami.
- 2.5. Všetky spojenia a ich zaistenia sa musia dať ľahko zasunúť a rozpojiť a musia byť konštruované tak, aby pri bežných prevádzkových podmienkach nebolo možné náhodné rozpojenie.

V prípade komponentov automatického spojenia musí byť ich zablokovaná poloha zaistená dvomi bezpečnostnými zariadeniami fungujúcimi nezávisle od seba. Tieto sa však môžu uvoľniť s použitím rovnakého ovládacieho zariadenia.

- 2.6. Oko oja sa musí dať horizontálne nakloniť minimálne 60° na oboch stranách pozdĺžnej osi nezabudovaného spojovacieho zariadenia. Okrem toho sa vždy požaduje vertikálna pohyblivosť 20° smerom nahor a nadol (pozri dodatok 1).

Uhly naklonenia sa nemusia dosiahnuť súčasne.

- 2.7. Čelusť musí umožniť aby sa oko oja otáčalo axiálne minimálne 90° doprava alebo doľava okolo pozdĺžnej osi spojenia s trvalým brzdným momentom od 30 do 150 Nm.

Ťažný hák musí umožniť, aby sa oko oja otáčalo axiálne minimálne 20° doprava alebo doľava okolo pozdĺžnej osi háku.

- 2.8. Ak aspoň jednému mechanickému spojeniu bolo udelené ES typové schválenie komponentu, iné typy mechanického spoja alebo spojenia používané v členských štátoch sa schvália na obdobie 10 rokov od nadobudnutia účinnosti smernice 89/173/EHS bez zrušenia platnosti ES typového schválenia traktora, pokiaľ jeho montáž nemá vplyv na čiastkové schválenia.

- 2.9. Aby sa zabránilo neúmyselnému odpojeniu oja od ťažného háku, vzdialenosť medzi koncom ťažného háku a západkou (upínacím zariadením) nesmie presiahnuť 10 mm pri maximálnom konštrukčnom zaťažení.

3. OSOBITNÉ POŽIADAVKY

3.1. Rozmery

Rozmery komponentov mechanického spojenia na traktore musia byť v súlade s obrázkami 1, 2 a 3 dodatku 1. Ak na týchto obrázkoch nie sú uvedené, môžu sa zvoliť ľubovoľné rozmery.

3.2. Pevnosť

- 3.2.1. Na účely ich pevnosti sa komponenty mechanického spojenia musia podrobiť dynamickej skúške v podmienkach stanovených v dodatku 2 alebo statickej skúške v podmienkach stanovených v dodatku 3.

3.2.2. Skúška nesmie spôsobiť žiadne trvalé deformácie, zlomy alebo trhliny.

3.3. Vertikálne zaťaženie v bode spojenia (S)

3.3.1. Maximálne statické vertikálne zaťaženie stanovuje výrobca. V žiadnom prípade však nesmie presiahnuť 3 tony.

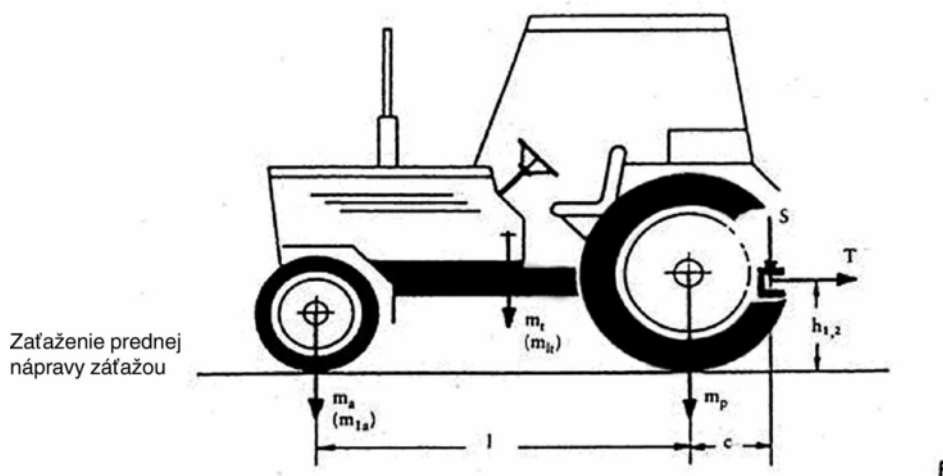
3.3.2. Podmienky prijatia:

3.3.2.1. Prípustné statické vertikálne zaťaženie nesmie prekročiť technicky prípustné statické vertikálne zaťaženie odporúčané výrobcom traktora a ani statické vertikálne zaťaženie stanovené pre ťažné zariadenie podľa ES typového schválenia komponentu.

3.3.2.2. Požiadavky bodu 2 prílohy I k smernici 2009/63/ES ⁽¹⁾ sa musia dodržať, avšak maximálne zaťaženie zadnej nápravy sa nesmie prekročiť.

3.4. Výška spojovacieho zariadenia nad zemou (h)

(pozri obrázok uvedený nižšie).

3.4.1. Všetky traktory s celkovou hmotnosťou presahujúcou 2,5 tony musia byť vybavené spojovacím zariadením pre príves, ktorého výška od zeme vyhovuje jednému z týchto vzťahov:

$$h_1 \leq \frac{(m_a - 0,2.m_t) \cdot l - (S \cdot c)}{0,6 \cdot (0,8.m_t + S)}$$

alebo

$$h_2 \leq \frac{(m_{1a} - 0,2.m_t) \cdot l - (S \cdot c)}{0,6 \cdot (0,8.m_t - 0,2.m_t + S)}$$

pričom:

m_t : hmotnosť traktora (pozri prílohu I, bod 1.6),

m_{1a} : hmotnosť traktora (pozri prílohu I, bod 1.6) s prídavnými závažiami na prednej náprave,

m_a : hmotnosť na prednú nápravu nenaloženého traktora (pozri bod 1.9 prílohy IV),

m_{1a} : hmotnosť na prednú nápravu traktora (pozri bod 1.9 prílohy IV), s prídavnými závažiami na prednej náprave,

l : rázvor traktora (pozri bod 1.8 prílohy IV),

S : vertikálne zaťaženie v bode spojenia (pozri bod 1.6 prílohy IV),

c : vzdialenosť medzi referenčným stredom mechanického spojenia a vertikálnou rovinou prechádzajúcou nápravou zadných kolies traktora (pozri bod 1.5 prílohy IV).

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/63/ES z 13. júla 2009 o určitých súčiastiach a vlastnostiach kolesových poľnohospodárskych a lesných traktorov (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 214, 19.8.2009, s. 23).

4. ŽIADOSŤ O – ES TYPOVÉ SCHVÁLENIE KOMPONENTU

4.1. Žiadosť o ES typové schválenie komponentu pre traktor pokiaľ ide o jeho spojovacie zariadenie musí predložiť výrobca zariadenia alebo jeho splnomocnený zástupca.

4.2. Pre každý typ komponentu mechanického spojenia musí byť žiadosť doložená týmito dokladmi a údajmi:

- výkresy s rozmermi spojovacieho zariadenia (tri kópie). Na týchto výkresoch musia byť uvedené podrobne najmä požadované rozmery ako aj montážne rozmery zariadenia.
- krátky technický opis spojovacieho zariadenia špecifikujúci typ konštrukcie a použitý materiál,
- hodnota D uvedená v dodatku 2 pre dynamickú skúšku alebo hodnota T (ťažná sila) uvedená v dodatku 3 pre statickú skúšku, a taktiež vertikálne zaťaženie v mieste spojenia S,
- jedna alebo viacero vzoriek zariadení podľa požiadaviek technickej služby.

5. NÁPISY

5.1. Každý komponent mechanického spojenia zodpovedajúci typu, ktorému bolo udelené ES typové schválenie komponentu musí byť opatrený týmito nápismi:

5.1.1. obchodný názov alebo značka;

5.1.2. Značka ES typové schválenie komponentu v súlade so vzorom uvedeným v dodatku 4;

5.1.3. v prípade, že sa pevnosť kontroluje v súlade s dodatkom 2 (dynamická skúška):

prípustná hodnota D,

hodnota statického vertikálneho zaťaženia S;

5.1.4. v prípade, že sa pevnosť kontroluje v súlade s dodatkom 3 (statická skúška):

prípojná hmotnosť a vertikálne zaťaženie v spojovacom bode, S.

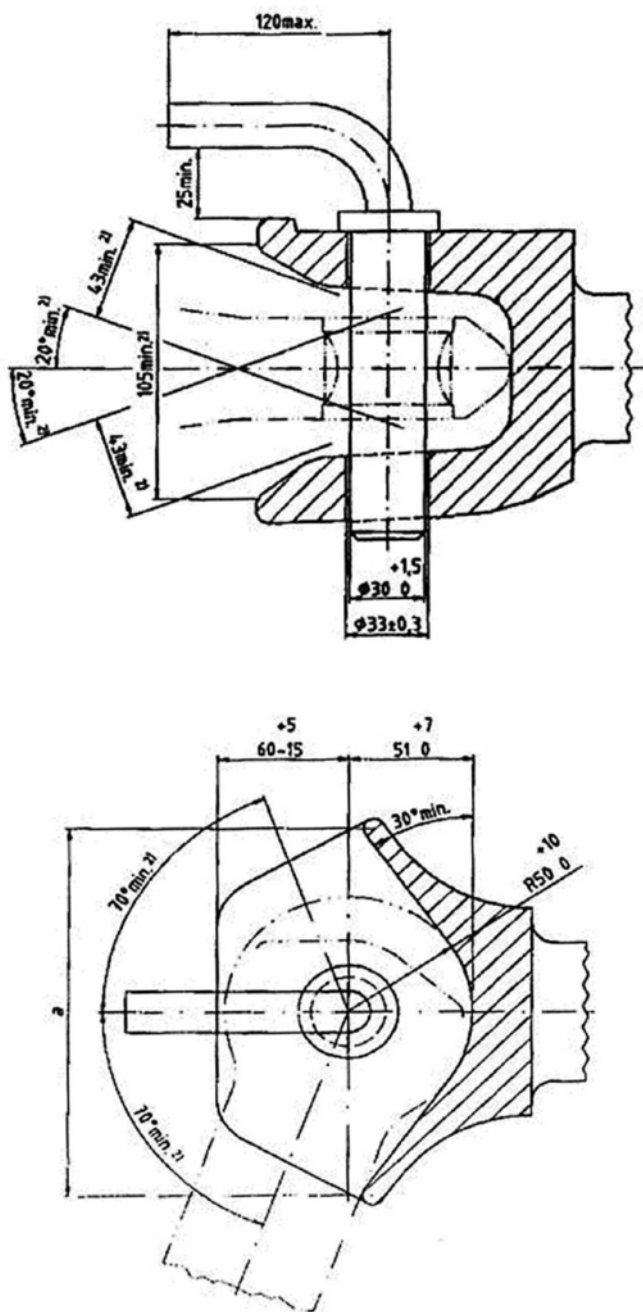
5.2. Údaje musia byť dobre viditeľné, ľahko čitateľné a trvanlivé.

6. NÁVOD NA POUŽITIE

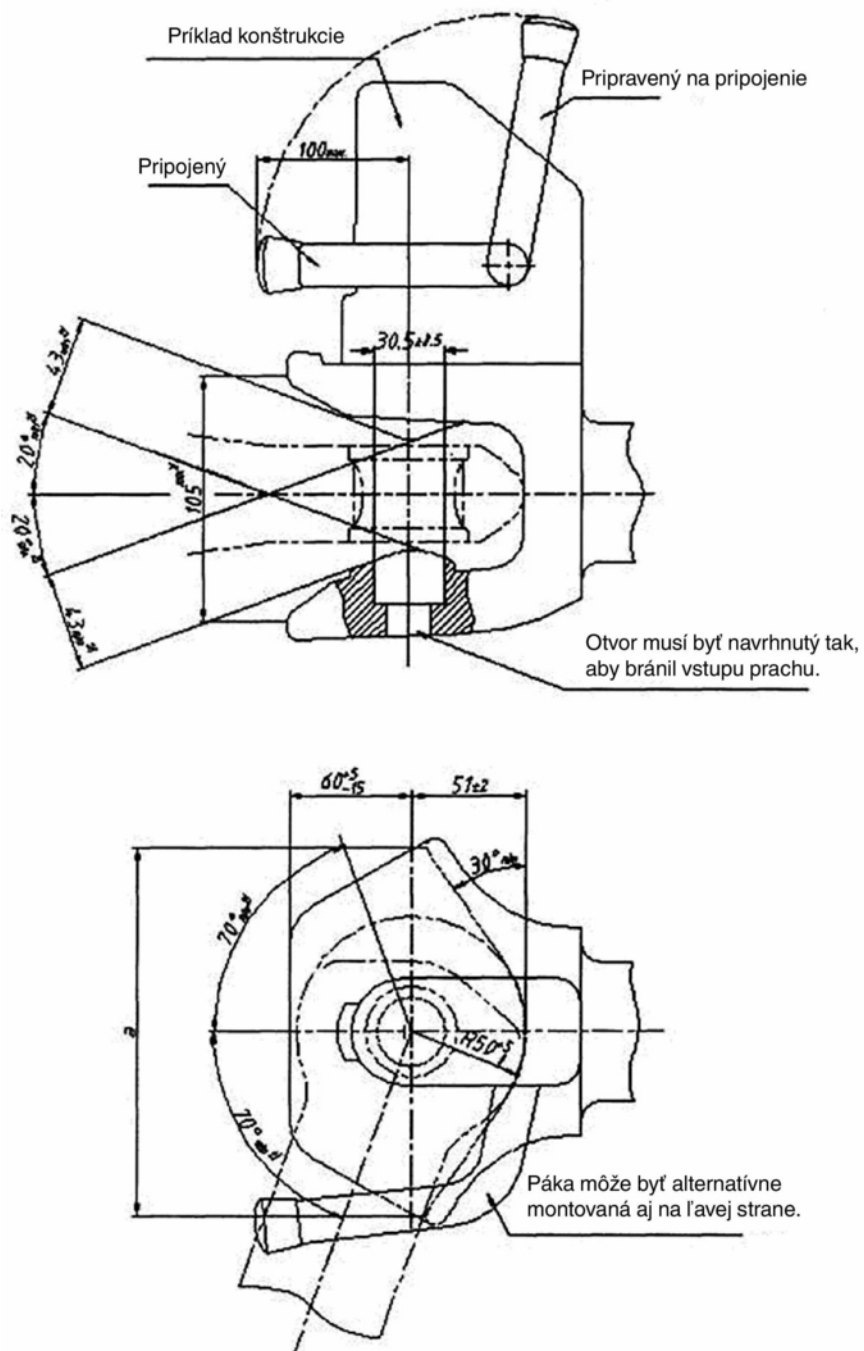
Ku všetkým mechanickým spojeniam musí byť priložený návod výrobcu na použitie. Súčasťou tohto návodu musí byť číslo ES typového schválenia komponentu a taktiež hodnoty D alebo T v závislosti od toho aká skúška bola na spojení vykonaná.

Dodatok 1

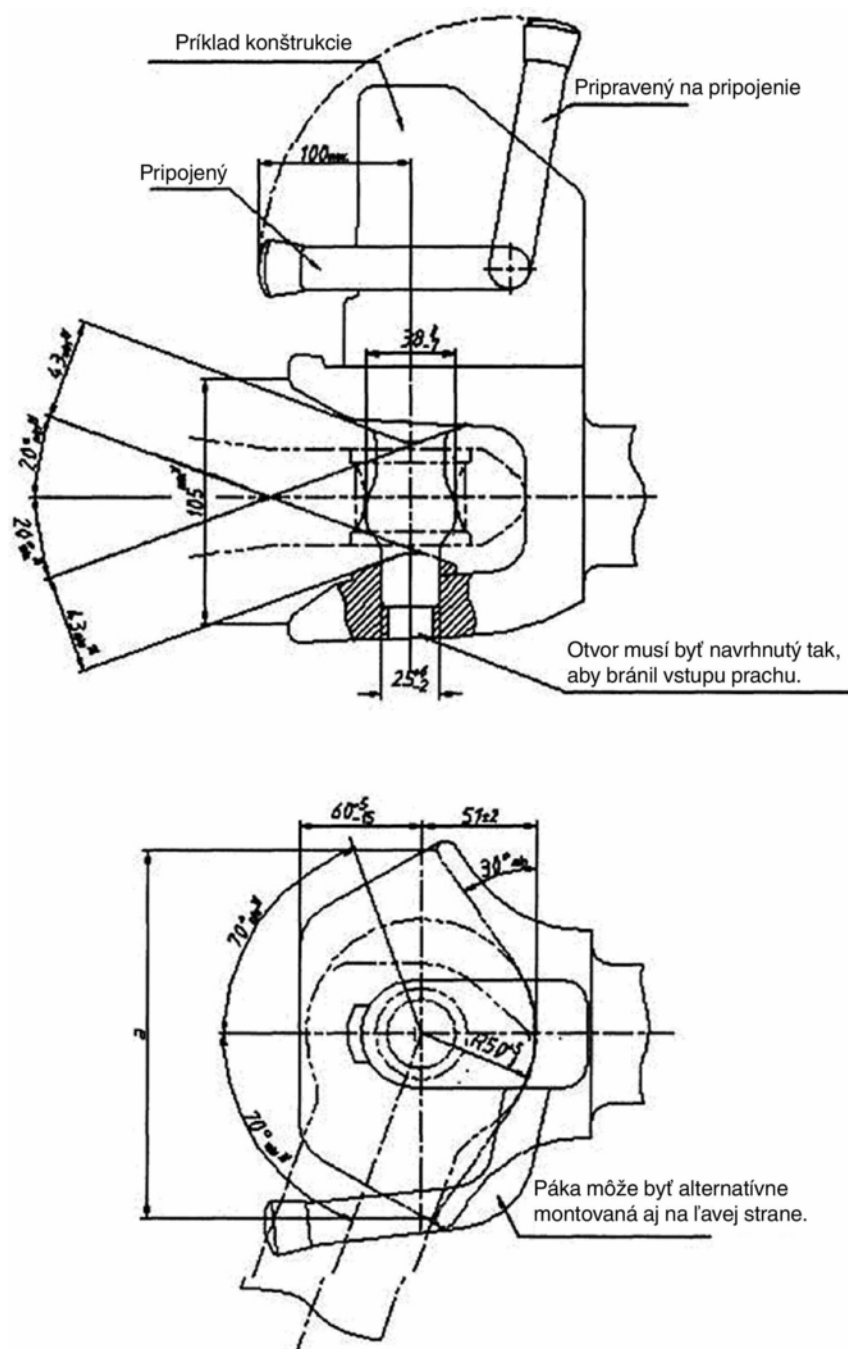
VÝKRESY KOMPONENTOV MECHANICKÉHO SPOJENIA

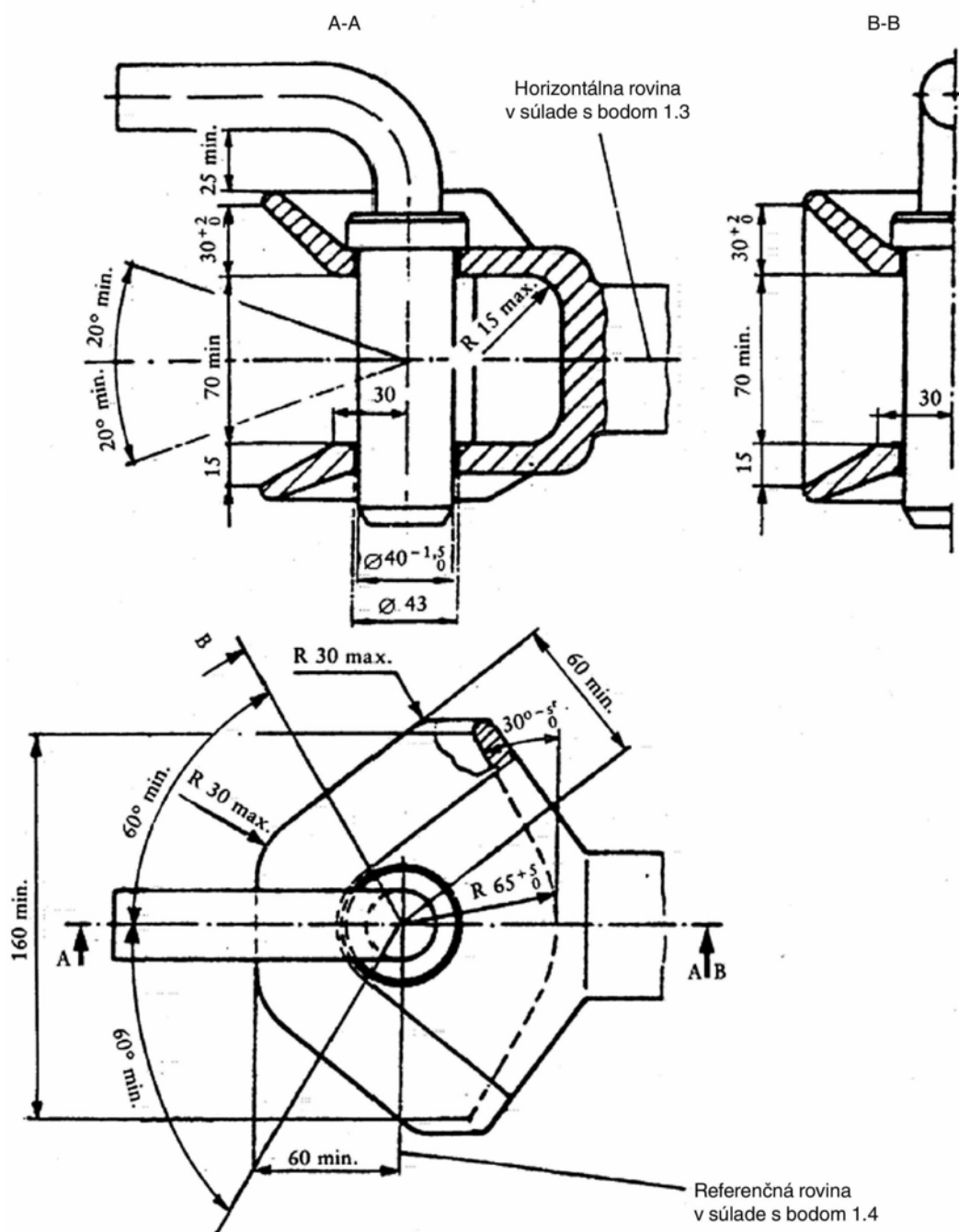
Obrázok 1a – Neautomatické spojovacie zariadenie pre prives s valcovým blokovacím čapom

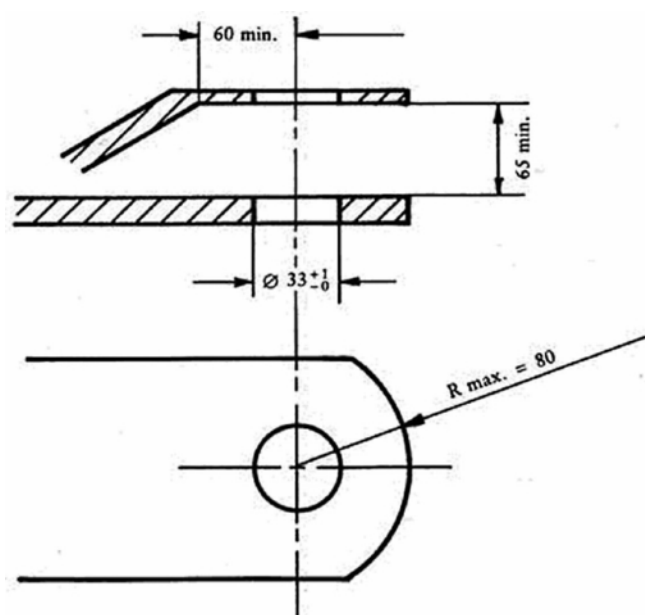

Obrázok 1b – Automatické spojovacie zariadenie pre prívies s valcovým blokovacím čapom

Obrázok 1c – Automatické spojovacie zariadenie pre prívesu s vypuklým blokovacím čapom

Obrázok 3 – Oje traktora

zodpovedá norme ISO 6489 časť 3, z júna 2004

Dodatok 2

DYNAMICKÁ SKÚŠKA

1. POSTUP SKÚŠKY

Pevnosť mechanického spojenia sa stanoví striedavým zaťažovaním na skúšobnom zariadení.

Táto metóda opisuje únavovú skúšku, ktorá sa musí použiť na kompletnom zariadení mechanického spojenia, t. j. keď je vybavená všetkými časťami potrebnými na jeho montáž, mechanické spojenie sa namontuje a odskúša na skúšobnom zariadení.

Striedavými silami sa pôsobí pokiaľ možno sinusoidne (striedavo a/alebo vzostupne) so zaťažovacím cyklom závisiacim od použitého materiálu. Počas skúšky sa nesmú objaviť žiadne trhliny alebo zlomy.

2. SKÚŠOBNÉ KRITÉRIÁ

Horizontálne zložky sily v pozdĺžnej osi vozidla spolu s vertikálnymi zložkami sily tvoria základ skúšobných zaťažení.

Keďže majú iba vedľajší význam, horizontálne zložky sily v pravých uhloch k pozdĺžnej osi vozidla a taktiež momenty sa neberú do úvahy.

Horizontálne zložky sily v pozdĺžnej osi vozidla sú vyjadrené matematicky stanovenou reprezentatívnou silou hodnoty D.

Na mechanické spojenie sa vzťahuje táto rovnica:

$$D = g \cdot (M_T \cdot M_R) / (M_T + M_R)$$

Pričom:

M_T = technicky prípustná celková hmotnosť traktora,

M_R = technicky prípustná celková hmotnosť ťahaných vozidiel,

G = 9,81 m/s².

Vertikálne zložky sily v pravých uhloch k dráhe sú vyjadrené statickým vertikálnym zaťažením S.

Technicky prípustné zaťaženia sú uvedené výrobcom.

3. POSTUP SKÚŠKY

3.1. Všeobecné požiadavky

Skúšobnou silou sa pôsobí na mechanické spojovacie zariadenie prostredníctvom štandardného oka oja pod uhlom tvoreným polohou vertikálneho skúšobného zaťaženia F_v a horizontálneho skúšobného zaťaženia F_h v smere strednej pozdĺžnej roviny prechádzajúcej z hornej prednej časti do spodnej zadnej časti.

Skúšobnou silou sa pôsobí v obvyklom bode dotyku medzi mechanickým spojovacím zariadením a okom oja.

Vôľa medzi spojovacím zariadením a okom musí byť minimálna.

V zásade sa skúšobnou silou pôsobí striedavo okolo nulového bodu. V prípade striedavej skúšobnej sily sa výsledné zaťaženie rovná nule.

Pokiaľby konštrukcia spojovacieho zariadenia (napr. nadmerná vôľa, ťažný hák) znemožňovali vykonať skúšku so striedavým skúšobným zaťažením, skúšobným zaťažením sa môže pôsobiť taktiež vzostupne v smere ťahu alebo tlaku, podľa toho, ktorá sila je väčšia.

Keď sa skúška vykonáva s rastúcou silou, skúšobné zaťaženie je rovné hornému (najväčšiemu) zaťaženiu, a spodné (najmenšie) zaťaženie nesmie prekročiť 5 % horného zaťaženia.

Pri skúške striedavými silami treba dávať pozor na to, aby bolo vhodnou montážou skúšobného prístroja a voľbou systému prívodu energie zabezpečené, že sa nevyskytnú žiadne dodatočné momenty alebo sily kolmé na skúšobnú silu; uhlová chyba pre smer sily pri skúške striedavou silou by nemala prekročiť $\pm 1,5^\circ$; a v prípade skúšky s rastúcou silou je uhol nastavený v hornej polohe zaťaženia.

Skúšobná frekvencia nesmie prekročiť hodnotu 30 Hz.

V prípade komponentov vyrobených z ocele alebo z ocelového odliatku cyklus zaťaženia je 2×10^6 . Následná skúška na zistenie trhlin sa vykoná s použitím metódy prieniku farby alebo podobnej metódy.

Ak sú do častí spojenia zabudované pružiny a/alebo tlmiče, tieto sa počas skúšky nemusia odstrániť, ale môžu sa vymeniť, ak sa počas skúšky podrobia namáhaniu za takých podmienok, ktoré sa počas bežnej prevádzky nevyskytnú (napr. pôsobenie tepla) a poškodia sa. Ich správanie sa pred skúškou, počas nej a po nej musí byť opísané v protokole o skúške.

3.2. Skúšobné sily

Skúšobná sila sa geometricky skladá z horizontálnej a vertikálnej skúšobnej zložky a je daná nasledovným vzorcom:

$$F = \sqrt{F_h^2 + F_v^2}$$

pričom:

$F_h = \pm 0,6 \cdot D$ v prípade striedavej sily,

Alebo

$F_h = 1,0 D$ v prípade rastúcej sily (ťah alebo tlak),

$F_v = g \cdot 1,5 \cdot S$

S = statické zaťaženie oja (zložky vertikálnej sily pôsobiace na dráhu).

Dodatok 3

SPOJOVACIE ZARIADENIE

STATICKÁ SKÚŠKA

1. TECHNICKÉ PODMIENKY SKÚŠKY

1.1. Všeobecne

- 1.1.1. Na základe svojich konštrukčných charakteristík sa ťažné zariadenie musí podrobiť statickým skúškam v súlade s požiadavkami uvedenými v bodoch 1.2, 1.3 a 1.4.

1.2. Príprava skúšky

Skúšky sa musia vykonávať na zvláštnom stroji, pričom ťažné zariadenie a akákoľvek konštrukcia spájajúca toto zariadenie s telesom traktora je pripojená k tuhej konštrukcii rovnakými komponentmi, ktoré sa používajú na montáž tohto zariadenia na traktor.

1.3. Skúšobné prístroje

Prístroje používané na zaznamenávanie použitých zaťažení a posunov musia mať tento stupeň presnosti:

- použité zaťaženia ± 50 daN,
- posuny $\pm 0,01$ mm.

1.4. Postup skúšky

- 1.4.1. Spojovacie zariadenie sa musí najskôr podrobiť predbežnému ťahovému zaťaženiu, ktoré nepresiahne 15 % zaťaženia pri skúške ťahom definovanej v bode 1.4.2.

- 1.4.1.1. Postup opísaný v bode 1.4.1 sa musí zopakovať minimálne dvakrát, začínajúc s nulovým zaťažením, ktoré sa postupne zvyšuje až kým sa nedosiahne hodnota predpísaná v bode 1.4.1 a potom sa zníži na 500 daN; nastavovacie napätie sa musí udržať aspoň počas 60 sekúnd.

- 1.4.2. Údaje zaznamenané na účely zostrojenia krivka zaťaženie/deformácia pri ťahu, alebo grafu takejto krivky zo zapisovacieho zariadenia pripojeného k ťažnému zariadeniu, musia byť založené iba na pôsobení rastúcich zaťažení, začínajúc od 500 daN, vzhľadom na referenčný stred spojovacieho zariadenia.

Pri hodnotách menších alebo rovných ťažnému skúšobnému zaťaženiu, ktoré je stanovené ako 1,5 násobok technicky prípustnej hmotnosti prívesu sa nesmú vyskytnúť žiadne zlomy; okrem toho krivka zaťaženie/deformácia musí vykazovať v intervale medzi 500 daN a 1/3 maximálneho ťažného zaťaženia pravidelný priebeh bez nepravidelností.

- 1.4.2.1. Trvalá deformácia sa zaznamená na krivke zaťaženie/deformácia, pokiaľ ide o zaťaženie 500 daN potom ako bude skúšobné zaťaženie vrátené späť na túto hodnotu.

- 1.4.2.2. Zaznamenaná hodnota trvalej deformácie nesmie presiahnuť 25 % maximálnej pružnej deformácie.

- 1.5. Skúške uvedenej v bode 1.4.2 musí predchádzať skúška, pri ktorej sa, začínajúc od zaťaženia 500 daN, postupne zvyšuje zaťaženie pôsobiace na referenčný stred spojovacieho zariadenia až na hodnotu trojnásobku maximálneho prípustného vertikálneho zaťaženia odporúčaného výrobcom

Počas skúšky deformácia spojovacieho zariadenia nesmie prekročiť 10 % maximálnej pružnej deformácie.

Kontrola sa vykoná po odstránení vertikálneho zaťaženia a návrate k pôvodnému zaťaženiu 500 daN.

Dodatok 4

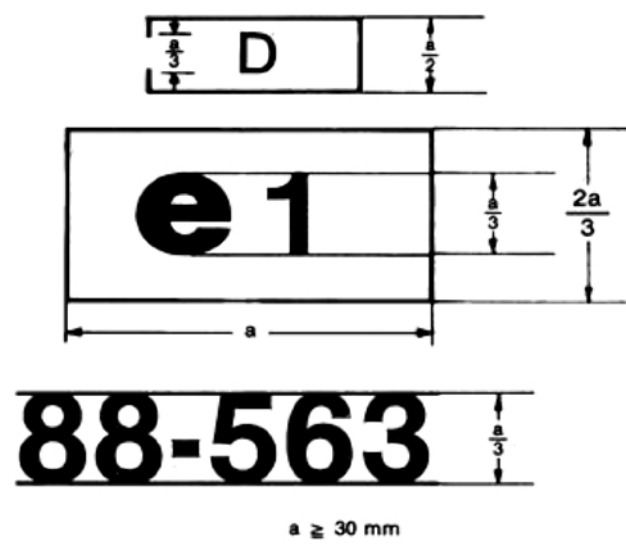
ZNAČKA TYPOVÉHO SCHVÁLENIE KOMPONENTU

Značka schválenia typu komponentu ES sa skladá z:

- obdĺžnika okolo malého písmena „e“, za ktorým nasleduje rozlišovací znak (písmeno, alebo písmená, resp. číslo) členského štátu, ktorý udelil typové schválenie komponentu:

1 pre Nemecko, 2 pre Francúzsko, 3 pre Taliansko, 4 pre Holandsko, 5 pre Švédsko, 6 pre Belgicko, 7 pre Maďarsko, 8 pre Českú republiku, 9 pre Španielsko, 11 pre Spojené kráľovstvo, 12 pre Rakúsko, 13 pre Luxembursko, 17 pre Fínsko, 18 pre Dánsko, 19 pre Rumunsko, 20 pre Poľsko, 21 pre Portugalsko, 23 pre Grécko, 24 pre Írsko, 26 pre Slovinsko, 27 pre Slovensko, 29 pre Estónsko, 32 pre Lotyšsko, 34 pre Bulharsko, 36 pre Litvu, 49 pre Cyprus a 50 pre Maltu,
- čísla ES typového schválenia komponentu, ktoré zodpovedá číslu osvedčenia o ES typovom schválení komponentu vydaného pre daný typ spojovacieho zariadenia pokiaľ ide o jeho pevnosť a rozmery, umiestnené v akejkoľvek vhodnej polohe v blízkosti obdĺžnika,
- veľkého písmena „D“ alebo „S“, podľa toho aká skúška bola vykonaná na mechanickom spojení (dynamická skúška = D a statická skúška = S) nad obdĺžnikom obklopujúcim malé písmeno „e“,

Príklad značky ES typového schválenia komponentu.

Spojovacie zariadenie opatrené vyššie uvedenou značkou ES typového schválenia komponentu predstavuje zariadenie, pre ktoré bolo ES typové schválenie komponentu udelené v Nemecku (e 1) pod číslom 88-563 a na ktorom bola vykonaná dynamická skúška pevnosti (D).

Dodatok 5

VZOR OSVEDČENIA O ES TYPOVOM SCHVÁLENÍ KOMPONENTU

Názov organizácie

OZNÁMENIE O UDELENÍ, ZAMIETNUTÍ, ODOBRATÍ ALEBO ROZŠÍRENÍ ES TYPOVÉHO SCHVÁLENIA KOMPONENTU VZHLADOM NA PEVNOSŤ A ROZMERY A VERTIKÁLNE ZAŤAŽENIE V BODE SPOJENIA TYPU SPOJOVACIEHO ZARIADENIA (ČAPOVÉ SPOJENIE, ŤAŽNÝ HÁK TRAKTORA A OJE)

Číslo ES typového schválenia komponentu

.....
..... rozšírenie ⁽¹⁾

1. Obchodný názov alebo značka:

.....
.....

2. Typ spojovacieho zariadenia (čapové spojenie, ťažný hák, oje) traktora ⁽²⁾:

.....

3. Meno a adresa výrobcu spojovacieho zariadenia:

.....
.....

4. Prípadne meno a adresa splnomocneného zástupcu výrobcu spojovacieho zariadenia:

.....

5. Spojovacie zariadenie bolo podrobené dynamickej/statickej ^(?) skúške a schválené pre tieto hodnoty:5.1. *Dynamická skúška:*

hodnota D:

..... (kN)

vertikálne zaťaženie v bode spojenia:

..... (daN)

5.2. *Statická skúška:*

Prípojná hmotnosť:

..... (kg)

vertikálne zaťaženie v bode spojenia:

..... (daN)

6. Predložené na ES typové schválenie komponentu dňa:
.....
7. Technická služba zodpovedná za vykonávanie skúšok:
.....
8. Dátum a číslo protokolu o skúške:
.....
9. ES typové schválenie komponentu vzhľadom na mechanické spojovacie zariadenie je udelené/zamietnuté ⁽²⁾:
.....
10. V:
11. Dátum:
12. K tomuto osvedčeniu sú pripojené tieto doklady, opatrené vyššie uvedeným číslom typového schválenia komponentu (napr. protokol o skúške, výkresy, atď.). Tieto informácie sa príslušným službám ostatných členských štátov sprístupnia iba na výslovné požiadanie:
.....
.....
13. Poznámky:
.....
14. Podpis:

⁽¹⁾ Ak je to vhodné, uveďte či ide o prvé, druhé atď rozšírenie pôvodného ES typového schválenia komponentu.

⁽²⁾ Nehodiace sa prečiarknuť.

Dodatok 6

PODMIENKY PRE UDELENIE ES TYPOVÉHO SCHVÁLENIA

1. Žiadosť o ES typové schválenie traktora, pokiaľ ide o pevnosť a rozmery spojovacieho zariadenia, predkladá výrobca traktora alebo jeho splnomocnený zástupca.
2. Traktor predstavujúci typ traktora, ktorý sa má schváliť, na ktorom je namontované riadne schválené spojovacieho zariadenie sa predloží technickej službe zodpovednej za vykonanie skúšok typového schválenia.
3. Technická služba zodpovedná za vykonanie skúšok typového schválenia prekontroluje, či je schválený typ spojovacieho zariadenia vhodný na montáž na typ traktora, pre ktorý sa požaduje typové schválenie. Zistí najmä, či pripojenie spojovacieho zariadenia zodpovedá tomu zariadeniu, ktoré bolo odskúšané pri udelení ES typového schválenia komponentu.
4. Držiteľ ES typového schválenia môže požiadať o jeho rozšírenie na ostatné typy spojovacieho zariadenia.
5. Príslušné orgány udelia takéto rozšírenie za týchto podmienok:
 - 5.1. nový typ spojovacieho zariadenia získal ES typové schválenie komponentu;
 - 5.2. je vhodné pre montáž na ten typ traktora, pre ktorý sa žiada o rozšírenie ES typového schválenia;
 - 5.3. pripojenie spojovacieho zariadenia na traktor odpovedá pripojeniu, ktoré bolo predložené pri udelení ES typového schválenia komponentu.
6. Osvedčenie, ktorého vzor je vyobrazený v dodatku 5 sa priloží k osvedčeniu o ES typovom schválení pre každé typové schválenie alebo rozšírenie typového schválenia, ktoré bolo udelené alebo zamietnuté.
7. Ak sa žiadosť o ES typové schválenie pre určitý typ traktora podáva súčasne so žiadosťou o ES typové schválenie komponentu pre typ spojovacieho zariadenia na traktore, pre ktorý sa žiada o ES typové schválenie, bod 2 a 3 sú bezpredmetné.

Dodatok 7

VZOR

Názov organizácie

**PRÍLOHA K OSVEDČENIU O ES TYPOVOM SCHVÁLENÍ PRE TYP TRAKTORA VZHLADOM NA
SPOJOVACIE ZARIADENIE A PEVNOSŤ JEHO PRIPOJENIA K TRAKTORU**

(článok 4 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami)

Číslo ES typového schválenia:

..... rozšírenie ⁽¹⁾

1. Obchodný názov alebo značka traktora:

.....

2. Typ traktora a obchodný názov:

.....

3. Meno a adresa výrobcu traktora:

.....

.....

4. Prípadne meno a adresa splnomocneného zástupcu výrobcu:

.....

.....

5. Obchodný názov alebo značka spojovacieho zariadenia:

.....

.....

6. Typ (typy) spojovacieho zariadenia (zariadení):

.....

7. ES značka a číslo ES typového schválenia komponentu:

.....

8. Rozšírenie ES typového schválenia na tento (tieto) typ (y) spojovacieho (ích) zariadenia(í):

.....

.....

9. Prípustné statické vertikálne zaťaženie v bode spojenia:
..... (daN)
10. Traktor predložený na EHS typové schválenie dňa:
.....
11. Technická služba zodpovedná za vykonanie skúšok ES typového schválenia:
.....
12. Dátum protokolu o skúške vydaného touto službou:
.....
13. Číslo protokolu vydaného touto službou:
.....
14. ES typové schválenie vzhľadom na spojovacie zariadenie a pevnosť jeho pripevnenia k traktoru bolo udelené/zamietnuté ⁽²⁾:
.....
15. Rozšírenie ES typového schválenia vzhľadom na spojovacie a pevnosť jeho pripevnenia k traktoru bolo udelené/zamietnuté ⁽²⁾:
.....
16. V:
17. Dátum:
18. Podpis:

(¹) Ak je to vhodné, uveďte či ide o prvé, druhé atď rozšírenie pôvodného ES typového schválenia komponentu.

(²) Nehodiace sa prečiarknuť.

PRÍLOHA V

Umiestnenie a spôsob pripevnenia povinných štítkov a nápisov na karosériu traktora

1. VŠEOBECNE
 - 1.1. Všetky poľnohospodárske alebo lesné traktory musia byť vybavené štítkom a nápismi opísanými v ďalších bodoch. Štítok a nápisy pripevní buď výrobca alebo jeho splnomocnený zástupca.
2. ŠTÍTOK VÝROBCU
 - 2.1. Štítok výrobcu podľa vzoru vyobrazeného v dodatku musí byť pevne pripevnený na dobre viditeľnom a ľahko prístupnom mieste v takej časti, ktorá sa bežne v priebehu používania nevymieňa. Musia byť na ňom jasne a nezmazateľne uvedené tieto informácie v tomto poradí:
 - 2.1.1. Názov výrobcu.
 - 2.1.2. Typ traktora (a v prípade potreby verzia).
 - 2.1.3. Číslo typového schválenia ES:

Číslo typového schválenia ES sa skladá z malého písmena „e“, za ktorým nasleduje rozlišovací znak (písmeno, alebo písmená, resp. číslo) členského štátu, ktorý udelil typové schválenie ES:

1 pre Nemecko, 2 pre Francúzsko, 3 pre Taliansko, 4 pre Holandsko, 5 pre Švédsko, 6 pre Belgicko, 7 pre Maďarsko, 8 pre Českú republiku, 9 pre Španielsko, 11 pre Spojené kráľovstvo, 12 pre Rakúsko, 13 pre Luxembursko, 17 pre Fínsko, 18 pre Dánsko, 19 pre Rumunsko, 20 pre Poľsko, 21 pre Portugalsko, 23 pre Grécko, 24 pre Írsko, 26 pre Slovinsko, 27 pre Slovensko, 29 pre Estónsko, 32 pre Lotyšsko, 34 pre Bulharsko, 36 pre Litvu, 49 pre Cyprus a 50 pre Maltu,

a číslo typového schválenia zhodné s číslom osvedčenia o typovom schválení vydaného pre typ vozidla.

Medzi písmenom „e“ s rozlišovacím znakom štátu, ktorý udelil ES typové schválenie, a číslom typového schválenia sa umiestňuje hviezdička.
 - 2.1.4. Identifikačné číslo traktora.
 - 2.1.5. Minimálne a maximálne hodnoty pre maximálnu povolenú hmotnosť naloženého traktora, v závislosti od typu namontovanej pneumatiky.
 - 2.1.6. Maximálna prípustná hmotnosť vozidla spočívajúca na každej náprave traktora podľa typov pneumatík, ktoré sa môžu montovať; táto informácia musí byť uvedená v poradí odpredu dozadu.
 - 2.1.7. Technicky prípustná(é) prípojná(é) hmotnosť(i): uvedená(é) v bode 1.7 prílohy I.
 - 2.1.8. Členské štáty môžu požadovať v prípade traktorov uvádzaných na ich trhy, aby bol okrem názvu výrobcu označený aj štát konečnej montáže, pokiaľ bola konečná montáž vykonaná inde ako v štáte výrobcu, avšak nie v členskom štáte Spoločenstva.
 - 2.2. Výrobca môže uviesť doplňujúce informácie pod predpísanými nápismi alebo mimo nich, mimo jasne vyznačeného obdĺžnika obklopujúceho iba informácie predpísané v bodoch 2.1.1. až 2.1.7 (pozri uvedený príklad štítku výrobcu).

3. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO TRAKTORA

Identifikačné číslo traktora je stálou kombináciou znakov pridelených každému traktorovi výrobcu. Jeho účelom je zabezpečiť, aby prostredníctvom výrobcu bolo možné jednoznačne identifikovať každý traktor a najmä jeho typ po dobu 30 rokov bez toho, aby boli potrebné ďalšie údaje.

Identifikačné číslo musí spĺňať tieto požiadavky:

- 3.1. Musí byť vyznačené na štítku výrobcu a taktiež na podvozku alebo na inej podobnej konštrukcii.
- 3.1.1. Vždy keď je to možné, musí byť napísané v jednom riadku.
- 3.1.2. Musí byť vyznačené na podvozku alebo na inej podobnej konštrukcii, na prednej pravej strane vozidla.
- 3.1.3. Musí byť umiestnené v dobre viditeľnej a prístupnej polohe takým spôsobom, že je vykované alebo vylišované tak, aby sa nemohlo odstrániť alebo poškodiť.

4. ZNAKY

- 4.1. Pre všetky označenia uvedené v bodoch 2 a 3 sa musia používať písmená latinskej abecedy a arabské číslice. V označeniach uvedených v bodoch 2.1.1. a 3 sa musia použiť veľké písmená latinskej abecedy.
- 4.2. Na identifikačné číslo traktora:
 - 4.2.1. nie je povolené používanie písmen „I“, „O“ a „Q“ a pomlčiek, hviezdčiek a iných špeciálnych znakov;
 - 4.2.2. minimálna výška písmen a číslic je táto:
 - 4.2.2.1. 7 mm pre znaky vyznačené priamo na podvozku, ráme alebo inej podobnej konštrukcii traktora,
 - 4.2.2.2. 4 mm pre znaky vyznačené na štítku výrobcu.

Príklad štítku výrobcu

Nasledovným príkladom nie sú žiadnym spôsobom dotknuté údaje ktoré môžu byť skutočne zapísané na štítku výrobcu: uvádza sa len za informatívnym účelom.

STELLA TRAKTOR WERKE

Typ: 846 E

ES číslo: e * 1 * 1 792

Identifikačné číslo: GBS18041947

Celková prípustná hmotnosť (*): 4 820 až 6 310 kg

Prípustná hmotnosť na prednú nápravu (*): 2 390 až 3 200 kg

Prípustná hmotnosť na zadnú nápravu (*): 3 130 až 4 260 kg

(*) V závislosti od pneumatík

Prípustná prípojná hmotnosť:

- nebrzdená prípojná hmotnosť: 3 000 kg
 - nezávisle brzdená prípojná hmotnosť: 6 000 kg
 - zotrvačne brzdená prípojná hmotnosť: 3 000 kg
 - prípojná hmotnosť prívěsu vybaveného prídavným brzdovým systémom (hydraulický alebo pneumatický): 12 000 kg
-

Dodatok

VZOR

Názov orgánu

Príloha k osvedčeniu o ES typovom schválení pre typ traktora vzhľadom na umiestnenie a spôsob pripevnenia povinných štítkov a nápisov na karosériu traktora

(článok 4 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami)

Číslo typového schválenia ES

1. Značka traktora alebo obchodný názov výrobcu:

.....

2. Typ a tam, kde je to vhodné, obchodný názov traktora:

.....

3. Názov a adresa výrobcu:

.....

4. Ak je to vhodné, názov a adresa splnomocneného zástupcu výrobcu:

.....

5. Dátum pristavenia traktora na ES typové schválenie:

.....

6. Technická služba vykonávajúca skúšky pre typové schválenie:

.....

7. Dátum protokolu vydaného touto službou:

.....

8. Číslo protokolu vydaného touto službou:

.....

9. ES typové schválenie z hľadiska umiestnenia a spôsobu pripevnenia povinných štítkov a nápisov na karosériu traktora sa udeľuje/zamieta ⁽¹⁾

10. V:

11. Dátum:

12. Podpis:

13. K tomuto osvedčeniu sú pripojené tieto doklady, opatrené vyššie uvedeným číslom ES typového schválenia:

..... kótované výkresy;

..... náčrtok alebo fotografia umiestnenia a spôsob pripevnenia povinných štítkov a nápisov na karosériu traktora.

Tieto údaje sa musia dodať príslušným orgánom ostatných členských štátov, ak o to požiadajú.

14. Poznámky:

.....

.....

.....

(¹) Nehodiace sa prečiarknuť.

PRÍLOHA VI

OVLADAČ BRZDY ŤAHANÝCH VOZIDIEL A BRZDOVÉ SPOJENIE MEDZI TRAKTOROM A ŤAHANÝMI VOZIDLAMI

1. Ak je súčasťou traktora ovládač brzdy prívěsu, tak tento ovládač musí byť buď ručný alebo nožný a musí existovať možnosť brzdiť a ovládať ho zo sedadla vodiča, nesmie byť však ovplyvnené žiadnou inou činnosťou alebo inými ovládačmi.

Ak je traktor vybavený pneumatickým alebo hydraulickým systémom spojenia umiestneným medzi traktorom a prípojnou hmotnosťou prívěsu, tak by mal byť namontovaný len jeden ovládač prevádzkovej brzdy pre súpravu vozidiel.

2. Môžu sa používať brzdové systémy, ktorých charakteristiky sú definované v prílohe I k smernici 76/432/EHS týkajúcej sa brzdových zariadení kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov.

Zariadenie musí byť konštruované a ovládané takým spôsobom, aby bolo zabezpečené, že prevádzka traktora nebude negatívne ovplyvnená v prípade zlyhania alebo nedostatočnej činnosti brzdového zariadenia Ťahaného vozidla alebo v prípade prerušenia spojovacieho potrubia.

3. Ak je spojenie medzi traktorom a Ťahaným(i) vozidlom (vozidlami) hydraulické alebo pneumatické, musí spĺňať niektorú z nasledovných podmienok.

3.1. Hydraulické spojenie:

V prípade hydraulického spojenia musí ísť o jednovetvový typ.

Musí vyhovovať norme ISO 5676 z roku 1983, pričom vyčnievajúca časť sa musí nachádzať na traktore.

Činnosť ovládača musí umožniť, aby bol do spojovacej hlavy dodávaný v pokojovej polohe nulový tlak; pracovný tlak nesmie byť menší ako 10 a väčší ako 15 MPa.

Nesmie existovať možnosť odpojiť od motora zdroj energie.

3.2. Pneumatické spojenie

Spojenie medzi traktorom a Ťahaným(i) vozidlom (vozidlami) typu s dvomi vetvami: plniaca vetva a ovládacia vetva pracuje na základe zvýšenia tlaku.

Spojovacia hlava musí vyhovovať norme ISO 1728 z roku 1980.

Činnosť ovládača musí umožniť, aby bol do spojovacej hlavy dodávaný pracovný tlak najmenej 0,65 a najviac 0,8 MPa.

Dodatok

VZOR

Názov orgánu

**PRÍLOHA K OSVEDČENIU O ES TYPOVOM SCHVÁLENÍ PRE TYP TRAKTORA VZHLADOM NA OVLÁDAČ
BRZDY ŤAHANÉHO VOZIDLA**

(článok 4 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/37/ES z 26. mája 2003 o typovom schválení poľnohospodárskych alebo lesných traktorov ich prípojných vozidiel a ťahaných vymeniteľných strojov, spolu s ich systémami, komponentmi a samostatnými technickými jednotkami)

Číslo ES typového schválenia

1. Značka traktora (alebo obchodný názov výrobcu):

.....
.....

2. Typ a prípadne obchodný názov traktora:

.....

3. Názov a adresa výrobcu:

.....

4. Ak je to vhodné, názov a adresa splnomocneného zástupcu výrobcu:

.....

5. Opis komponentu (častí) a/alebo charakteristiky ovládača brzdy ťahaného vozidla:

.....

6. Dátum pristavenia traktora na ES typové schválenie:

.....

7. Technická služba vykonávajúca skúšky typového schválenia:

.....

8. Dátum protokolu vydaného touto službou:

.....

9. Číslo protokolu vydaného touto službou:

.....

10. ES typové schválenie ovládača brzdy ťahaného vozidla udelené/zamietnuté ⁽¹⁾:

11. V:

12. Dátum:

13. Podpis:

14. K tomuto osvedčeniu sú pripojené tieto doklady, opatrené vyššie uvedeným číslom ES typového schválenia:

..... náčrtok alebo fotografia príslušných častí traktora.

Tieto údaje sa musia poskytnúť príslušným orgánom ostatných členských štátov, ak o to požiadajú.

15. Poznámky:

.....

.....

(¹) Nehodiace sa prečiarknuť.

PRÍLOHA VII

ČASŤ A

Zrušená smernica so zoznamom neskorších zmien a doplnení

(v zmysle článku 10)

Smernica Rady 89/173/EHS

(Ú. v. ES L 67, 10.3.1989, s. 1)

Akt o pristúpení z roku 1994, príloha I bod XI.C.II.7

(Ú. v. ES C 241, 29.8.1994, s. 207)

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/54/ES

(Ú. v. ES L 277, 10.10.1997, s. 24)

iba čo sa týka odkazov na
smernicu 89/173/EHS v článku 1 prvá zarážka

Smernica Komisie 2000/1/ES

(Ú. v. ES L 21, 26.1.2000, s. 16)

Akt o pristúpení z roku 2003, príloha II bod I.A.33

(Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 62)

Smernica Komisie 2006/26/ES

(Ú. v. EÚ L 65, 7.3.2006, s. 22)

iba čo sa týka odkazov na
smernicu 89/173/EHS v článku 4 a v prílo-
he IV

Smernica Rady 2006/96/ES

(Ú. v. EÚ L 363, 20.12.2006, s. 81)

Iba čo sa týka odkazov na smernicu 89/173/ES
v článku 1 a v prílohe bod A.31

ČASŤ B

Lehoty na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie

(v zmysle článku 10)

Smernica	lehota na transpozíciu	dátum uplatňovania
89/173/EHS	31. december 1989	—
97/54/ES	22. september 1998	23. september 1998
2000/1/ES	30. jún 2000	—
2006/26/ES	31. december 2006 ⁽¹⁾	—
2006/96/ES	1. január 2007	—

⁽¹⁾ V súlade s článkom 5 smernice 2006/26/ES:

- „1. Pokiaľ ide o vozidlá, ktoré spĺňajú požiadavky ustanovené smernicami 74/151/EHS, 78/933/EHS, 77/311/EHS a 89/173/EHS v znení tejto smernice, z dôvodov týkajúcich sa predmetu úpravy príslušnej smernice, členské štáty s účinnosťou od 1. januára 2007 nesmú:
 - a) odmietnuť udeliť typové schválenie ES alebo udeliť národné typové schválenie;
 - b) zakázať registráciu, predaj alebo uvedenie takéhoto vozidla do prevádzky.
2. Pokiaľ ide o vozidlá, ktoré nespĺňajú požiadavky ustanovené smernicami 74/151/EHS, 78/933/EHS, 77/311/EHS a 89/173/EHS v znení tejto smernice a z dôvodov týkajúcich sa predmetu úpravy príslušnej smernice, členské štáty s účinnosťou od 1. júla 2007:
 - a) nesmú naďalej udeľovať typové schválenie ES;
 - b) môžu odmietnuť udeliť národné typové schválenie.
3. Pokiaľ ide o vozidlá, ktoré nespĺňajú požiadavky ustanovené smernicami 74/151/EHS, 78/933/EHS, 77/311/EHS a 89/173/EHS v znení tejto smernice a z dôvodov týkajúcich sa predmetu úpravy príslušnej smernice, členské štáty s účinnosťou od 1. júla 2009:
 - a) považujú osvedčenia o zhode, ktoré sú priložené k novým vozidlám v súlade s ustanoveniami smernice 2003/37/ES, za neplatné na účely článku 7 ods. 1;
 - b) môžu odmietnuť registráciu, predaj alebo uvedenie týchto nových vozidiel do prevádzky.“

PRÍLOHA VIII

TABUĽKA ZHODY

smernica 89/173/EHS	Smernica 2006/26/ES	táto smernica
Článok 1		Článok 1
Článok 2, odsek 1, úvodné slová	Článok 5 odsek 1, úvodné slová	Článok 2, odsek 1, prvý pododsek, úvodné slová
Článok 2, odsek 1, prvá až šiesta zarážka		—
Článok 2, odsek 1, záverečná veta		—
	Článok 5 odsek 1, písmená a) a b)	Článok 2, odsek 1, prvý pododsek, písmená a) a b)
Článok 2 odsek 2		Článok 2, odsek 1, druhý pododsek
—	Článok 5 odsek 2	Článok 2 ods. 2
—	Článok 5 odsek 3	Článok 2 ods. 3
Články 3 a 4		Články 3 a 4
Článok 5 odsek 1		Článok 5 prvý odsek
Článok 5 odsek 2		Článok 5 druhý a tretí odsek
Články 6 až 9		Články 6 až 9
Článok 10 odsek 1		—
Článok 10 odsek 2		Článok 10
—		Články 11 a 12
Článok 11		Článok 13
príloha I až VI		príloha I až VI
—		príloha VII
—		príloha VIII

Predplatné na rok 2010 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 100 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročný CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	770 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačný (súhrnný) CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	400 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, CD-ROM, dve vydania za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	300 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom CD-ROM-e.

Predplatitelia *Úradného vestníka Európskej únie* môžu získať rôzne prílohy k úradnému vestníku, ktoré sa budú zasielať na základe jednoduchšej žiadosti. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznámení pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do *Úradného vestníka Európskej únie*.

Počas roka 2010 sa nosiče CD-ROM nahradia nosičmi DVD.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj *Úradný vestník Európskej únie*, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke si možno prehliadať *Úradný vestník Európskej únie*, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxembourg
LUXEMBURSKO

SK